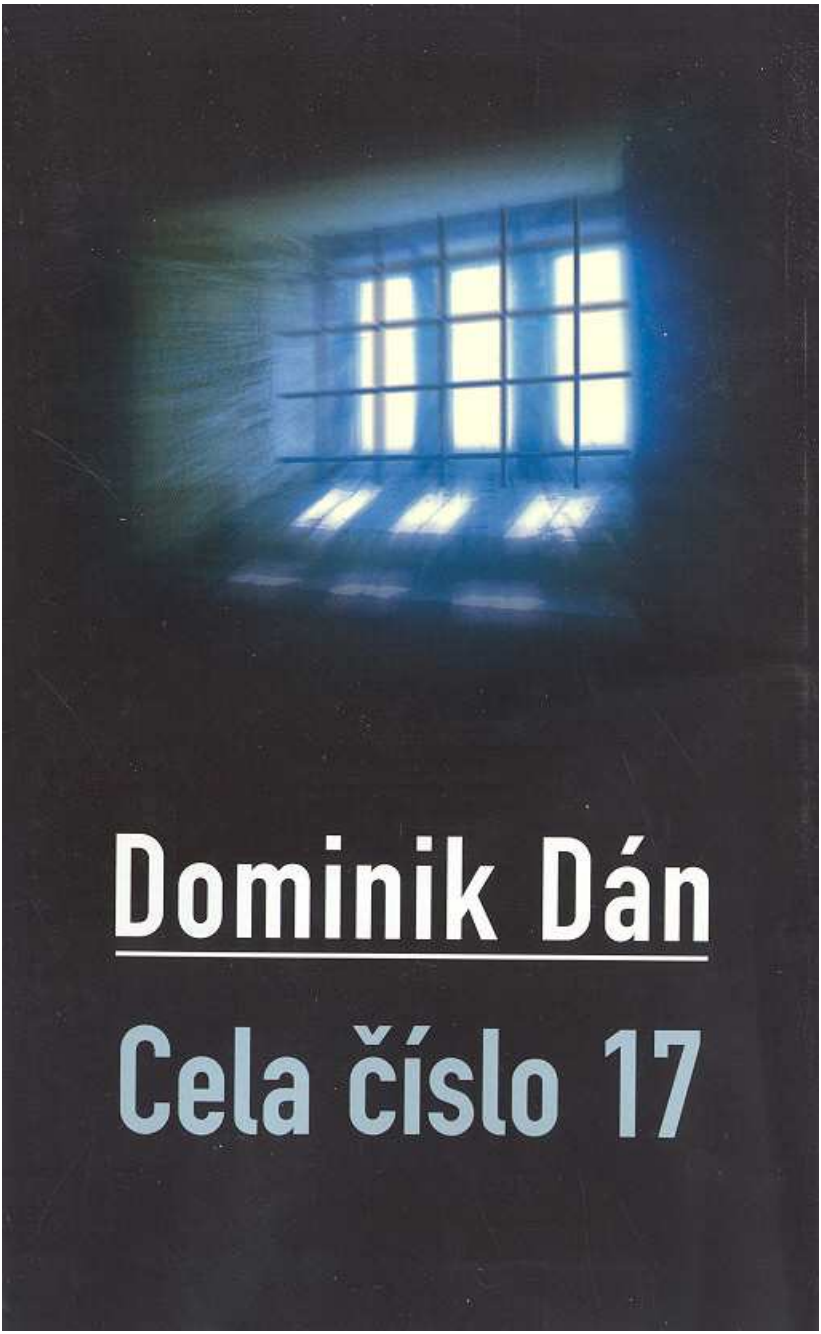

Dominik Dán
Cela číslo 17

Dominik Dán

CELA ČÍSLO 17

Text © Dominik Dán 2007

Slovak Edition © Vydavateľstvo SLOVART, spol. s r. o.,

Bratislava 2007

ISBN 978–80–8085–355–6

Mesto, príbeh a všetky osoby v tejto knihe sú vymyslené a akákoľvek podobnosť so skutočnými udalosťami je čisto náhodná, hoci sa môžu niekomu zdať akési povedomé…

Vitia erunt, donec homines.

(Dokiaľ budú ľudia, budú aj chyby.)

Tacitus

Venujem neteri Monike a synovcovi Lukášovi.

Za *odborné rady a neoceniteľnú pomoc ďakujem*

profesionálnemu znalcovi väzenských pomerov

Teodorovi Matúšovi.

Za odborné konzultácie ďakujem MUDr. Ivete Čiernej, Mgr. Martine Markovej a MUDr. Dušanovi Rapošovi, CSc.

1
SEPTEMBER 1994
Nebolo to ľahké, ale vykročil. Prvý krok do neznáma. Bolel… ale inú možnosť nemal. Psychológ mu povedal, že si na to bude musieť zvyknúť. Na stratu voľby, na stratu… možností. Už nebudú. Jednoducho už nebudú… Odteraz mu budúcnosť budú diktovať. Prikazovať. Povoľovať. Veliť.
Bude to vraj čudné a nepochopiteľné, preňho zvlášť, ale inú možnosť mať nebude. Bude musieť poslúchať. No a?
Aj tak to vždy robil…
Poslúchal ju.
Prekročil prah dverí. Pupočnú šnúru s doterajším životom prestrihli masívne oceľové dvere. Šedé, hnusné, akoby lepkavé. Natreté boli už dávno, ale stále vyzerali ako lepkavé. Zabuchli sa a prestrihli… Ako vo filme Abyss.
Priepasť.
Naozaj do nej vstúpil a ocitol sa medzi nimi. Medzi mužmi. Urobil ešte krok vpred a podvedome sa trochu prehol v páse, aby ho šedá farba neumazala na chrbte. V zámke zaštrngotal kľúč a vzďaľujúce sa kroky pomaly tíchli. Ostal v tom namočený úplne sám…
Masívne oceľové dvere sa za mnou zabuchli a ostal som sám.
Niekto ich natrel na šedo. Farieb je veľa, iba dúha ich pozná sedem a vraj sa dajú aj miešať, ale asi nebolo nikoho, kto by sa unúval. Tieto stačilo na šedo. Hnusná šedá… olejová, lesklá a odporne slizká. Neskôr som našiel odvahu… obzrel sa a skúsil. Neboli slizké, iba sa tak hlúpo leskli. Na dotyk chladili. Neskôr… som našiel odvahu… aj na iné veci, a tie boli slizké a hnusné a… musel som… ale až neskôr…
V prvý deň som iba civel. Nenašiel som odvahu ani si nahlas uprdnúť. Bál som sa otvoriť zadok. Vonku, keď sme sedeli s chalanmi na pive a občas sa reč zvrtla na niekoho v base, počul som všelijaké reči… rozprávky… bájky… vraj sa tam trtkajú do zadku a žerú šalát aj s húsenicami, aby mali proteíny, a trčia celé dni v tme na samotke za trest, ak sa pobijú, a bachari ich trýznia a bijú na každom kroku a… tak to ukazovali v amerických filmoch, tak to asi bude pravda! Alebo u nás je to úplne iné? Bude to úplne iné?
Obyčajné oceľové dvere, ale… ak sa raz zavrú…
Raz si vonku, potom si vnútri.
Raz som bol vonku. Bolo to… fajn. Bolo to normálne, lebo každý je aspoň raz vonku. Užíval som si ako každý normálny človek a ani som nevedel… ani som netušil, že je to normálne, že si užívam a že to tak mám vnímať. Že je to úplne normálne! A… že si to mám vážiť. Až kým sa normálny život neskončil.

Kedy sa to zmenilo? Kedy sa mi ten skurvený život vymkol z rúk? Bolo to na Vianoce v roku 1993. Prišli si po mňa…

„Vitaj, inteligent…“ zahrmel a pomaly vstal zo spodnej postele. Bol veľký a… bol tu doma. Preto ho privítal ako prvý. Tričko bolo kedysi biele a modré tepláky si z frajeriny otrhal skoro až ku kolenám. Ruky vopchal do vreciek.

„Spíš tu hore…“ a mykol hlavou strihanou nakrátko, ale zapadol do partie, lebo všetci ju tak mali.

„Dobrý deň… volám sa Kamil Puskailer…“ skúsil to slušne, ale rozrehotali sa.

Chlap v tričku pokročil, akoby mu chcel pomôcť s batohom, ale nezohol sa preň. Ani nevytiahol ruky z vreciek. Iba ostal stáť pol metra od neho a pokýval hlavou.

„Kamil… hovoríš… a… Puška… Puška… Pusinka… no… uvidíme…“

„Puskailer…“ opravil ho, ale bolo im to jedno. Rehotali sa ďalej, akoby práve povedal jeden z najlepších vtipov, aké počuli za posledných päť, možno desať rokov.

Mykol ramenom a jedna ruka mu vyletela.

„Tak… vitaj… inteligent…“ zahulákal.

Zelenáč sa reflexívne prehol v páse, lebo ruka uvítacieho výboru sa nebezpečne prudko vymrštila k žalúdku. Bola to iba finta. Zatiaľ žiadny úder nehrozil, tak mu podal svoju, lebo mal dobré vychovanie a vedel, čo sa sluší. Muž v tričku ju stisol a nováčik sa chcel uhnúť a venovať sa batohu pri nohách, ale muž nepustil. Naopak, pritvrdil. Stisk umocnil úklonom a začalo to bolieť. Musel sa predkloniť aj on, inak by mu zlomil zápästie. Všetci sa rehotali. Bavili sa. Muž v tričku sa mu tvrdo zahľadel do očí. Kamil od advokáta vedel, že opätovať pohľad znamená výzvu, a tak ho radšej sklopil. Muž v tričku bol spokojný a roztrasenú ruku pustil. Potvrdil si dominanciu a nadvládu nad novým samčom v tlupe. Všetci to videli a presne o to išlo. Všetkým musí byť jasné kto je víťaz. Viac nebolo treba. Zatiaľ…

Gorily v hmle.

„Môžeš mi hovoriť Gusto… neskôr, keď budeš dobrý chlapec… Gogo… ale až neskôr. Zatiaľ… pre teba Gusto!“

„Puskai… vlastne Kamil…“ zašomral a ubolenú dlaň zovrel v päsť, ale iba preto, aby rozhýbal prsty Nič zlé tým nemyslel. Ani nemohol.

Nemyslel. Za posledných deväť mesiacov toho bolo na neho dosť. Dosť aj na vola, nie na obyčajného človeka. Už nemyslel, nevládal. Nechal sa unášať udalosťami a nevzdoroval.

Spočiatku sa bránil a veril, že spravodlivosti bude učinené zadosť a on bude očistený a oslobodený! Najal si advokáta, jedného z najlepších, zaplatil mu

polovicu svojho majetku a druhú bol ochotný dať tiež, ale… akosi sa to počas súdneho procesu začalo komplikovať a… tá slepá krava ukázala napokon mečom naňho a váhy sa pohli…
Zohol sa pre batoh pri nohách a zostal stáť. Akoby sa bál vojsť do uličky medzi postele. Chalan na spodnej to zbadal a rezko vyskočil na rovné nohy. Tintítko, skaderuka–skadenoha, žlté strnisko namiesto vlasov a dlhé odstávajúce uši. Oči svetlomodré, vytreštené a leskli sa čerstvou rosou. Stále. Kamil si predstavil na jeho veľkej guľatej hlave špicatú čiapku od Disneyho a krpatý Kýblik by bol hotový.
Aj on si dal ruky do vreciek a aj on mal tepláky otrhané až ku kolenám. Aj on k nemu pristúpil na pol metra a aj on mu povedal…
„Spíš tu hore…“ a mykol hlavou. „Môžeš mi hovoriť Jožo… neskôr, keď budeš dobrý chlapec… Scink… ale až neskôr. Zatiaľ… pre teba Jožo!“
Podal mu ruku a Kamil ju prijal. Jožo nestisol, možno aj chcel, alebo si myslel, že to už urobil, ale po predošlej kúre to Kamilovi pripadalo ako nič. Dlane sa odlepili tak rýchlo, ako sa spojili, a ani na jednom to nezanechalo dojem. Jožo sa zvalil späť na posteľ, ruky zopäl za hlavou a čakal, čo bude.
Kamil stál pred dverami, v ruke zvieral batoh s vecami, ktoré pred chvíľou nafasoval v sklade a rozpačito čakal.
„Ty nič… Puky?“ spýtal sa Gogo a pomaly si sadol na stoličku pri jedinom stole pod oknom.
„Seriem ho… mu povedzte…“
Muž na hornej posteli sa otočil všetkým chrbtom, zahniezdil sa a hlasno si prdol. Opäť sa pomrvil a pritlačil. Opäť sa podarilo. Na Kamila zavanul pach splodín metabolizmu a zvraštil obočie.
„Fajnový?“ prekvapene sa spýtal Gogo a usmial sa. „Puky, neser, vadí mu to…“
„Seriem ho… už som povedal… a dajte pokoj…“ zašomral Puky a snažil sa zadriemať. Ruku mu nepodal. Veľký modrý zadok musel Kamilovi zatiaľ stačiť.
Gogo si prehodil nohu cez nohu a ukázal na zelené skrinky na stene oproti. „Tam máš skrinku, tá hore je tvoja… vybaľ sa!“
Kamil konečne vykročil. Zdalo sa mu, že zažíva déjà vu…
Raz, ako malý chlapec, bol v pionierskom tábore. Dobral antibiotiká pre nezmyselný kašeľ a zmeškal autobus. Otec ho odviezol autom o dva dni neskôr. Všetci tam už boli. Čudný pocit, prísť neskôr, keď sú už všetci tam.
Chalani na izbe sa už poznali po mene a za dva dni vznikli prvé priateľstvá na celý život.
„Ty si čo zač?“ privítal ho veľký tlstý chalan s chlebom v ruke. Mal ho až do skončenia tábora. Inak si ho nikto nezapamätal, iba ako pažravého Peťa s kusom mastného chleba v ruke.

„Kamil Puskailer… čaute… chalani…“
„Puška… puška… pusinka… budeš Pusinka, dobre?“ navrhol veľký s chlebom.
„Ja som Kamil…“
„Tak čau… Pusinka…“ a dostal asi prvú ozajstnú ranu v živote. Nebolela. Iba ho postrčila o kus dopredu. Rameno znesie veľa. Ruky si vtedy nepodávali.
„Tam máš skrinku, tá hore je tvoja… vybaľ sa a tam… hore je tvoja posteľ… mne hovoria Peťo a chalanov o chvíľu spoznáš… hrajú futbal, turnaj… ja nehrám… nechce sa mi…“ a odhryzol si poriadny kus, lebo naprázdno mlel už dosť dlho.
Kamil mal v hrdle úzko a cítil chuť plaču, ale zaťal sa a vydržal. Nechcel tam ísť, to otec, vraj podnik, Mäsokombinát, to dáva skoro zadarmo, oplatí sa, za tri stovky aj so stravou! Učiteľ matematiky organizoval v tom čase cez obvodnú pioniersku organizáciu letný seminár matematiky a fyziky… zadarmo, lebo každý spal doma a schádzali sa vždy ráno o ôsmej v klubovni ich zédeešky a maslový chlieb so salámou bol povinný, kto by im cez prázdniny varil!? Maslový chlieb so salámou vtedy trinásťročnému galganovi stačil až do večera.
Rok predtým cez prázdniny im učiteľ vysvetlil princíp maticových počtov a ako uplatniť derivácie v praktickej geometrii a… tento rok vraj určite pochopia aj integrály…
Nebolo ich veľa. Z celého okresu ich chodilo sotva pätnásť, ale vedeli prečo a bavilo ich to. Zvláštna partia… Cez prázdniny, keď každý normálny hral futbal alebo vylihoval pri vode, oni počítali príklady a… tvárili sa náramne spokojne. Lebo boli. Ale ten rok otec rozhodol, že pôjde do pionierskeho tábora, a tak sa namiesto s integrálmi stretol s tlstým nenažraným Peťom a chalanmi, čo sa vedeli iba biť a fajčiť za chatkami a klamať vedúcim a…
Bola tam aj Julka.
Júlia Baková. Už ôsmačka. Veľká slečna. Jej otec bol tiež mäsiar. Otcov kamarát. Júlia so žltými vlasmi. Jediný svetlý bod podaromnici premrhaných troch týždňov. Veľmi svetlý bod. Jej vlasy svietili aj v tme. A oči… mala modré. A provokačne rozopnutú blúzu jej vydúvali veľké štrnásťročné špice a Kamil si až teraz uvedomil, že okrem derivácií a integrálov sa s rovesníkmi… alebo s rovesníčkami dá debatovať aj o niečom inom.
Za chatkami tiekol potok. Za ním lúčka a les. Za potok sa už nesmelo, to im povedali vedúci hneď pri nástupe do tábora. Lenže každý večer sa vedúci zašili do jednej z chatiek a ožrali sa pod obraz boží. A okrem toho, Kamil na otvorení tábora nebol a o zákaze nevedel, tak čo!?
Julka ho objavila asi o dva dni po oneskorenom príchode. Hrali futbal a jemu to išlo. Kamil bol šikovný chalan.

Kombinácia integrálov a ostrej kľučky vpravo s nekompromisnou strelou na bránku. To bol Kamil. Dal dva góly a bol hrdina zápasu. Vyhrali. Večer s Julkou prešli potok, zakopli o dve maloleté dvojice, ospravedlnili sa a našli si svoj flek.
Rozopla mu zips na rifliach a spýtala sa ho, či niečo má.
„Co?“
„Ty si… odkiaľ… prišiel?! Gumu!“
„Gu… mu?“
„Tak… prsty! Zase! Ukáž!“
Ľahla si, rozopla si nohavice a stiahla ich k členkom. Palcami sa zaprela do nohavičiek a tiež putovali dole. Lačne chňapla po jeho ruke a nežne ho upozornila.
„Iba dva… ty… Kamilisko… Kamilkovitý… víťazný strelec… namyslený…“
Oči sa im stretli a aj napriek tme to postrehla.
„Ty… si ešte nebol?!“
„Kde?… nie… asi nie… ja neviem…“ habkal a vyschlo mu v hrdle.
„S babou!“
„Nie!“ sípal a musel si odkašľať.
„Tak daj sem… tie prsty! Potom ja. Neboj! Nechaj to na mňa, ja ťa to naučím… tak neboj! Hovorím ti… daj sem tie prsty…!“
Kamil Puskailer otvoril plechovú skrinku a prstami prešiel po polici. Aj vtedy, v pionierskom tábore to spravil, a keď zistil, v akom je stave, kusom toaletného papiera vyutieral napadaný prach. Tlstý Peťo vyprskol a neveriaco pokrútil hlavou.
„Si na hlavu!? Utierať police… štátne!?“
Kamil neznášal prach. Odmalička. Ani mama ani otec nemali nikdy dôvod pokarhať ho za bordel v izbe. Neznášal neporiadok a… prach.
Táto nemala kedy zapadať prachom. Veci sa v nej menili rýchlosťou odsedených rokov a nikdy nezívala prázdnotou príliš dlho. Podnájomníkov bolo vždy dosť. A ďalší čakali v súdnej sieni a vo väzbe…
Kamil vyložil uterák, tričko, zubnú kefku… Gogo ho pozoroval a každý pohyb odsúhlasil nenápadným kývnutím hlavy. Scink vyvalený na posteli iba čakal a vetril svoju príležitosť. Puky ich mal na háku a podarilo sa mu dvakrát za sebou kovovo zachrápať.
Kamil poskladal plátený vak na precízny štvorec a položil ho na úhľadne zloženú kôpku. Zavrel plechové dvierka a podvedome hľadal očká na visiacu zámku. Jedno bolo vykrivené a chvíľu sa s ním mordoval, ale našťastie mu advokát kúpil zámku s veľkými oblúkmi. Visiaca zámka. Najdôležitejšia vec na svete. Vo svete, v ktorom sa už skoro rok pohyboval. Vonku možno smiešny kus kovu, ale tu… najdôležitejšia vec na svete! Symbol súkromia a nedotknuteľnosti. Inak sa súkromie väzňov obmedzuje

iba na ich hlavy. Tam môžu mať vlastné myšlienky, vlastné spomienky, vlastné plány do budúcna… ale ostatné veci sú vecou verejnou. Res publica. Rozpačito pokrčil ramenami a ešte raz pritlačil plechové dvierka. Konečne zapadli. Teraz už aj on mal kus svojho sveta. Gogo sa chápavo usmial. Potom zvážnel. „A… cigy?“

„Prosím?“

„Cigarety… kde máš?“

„Ja nefajčím!“

„… si myslíš… alebo dúfaš…“ škodoradostne sa zarehotal a pozrel na Scinka. Ten pochopil, že sa má smiať a zaškľabil sa tiež.

„… si myslí…“ pritakal šéfovi.

„Pusinka, zapamätaj si,“ pokračoval Gogo vážnym tónom kantora, „tu majú cigarety iný význam, než tam vonku. Tu sú platidlom. Kúpiš si za ne, čo len chceš, alebo… čo práve potrebuješ, napríklad kamarátstvo kamarátov na cimre…“ opäť pozrel na Scinka a ten úplne vážne prikývol, akoby rozumel, „… alebo pokojnú prvú noc… aj druhú, ak treba… alebo dobrú radu do budúcna…“ Gogo si zašiel dlhým nechtom medzi zuby a teatrálne cmukol, „… takže si mi dlžný prvých päť za prvú prednášku.“

Scink závistlivo vyvalil oči. Kamil pochopil, že cena bola vysoko premrštená a urobil prvú chybu. „Dve…“

Gogo vstal a vrazil mu na solar. Kamil sa zlomil v páse, odletel k stene a zadkom do nej vrazil tak silno, až ho vystrelo. Pomaly sa zosunul na zem. V podrepe zalapal po dychu, prekonal mdloby a prehltol záplavu slín. Silou vôle potlačil vracanie.

„Päť,“ povedal pokojne Gogo a sadol si. Zašmátral vo vrecku a vybral balíček. Ledabolo ho hodil na stôl. Prstom prepočítal pár vyčnievajúcich filtrov.

„Skoro celé… pre teba za päťdesiat. Ja viem, vonku idú po dvacke, ale… pre teba za päťdesiat. Peniaze máš, nie?“

Kamil ťažko vstal a tackavo prešiel ku skrinke. Zalovil vo vrecku rozgajdaných erárnych teplákov a vybral zväzok kľúčov. Z náprsného vrecka vzorovo uloženej košele vybral bankovku. Podal ju Gogovi. Ten ju vzal, privoňal, usmial sa a frčkou mu prihral cigarety. Kamil ohmatal balíček a zistil, že ich je tam sotva polovica. Opatrne si ich schoval do vrecka ku kľúčom.

„Päť!“ Gogo ďobol prstom do stola a výhražné vzhliadol. Kamil nemotorne vylovil škatuľku a odrátal päť. Gogo si korisť unudene poukladal na stôl. Kamil stál a balíček cigariet zvieral v ubolenej ruke.

„Daj…“ Gogo natiahol ruku. Kamil mu podal zvyšné cigarety.

„Dva… štyri… šesť… sedem! A… za toto dnes môžeš pokojne spinkať. Prvá noc na cele. To je ako svadobná noc, né…!?“ a naklonil sa, aby videl na Scinka zašitého na spodnej posteli.
„Jasnačka… né!?“ pritakal radostne Scink a zaškľabil sa od ucha k uchu, lebo to bol dobrý fór.
„… do polnoci… spinkať…“ dodal Gogo a prestal si ho všímať. Prepočítaval cigarety a zhŕňal ich na kopu.
Okno bolo kúsok od stola v rohu cely a Kamil k nemu ustráchané podišiel. Masíroval si brucho a pretože ho opäť premáhali mdloby, oprel si čelo o kovovú mrežu. Príjemne chladila. Cez narezané drôtené sklo poukladané ako žalúzie videl bielym štrkom vysypaný chodník a dve lavičky. Aspoň že tie natreli na žlto. Príjemná zmena. Väzenský dvor. Približne takto ho ukazovali vo filmoch o mukloch a približne takto ho teraz videl on naživo. Hore sa pozerať nedalo, žalúzie z drôteného skla bránili vo výhľade. Veľmi sa mu zažiadalo pozrieť hore… vidieť kúsok modrej… blankytne modrej a mohol by byť aj biely chuchvalec pohodený v niektorom rohu okna… ale hore jednoducho nedovidel.
Kamil sa iba pohodlne oprel o chladivú mrežu a civel na žltú lavičku.
Kedy sa to zmenilo? Kedy sa mi ten skurvený život vymkol z rúk? Bolo to na Vianoce v roku 1993. Prišli si po mňa…
Ale to bolo už dávno. Deväť mesiacov. Iba deväť? A… tak dávno… Prežil som tu v base už jeden celý život, a pritom iba deväť mesiacov! Einstein mal pravdu. Čas môže byť niekedy veľmi relatívny. Viem spočítať kdeaký integrál, maticové zostavy, diferenciálne rovnice, Fourierove rady… viem spočítať všetko na svete, ale relativitu času som nebol schopný pochopiť nikdy. Stále mi k dokonalosti poznania chýbal malý krôčik, taký malý, posledný, ktorým sa uzatvára poznávanie a začína poznanie. Myslím, že za posledných deväť mesiacov som ten magický krôčik urobil. Už nemusím spoznávať, už viem…
Tak kedy sa to zmenilo? Kedy sa mi ten môj pohodový, bezproblémový život vymkol z rúk? Bolo to na Vianoce v roku 1993? Nie… bolo to… oveľa skôr. V deň, keď som ju spoznal.
Boli sme spolu v pionierskom tábore. Nechcel som tam ísť, ale otec povedal, že sa to za tých pár stovák oplatí a aspoň budú mať tri týždne odo mňa pokoj. Ja som chcel ísť opäť do matematicko–fyzikálneho krúžku, ale toho roku otec rozhodol inak. ja som chcel ísť… aj som mu to povedal. Keď sa mi prestala točiť hlava a zmizli hviezdičky, súhlasil som. Mama… ma iba smutne pohladila po vlasoch a žmurkla na mňa, aby som nereptal a nenazlostil otca, lebo keď sa naozaj nazlostí…
Otec bol mäsiar. Veľmi silný chlap. Tak… sme sa s mamou snažili ho nenazlostiť. Občas sa nám to aj podarilo…

Išiel som do pionierskeho tábora. Dobrovoľne. Autobus s ostatnými potrestanými som zmeškal, lebo pani doktorka mi na kašeľ predpísala antibiotiká, ale dobral som ich dva dni po začiatku turnusu a otec ma odviezol autom. Veľmi chcel, aby som vypadol z domu, a tak ma radšej odviezol. Celú cestu som počúval prednášku o zbohdarma vyhodených peniazoch za benzín a čo liter, to tri koruny v prdeli a… aj by som mu ich dal z našetrených, keby sa otočil a vrátil domov, ale netrúfol som si ho nazlostiť…

Tak sme prišli. Vyložil mi kufor a s oddielovým vedúcim si podal ruku a usmievali sa ako starí známi. Asi sa poznali, lebo si tykali, ale v Mäsokombináte sa všetci navzájom poznali, tak som sa tomu ani nečudoval. Ani na otcovu novú Simcu 1300 sa neprišli pozrieť davy, ako to bolo na rodinných oslavách, alebo keď sme prišli… vlastne kamkoľvek sme prišli, otcova bordová Simca 1300 vylákala davy ľudí na obhliadku niečoho, čo bežne mohli vidieť iba… pravdupovediac, ani nemohli vidieť. Do Tuzexu sa iba tak hocikto nedostal. Mäsiarske decká nevybehli a nečudovali sa, čo je to za fáro… poväčšinou to mali doma a niekedy aj lepšie… tak nevybehli a nečudovali sa. Otec bol dosť sklamaný. Pobozkal ma na líce… vôbec to nebolelo a odfrčal domov.

Na izbe ma privítal… pamätám sa… taký tlstý chalan, tuším sa volal Peťo… asi Peťo… vlastne, teraz si spomínam, bol to určite Peťo, lebo do konca turnusu sme mu inak nehovorili, iba tlstý Peťo a v jednom kuse mal v ruke chleba alebo rožok a žul a žul a… žul.

Tlstý Peťo. Trochu smrdel. Potom tam bol Igor, na toho sa nedalo zabudnúť. V zadnom vrecku riflí mal zastrčený hrebeň a každých desať minút ho vytiahol a prečesal si vlasy. Žlté. Nefarbené a žlté ako… ako… žito, ale ozajstné, uprostred leta. Na riti mal vyšitú packu rozzúrenej mačky a každému rád vysvetlil, že tie jeho sa volajú Wildcat a že mu ich tato kúpil v Poprade v Tuzexe, lebo tam strýko Stano, otcov brat, robil vedúceho a jedine tam mali tie ozajstné a pravé… čo vozili do Nášho Mesta vraj boli iba šmejdy a kupovali ich iba sediaci z Nášho Mesta. To povedal strýko Stano a ten tomu musel rozumieť, lebo s tým robil a s tatom mali v Poprade jediní modré Fordy Cortina… tak asi mal pravdu!

Igora štvalo, že v pionierskom tábore preplnenom mäsiarskymi deckami jeho rifle nevzbudzovali patričnú pozornosť, ani zďaleka nie takú, akú u nich v škole, kde sa mu vyrovnala iba Iveta, lebo jej tato bol pumpár. Mali rovnaké rifle, a tak začali spolu chodiť. Ale Igor všetkým babám v tábore povedal, že tá krava je teraz ďaleko a že je v podstate voľný a ona nemusí vedieť o všetkom, čo sa v pionierskom tábore šustne a… o dva dni skončil za potokom horeznačky a značkové rifle mal až pri členkoch. Tá krava z

Popradu nemusela vedieť o všetkom, čo sa v pionierskom tábore šustlo a šústalo sa toho v pionierskom tábore dosť, takže Igor bol spokojný.
Ja som si zahral futbal. Zle sa mi dýchalo, lebo som iba pár dní pred turnajom dobral antibiotiká, ale aj tak som dal dva góly a vyhrali sme.
Náš učiteľ matematiky bol aj telocvikár a vysvetlil nám, že futbal sa hrá predovšetkým hlavou. Noha sa používa iba ako hokejka v hokeji, ale najdôležitejšie sú oči a rozvážny rozum. Keď ma videl prihrávať kolmé pasy na útočnú trojicu, spýtal sa ma, či si nechcem zahrať v ŠK Slovan Patrónka, kde trénoval starších žiakov, tak som súhlasil. Bol som u športového lekára na vstupnej prehliadke a potom mi dali registračku. O rok som už bol kapitánom mužstva a postúpili sme do vyššej súťaže, druhá B trieda. Na koncoročnej porade mi predseda klubu odovzdal diplom a vraj postup do vyššej triedy je veľký úspech klubu… nás žiakov a mladší dorast poslali potom domov a starší dorast a muži ostali až do rána a vraj sa ožrali pod obraz boží a aj sa pobili… My sme na druhý deň netrénovali a museli sme upratovať zasadačku a aj šatne. Na obkladačkách v sprchách sme umývali krv, tak asi bolo naozaj veselo.
Všetko, čo som sa na tréningoch naučil, som zužitkoval na turnaji a vyhrali sme. Vedúci tábora mi odovzdal diplom, lebo kapitána nášho mužstva pár minút pred koncom zápasu skopli a museli ho aj s výronom odniesť na ošetrovňu. Dostali sme po tatranke. Za prvé miesto. Po turnaji sa vedúci zašili na chatku a dlho nevychádzali. Navečer sa z chatky ozýval vreskot a gitara. Aj sa pobili… nadránom.
Ja som nepil, mne to vtedy ešte nechutila, ale niektorí chalani z našej izby mali poschovávané fľaše s vínom a neskôr sa potácali ako dospelí… a aj tak šabľovali. Asi od cigariet. Ani tie mi nechutili. Nielen vtedy, nikdy, akosi som tomu neprišiel na chuť.
Navečer tábor spustol, chalani na izbe vrešťali, a tak som sa išiel von nadýchať čerstvého vzduchu, lebo niektorí fajčili aj drzo na izbe. Sedel som na schodoch a ona vybehla z dievčenského bloku. Chvíľu sme sa iba tak zhovárali, ja som jej povedal, že sa volám Kamil Puskailer a ona mne že sa volá Júlia Baková a že jej všetci hovoria Julka. Prisadla si ku mne a pritlačila sa a vraj mám perfektnú strelu na bránku a hrdinov že má rada a futbalových úplne najradšej… a aj sa trochu chichotala. Aj z nej trochu razilo víno. Ale bola prekrásna. Také modré oči som ešte nevidel, aj keď sa nenápadne leskli, a vlasy… krásne žlté vlasy…
Potom povedala, že za potok za poslednými chatkami sa nesmie, že to vedúci tábora zakázal hneď v prvý deň na nástupe, a tak ma vzala za ruku a išli sme za potok…
Tak som spoznal svoju manželku Júliu Bakovú, ktorú som po tridsiatich rokoch zavraždil.

Kamil sa iba pohodlne oprel o chladivú mrežu a civel na žltú lavičku.
Dlho. V zámke zarachotil kľúč a služba priniesla večeru. Fazuľovú omáčku a kus fašírky. Aj Puky zliezol z bydla a najedol sa. Chalani na izbe reptali. Fazuľa. Puky bude neovládateľný. Znovu sa vyteperil na posteľ a nováčika si ani nevšimol. Nepovedal ani slovo. Keď sa prevracal na druhý bok, hlasno si uľavil. Gogo znechutene pokrútil hlavou a všetkých úplne zbytočne upozornil na katastrofu, čo ich čaká.
„Kurva… to zas bude noc…“
Puky sa zahniezdil a usral si. Už to začínalo. Gogo mal pravdu, ako vždy.
„No… zobák… vyskoč na bydlo…“ Gogo ukázal na posteľ hore nad sebou, „… nech na mňa neprášiš…“
Kamil si natiahol erárnu pyžamu, iba gate, košeľu si nechal a do náprsného vrecka si zo skrinky preložil zväzok bankoviek. Gogo ho pozoroval a usmieval sa. Kamil zaľahol na hornú posteľ.
Prvá noc vo väzení. Vo väzbe ich prespal vyše dvestopäťdesiat, ale vo väzení… to je niečo iné. Definitívne! Nemohol zaspať. Ozaj ako svadobná. Plná emócií. Trochu iných než svadobná, ale napriek tomu plná… o chvíľu bolo všade cítiť metán a sírovodík.
Zobudil ho mocný úder do ramena.
„Je polnoc…“ zahulákal Gogo a Scink ho zdrapol za nohu. Prudko mykol a Kamil zletel na zem. Ešte sa celkom neprebral a udrel si chrbát aj hlavu. Zadkom dosadol na Gogovu posteľ pod sebou.
„Toto neskúšaj, kamoš…“ zdrapol ho za golier a nasilu ho postavil. „Na moju si nesadaj ani náhodou, inak…!! A je polnoc! Už nemáš predplatené…“
Kamil siahol do náprsného vrecka.
„Koľko?“
„Páde…“
Kamil mu podal bankovku.
„Aj mne!“ prisadil si Scink.
Kamil zaváhal.
„Hovno!“
„Gogo… povedz mu!“ žobronil Scink a zdrapol Kamila za rukáv. Kamil mykol rukou a odsotil ho.
„Ser naňho…“ navrhol spokojný Gogo a zroloval bankovku. Zastrčil si ju do vrecka nohavíc a zaľahol. Pohodlne si našuchoril vankúš a ruky zopol za hlavou. Chcel vidieť divadlo.
„Je to na vás…“
Scink zaváhal a znovu zdrapol Kamila za rukáv.
„Páde!“

„Tak to skús…“ povedal pokojne Kamil a vykrútil si rukáv zo zovretia. Tvrdo mu pozrel do očí. Krpec zagánil, nerád, ale predsa uznal porážku a tiež zaľahol.
„Hajzeľ… to máš u mňa…“ zašomral a otrčil im chrbát.
Kamil sa vyteperil na posteľ, Gogo sa usmieval, Scink sa ofučal a Puky sa ťahavým dunivým prdom tiež zapojil do debaty.
Prvá noc vo väzení. Rok ich má tristošesťdesiatpäť. A trinásť rokov ich má koľko?
Tak som spoznal svoju manželku Júliu Bakovú, ktorú som po tridsiatich rokoch zavraždil.
Tábor sa skončil a mne sa nechcelo ísť domov. Nechcelo sa mi ísť tam a odrazu sa mi nechcelo ísť domov. Každý večer sme s Julkou chodili za potok. Ešte si spomínam…
Na konci prvého týždňa sme išli na výlet na nejakú zrúcaninu a do múzea. Bol to iba na múzeum prerobený dedinský dom. Narodil sa tam veľmi známy spisovateľ, aj sme sa o ňom učili na slovenčine, ale meno som už zabudol. Cestou nazad nás autobus odviezol do okresného mestečka a na námestí nám vedúci dali rozchod. Nástup o dve hodiny a nech nikoho ani nenapadne ísť do krčmy l Rozliezli sme sa po námestí a vedúci zapadli do krčmy.
V rohu námestia bola drogéria.
S košíkom v ruke som si niekoľkokrát prešiel uličku medzi regálmi a vedúcej to už bolo podozrivé a ostala s prekríženými rukami stáť medzi dverami do skladu. Vani v pokladni si ma tiež podozrievavo premeriavala a s vedúcou si občas vymenili veľavravné pohľady. Takého neohrabaného zlodeja tam asi ešte nemali. Radšej som si do košíka položil zubnú pastu, hoci v skrinke som mal tri. Mamina bola veľmi starostlivá. Pastu som vymenil za leukoplast, bol lacnejší.
Pán pri pokladni konečne zaplatil, vodu po holení a žiletky si iba tak schoval do vrecka a odišiel. Konečne! Pokladňa ostala prázdna. Keď som sa k nej nesmelo plížil, pokladníčka ma prepaľovala bojovým pohľadom, v ktorom sa zračilo odhodlanie brániť tržbu za každú cenu. Vedúca v bielom plášti sa vo dverách napriamila a zvesila ruky. Pri najmenšom podozrivom pohybe bola pripravená vyštartovať do kancelárie a volať bezpečnosť. Lialo zo mňa ako z dobre narobeného vola.
„Korunu osemdesiat… to je všetko?“
„Pani… pokladníčka… prosím vás… a… z týchto modrých… prezervatívov…“
„Tri koruny…“ usmiala sa popod fúzy. Dala mi ich… a akoby sa jej uľavilo.
Mne nie.
„… päť krabičiek…“
„Pätnásť korún…“ a prekvapene povytiahla obočie.

„To je… pre celú izbu…“ vyjachtal som na ospravedlnenie a vybehol som von.
Uff! A je to! Čo si jeden vytrpí, kým si…
V autobuse som sedel vedľa Julky, ako inak? Pritlačila sa ku mne, mocne mi zovrela ruku a zašepkala: „Máš?“
Prikývol som, lebo v hrdle som mal ešte stále prašno.
„Konečne…“ slastne zapriadla a mne pri predstave, čo ma čaká, prišlo nevoľno od žalúdka.
Večer sme zašli na druhú stranu potoka. Stále mi bolo nevoľno. Žalúdok vibroval a tlačil sa nahor. Stiahla si rifle a chcela si ľahnúť, potom sa zháčila a zvraštila obočie.
„Aha! Ty si… ešte… nikdy… treba ti pomôcť, že?“ nebol v tom ani náznak výsmechu a trochu ma tým posmelila. Prikývol som a z vrecka vypasovaných riflí som sa snažil vyloviť cennosť najcennejšiu, ale nešlo to! Vrecko akoby bolo odrazu preplnené, niečo sa tam zvnútra tlačilo…
„No!“ nedočkavo si kľakla.
Krabička odrazu vystrelila von a roztrasené prsty ju neudržali. Zašuchotala v lístí.
„Boha aj s chlapom… nepodareným…! Vlastne… prepáč… to nič… nechaj, ja ju…“ padla na štyri a prehrabovala suché lístie. Biely zadok jej svietil v šere ako obrovské oči netvora s hustými fúzmi pod nosom a mne išlo rozdrapiť zips na gatiach!
„Mám!“ zasyčala víťazoslávne a ukázala mi ju, aby som jej veril. „Pozri, ja ti to najprv ukážem a potom už budeš ty sám, dobre? Pozeraj, takto sa do toho fukne…“ fukla, „… aby sa vydula špička, potom si ju priložíš… prečo máš ešte gate!? No táák… nehanbi sa, veď som ho už videla, nepamätáš? Dole! Táák… priložíš…“
Ostrými nechtami sa mi dotkla konca… chvíľu som mal pocit, že ma niekto odzadu pichol žeravou ihlicou do mozgu.
„… nikdy nenaťahovať! Pamätaj si, nikdy nenaťahovať, lebo ju roztrhneš! Vždy iba rolovať, takto…“ z palca a ukazováka urobila písmeno O a rolovala.
Prehlo ma v páse a s vytreštenými očami som naplnil balónik až po okraj.
„Prepáč… prosím ťa… ja…“
„No fasa! Táák nič… túto už môžeš vyhodiť! Počkáme chvíľu… potom ty sám…“
Tak som na druhý pokus prišiel o panictvo s Julkou Bakovou, babou, do ktorej som sa zaľúbil po prvom prekročení potoka, demarkačnej čiary oddeľujúcej chlapcov od mužov. Keď si na to teraz spomínam… občas večer sa to za potokom čerstvými mužmi len tak hmýrilo.
Zaľúbil som sa do Julky Bukovej, baby, ktorej by som nikdy v živote nedokázal ublížiť.

Prvá noc vo väzení. Rok ich má tristošesťdesiatpäť. A trinásť rokov ich má koľko?
Skončila sa. Zahúkal klaksón ohlasujúci budíček. Presne o pol šiestej, tak húkal každý pracovný deň.
Kamil od polnoci nezažmúril oka, iba sa triasol a šúchal si ubolený zátylok. Brucho ho ešte bolelo od výchovného zákroku kolegu z prízemia a chrbát… škoda hovoriť. Ten si nemal ako pomasírovať. Ráno privítal ako vykúpenie, hoci podvedome tušil, že deň nebude o nič príjemnejší než noc.
Gogo sa ponaťahoval a otvoril okno. Uvoľnil miesto v uličke medzi posteľami a Kamil mal konečne kam zoskočiť. Vedľa neho dopadol Puky. Prekvapene na Kamila zagánil.
„A… ty si čo zač!?“
„Odsúdený Kamil Puskailer…“
„Vypadni!“ a surovo ho nabral ramenom.
Kamil odletel k oknu a len–len že nenabral Goga. Ten sa zvrtol a chcel nasmečovať Kamila späť medzi postele, ale zaštrngotal kľúč a dvere sa rozleteli.
„Všetci sú už hore?“ zahulákal dozorca a vošiel. Naplo ho. Nedalo sa to vydržať.
„Hovädá… Puky! No si normálny!?“
„Pán dozorca, prečo mu dávate na večeru fazuľu…?“ zastonal Gogo a vystrúhal ubolenú grimasu. Scink vyskočil z pelechu až teraz a okamžite šéfovi nabíjal.
„Áno… prečo… pán dozorca?“
„No kvôli vám tu zavedieme jedálny lístok s tromi chodmi, nie? Sypte na umyvárku… tchori…“ šomral dozorca a štrngal kľúčmi. Očami ledabolo prebehol celu a keď sa uistil, že všetko je v poriadku, zamieril k ďalším dverám.
Kamil si zo skrinky vybral „nádobíčko“, cez rameno prehodil uterák a keď sa pasoval so zámkou, od okna k nemu zavanulo a… odrazu bol prekvapený, akú vôňu môže mať obyčajný vzduch!
Vypotácali sa na chodbu a mľandravo šuchotali papučami. Nevedel kam, a tak nasledoval ostatné holé chrbty. Chlapík vychádzajúci z vedľajšej cely si ho zvedavo premeral.
„Nový?“ a zívol. Pomaly sa pohol k dverám na konci chodby.
„Áno,“ priznal sa Kamil a pridal sa k nemu.
„Koľko?“
„Čoho… rokov?“
„Uhm.“
„Štyridsaťtri…“
„Si dostal…!?“

„Aha… trinásť…“
„Poteš pánboh… slušné…! Za čo?“
„Za… manželku… za… vraždu manželky… ale… som nevinný…“
„Aj ty!? Tak vitaj v klube! Medzi nami sa budeš cítiť ako doma, iných tu ani nestretneš!“
Kamil rezignovane pokrčil ramenami a iba sa uistil, že nemá zmysel niekoho presviedčať. Za posledný rok mu neveril nikto, ani policajti, ani prokurátor, ani sudca, ani obhajca… hoci ten ku koncu asi áno.
Ani on. A to ho štvalo najviac. Ani Kamilko. Syna asi zlomili nekonečné výsluchy na polícii a zdĺhavé vysedávanie v súdnej sieni a donekonečna omieľané svedecké výpovede končiace zosmiešňovaním zo strany uvrešťaného prokurátora. Behal po súdnej sieni ako odtrhnutý z reťaze, rozhadzoval rukami a donekonečna opakoval: „No čo som hovoril, vážený súd, čo som hovoril!? Bíjaval ju… nenávidel ju… vyhrážal sa jej… tu to máte z prvej ruky!! Jeho vlastný syn ho usvedčuje!! Napokon ju brutálne zavraždil! No, čo som hovoril!?“
Syn ho z ničoho neusvedčoval. Iba musel pravdivo odpovedať na prokurátorove otázky, lebo bol pod prísahou. A na otázku: „Svedok Puskailer, videli ste, ako otec bije matku?“ musel povedať tiché „Ano…“, lebo to bola pravda.
Svedok Puskailer ešte ticho dodal: „Ale bolo to iba raz…“, ale to už nikoho nezaujímalo, prokurátora najmenej, hoci aj to bola pravda. Opäť behal po súdnej sieni a vyvreskoval: „No čo som hovoril, vážený súd, čo som hovoril!? Bíjaval ju… nenávidel ju… vyhrážal sa jej… tu to máte z prvej ruky!! Jeho vlastný syn ho usvedčuje!! No, čo som hovoril!?“
Bola to pravda. Udrel ju iba raz. Ku koncu manželstva by si zaslúžila aj častejšie… aj každý deň… niekedy aj ráno aj večer, za to, čo mu robila, ale… Kamil bol už raz taký. Nevedel sa hádať, biť už vôbec nie. Vytiahol vysávač a poupratoval po nej celý dom, alebo pustil teplú vodu a dal sa umývať riad. Šetrič rozrážal prúd a ticho ševelil a to ho upokojovalo. Monotónny šum vody, alebo hukot vysávača mu umožňovali odletieť od problémov a ponoriť sa do inej sféry a tam, medzi číslami a rovnicami, sa cítil najlepšie.
Kamil ešte raz pokrčil ramenami a vošiel do umyvárky. Na jednej stene bol namontovaný ošarpaný válov a rad zrkadiel, na náprotivnej pár umývadiel a zrkadlo nad každým z nich. Päť vykachličkovaných kabiniek bez závesov civelo rovno oproti nemu. Zatúžil po sviežej rannej sprche ako za starých čias, ale rázny hlas dozorcu ho prebral do reality.
„Päť minút, banda, ešte… štyri… a zatvárame! Pohyb! Ak ste si nevšimli, už je pondelok! Raňajky a odchod do zamestnania, zadarmo vás tu nikto živiť nebude… pohyb! Tebe treba dať písomnú žiadosť!?“
„Nie… prepáčte…“ a rázne vykročil k voľnému umývadlu.

„Radšej pikuj k válovu, lebo ak ťa tu nájde Ringo, pokazí ti celý týždeň…“ upozornil ho kamarát z vedľajšej cely, ktorý už mal polovicu tváre oholenej. Vedľajšie umývadlo bolo asi jeho a nemusel sa s nikým deliť. Kamil si pozbieral holenie, ale zubnú kefku a pastu nestihol. Ringo už bol tu. Dal mu basistický pozdrav na uvítanie. Čelom ho trafil na koreň nosa. Ako keď ďateľ zbadá výživnú larvu.

Asi na chvíľu omdlel, lebo keď začal vnímať svet, zistil, že je chrbtom opretý o chladivé kachličky a nohy má dokorán ako barová kurva. Hygienické potreby boli v jeho tesnej blízkosti ako darčeky okolo vianočného stromčeka. Z diaľky k nemu doliehal naliehavý hlas.

„Ringo, ser na to! Je tu prvý deň, ešte nevie, čo sa patrí…!“

„Jebem na neho! K môjmu umývadlu nech sa ani nepriblíži, jasné!?“

„Nám áno, ale on je tu nový, tak sa naňho vyser, kým nedostane zácvik!“

„Tak ho zacvič, keď sa ti tak veľmi páči, môžeš mu aj strčiť… na konci lekcie… aj to sa mu zíde!“

Chlapi sa rozrehotali. Kamil sa pozviechal a tackajúc sa v predklone sa snažil pozbierať si veci. Vošiel dozorca.

„Čo je to tu!? Ešte… dve… a zatvárame! Pohyb, banda! Ty… čo sa tu moceš… zase ty!! A… prečo ti tečie krv z nosa?!“ Kamarát od umývadla odpovedal za neho. „Pošmykol sa a spadol… tak nešťastne, na nos! Nič vážne, šéfe! Už sme hotoví… už to bude… nič sa nedeje!“

„Však preto… nech sem nemusím tisíckrát chodiť, banda, oholiť a vypadnúť!“

Keď sa Kamil dotackal k válovu, niektorí už odchádzali. Oholil si iba polovicu tváre a dozorca už skoro zamykal. Dvakrát sa porezal a narýchlo sa opláchol. Zuby si vyčistiť nestihol. „Kam mladý, kam!? A válov po tebe umyje kto!?“ Musel sa vrátiť a opláchnuť krv po celej dĺžke žľabu. Tampón z toaletného papiera zatiaľ držal, ale už cítil, že sa nalieva a o chvíľu bude presakovať. Rýchlo pozbieral osobné veci a vypadol. Rachotiace dvere mu skoro privreli uterák na pleci.

Na cele sa nahol nad liatinové miniumývadielko v rohu a vytiahol tampón. Krv sa vyvalila a okamžite postriekala všetko naokolo. Nebolo jej veľa, ale jasnočervená krv v kontraste s bielym smaltom vyvolávala desivý dojem hektolitrov. Nikto si ho ani nevšimol. Všetci mlčky upratovali postele, prezliekali sa a zamykali skrinky.

Vodu nepustil. Vedel zo skúsenosti, že ak sa krv zriedi s vodou, zastavuje sa o to horšie. Iba sa nahol a nechal ju odkvapkávať. Minul kilometre toaleťáku, ale napokon zhustla a ostala v dierke. Zaštopľoval ju ďalším improvizovaným tampónom. Vtedy vošiel dozorca. Iný, než predtým. Asi kápo, lebo všetci zmeraveli a vystreli sa do pozoru. Vystrel sa aj on. Až teraz si všimol, ako vyzerajú jeho spolubývajúci a ako vyzerá on. Chlapi boli

hladko oholení, navoňaní, učesaní mokrým hrebeňom, košele vzorne pozapínané až ku krku, plátené nohavice s náznakmi pukov a dole hnedé pracovné poltopánky. Naozaj sa leskli. Dozorca ich všetkých tromfol. Na jeho uniforme nebolo ani smietky, puky na nohaviciach rezali vzduch ako britva a tvár nenechávala nikoho na pochybách, že nie je holená, ale depilovaná.
On bol do pol tela holý v teplákových gatiach a papučiach… a strapatý!! uvedomil si ešte a v tom už stál pred ním. Vysoko zodvihol bradu a horný lem brigadírky sa týčil nad obeťou ako gilotína.
„Méény samovraha…“ zasyčal dozorca.
„Dokt… Kamil Puskailer… pardo…“
Dozorcova pravačka zasvišťala vzduchom a hrot obušku sa mu zapichol do solaru. Ako letel, stihol sa ešte potknúť o záchodovú mysu za umývadielkom a skončil v rohu hore nohami.
„Vztýýk!“
Časom sa mu to podarilo.
„Idiot. Teraz chvíľu počúvaj…“ hovoril pomaly, hlbokým opovržlivým hlasom, akým sa rozpráva generálny riaditeľ vesmíru s hovnom ropuchy. Veľmi si dal záležať, aby rozdiel bol čitateľný pre každého, „… moje meno je nadporučík Kusý. Pozor! Kúšem! Som veliteľ zmeny! Vyžadujem poriadok, disciplínu a striktné dodržiavanie predpisov a budeme… no… asi nikdy nebudeme, ale nádej umiera posledná, tak ti to predsa len prezradím… ka–ma–rá–ti! Pozri sa, ako vyzerajú tamtie kreatúry. Prečo práve ty vyzeráš ako posledný výkal v tejto stoke stroskotancov, há!?“
„Som sa…“
„Pán veliteľ, nie!!?“
„Pán veliteľ, som sa…“
„A predstavím sa, nie!!?“
„Pán veliteľ, Kamil Puška…“
„Čo Kamil!? Čo Puška!? Snáď si nejaký odsúdený, nie!? Alebo medzi nami dvomi nie je žiadny rozdiel!?“ už reval a staval sa na špičky, hoci od dvoch metrov mu aj tak veľa nechýbalo. Ozrutný vojak, obrovský veliteľ, veľký vodca… a chcel, aby to na ňom bolo vidieť. Neznášal nímandov, ktorí si to neuvedomovali a nedávali mu to jasne a s pokorou najavo.
„Pán veliteľ, odsúdený Kamil Puskailer!“ zareval a zrazil opätky. Bol už taký zblbnutý, že si ani neuvedomil, že nemá topánky. V papučiach si iba naraził obidva vnútorné členky. Ale bolesť už nevnímal, iba sa vystrel a vypol hruď. V bruchu ho prudko pichlo, ale nehol ani brvou.
„Odsúdený Puskailer… a číslo?“
„Ja… nemám… prepáčte… neviem…“
„Každý z vás má číslo! Máš ho našité na košeli a blúze. Otvoriť skrinku!“

Kamil pobehol a kým sa mordoval so zámkou, obušok netrpezlivo trieskal do otvorenej dlane. Potom sa jeho hrot vnoril do vzorne poukladaného prádla a rozryl ho. Čistá erárna blúza sa bezvládne hompáľala na konci gumenej tyče a zamierila ku Kamilovi.
„Čítaj!“
Kamil fľochol po dvoch veľkých dvojkách našitých na náprsnom vrecku a pohotovo hlásil: „Dva–dva–tri–sedem!“
„A celé!?“
Kamil zaváhal. Číslo predsa prečítal celé. Potom ho to trklo!
„Pán veliteľ, odsúdený Kamil Puskailer, číslo dva dva tri sedem!“
„V poriadku, čakám odpoveď.“
Kamil už nezaváhal. Začínal si zvykať na štýl komunikácie. Traja drúci stáli v pozore pri posteliach. On mal sólo.
„Pán veliteľ, vyzerám ako výkal v tejto stoke stroskotancov preto, lebo som sa pošmykol v umyvárke a rozbil som si nos.“
„Žiadate sa na ošetrovňu, odsúdený Puskailer?“ použil vykanie, lebo išlo o úradný výkon. To predtým bolo iba neformálne zoznamovanie sa.
„Nie, nie je to nič vážne! Iba som sa trochu zdržal!“
„V poriadku…“ dozorca zmiernil tón. „Takže to netreba zapísať do hlásenia, však?“
„Netreba!“
„V poriadku! Tým by bol váš úraz vyriešený. A teraz dobre počúvajte! Váš priestupok voči vnútornému poriadku ústavu, ktorého ste sa dopustili tým, že v stanovenom čase o päť štyridsať päť ste neboli ustrojený podľa predpisov, do hlásenia nedám, pretože ste neboli doposiaľ poučený o Nariadení ministra spravodlivosti číslo dvesto tridsať osem, článok sedem odsek dva, v ktorom sa uvádzajú povinnosti odsúdeného počas prevýchovného pobytu v tretej nápravnovýchovnej skupine! Toto poučenie s vami vykoná výchovný poradca dnes o deväť nula nula. Ešte predtým sa o osem tridsať budete hlásiť u riaditeľa ústavu! Rozumel!?“
„Rozumel!“
„Rozumel, kto!?“
„Rozumel Kamil Puskailer, odsúdený…“
„Ja nie som odsúdený, ani Puskailer, ty idiot!!“
„Rozumel, pán veliteľ!“
„Táák… sa mi to páči! Ste učenlivý, odsúdený Puskailer, naozaj učenlivý… asi zmením názor a začnem si myslieť, že z vás predsa len niečo bude! A teraz… im dajte nažrať…“ povedal znechutene otvoreným dverám a vypochodoval predpisovým krokom.
Služba ustráchané vopchala hlavu do dverí a keď sotva dvadsaťročný chlapec zistil, že nebezpečenstvo už nehrozí, podal im tácku a Gogo ju

pohotovo prevzal. Osem rohlíkov, štyri trojuholníkové syry, štyri minimaslá, štyri jabĺčka a štyri kefíry.
Kým sa Kamil poumýval od krvi a obliekol sa na tácke ostali už len dva suché rohlíky. Zagánil na Goga, ale ten mu pohľad tvrdo opätoval a Kamil už nemal chuť do bitky. Zatiaľ všetky iba prehral, tak načo začínať novú?
Chlapi si posadali za stôl. Štyri stoličky. Gogo si na jednu vyložil nohy. Kamil zložil dekel na záchode a zaliezol do kúta za umývadielko. Schuti sa naraňajkoval.
„Nástup! Previerka početného stavu odsúdenýýých! Nááástup!“ zaznelo chodbou a dvere sa rozleteli.
Traja fešáci vypochodovali ako jeden. Kamil si ešte pre istotu napľul do dlane a pretrel si vlasy. Až potom sa k nim pripojil. Gogo stál tesne pri zárubní, lopatky skoro až na stene. Kamilovi napadlo, že vedľa neho by asi nemal… a radšej zacúval na koniec trojčlenného radu vedľa Scinka. Asi to bolo správne riešenie, lebo nikto ho ani nekopol, ani nebuchol a ani naňho nekričali. Stál v pozore na konci a prvý z vedľajšej cely stál na dĺžku ramena od neho.
„Ten gombík… pod krkom… ty chuj!“ pošepol mu.

Kamila až myklo. Bleskovo sa zapol. S vďakou sa usmial na záchrancu. Bol to ten, čo ho pred chvíľou cestou na umyvárku privítal v klube… a na umyvárke za neho pohotovo odpovedal.
Dozorca pohrúžený do lajstier prechádzal pomalým rozvážnym krokom pred nastúpenými väzňami a počúval čísla od veliteľov ciel. Keď podišiel ku Gogovi, spýtal sa.
„Cela číslo sedemnásť?“
„Tra… štyria! Pán dozorca! Už štyria!“ zahulákal Gogo. Dozorca si to poznačil a pokračoval.
„Cela číslo osemnásť?“
„Traja, pán dozorca…“ zahlásil Kamilov priateľ.
Ani raz ho zatiaľ neudrel. Asi to bude priateľ…
Zaľúbil som sa do Julky Bukovej, baby, ktorej by som nikdy v živote nedokázal ublížiť.
Ani vtedy nie, keď som bol kvôli podozreniu zo salmonelózy tri dni zavretý na izolačke a videl som ju. Asi ju.
Odskákali sme si to štyria z našej izby a pretože hnačky neustúpili ani po konskej dávke živočíšneho uhlia, zdravotnícka rozhodla, že nás dajú na izolačku a kým neprídu výsledky z výterov, budeme na futbal pozerať iba z okna. Ostatných to nebavilo, hrali karty, a tak som pri okne stál sám. Aj podvečer, keď chalani dohrali a umorení celodenným skákaním zašli na večeru a potom sa iba tak poflakovali po tábore. Vtedy som zbadal nejaké

blonďavé dievča v rifliach, aké nosila Julka a aj podobnej blúzke, ako ťahá žltovlasého Igora z Popradu za potok. Bol to on, určite! Ale dievča som nevidel dosť dobre. Iba sa tak mihli medzi chatkami a trielili za potok…
Aj som sa Julky na to neskôr opýtal, iba mávla rukou a aby som nefantazíroval. Povedal som jej, že ju mám veľmi rád a ona mne, že ma miluje a za potokom mi to potom aj rukolapne dokázala a… tým to bolo vybavené. Bohvie koľko báb v tábore bolo blonďavých a nosili rifle a mali podobnú blúzku ako Julka! A Igora som sa na to radšej nepýtal, bol to tĺk z Popradu o hlavu vyšší než ja… čo sa ho budem vypytovať!? Asi som sa pomýlil.
Vrátili sme sa domov a stihol som ešte posledné tri dni z matematicko–fyzikálneho seminára. Pán učiteľ bol veľmi sklamaný, že som dokvitol až teraz, ale ja nie! Stálo to za to! Vysvetlil som mu príčiny a on vystrúhal bolestivú grimasu.
„Pioniersky tábor? Chudáčik… aj bol niekto triezvy?“
„Tí najmenší žgrnci…“
„A aj si sa niečo naučil…?“
„Aj! Aj… nové pesničky… Nech žiarivo nám slnko svieti a aj Pusť begut neukľjuže…“
„Tak potom to boli zmysluplne strávené tri týždne, chlapče!“ zalomil učiteľ rukami.
„… a dal som dvadsať šesť gólov…“
„Aspoň niečo! Chceš príklady, čo sme prepočítali? Mám okopírované aj riešenia aj komentár ku skúškam správnosti a výroky o…“
„Pravdaže chcem!“ a myseľ sa mi na chvíľu vrátila do normálu.
Na chvíľu. Na druhý deň mi volala. Zodvihol to otec. Prekvapene ma zavolal k telefónu.
„Volá ti Julka Baková…“ a s obočím vysoko na čele mi podal slúchadlo. Počul som ho, ako si šomre popod nos… to by nebola zlá partia, jej foter má skoro takú veľkú predajňu, ako je moja… to by nebolo zlé… a vo dverách sa otočil a vztýčil palec. A potom som sa skoro počúral. Usmial sa na mňa a žmurkol. Zavrel dvere.
Ale jeho tieň sa spoza dverí nepohol. Stál tam a načúval.
„Vybehneme do kina?“
„Nóó…“
„A to ti mám ja volať?“
„Nie! Teda… môžeš, ale viem, že som mal ja, ale… bol som na seminári…“
„Kde?“
„V škole…“
„Sú prázdniny… si normálny? To máš za trest… niečo ako reparát?“
„Nie… to je… koníček… matematika, fyzika…“

„Ježišukriste…“
„Vieš čo? O druhej na Hviezdoslaváku… pri fontáne…“
„Dobre… a ináč… nie si nebezpečný… berieš na to nejaké lieky, nie!?“
Vyhodil som za lístky šesť korún a akoby som počul otca… štvrť kila šunky, ty nie si normálny… ale… možno sa to vráti… keď je Baková…
Mama mi dala dvacku a ostalo aj na zmrzku a zabehli sme aj do Petržky na kolotoče. Aj ona mala dvacku. Aj dve.
To je asi tak všetko, na čo si spomínam. Približne takto som sa stal závislým od ženy. Zámerne hovorím v jednotnom čísle, lebo som to nikdy v živote nepotreboval. Myslím behať za inými, hoci ona mi to po tej nešťastnej udalosti s Kvetou Hartmannovou vytýkala skoro stále. A ona to vraj robila iba kvôli nej! Bože, prečo to muselo zájsť až tak ďaleko!?
Takže to asi nie je úplne všetko, na čo si spomínam… Na konci zétdéešky potrebovala Julka pomôcť s matikou. Prepadávala aj z iných predmetov, ale z matiky boli prijímačky na gympel. Naši otcovia sa už medzitým párkrát stretli, dokonca Bakovci boli aj u nás, akože na susedskej návšteve, hoci predtým o nás ani nezavadili a môj otec o starom Bakovi inak nehovoril, iba ako o zlodejovi prvého rangu, čo má na podniku svojich ľudí a o každej kontrole vie tri dni vopred. Nikdy mu nezistili maňasa a pritom mal barak ako svet a Simcu 1300 ešte lesklejšiu než otcova. Ale keď sa stretli, tak sa usmievali a potľapkávali sa po chrbtoch… tí naši fotrovci…
Bako mi to vysvetlil veľmi jednoducho. „Pozri Kamil… ty si hlava… to treba nechať! Julka… je skôr pekná… mohla by byť aj herečka, a možno aj bude!!… ale ja by som ju chcel dať najprv na gymnázium. To teraz letí, to je jednoducho životná istota, ak mi rozumieš?“
„Uhm…“ prd makový som vedel, čo je to životná istota. „Nauč ju tie zasraté čísla a nech spraví tie zasraté skúšky a… máš u mňa, čo chceš!“
„Čo chce mu môžem kúpiť aj ja!“ ohradil sa otec a nadúval sa ako moriak, lebo už obaja niečo málo vypili. Niečo málo… keď pijú mäsiari, čo robia s metrákmi a aj tak vyzerajú, vypité sa ráta na litre…
„Viem, viem… nedurdi sa… to sa iba tak hovorí… tak dobre! Tak keď sa tá moja dostane na gympel… o rok je tam aj ten tvoj!! To nenažraté hovädo z Ministerstva školstva bude musieť pomôcť dvakrát… nedá sa nič robiť!“
Tomu som už rozumel. Gymnázium bol môj tajný sen. Tajný. Mama o ňom vedela, ale… pred ostatnými členmi rodiny… boli sme len traja…
„Na gymnázium ti seriem… zvysoka! Môj chlapec pôjde do učenia, hneď na budúci rok a preberie po mne podnik! Taký mäsiar… kurva… taký rod a také zázemie, ako má ten môj…“
„Otec… prosím ťa…“ mama ho už poznala. Keď po štvrtej fľaši červeného začal hovoriť kurva… väčšinou sme sa veľmi nevyspali. Ani on. Hľadal nás až do rána. Lenže za tie roky sme sa s mamkou v hraní na skrývačku vycvičili k

dokonalosti a… ku koncu to už spravidla odniesli iba taniere a kuchynská linka.
„Čo otec… čo otec!! Bude mäsiar a hotovo! Povedal som… a nalej nám… aj ty si daj… a ty sa pakuj učiť… alebo čo…“
Bako mi po Julke odkázal, aby som sa zastavil. Večer po šiestej, skôr z predajne nemôže, jej mama bola na liečení, tak som prišiel o štvrtej. S prezervatívmi som to už vedel úplne perfektne, a tak sme na starého čakali spolu s Julkou.
„Počúvaj… Kamil… v sobotu sa s tvojím tatkom nedalo… už mal líznuté… ale ja to myslím vážne! Pomôž jej a ja pomôžem tebe! Chceš na gymnázium, nie?“
Dodnes deň som presvedčený o tom, že to spravil iba preto, aby nasral nášho tatu.
Moju budúcu manželku som matematiku nikdy nenaučil. Nešlo to! Koňa by som skôr naučil dvojhlasné pískať na fujare… ale toto nešlo! jednoducho na to nemala bunky.
Spravili sme to inak. Starý Bako na sekretariáte podniku prekopíroval pozvánku na prijímacie pohovory a na kópii vymazali jej meno. Dali tam moje. Sekretárka mu bola niečo dlžná a tak sa nevypytovala a okrem toho to na novej anglickej mašine, čo vybavil pán generálny riaditeľ, trvalo desať sekúnd a hneď vypadol! Nikto ho nevidel.
Prišiel som skoro posledný a hrnul som sa dnu, lebo som sa robil, že som riadne zaspal.
„Nemám ťa tu…“ druhák, čo vyfasoval službu pri prezentačných stolíkoch neveriaco krútil hlavou, jeho kolegovia odvedľa už balili zoznamy aj lavice a tešili sa na deň voľna bez otravných profákov a na zaslúžené pivo.
„Do rána som sa učil… zaspal som… neblbnite, chalani…“
„Ser na neho! Pusti ho, nech kmitá hore…“ radili mu ostatní.
„Ale… nemám ťa tu… boha… a vieš, kam máš ísť?“
„Druhá C… miestnosť stodvanásť…“
„Švihaj na prvé a doľava na koniec chodby… debil… zaspať na prijímačky… kde to žijete… decká…“
Čakal som ju na chlapčenských záchodoch. Julka sa išla vyčurať po pol hodine, dala mi príklady a skoro som odpadol. Niečo také triviálne som ešte nevidel, ako môžu toto považovať za meradlo inteligencie postačujúcej k štúdiu na gymnáziu!? Všetkých osem príkladov som mal za dvadsať minút, a to iba preto, lebo som si nemal kam položiť papier a na hajzlovej mise sa mi všetko šmýkalo a padalo. Pricupitala a dala mi pusu.
„Tej krave som musela nakúkať, že som to práve dostala a musím sa ísť prebaliť, nechcela ma druhýkrát pustiť… čau a drž palce!“ dala mi ďalšiu pusu a odbehla.

Neviem, prečo som jej mal držať palce, mala tam všetko vyrátané od a po zet.
Na zozname prijatých bola na jedenástom mieste z deväťdesiatich. Otvárali iba tri prvé triedy. Plus pár miest na odvolanie, ale tie sa v prvom ročníku poväčšinou vykompenzovali predčasne vyletenými. Matematika pochopiteľne nerozhodla. Starý Bako bol komunista a za to mala body… všetci vedúci mäsopredajní museli byť komunisti, inak by im robotnícka trieda nemohla prejaviť toľko dôvery a zveriť im také peniaze… za angažovanosť v mimoškolských krúžkoch tiež nazbierala body… prekrásne spievala v školskom zbore a bola zberovou referentkou pionierskej organizácie, aj za to nazbierala body… no… nezoberte takú šikovnú babu na gympel!
O rok som tam bol aj ja. Vyčúrať som sa nebol ani raz. Asi preto ma na prvýkrát neprijali. Až na odvolanie, keď pomohlo nenažraté hovädo z ministerstva a Bako mu, ako aj minulý rok, poslal celý bravčový pôlt…
V tom roku vraj potreboval tlačenku z ministerstva každý prijatý… na výsledky testov ani nepozerali, vraj veľmi silný ročník, veľmi silný a veľa uchádzačov, veľmi veľa… a riaditeľ gymnázia, chudák, mal ucho vyťahané ako slon. A to ešte neexistovali mobily, vyzváňal mu iba bakelitový telefón na stole!
Otec neprotestoval. Keď sa dozvedel, že ma prijali na gymnázium, nepovedal nič, iba vypustil ďalšiu slinu z ovisnutého kútika úst. Mama ho prebalila a ja som s Julkou vypadol z domu osláviť vstup do nového života. Stredoškolského. Gymnaziálneho! Boha! Ja som bol vtedy taký šťastný!!
Doktor povedal, že to už lepšie nebude. Prasknuté aneurizma zalialo krvou skoro celú pravú hemisféru a operácia uvoľnila iba časť tlaku v lebke… následky vraj ostanú trvalé… už nikdy nás nebude naháňať po dome…
Ja som bol vtedy taký šťastný…
Prezervatív som už nepoužíval, vynašli Norbiogest… či ako sa tie pilulky volali…? Ani Julka už nerobila písmeno O z palca a ukazováku… veľmi pekne spievala… Óóó sóle mííjóó…
Raz sme sa na strednej pohádali a nechodili sme spolu vyše mesiaca. Bolo mi to také trápne… asi som s tým ani nemal pred ňou začínať, ale…
Prišiel mi list. Anonym. Prvý v mojom živote. V druhom boli aj fotografie, ale to bolo až oveľa, oveľa neskôr a teraz sa mi o tom ani nechce hovoriť! Z listu som sa dozvedel, že… ty debil, ty jej počítaš matiku, aby ju o polroka vôbec pripustili k maturite, a ona zatiaľ kefuje s kadekým… a potom tam dosť nevkusným spôsobom opísal jeden žúr, kde to vraj Julka robila s tromi a vraj boli všetci náramne spokojní… a aj ona! Hovädo anonymné! Také nechutnosti. Sprostý anonym! Mal som ho rovno hodiť do koša. Ale nehodil som, namiesto toho som ho ukázal Julke. Soptila. Oči sa jej stiahli

do úzkych štrbín. Neskôr som to videl ešte veľakrát, ale vtedy, prvý raz ma dosť vystrašila. Vyrevala sa na mňa. Vraj keby som jej len trochu dôveroval a mal ju naozaj rád, ani by som jej také svinstvo neukazoval a hodil by som ho rovno do koša!
Bolo mi to také trápne… aj som sa jej ospravedlnil… fakt som s tým nemal začínať! Ofučala sa a nevšímala si ma. Bolo to pre mňa dosť ťažké. Štvrtáci a tretiaci mali triedy na tom istom poschodí a stretávali sme sa každú veľkú prestávku a tváriť sa, že sa nepoznáme… fakt dosť blbé! Celá škola, aj profáci vedeli, že spolu chodíme už od základky, a keď ju zo školy začal odprevádzať taký debilko zo štvrtej B… no fakt dosť blbé. Ale čas všetko vyrieši a vyriešil aj teraz a napokon prišla na rande a smiali sme sa na tom. Odpustila mi.
Tak sme s mojou budúcou manželkou študovali a… aj zmaturovali. Začali sme uvažovať, že sa vezmeme. Jej sestra Natália bola za. Hoci aj hneď. Veľmi chcela byť družičkou. Šteňa krpaté…
Ani raz ho zatiaľ neudrel. Asi to bude priateľ…
Stál prvý vedľa posledného, to Kamilovi naznačilo, že na osemnástke asi velí on. A na jeho sedemnástke… Gogo.
Začínal sa učiť. Čím rýchlejšie, tým lepšie. Možno… to bude neskôr menej bolieť, keď sa priučí.
Nadporučík Kusý prijal hlásenie od dozorcu, porovnal jeho čísla so svojimi a spokojne pričapil tvrdé dosky. Párkrát sa pohojdal štýlom päta–špička–celá noha a zareval.
„Odchod na cely! Do šesť pätnásť príprava na nástup do zamestnania! Odchod!!“
Chlapi sa zvrtli v predpisovom pravo–ľavo boku a napochodovali domov. Gogo si prepočítaval cigarety, Puky si iba tak prdol, Scink sa špáral v zuboch a Kamil si ešte raz napravil vankúš a napol posteľnú plachtu… pre istotu. Potom ich vyviedli. V plátenom vrecúšku si každý niesol umelohmotnú misku na stravu a príbor.
„Náástup do zamestnania! Ty nie!“ dozorca ho zatlačil späť a zabuchol dvere.
Kamil mal pocit, že je na dovolenke. Ticho a nikde nikoho. Žiadne údery zľava ani sprava, žiadni urevaní dozorcovia, nikomu odrazu nezavádzal. Sadol si na stoličku a bola to nesmierna úľava. Potom dostal nápad! Povytiahol aj druhú a vyložil si nohy… bože!! Ešte tak jedno orosené a chcel by tu stráviť starobu! Sedel dlho a vnímal rozkoš. Úľava ho odrazu začala tlačiť na zadku a kolená mu zdreveneli, vstal a prešiel k oknu. Otvoril si ho a oprel sa o mrežu ako včera. Príjemne chladila… ako včera.
Pozoroval vrabce. Poskakovali po žltej lavičke a klbčili sa v bielom štrku o každú omrvinku. Na krátku vzdialenosť rozoznal samcov od menších a

nevýraznejších samičiek. Rozoznal ich, lebo zvieratká mal rád a popri štúdiu matematiky a fyziky sa venoval aj prírodovede. Ako amatér, iba tak, z pasie. Passer domesticus. Vrabec domový. Krásne zvieratko, ak sa široko–ďaleko niet s kým kamarátiť.
Čvirikali a hádali sa o cvernu. Červenú. Samec a samica… muž a žena… každý držal v zobáku jeden koniec a asi ju chceli odniesť do hniezda a vylepšiť si interiér, ale nebolo toho, kto by ustúpil. Napokon zvíťazil samec a odletel aj s cvernou. Viala za ním ako vytrhnutá sínusoida z monitora na meranie korekcie frekvenčného…
Tak to nie! Toto asi nie. Kamil si uvedomil, že toto tu v najbližšej dobe potrebovať nebude a skôr sa bude musieť starať o prežitie jednotlivca v tlupe gorilích samcov než o korekcie frekvenčného posunu…
Usmial sa a podvedome mykol plecom. Kašlať na to! Gorily… vrabce… cverna… aj on sa kedysi staral o hniezdo. Znášal nitky… miloval svoju samičku…
Začali sme uvažovať, že sa vezmeme, jej sestra Natália bola za. Hoci aj hneď. Veľmi chcela byť družičkou. Šteňa krpaté…
K maturite som jej dopomohol. Jej triedna a predseda maturitnej komisie ešte žijú a považujú ich za serióznych pedagógov, preto nebudem dopodrobna rozvádzať, ako Julka zmaturovala a čo som spravil… potom sme to všetci oslávili a starý Bako mi dal kľúče!
„Séér na to, je tvoje! Mám doma inteligentku… gymnazistku… a je to predovšetkým tvoja zásluha, Kamil, čo si budeme nahovárať… je tvoje a… šak to ostane v rodine! Chlapi!! Pime! Mám doma maturantku… dospelý človeka… taká fešanda… kde je… tu si… sem pod'! Daj tatovi jednu pusu… a Kamilovi tiež jednu… táák sa mi to lúúbi… deti moje!! Ja som taký šťastný… jak jedno hovädo… bohovsky som rád…“
Teta Baková ma zavolala do kuchyne a… „Kamil, tie kľúče, vieš, on je ožratý a rozdal by aj Krista“… tak som jej ich vrátil. Nová Simca 1350, lebo 1300–ky už boli staré, im teda ostala. Stála na dvore a všetci boli hotoví z farby a laku a chrómovaných diskov… a stošesťdesiat na tachometri…
„Ja viem, teta… aj môj otec bol taký…“ a kľúče som jej vrátil.
Otec už zomrel, a tak som sa radoval z Juľkinej maturity sám. Mama vykašliavala krv a bola v sanatóriu. Oslavoval som sám. S Julkou.
Dom bol plný. Bako pozval ešte aj kuričov z gymnázia. Nebolo sa kam pohnúť. Riaditeľ sa chvíľu štorcoval, potom ho Bako ožral a bol pokoj. Plno profákov a prežraté svine z ministerstva… a jeden dekan tvrdil, že štúdium na vysokej škole je mimoriadne náročné a nie je len tak pre hocikoho, a tak ho Bako vysmial a povedal mu, že jeho dcéra zvládne aj nemožné… a také sprosté slová ako „hocikto“ nech v ich rodine radšej nepoužíva…

Pili. Toľko tuzexového koňaku som v živote nevidel a víno bolo v demižónoch, nie vo fľašiach. Salámy, obložené misy, šunka… Pražská a ešte jedna… nejaká z Francúzska… tú som aj ochutnal, bohovské niečo!
Bako!
Bako a jeho dcéra!
Kráľ a kráľovská dcéra na vydaj.
Keby vtedy existoval bulvár, dva týždne by o inom nepísali.
Vzal som Julku a jej nové auto a zaviezli sme sa k nám. Pekne sme sa pomilovali. Potom som jej navrhol, že by som chcel byť princom a vziať si kráľovskú dcéru za ženu… keď sa prestala smiať, povedala mi, že najprv musím zmaturovať a postarať sa o ňu a až potom, keď uvidí moju prvú výplatnú pásku, až potom…
Ale v jednom kuse sa smiala a… asi to nemyslela až tak vážne. Smiala sa a oči sa jej leskli a… ty tu nemáš ani hit!? Poďme k nám!! Rýchlo! A naliala si plný pohár a šampíčko jej vyprsklo na blúzku, ale namiesto toho, aby ju otec napomenul, začal ju oblievať z fľaše a všetkým sa to náramne páčilo a chceli sa pripojiť a musel som skočiť do pivnice a priniesť celú basu a jedna zátka strieľala za druhou a ani deci nešlo do hrdla, všetko na Julku a ona sa smiala a smiala…
Aj na druhý deň.
Na záhrade si ku mne prisadla jej sestra. Sedeli sme v altánku.
„Máš ju rád?“ spýtala sa Natálka.
„Strašne… veľmi…“
„Chudáčik…“ a odbehla.
Dlho sme oslavovali. Dva dni a dve noci.
Potom zavolali policajtov. Závistliví susedia. Dve basy bieleho vína som naložil do pomaľovaného žigulíka a vraj, aby sme sa trochu krotili, nech sem nemusia stále chodiť a Bako ich vyprevadil až na roh ulice a ešte im aj zamával.
„Debili… kde je ten môj zaťko… nádejný… tu si… tak čo s tou tvojou vysokou školou… tam pod stolom mám docenta… mám ho zobudiť?“
Nebolo treba. Zmaturoval som na vyznamenanie a na vysokú som sa dostal sám. Bez opitého docenta spod stola.
Na mojej maturitnej oslave šampanské netieklo. Mamu mi previezli domov, ale sotva udržala maturitné vysvedčenie, taká bola slabunká.
Prvý prázdninový deň zomrela. Plakal som. Ani nevidela môj index, ani prvú zapísanú skúšku…
Doktor Berger mi povedal, že to bolo beznádejné… že je to zlé… doktor Fusek mi povedal, že je to mimoriadne priaznivé… a nádejné…
Doktor Berger ju liečil. Doktor Fusek vybavoval dedičské konanie.

Mal som devätnásť rokov a bol som bohatý. Dom ako sviňa, v ktorom otec rozbíjal kuchynskú linku a mamu a zdedil som aj Simcu 1300 bordovej farby a sedemnásť árov pozemku okolo a vkladné knižky…
Bol rok 1969. Všade bolo plno Rusov z minulého roka. Všetko bolo treba poschovávať a tváriť sa lojálne. Môj nádejný svokor sa vyznal.
Bako mi pomohol a zariadil prevody majetku a… ja som sa mohol venovať štúdiu na univerzite a nestarať sa o prachy a politiku. Pár profesorov vyhodili. Neprešli previerkami. Začalo sa obdobie normalizácie v strane aj v spoločnosti. Veľmi som tomu nerozumel a ani som, pravdupovediac, nechcel. Mňa zaujímala iba matematika a fyzika. Prekristapána… veď je to také jednoduché! Nechajte ľudí robiť, čo ich baví, a všetci sa budeme iba usmievať…
Usmial sa a podvedome mykol plecom. Kašlať na to! Gorily… vrabce… cverna… aj on sa kedysi staral o hniezdo. Znášal nitky… miloval svoju samičku…
Zarachotil kľúč a Kamil si vôbec neuvedomil, že iba kvôli nemu.
„Odsúdený Puskailer?“
Myklo ho a prebral sa. Vystrel sa ako struna a zareval.
„Áno, odsúdený Puskailer, číslo…!“
„Nechajte si to, pán doktor… pohov… som poručík Velický, dozorca oddielu C sedem, kam teraz patríte aj vy. Veliteľ zmeny je… a aj bude nadporučík Kusý… už ste sa s ním zoznámili… predpokladám…“
„Zoznámil… ráno na nástupe…“
„Takže akékoľvek problémy budete riešiť cezo mňa alebo, ak to bude treba, cez neho. Ak môžem odporúčať, tak cezo mňa. Vyzerá to tak, že sa budeme vídať častejšie a… dlhšiu dobu…“
„Trinásť rokov… pán dozorca…“
„No… niečo vám odpustia za dobré správanie, možno bude amnestia… nevešajte hlavu, berte to z tej lepšej stránky. Trest smrti už bol zrušený…“
„Ďakujem za povzbudivé slová… povedali ste mi pán doktor… to sa sem príliš nehodí.“
„Sme sami, inak by som si nedovolil. Aj tak musíte počítať s tým, že sa v prvých dňoch… mesiacoch… stretnete iba s výsmechom a šikanovaním… apropo… čo ten nos…“
„Nič. V umyvárke som sa postavil k nesprávnemu umývadlu…“
„Aha! Ringo alebo Malyzver…“
„Nechajte to tak.“
„V poriadku. Ja len, že už vám nabiehajú monokle. Nechcete si to dať prezrieť? Doktor Pucher je macher a vie držať jazyk za zubami.“
„Nie, myslím, že je to v poriadku. Zlomené to asi nebude a moncle sa aj tak časom stratia, ale v každom prípade ďakujem.“

„Tak poďme. Čaká vás riaditeľ ústavu a potom vstupný pohovor s vychovávateľom. Premyslite si, kam by ste chceli nastúpiť, určite sa vás na to bude pýtať.“
„Tu sa niekam nastupuje?“
„Do zamestnania. Vaša trieda od desať rokov vyššie mimo objektu nepracuje, ale môžete nastúpiť do práčovne, opravárenských dielní… on vám to vysvetlí podrobnejšie.“
„Knižnica, alebo niekde v administratíve…“
Poručík Velický sa schuti zasmial.
„Potom by sme tu ešte mali voľný flek zástupcu riaditeľa a mohol by som sa vám poohliadnuť po niečom na Ministerstve spravodlivosti, ak by ste mali chvíľu strpenie…“ a opäť sa rozosmial. „Knižnica je za odmenu až tak po piatich, šiestich rokoch. Radšej to ani nikomu nespomínajte…“
„Dobre, že ste ma upozornili, pán Velický… pardon, pán dozor…“
„Kašlite na to! Dávajte si iba pozor, či sme sami a či niekto nepočúva, inak mi to nevadí.“
„Ďakujem… je vás tu viac… takýchto… ako by som to… normálnych?“
„Uvidíte sám. Časom. Tak poďme, nech ten náš direktor nie je netrpezlivý, potom býva nevrlý, a to by som vám neodporúčal zažiť…“
Dozorca otvoril dvere a vypustil ho von. Kamil sa oprel o zábradlie oddeľujúce priepasť dvoch poschodí od pavlači.
„Tak moment! Toto nemôžete! Pamätajte si, akonáhle vám dozorca otvorí dvere alebo mreže, prejdete nimi a postavíte sa čelom k stene. Ruky za chrbát, skloniť hlavu.“
Kamil sa pustil zábradlia a okamžite poslúchol. Dozorca na opačnom konci pavlače neveriaco vyvaľoval oči.
„Nepotrebuješ s tým novým pomôcť!? Malú príučku…“ zakričal na Velického.
Poručík Velický zamkol celu a mával tým smerom rukou.
„Netreba… priučím ho sám… daj si pohov!“
Kamil bol prekvapený, ako je vo väzení rušno. Muži v šedom umývali podlahy a hrkotali pokrivenými plechovými vedrami. Po schodoch neustále prúdili zástupy šedých mravcov a vláčili bielizeň, kancelárske skrinky a stoly, železné rúrky, plechovice s farbou… všetko možné. Kamil mal pocit, že mravce, čo všetok brajgel vyvlečú hore, ho iba odovzdajú inej partii a tá všetko okamžite znáša dole. Velický si to všimol.
„Horné poschodie sa maľuje a postupne sa bude celá blcháreň až po suterén. Týmto tempom zamestnanie na pol roka, hoci direktor chce byť na Vianoce v novom… neviem, neviem…“
Zišli na prízemie a prešli do administratívnej časti. Kamil poslušne zastal za každými otvorenými mrežami a s rukami za chrbtom sa postavil k stene ako

starý vycvičený mukel. Mreží bolo skoro tisíc. Velický sa usmieval. Potom ho posadil na drevenú lavicu, akú už Kamil poznal z pojednávacej siene, a vošiel. Na stene vedľa dverí si Kamil prečítal: Sekretariát riaditeľa NVÚ. Sedel a čakal. Vlastne… má dosť času, uvedomil si a tiež sa mimovoľne usmial.

Keď nadobudol presvedčenie, že zvyšok trestu si bude musieť odsedieť na chodbe, dvere sa otvorili a Velický zavelil. Kamil sa vystrel, ponaprával si nohavice, skontroloval gombík pod bradou, hrebeňom z prstov si učesal vlasy a so srdcom v gatiach vykročil.

„Pán riaditeľ, odsúdený Puskailer, číslo dva dva tri sedem…“

„Ďakujem, pán kolega…“

Velický urobil vzorový obrat a vypochodoval.

Kamil stál uprostred kancelárie rozmerov menšej telocvične a vysokánsky muž v perfektnom obleku mu kývol rukou.

„Poďte bližšie… odsúdený…“

Podišiel na tri kroky od stola. Riaditeľ si ho prestal všímať. Kamil ho tipoval na päťdesiatnika. Napriek tomu čítal bez okuliarov. Zaklapol tvrdé dosky a vzhliadol.

„Táák… tu čítam, že ste docent… doktor matematiky a fyziky… kandidát vied…“ oči sa im stretli. „Ja som doktor práv… bez vedeckej či pedagogickej hodnosti, ale… vo svojom remesle sa aj napriek tomu vyznám, nemusíte sa báť! Doktor mi tu nikto nehovorí a vám… tiež nikto nebude, jedine iba ako nadávku… to áno, to sa vám ujde, ale inak… čím skôr na to všetko tam vonku zabudnete, tým lepšie! Hovoria mi pán riaditeľ a od tejto chvíle to platí aj pre vás…“

„Rozumiem, pán riaditeľ!“

„… aby bolo jasno… hovoriť budete, iba ak vám dovolím, alebo sa vás priamo opýtam, vyprosujem si, aby ste mi skákali do reči, aj keď so mnou náhodou súhlasíte, jasné!?“

„Jasné!“

„Teraz to bolo správne! Bod číslo jeden… začnite sa učiť za pochodu všetko, čo súvisí s vaším pobytom tu vnútri, predpisy, nariadenia, zvyky, inak vás to bude bolieť… ten nos… čo to má znamenať?“

„Pošmykol som sa na umyvárke… pred chvíľou…“

„Bod číslo dva… klamstvo je škaredá vec! Vonku a aj tu vnútri.“

Chvíľu bolo ticho.

„Nemôžem hovoriť, nič ste sa ma nepýtali!“

„Tak prečo sa ozývate!?“

Kamil pokrčil ramenami. Rezignovane čakal, kedy riaditeľ vstane a jednu mu vrazí na ubolený nos. Riaditeľ naozaj vstal. Kamila zamrazilo. Vyše

dvoch metrov. Chudý, kostnatý, ale dobré dva metre päť, možno osem! Pripadal mu vysoký, ešte keď sedel.
„Nemáme to ľahké, ani vy… ani ja… s takými, ako ste vy… poďte sem a sadnite si!“ prešiel do rohu telocvične a rukou ukázal na kreslo. Sám sa vyvalil v rohovej sedačke. Kamil čakal úskok, napríklad že keď si sadne, rozletia sa dvere, pribehnú dvaja v uniformách a zmaľujú ho domodra. Opatrne si sadol. Nikto nič. Riaditeľ si zapálil, zaváhal a ponúkol aj jemu.
„Ďakujem, nefajčím.“
„Ste tu zobák a až to z vás srší, na každú stranu, aký ste tu dezorientovaný! Mali ste si jednu vziať a založiť za ucho. Cigarety v base nie sú iba na fajčenie, je to platidlo… a neponúkajú sa iba tak!“
Kamil si spomenul na Goga, nahol sa a dve si vzal.
„Ďakujem…“
Riaditeľ neveriaco povytiahol obočie, potom vyprskol.
„Dobre mi tak… začneme asi takto… mal som tu už pár doktorov, právnici, lekári, jeden dokonca chirurg, aj jadrového fyzika… ten sa zbláznil a podrezal celú rodinu, ale na súde mu to neuznali a namiesto v liečebni skončil u nás… jednoducho, nie ste výnimka… sme na to pripravení… vy nie! Pre vás to bude horšie,“ hovoril pomaly a robil dlhé prestávky, počas ktorých z neho unikal dym, „ale zvyknete si. Všetci si zvykli. Iná možnosť totiž ani nie je. Nemáme špeciálne oddelenia pre maturantov, doktorov, docentov… nemáme!! Jednoducho budete znášať následky vášho činu do všetkých dôsledkov… spolu s ostatnými!“
„Aj keď som to nespravil?“
„Boli ste odsúdený odvolacím súdom, iné opravné prostriedky váš advokát nevyužil, rozsudok nadobudol právnu platnosť a my tu nie sme na to, aby sme skúmali vinu či nevinu, to by sme sa tu zbláznili. Deväťdesiat percent odsúdených tvrdí to isté čo vy…“
„A koľko percent má pravdu?“
Riaditeľ sa usmial.
„Ani na to nemáme oddelenie. Myslím… štatistické, aby sme to skúmali. Tu sa už neskúma, to ste si mali vybaviť s vaším advokátom na súde. Tu ste už ako odsúdený a to pre vás znamená zmenu. Nový život na najbližších trinásť rokov. Mínus… pár rokov za vzorné správanie… ak bude… chápeme sa?“
Iba prikývol.
„Čo sa týka vášho nástupu v netradičný čas… na oddelení pre výkon väzby bola tuberkulóza, to viete. Nasledovala karanténa a všetci ste boli podrobení vyšetreniu, kým neprišli výsledky, nemohli ste byť eskortovaný k nám. Boli ste tam o týždeň dlhšie, ale pre vás to nemá žiadny zásadný význam, každý deň vo väzbe sa vám započítava do výkonu trestu, takže

prakticky sa nič nestalo. Druhostupňový súd vás odsúdil, ďalšie opravné prostriedky ste, ako som už povedal, nevyužili a ste tu! To je fakt a s tými ste zvyknutý narábať, predpokladám, tak niet o čom debatovať! Včera poobede mi telefonovali, že celé oddelenie väzby idú dezinfikovať a čo sa dá, musia previezť, tak som súhlasil, aby sme vás sem vzali v nedeľu, bez poučenia a bez prijímacieho pohovoru, dúfam, že ste s tým nemali žiadne problémy?“
Kamil si pošúchal nos a pokrútil hlavou.
„Výborne!“ vstal, prešiel k stolu a vzal pár papierov. Keď sa vracal, tváril sa, že si ich ešte na poslednú chvíľu pre istotu číta. Nemusel. Poznal ich naspamäť.
„Tu máte časový rozvrh dňa pre odsúdených zaradených do práce a časový rozvrh dňa na sobotu a nedeľu. Budíček je o päť tridsať, potom osobná hygiena na umyvárke do päť štyridsaťpäť…“
„Viem…“
„… potom raňajky a upratovanie na cele… celé vám to čítať nebudem, vy si to môžete naštudovať aj sám. Nie všetci z našich zákazníkov majú takú možnosť, ale vy áno. Ste gramotný, ale tu vám to pomôže, iba ak to dokážete vo svoj prospech využiť vy sám. A… teraz by som pokračoval…“ podal mu dva hárky kancelárskeho papiera a Kamil ich ignorujúc preložil na polovicu, „… bod číslo tri… akékoľvek problémy riešte cez nadriadených, je tam poručík Velický alebo kapitán Makovec a veliteľ zmeny nadporučík Kusý… a nakoniec aj vychovávateľ, magister Struhár, civil, ktorý je platený za to, aby sa o vás staral aj po inej než bezpečnostnej stránke. O chvíľu s ním budete hovoriť. Ak sa rozhodnete pre odvetnú akciu na vlastnú päsť… napríklad za ten nos, čo vám už celkom slušne puchne… získavate čierne body a o slušnom správaní sa a o odpustení zvyšku trestu nemôže byť ani reči… no, ste dosť rozumný na to, aby ste sa zorientovali sám a zvolili si pre seba najvýhodnejšiu alternatívu. Ďalej… ste v nápravnovýchovnom ústave so zvýšenou ostrahou v oddelení C sedem, s výmerou desať až pätnásť rokov. To vás znevýhodňuje v postavení voči iným odsúdeným z hľadiska voľného času, korešpondencie, vychádzok na dvor, sledovaní televízie a tak ďalej. Chcem tým povedať, že máte sprísnený režim! Nie je to stav trvalý. Po pár rokoch… ak sa osvedčíte… môže byť aj béčko…“
„A áčko?“
„Tu ste na áčku… administratívna budova… chcete ma vymeniť?“
„Prepáčte, to len preto, že sa ešte nevyznám v tých písmenách…“
„Dúfam!“ a opäť sa pousmial. „Už dávno som nemal do činenia s takou zelenou neskúsenosťou, prepáčte, že vám to hovorím, ale naši klienti sa väčšinou v pravidelných intervaloch vracajú, ako… dobré holuby…“
„Videl som ten film…“

„… to všetci a… je to aj dosť podobné… závislosť ako závislosť… časom pochopíte, že pre mnohých je toto tu jediné racionálne riešenie ich osobných problémov, hoci pojem racionálny nechápu a pojem problém redukujú iba na potrebu ukradnúť niečo na jedenie, pitie a oblečenie a ak sa im podarí, nejakú ešte na dôvažok znásilnia, lebo aj to patrí k životu… a tak stále dokola. Takí ako vy sa sem zatúlajú iba zriedkakedy.“
„Zatúlajú…“ zopakoval Kamil a neveriaco pokrútil hlavou.
„Bod číslo štyri, „pokračoval riaditeľ, „dobre si zapamätajte prvé tri body a riaďte sa podľa nich!“ sarkasticky sa usmial. „A teraz z iného… súdka…“ obrovskou dlaňou si pretrel tvár, „… ako by som vám to… začne vám šibať…“
Kamil prekvapene povytiahol obočie.
„Začne… je to zákonitý proces a neubránite sa tomu ani vy. Sú iba dve skupiny ľudí, ktorí sú schopní dlhšiu dobu znášať izoláciu od okolitého sveta, od všedností a stereotypných návykov spoza múra… sú to profesionálne cvičení agenti a recidivisti. Vy nepatríte ani k jednej z nich. Ak to príde… máme tu psychológa. Magister Vražda…“
„To… myslíte vážne?“
„Vážne. Jeho brat… dvojča, pracuje na hematologickej stanici v nemocnici na Partizánskej, a to je už iná sila… ak vám príde odobrať krv doktor Vražda… ale už som bol aj v sexuologickej poradni, kde šéfovala doktorka Teplá… ja som tam nebol ako pacient, pochopiteľne, a… záhradník v Leopoldove sa volá Vladimír Kvietok… a šéfkuchár v reštaurácii Malý Muk sa volá Zbigniew Zgrcek… tiež chutné priezvisko… hoci varí ako malý boh, takže… s tými menami to máte tak…“
„Magister Vražda…“ zastonal Kamil a nešlo mu to do hlavy.
„Ak by nepomohol psychológ… v Trenčíne vo väzenskej nemocnici máme aj psychiatrov…“
„Ďakujem, skúsim si zvyknúť…“
„Nebude to také ľahké, verte mi, ale odsedieť si to musíte a my sme tu na to, aby ste nápravnovýchovný pobyt absolvovali čo možno v najregulárnejších podmienkach. Z mojej strany by to bolo asi všetko… odtiaľto pôjdete za magistrom Struhárom, vysvetlí vám ďalšie podrobnosti…“ zadusil cigaretu a vstal.
Kamil pochopil, že neformálny rozhovor skončil a vstal tiež.
„A teraz… sa postavte pred stôl a skúste napodobniť pozor…“ riaditeľ si sadol do riaditeľského kresla.
„Na záver… jedno upozornenie… nikomu nehovorte, že ste u mňa sedeli v kresle a že som vám ponúkol cigaretu… boli by z toho iba ďalšie moncle… ak mi rozumiete… je to vo vašom záujme, nie v mojom, mne autoritu nepodkopete, to sa nedá! A tiež… nikomu nehovorte, čo spravím teraz…“

riaditeľ vstal a nahol sa cez stôl. Otrčil mu dlaň, akú ešte nevidel. Uhliarska lopata. Kamil priskočil a zovrel ju. Oči sa im stretli.
„Prajem vám veľa šťastia… pán doktor…“
Potom sa pustili a Kamil sa postavil do pozoru. Videl, ako mu ruka siaha pod stôl k tlačidlu. Spomenul si ešte na niečo. Jeden docent im na škole hovoril, že všetko, čo vieš, použi a aj keď to neprinesie ovocie dnes, zajtra sa to určite zíde. Tak skúsil.
„Ešte…“ začal nesmelo a riaditeľova ruka zmeravela, „… by ste mali Trichogasterom znížiť hladinu a filter by som prepol na tri štvrtiny, lebo zjavne stúpa dusík…“
Riaditeľ pootočil hlavu a prižmúril oči. Chvíľu váhal, či neobíde psychológa a nezavolá rovno Trenčín. Potom mu trklo a usmial sa.
„Nie… aj vy!? Tak sa ešte chvíľu zdržíme, ak nedáte inak! Toto rád počujem! Ďalší postihnutý… prečo myslíte, že znížiť hladinu…“ riaditeľ ožil. Na svojho koníčka bol nepredstaviteľne citlivý a pohľad na krajšie akvárium než to vo svojej kancelárii nezniesol ani v objekte väznice, ani nikde inde a ak niečo lepšie naozaj videl, chcel to okamžite mať. Fanatická závislosť na koníčkoch odbúrava u ich vyznávačov akékoľvek finančné zábrany a na riaditeľovom akváriu to bolo naozaj vidieť. Lepená nádrž mala podľa Kamilovho odhadu aspoň štyristo litrov a kapotáž a nasvietenie svedčili o profesionálnej robote. Ale pár vecí sa mu nevidelo a ak by na to riaditeľa nachytal, možno by sa mu ušiel flek dvorného akvaristu… ak nie, aspoň zabije čas.
„Trichogastre sú čuchavce, majú podporný dýchací orgán…“
„To viem aj ja…“
„… ale máte kapotované osvetlenie, ktoré prehrieva vzduch nad hladinou pod krycím sklom a to im vadí a skracuje im život…“
„O koľko?“
„Rok… možno dva…“
„Myslím znížiť…“
„Hladinu by som pri tomto druhu osvetlenia dal nižšie o tri centimetre… máte spravený svetelný most?“
„Samozrejme, pozrite…“
Riaditeľ nadvihol kryt a Kamil spočítal žiarovky a žiarivky.
„To sú tridsiatky… neónky?“
„Dve dvadsaťpäťky a dve štyridsiatky žiarovky…“
„To stačí! Na stĺpec päťdesiatpäť to úplne stačí…“
„Ako viete, že je vysoké päťdesiatpäť?“
„Stačí mi odhad… som akvarista už viac ako dvadsaťpäť rokov a… viete… okrem štúdia suchých čísel, ako tomu hovoria laici, som sa venoval aj štúdiu živej prírody. Ryby som si zamiloval už na zédeeške a neskôr som

tomu úplne prepadol. Háčik a navijak som nikdy nepotreboval, to mi nešlo, ale ryby doma v akváriu, to je moje.“
„Prečo sa mi riasy…?“
„To nie je závada. Nie je to také hrozné, bývajú aj viac zariasené nádrže. Vy máte zelenú riasu, a tá sa dá odstrániť oveľa pohodlnejšie než hnedá, alebo modré povlaky. Nevidím ani jedného ancitrusa…“
„To sú prísavníci, však?“
„… presne! Dva páry by sa hodili a keramické dutiny, aby sa mali kam schovať. Oškriabu všetky sklá a očistia aj Echinodorusy…“
„… tie veľké listy…“
„… tie a aj všetko vo vnútri, aj filter. Ten by som prepol na plný, alebo aspoň na trištvrťový výkon… to je Fluval nie?“
„Fluval! Vyznáte sa! V návode písali, že môže zvíriť dno…“
„Blbosť! Trojka Fluval v štyristovke akváriu nič nezvíri… je to štyristovka, nie?“
„Tristo osemdesiat litrov… mínus štrk…“
„To je v poriadku, hladina je dosť vysoko, takže by som na výkone filtra pokojne pridal…“
„A osadenie koreňmi…?“
„V poriadku, je estetické a nezavádzajú pri pohybe…“
„A osadenstvo?“
„Živorodky by som vyhodil… Xyphophorusy sú už zastarané a Phoecilie sú príliš tuctové… Symhysodony tu nemajú dobrú teplotu… skôr by som skúsil bentické druhy…“
„Dnové ryby?“
„Presne! Čistia dno a sú prekrásne! Mierumilovné, dobre sa kombinujú s ostatnými a majú zaujímavé životné prejavy… napríklad Bocie, alebo Corydorasy, alebo…“
Čas bežal. Beží vždy, keď je o čom. Niekto zaklopal.
„Voľno!“ zvolal riaditeľ.
Dvere sa nesmelo pootvorili a nazrel poručík Velický.
„Je… všetko v poriadku… pán riaditeľ?“ a nebol si celkom istý, lebo videl riaditeľa kľačať pred akváriom, vedľa neho kľačal väzeň číslo dva dva tri sedem a niečo si šomrali v cudzej reči a prstami chodili po prednom skle a…
„V poriadku… potom vás zavolám…“
Velický radšej zavrel dvere a nechal to tak.
Zazvonil telefón.
Riaditeľ vstal. Bol to vychovávateľ.
„Dobré ráno, pán riaditeľ…“
„Dobré… pán Struhár…“

„Mal som mať dnes… pred pol hodinou prijímací pohovor s odsúdeným Puskailerom… stalo sa niečo…“
„Nie! Už k vám ide… iba sme sa trochu zdržali…“
„Jasné! Je to problémový typ? Máte s ním robotu? Mám pomôcť, alebo…“
„Nie! To nie!!“
„V poriadku! Ide ku mne… počkám! Inak… príjemný začiatok pracovného týždňa, pán riaditeľ. V stredu máme ten seminár o znižovaní percenta sťažovateľov na stravné jednotky…“
„Viem! Prídem… zajtra to ešte rozoberieme na porade…“
„Tak fajn! Tak ten… Puskailer… príde… hovoríte…“
„Príde! Už ide!“ a tresol so slúchadlom.
„Ani chvíľu súkromia… no…“ mädlil si ruky a ako tam tak stál pri riaditeľskom stole z opačnej strany, naozaj nevzbudzoval rešpekt. U Kamila určite nie.
„Dokončíme to… inokedy… ale, budem si vás pamätať, aj vaše rady! Vyznáte sa, to treba nechať! Pán doktor… Puskailer… a teraz sa postavte pred stôl… sem…“ a Kamilovi sa zazdalo, že mu je to aj trochu trápne. A o pozore ani slova!
Kamil vstal od akvária a postavil sa na dva kroky pred stôl a urobil pozor, lebo také boli časy a učil sa rýchlo. Riaditeľ si sadol na svoje miesto a zašmátral pod stolom. Oči sa im už nestretli, už nebolo prečo.
Vošiel poručík Velický a dosť prekvapene nič nepovedal. Iba stál pri dverách.
„Odsúdený Puskailer bol poučený, zápis s ním podpíše pán Struhár… môžete ho odviesť… pán poručík…“
Velický k nemu pripochodoval odzadu a položil mu ruku na rameno. Kamil netušil, či má pokľaknúť alebo zasalutovať… tak sa iba otočil a bez slova vypochodoval z riaditeľovej kancelárie a asi to bolo správne, lebo nič zlé sa mu nestalo.
Civilný zamestnanec väzenského ústavu magister Struhár mal stále veľa práce, ale robil si ju sám tým, že si nevedel spomenúť, kam to položil pred dvoma minútami. Najprv mu povedal, aby si sem sadol, potom mu povedal, aby vstal a pozrel sa, či nesedí na… nie nesedí… tak kam som to len založil!?… potom mu vysvetlil, že tu je sám na všetko a mali by tu byť aspoň traja a že by mu mal dať denný rozvrh…
„Ja ho už mám… dal mi ho pán riaditeľ…“ skúsil nesmelo Kamil.
„Máte!? Výborne… tak si sadnite… nie tam na formuláre… sem…“
Bolo to jedno. Všade boli stohy papierov a magister Struhár bol jediný vo väznici, kto ich považoval za dôležité. Lebo sa v nich vyznal a bol za ne platený. Bol vychovávateľ a vedel presne, čo jeho zverenci potrebujú a na

aké tlačivo by sa to malo poznačiť. Povedal mu, že keby niečo potreboval, aby sa na neho obrátil… s tou onou… s dôverou… a…
Kamila zamestnal v mangľovni. Zajtra nastúpi. Kamil podpísal. Tlačivo o poučení, o bezpečnosti pri práci, o prijímacom pohovore, o prevzatí pracovných pomôcok, o prevzatí tlačiva o dennom režime, o…
Stál sám v cele a pozeral von oknom. Všetci spolubývajúci boli v práci. Bolo mu to jasné. Bol mu jasný celý tento skostnatený cirkus a bolo mu na smiech a do plaču zároveň. Nemal tu čo robiť! Bol tu iba osemnásť hodín a štyridsaťtri minút, ale jedno mu už bolo jasné! Nemá tu čo robiť!! On tu nie je na to, aby ho prevychovali alebo napravili, hoci celý tento bordel sa oficiálne nazýval nápravnovýchovný ústav. Napriek tomu nie! A… ak sa má odtiaľto dostať, musí sa o jeho nespravodlivosti niekto dozvedieť! Musí sa… to jednoducho niekto dozvedieť!
Zovrel mrežu na okne a mocne ňou zalomcoval.
Je tu iba osemnásť hodín a štyridsaťštyri minút a… zbili ho na cele, ukradli mu peniaze, ukradli mu cigarety, hoci nefajčí a nikdy nefajčil!!… ukradli mu raňajky, zbili ho na umyvárke kvôli zasratému umývadlu, vyzúril sa na ňom dozorca s gestapáckym výzorom, chlácholil ho ďalší, čo by mu mohol byť bratom, prijal ho riaditeľ a skoro si potykali, vychovávateľ mu dal tlačivá a sľúbil mu pomoc… vo všetkom… cez tlačivá…
Zovrel mrežu a mocne s ňou zalomcoval. Mocne a zúfalo. Pane Bože!! Je tu vôbec niekto normálny!?
Mreža sa ani nepohla. Uvedomil si, že sa asi nikdy nepohne a bude tu naveky. Všetky steny a aj strop cely sa na neho rútili a zmocnila sa ho nevýslovná tieseň a panika.
„Ja… by som už chcel ísť domov…“ povedal mreži, hlavu nechal padnúť na prsia a rozplakal sa.
Už dávno neplakal. Naposledy, keď mu zomrela maminka. Predtým… keď ho chytil a nestihol sa skryť, tak to naozaj bolelo a vrešťal ako pavián, ale nikdy neplakal! Potom zistil, že aj maminka vreští a spojili sa. Mäsiar postavil barak ako hrad a murári v ňom urobili množstvo skrýš a on s mamkou sa ich naučili využívať a… už nevrešťali. Nenašiel ich… ožran… a keď mal smolu a predsa ho našiel… aj tak neplakal! Až keď zomrela…
Už dávno neplakal.
Teraz visel na mreži a reval ako pavián.
„Kamil… ko… prosím ťa… ja ťa prosím… odpusť…“ vyšlo z neho.
Visel tam ako debil. Ako debilný vrah, čo si nevie uvedomiť, že zabil vlastnú manželku a že si to teraz parádne odserie.
Bako mi pomohol a zariadil prevody majetku a… ja som sa mohol venovať štúdiu na univerzite a nestarať sa o prachy a politiku. Pár profesorov vyhodili. Neprešli previerkami. Začalo sa obdobie normalizácie v strane aj v

spoločnosti. Veľmi som tomu nerozumel a ani som, pravdupovediac, nechcel. Mňa zaujímala iba matematika a fyzika. Prekristapána… veď je to také jednoduché! Nechajte ľudí robiť, čo ich baví, a všetci sa budeme iba usmievať…

Nenechali a neusmievali sme sa. Viete to dobre, všetci. Ja… som mal trochu šťastia a trochu som sa pričinil aj sám. Profesor Malatinec začal riešiť rovnice chaotického pohybu Brownových častíc a grafické znázornenie rastu kryštáľov snehu, ľadu, papradí a opakujúcich sa obrazcov, kde nebol jasný nasledujúci krok a veci sa nesprávali podľa uznávaných zákonov a zákonitostí a ich ďalší vývin sa nedal predpokladať a… nemali sme počítače, iba papier, ceruzku a kalkulačku… niektorí iba logaritmické pravítko… uvedomte si, v akej sme žili dobe «… ja som mu vypočítal posun pravdepodobnosti v osi zet ako tretí rozmer…

Zavolal si ma do kabinetu. Kreslili sme po tabuli holubov a zrnká žita a predpokladali sme ich vzájomný pohyb a pravdepodobnosť, že holub A si zobne zrno A, ale môže aj zrno B, ale tú istú možnosť má aj holub B… ak vezmete do úvahy počet holubov N a počet zŕn M, pričom holub N mínus jeden môže, ale nemusí zohnúť zrno M mínus jeden…

Nemali sme počítače, jeden zasraný Američan nás predbehol. Dostal za to Nobelovu cenu. Fraktály… tak neskôr pomenovali nový smer modernej matematiky. Ale naša práca s profesorom Malatincom aj tak nevyšla navnivoč. Dali mu vysoké štátne vyznamenanie a mne zvýšili štipendium. Pokračovali sme.

Ja som už bol tretiak. Chodil som na skúšky, ale na prednášky nie. Iba občas, ak bola hlásená nejaká o chaose, alebo niečo obzvlášť zaujímavé. S hrôzou som zisťoval, že prednášajúci o tom vedia podstatne menej než ja. Zväčša som čítal knihy. Na skúškach mi dali niečo vypočítať a potom mi zapísali výbornú. Nuda. Viac ma to bavilo v kabinete profesora Malatinca. Trávili sme spolu skoro každé poobedie a… pravdupovediac, niekedy sme sa rozchádzali až nadránom.

Zabudol som na Julku… nie v živote, iba teraz, pri písaní…

Stretávali sme sa denne. Moja fakulta bola tri zastávky električkou od ich domu. Urobila talentovky a začala študovať na VŠMU herectvo. Vyrástla a mala na to. Prsia jej stáli ako vytesané z mramoru, boky sa jej vyplnili, žiarivo žlté vlasy ešte viac ožltli a tie oči… stále modré a nevinné… čistá herečka!

Sex s ňou bol pre mňa požehnaním a dodával mi energiu do ďalšieho štúdia.

Potom ju vzali na natáčanie nejakého filmu do Tatier. Vraj na to nemala povolenie zo školy… Bako tam bol a bol ochotný celý ten film vyžehliť

prachami, ako inak, ale na fakulte zistil, že nielen vo filme je chyba, že jej chýbajú skúšky za celý semester a z minulého ešte tri a…
Julku vyhodili zo školy, ale film sa natočil. Hrala tam čašníčku. Dvakrát povedala… „Čo vám prinesiem?“… a dvakrát to priniesla… ale režisér s ňou bol náramne spokojný… povedal Bakovi.
„Chuji… nevedia, o čo prišli…“ okomentoval postoj diletantov z VŠMU Bako a výhražné zamával sekáčikom na mäso.
„Kašlem na nich…“ rozhodla Julka a Bako sa upokojil, až keď mu prezradila, že režisér s ňou počíta aj ďalej…
„Tak potom o čo ide!? Filmy budeš točiť tak či tak a či si nejaká zasratá vysokoškoláčka, alebo ozajstná herečka… hovno záleží…“ rozhodol a tak aj bolo.
Julku režisér brával do Tatier častejšie a točili jeden film za druhým. Ja som nevidel ani jeden, iba ako hrala tú čašníčku.
V lete mi Bako povedal, že sa vezmeme. Skončil som tretí ročník a začali sa vysokoškolské prázdniny. Mal som ešte nejaké povinnosti s doučovaním, lebo pár spolužiakov malo problémy s diferenciálnymi rovnicami a ani maticové počty im bohvieako nešli a trojné integrály žiadal docent Korch už na zápočtoch! Pomáhal som im, prakticky celému krúžku, a mal som plnú hlavu starostí.
Tak som ostal ako obarený. Sedeli sme u neho pod altánkom, Julka mala prísť o týždeň z Tatier…
„Čo!? Veď si to chcel odjakživa… néé!? Čumíš jak puk!“
Aj som sa potešil. Aj ma trochu zaskočil. Bol mi ako otec. S doktorom Fusekom mi vybavili všetky záležitosti po rodičoch a odvtedy som bol u nich ako doma, skoro každý deň a Baka som považoval za druhého otca… aj lepšieho, ani raz ma neudrel…
Kedykoľvek som sa zastavil, pani Baková mi dala večeru či obed, aj sme sa porozprávali, ak bol doma Bako, aj s ním…
Bol doma čím ďalej tým menej. Stal sa predsedom ZO KSS, lebo prešiel normalizačným obdobím a získal si dôveru straníckych orgánov aj nadriadených z generálneho riaditeľstva. Už nerobil vedúceho predajne, už bol na podniku a mal na starosti… veľa predajní. Nemohol byť doma, lebo ako sa po večeroch robili na predajniach hárky, musel chodiť na kontroly, aby sa nekradlo…
„Čo!? Veď si to chcel odjakživa… néé!?“
„Chcel… a veľmi…“
Iba som nevedel, čo mám robiť, ako mám požiadať o ruku nevesty, keď ma o ňu už požiadal jej otec, ale inak som so všetkým súhlasil. Julka prišla z Tatier a bola nadšená.
Chcel som takú malú… obrad a pár známych…

Skoro ma uvrešťali.
„Ja vydávam dcéru, néé ty, jasnéé!?“
„A pozvem aj celý štáb…“ rozhodla Julka.
„Aj tetu Martu z Prahy…“ navrhla pani Baková a zobrala si ceruzku a malý notes. Hneď to spísala.
Kúsok za mestom si gróf Pálfy postavil lovecký zámoček. Dávno. Chlapci z Ministerstva kultúry ho prerobili na reprezentačné účely vlády. Mohlo mu to byť jedno, aj tak už nežil a bez straníckej legitimácie by ho tam nevpustili.
Bako ju mal a s predsedom miestneho poľovníckeho združenia, čo mal od zámočku kľúče a robil novodobého kastelána, boli kamaráti… raz on potreboval bravčové, raz on kúsok jeleňa…
Ešte raz som sa pokúsil namietať, že by som chcel takú malú, nenápadnú…
Zišlo sa tristo hostí. Nikoho som nepoznal. Až pokým neprišli známi Julky zo štábu. Veľa hercov a krásne herečky. Všetci z obrazovky a z plátna a hostia boli nadšení. Bako sa rozplýval. Rozdávali sa autogramy. Herci si priviezli aj svoju kapelu. Sláčikovú, a pretože bolo leto a všade teplo a romantika, hrali celý čas pred zámočkom na tráve a Bako tam dal postaviť stany a čapovalo sa priamo zo sudov, julka mi predstavila aj pána režiséra. Niektorí herci, keď sa opili, začali imitovať svojich kolegov. Všetci sa náramne bavili a zo svadby sa stalo letné záhradné predstavenie. Mnohí boli takíožratí, že ani nepostrehli, že sú na svadbe, a asi sa to ani nikdy nedozvedeli. Režisér mi uniesol nevestu. Videl som ich nasadať do auta. Bola to psina!
O tretej nadránom som si zo svadobného stola odtrhol kačacie stehno a kus chleba a išiel som sa za zámoček v pokoji najesť a trochu si zdriemnuť. V svadobnej sieni nebolo ani nohy. Všetci boli na trávniku, pozerali improvizované predstavenie opitých hercov a výskali pri každej blbosti, čo im vypadla z úst. Ale boli to známi umelci… naozaj známi.
Natálka ma našla a prisadla si ku mne na húpaciu lavičku.
„Si šťastný…?“
Bola už veľká. Stredoškoláčka.
Mal som plné ústa, a tak som jej neodpovedal. Zaspala mi na ramene a prikryl som ju mladomanželským sakom. Hojdali sme sa až do brieždenia a zaspal som aj ja.
O päť mesiacov sa mi narodil syn. Dali sme mu meno Kamil. Julka trvala na tom, že sa musí volať po otcovi. Spýtal som sa jej, prečo tak skoro. Prevrátila oči a vraj prečo všetko tak dramatizujem… jednoducho prestala brať antikoncepciu, lebo od tých debilných piluliek iba priberala a režiséri sú čím ďalej tým vyberavejší a fajnovéjší a figúra je pre herečku to najdôležitejšie…

Presťahovali sme sa do nášho domu. Do domu mäsiara Puskailera a Bako vedel, že sa mi tam nechce, a tak to zariadil po svojom. Zorganizoval partiu murárov a… vynosili všetko, aj to, čo bolo prišraubované. Olúpali obkladačky a celý interiér. Bako dal postaviť nový dom, ostali iba nosné múry. Aj strechu vymenili.
Julka bola spokojná. Dieťa malo nový domov. Osraté plienky prali v suteréne dve automatické práčky z tuzexu a vedľa v garáži stáli dva autiaky. Značku Simca som poznal z detstva, ale Audi sto mi bolo akési cudzie. Priviezol a zlegalizoval ho nejaký herec a Bako ho iba prepiatu, lebo jemu by nákup takého niečoho pošramotil kádrový profil. Svadobný dar. Mal som padnúť na zadok. Nepadol som. Na fakultu som to mal pätnásť minút električkou.
Skončil som školu a Baková mi zagratulovala. Na promócii mi bola iba ona a Natálka. Bako nemohol, lebo ho operovali na žlčnik, a Julka bola v Tatrách, točili nejakú reklamu… alebo film, či čo… Kamilko bol zatiaľ u susedov. Keď nebola Julka doma, starala sa Baková, keď nemohla Baková, starala sa Natálka, keď nemohla Natálka, starala sa suseda… za pár korún. Julka nemohla, stále niečo točili.
Natálka mi dala kvety a pobozkala ma na líce. Opäť vyrástla.
„Si šťastný, Kamil?“ spýtala sa a zahľadela sa mi do očí tým jej zvláštnym skúmavým pohľadom a zamávala mihalnicami.
„Naozaj šťastný…“ povedal som jej, lebo v ústach som už nič nemal…
Mal som to vidieť a pochopiť už vtedy. Nevidel som a nepochopil som. Bol som hlupák? Bol som slepý a hluchý? Bol som… iba zamilovaný. Boli ste niekedy zamilovaní? Tak ste boli slepí a hluchí tiež! A hlupáci!
Visel tam ako debil. Ako debilný vrah, čo si nevie uvedomiť, že zabil vlastnú manželku a že si to teraz parádne odserie.
Poutieral si oči a sadol si. Prestalo mu mykať plecami a zhlboka sa nadýchol. Bol to naozaj žalostný vzdych. Vysyčala z neho bezmocnosť a spravodlivosť sa strácala niekde v nedohľadne. Obhajca povedal, že sa ešte pokúsi… ale… Pomaly sa upokojil.
Tak… čo teraz? Do čoho by sa pustil? Pohľadom skúmavo blúdil po opustenej cele a dlane pevne zvieral medzi kolenami. Bál sa, aby sa mu opäť neroztriasli ramená, a tak zvieral pevne, veľmi pevne, až mu obeleli hánky. Dilemu vyriešila služba. Zarachotili pri dverách a malé okienko sa otvorilo.
„Obed! Kde máš ešus?“
Kamil nelenil a priskočil k bufetke. Do okienka vopchal misku a kým sa stihol spýtať, čo je dnes na obed a poďakovať, bol vybavený. Služba v zamastenej zástere mu do misky nadelila hrachovú kašu a opečenú klobásu… nie čabajku, iba takú z múky, akú by jeho svokor nedal ani

Harinovi, lebo boli presolené rýchlosoľou a tá psom škodí na žalúdok. Vzal si dva krajce chleba, jabĺčko a slušne poďakoval. Služba prekvapene pokrútila hlavou a zabuchla okienko. Nechali ho samého.
Žalostne zagánil na ružové umelohmotné misky. Kovové vojenské ešusy sa už dávno nepoužívali, nahradila ich umelina. Spoločné jedálne pre odsúdených boli iba v amerických filmoch. V skutočnosti sa na obed do jedálne nahrnul iba stály stav, to znamená dozorcovia a celý administratívny aparát. Tým varili vo zvláštnej kuchyni zvlášť preverení mukli. Ostatní fasovali stravu tam, kde v čase obeda práve boli, to znamená na pracovisku, na samotke, na ošetrovni, v cele… Služba roznášala stravu vo veľkých nádobách na kolieskach a hliníkovou naberačkou nadeľovala všetkým rovnako. O čistotu misiek a príbora sa staral každý sám. Pod umývadlom bolo zoradených pár fliaš saponátu a plechovka suchého prachu proti mastnote.
Kamil sa najedol, poumýval riad a farebné misky uložil na policu nad umývadlo. Ešte tri miesta ostali voľné…
Klipkali mu oči, a tak sa natiahol. Okamžite zaspal.
Strhol sa na huriavk na chodbe. Zoskočil a bleskovo ponaprával vankúš a deku. Keď vošli, stál už pri okne.
„Kurva… aspoň otvor to zasraté okno… je tu jak v opicami…“ Gogo zagánil a bol prvý pri umývadle. Opláchol si riad a uložil ho vedľa Kamilovho. Potom Puky a posledný Scink. Kamil otvoril okno a vyvetral. Chlapi si ponaťahovali tepláky a montérky poukladali do skriniek. Puky sa okamžite vyteperil na posteľ a otrčil im zadok. Hlasno si uľavil a zachrápal. Scink ho napodobnil a Gogo sa vyvalil na stoličkách.
„Tak ako… doktor… už si poučený? Direktor ti spravil kávu alebo čajíček?“ začal Gogo a špinu spod nechtov si vyberal nahryznutou zápalkou.
„Som… nič mi nespravil.“
„Tak si prisadni…“ a kopol do najbližšej stoličky. Scink si našuchoril vankúš a pohodlne sa oprel. Škodoradostne sa usmial. Čakal.
„Privítanie už máš za sebou… ako tak sledujem tvoj nos, doktorský! Teraz niečo in… intro… no! Ako sa to… doktor?“
„Čo… neviem, čo chceš povedať?“ a pomaly si prisadol.
„No… naše… tu na izbe… vnútorné…“
„Interné?“ dosadol a trochu sa poodsunul z dosahu jeho pravačky.
„Interné! To je ono! Takže… teraz niečo interné! Na tejto cimre šéfujem ja! To si už asi postrehol. Podávam hlásenie bacharom a zodpovedám za poriadok. O všetkom, čo sa tu šustne, chcem byť informovaný. Nie preto, aby to išlo hore, ako by si si mohol myslieť, ale preto, aby to nešlo hore… chápeme sa… môj…?“
Kamil iba prikývol.

„Fajn! Čo sa zomelie na cimre, na cimre aj ostane. To je zásada na bloku C sedem. Zásada krvákov. To si dobre zapamätaj! Ak ti niekto povie, že si krvák, nie je to nadávka, ale vyznamenanie. Inak nám nehovoria, lebo všetci sme tu od desať do pätnásť za vraždy… za nič viac, ale ani za nič menej, iba za posraté vraždy! Už si náš… Či sa ti to páči, alebo nie…. a budeš sa správať podľa našich zákonov… interných, ako si správne povedal! Ak budeš mať s niekým nejaké problémy, alebo budeš niečo chcieť, povieš mne a ja ti to zoženiem, alebo vybavím, alebo… no však uvidíš…“
„Čo chcieť? Nerozumiem…“
„Uvidíš neskôr.“
„Čo sa tu dá zohnať?“
„Uvidíš… neskôr… som povedal!“
„Aké problémy… by som mohol mať? Vlastne… ráno ma zbili na umyvárke. To je môj problém. Aj to sa dá riešiť?“
Scink zdrevenel a driemajúci Puky sa na hornej posteli prevalil na bok. Ospalým hlasom zasiahol do debaty.
„Zavrite mu hubu, lebo nás dostane do maléru… všetkých…“ a otočil sa späť k stene a hlasno si uľavil.
„Nikto ťa nezbil, jasné! Hovoril si to už niekomu? Bachárom… vychovávateľovi…?” Gogo ho prepaľoval očami a čakal, či sa nepomýli.
„Nie… nemám vo zvyku…“
„Výborne! Zachovaj si dobre zvyky, oplatí sa ti, do budúcna… čo sa týka raňajšieho nácviku na umyvárke… zapíš si za uši… pre teba sú tam válovy, pre mňa umývadlo so zrkadlom a… ostatné sú pre chlapcov z osemnástky. Už si zistil, čo sú zač, tak si na nich dávaj bacha. Peso je divný… občas sa usmieva, ale inák kúše, Ringo je čistý fas, najprv udrie a potom sa stará, kto to bol a Malyzver… toho si ešte užiješ, teraz je v Trenčíne na pozorovaní, zožral im na cimre príbory a nejako sa mu to v brucHu zaseklo, nevedel ich vysrať, ale aj tak by ho už asi nechceli… takže takáto je vedľa nás zostava. Už nikdy nahlas nevyslov niečo také, že ťa zbili, alebo čokoľvek, čo by ich nasralo… aj steny majú uši… nikto s nimi nechce nič mať a ver skúsenejšiemu, je to tak lepšie! Aj bachari sa ich boja… oni traja sú jediní v tejto base, čo sa k svojim vraždám hrdo hlásia a nikdy nikomu nehovoria, že sú tu nevinne. Jediní!! Sú to čistí magori, to si pamätaj a daj si s nimi pokoj! Sú to zabijaci!“ povedal mu vrah a Gogo spokojný sám so sebou dôležito zagúľal očami.
Kamil zamyslene pokýval hlavou. Boli to konečne dobre mienené rady dôležité a ozaj praktické, ktoré mu mohli pomôcť a uľahčiť bytie medzi nimi. Chcel vstať.
„Dve cigy…“ upozornil ho Gogo a odhryzol si kúsok nechtu.
„Teraz nemám…“

„Predám ti…“
„Netreba, vychovávateľ mi povedal, že v utorok a štvrtok máme povolený nákup v bufete, vyrovnáme sa zajtra.“
„Príma! Rastú ti krídelká! Len bacha, aby si si ich neopálil… tak zajtra… tri… percentá z omeškania, tak sa tomu vonku hovorí, nie?“
„Presne tak.“
Debatu prerušil kľúč v zámke.
„Odchod na dvor!“ zahlásil dozorný a už štrngal v zámke vedľajšej cely.
Vyrovnali sa na chodbe pozdĺž múru. Bachar pozatváral cely a zavelil vpravo bok. Zbehli po schodoch, vypochodovali na dvor a Kamil mal pocit, že sa ocitol v inom svete. Biely štrk, lavičky, v rohu hrazda a pár činiek… iba vysoké múry naokolo a koruna z ostnatého drôtu rozbíjali harmóniu a ilúziu domova.
Od pol štvrtej do pol piatej. Hodina slobody Bachari zaliezli do dvoch kukaní v protiľahlých rohoch a unudene fajčili. Žiadne brokovnice, žiadne psy… americké filmy preháňali, ako vždy.
„Toto je dvor pre tých, čo nie sú v treste, inak ťa vyvedú na koridor, to je tunel bez strechy, hore je iba pletivo. Úzky a vlhký. Prechádzka ružovým sadom. Buď rád, že nie si na čiernej listine a môžeš byť tu!“
„Díky… Sci… teda, Jožko, za poučenie… ale cigu ti nedám…“
„Vyser si…“ Scink si vybral svoju a labužnícky vyfúkol. Slobodný šluk na slobodnom území, tak to bral a tak to brali všetci. Okamžite urobili hlúčiky a debatovali o všetkom, čo bolo dôležité. Napríklad, kto zohnal čerstvý balíček čierneho čaju a kto dostal novú zásielku dinylu.
Vrabce odleteli. Silnejší vyhráva. Pár červených bavlniek im nechali. Kamil nefajčil, jednu bavlnku zodvihol zo zeme a omotával si ju okolo prsta. Zatiaľ nepatril do žiadneho hlúčika, preto iba tak bezcieľne prešľapoval na mieste a slobodne dýchal vlhký jesenný vzduch. Na lavičke pod jediným stromom sedel iba Peso a Ringo. Okolo nich nikto. Strom bol… Kamil zalistoval v pamäti… bola to breza biela… Betula alba varieta gignuntur… usmial sa, ešte mu to myslelo, aj po takej dlhej dobe mu to ešte myslelo vonkajším spôsobom…
Zamieril k nim. Gogo ho zbadal a pohľadom upozornil celý hlúčik. Všetci stuhli.
Prvý si ho všimol Ringo. Pomaly vstal a urobil krok na výstrahu.
„Nechaj…“ povedal unavene Peso.
„Čau,“ Kamil zariskoval a Ringo bezradne zazrel na šéfa.
„Nechaj ho, Ringo… čo je?“
„Nič… idem okolo… že sa zastavím…“
Ringo ho schmatol za rameno a jemne odstrčil. Skoro mu praskla kľúčna kosť.

„Smrade… ráno ti nestačilo?“ pravačku zovrel v päsť.
„Nechaj… ho! Ringo!! Pekné od teba, že si nás neobišiel. Gogo ti nič nepovedal?“
„Povedal mi, aby som sa vám vyhýbal…“
„A…?“
„Tak som prišiel.“
„Tvrdohlavý?“ Peso prekvapene povytiahol obočie.
„Na skúšku. Že čo to spraví. Zbijete ma?“
Ringo nechápavo pokrútil hlavou. Toľko tupej a bezmocnej drzosti už dávno nevidel. Peso ho opäť zastavil gestom a Kamilovi skúmavo pozrel do očí.
„Tak si… prisadni… keď si už tu…“
Ringo nechápavo pokrútil hlavou. Na ich lavičke nesedel cudzí mukel… už päť rokov, odkedy je tu… a teraz…! Nechápal to, ale keď sa mu oči stretli so šéfovými, postrehol tam iskričku… tak to nechal tak, možno bude zábava…
Kamil si prisadol. Sedeli na operadle a nohy mali tam, kde sa normálne sedí. Ako výrastkovia v parku, čo hrajú na gitarách, donekonečna vyvreskujú odrhovačky a balia baby. Baby tu neboli.
„Chcel som ti poďakovať za lekciu… aj v umyvárke, aj na chodbe… ešte to nemám celkom presne okukané…“
„Nemáš za čo…“
„… mám… a rád ti to vrátim…“
„…ty? A ako?“
„… neviem… teraz… ale neumierame! Časom…“
„To máš pravdu, ešte neumierame, ale… ak si nedáš pozor a nedáš si poradiť od starších, ty by si mohol…“
„… nestraš! Neviem sa biť a ani kradnúť či zabíjať, ale neposeriem sa len preto, že ste tu o pár dní dlhšie a… vraj… zaslúžene…“
„Dobréé! Už ťa poučili, čo sme zač?“
„Trochu…“
Peso si pošúchal čerstvé strnisko na brade. Chvíľu akoby premýšľal.
„Čo si zač? Počul som, že si doktor… prečo ťa nedali na ošetrovňu?“
„Som doktor prírodných vied… matematika a fyzika…“ Ringoví nechápavo ovisla sánka, „… neviem liečiť, ale ovládam logiku a počty…“
„Predstav si!“ Peso prižmúril oči.
Kamil nevedel, či práve fakt, že je doktor, ho zachránil pred výpraskom, alebo ho iba oddialil, alebo mu napokon ešte aj priťaží. Zrejme sa o ňom rozneslo, že je lekár a tých potrebuje každý, teraz, keď to prasklo, sa na ňom asi vyvŕšia.
„… a aj to sa časom môže hodiť, nemyslíš?“ skúsil sa zalíškať.

„Nie! Ale… ako hovoríš… časom… uvidíme…“ Peso mal stále prižmúrené oči a nad niečím dumal.
„Tak plav…!“
„Tak čaute…“ a bol rád, že to takto dopadlo.
Vychádzka skončila presne o pol piatej. Sotva prišli na cely, služba rozniesla večeru. Kamil si ustrážil, aby dostal plnú dávku. Po večeri ho vyskúšal Scink.
„Tú misku umyješ aj mne…“
„Balíček cigariet…“
„Si na hlavu? Gogo, povedz mu…“
„To je medzi vami!“ a našuchoril si vankúš pod hlavou, aby mal lepší výhľad.
„Umyješ…“
„Neumyjem!“
„Kurva… Gogo… kurva… ty smrad!“ Scink rozpačito pozeral raz na jedného, raz na druhého. „Zato, že sa môžeš iba tak debatovať s Pesom na lavičke, si myslíš, že… tak aspoň vypadni od toho umývadla, ty debil…!“ a bolo po buzerácii.
Kamil sa usmial a uložil si umytý riad. Drzo si sadol za stôl. Nikto mu nič nepovedal, iba Puky si hlasno prdol a otrčil im chrbát.
Na chodbe opäť zaštrngotal kľúč.
„Teraz to príde…“ vzdychol si Scink a postavil sa k dverám.
Všetci vypochodovali na chodbu a prešli na koniec väzenského traktu. Usadili ich v spoločnej miestnosti. Kamil žiaril šťastím. Cítil sa ako ryba vo vode. Miestnosť bola zariadená ako trieda. Za stolom sedel pedagóg a urobil im prednášku o morálke. Mohli sa pýtať a skákať mu do reči. Aj ich k tomu nabádal. Nikomu to ani nenapadlo. Všetci driemali a mali ho na háku. Program s pedagógom skončil pred šiestou a chlapi nastúpili pred cely. Kamil sa čudoval, nikto sa nehrnul dnu.
Namiesto nadporučíka Kusého, ktorý mal asi po službe, pred nich predstúpil staručký kapitán a žoviálne sa spýtal.
„Tak ako decká, kto dnes zdrhol?!“
Gogo zahlásil „štyria“ a kapitán s ceruzkou a papierom na tvrdej podložke pokračoval vo večernej previerke početného stavu odsúdených. Až keď ich spočítali a uistili sa, že nikto nechýba, dozorcovia pootvárali cely a vpustili ich dnu.
Osobné voľno prerušila iba polhodinka rajónov, od siedmej do pol ôsmej. Väzni všetko ošpliechali vodou a zotreli smradľavými handrami a pridŕžajúc sa starého vojenského hesla čo je mokré, je čisté, sa tvárili, že sú so sebou náramne spokojní.
O štvrť na desať ich vpustili na umyvárku a o pol desiatej chrapľavý rozhlas po drôte vyhlásil večierku.

Svetlo zhaslo. Väznica stíchla.
Všade svietili modré požiarne svietidlá namontované nad každými dverami. Kamil sa natiahol a zhlboka si vzdychol. Bol to vzdych úľavy. Bol si istý, že tejto noci sa konečne vyspí, lebo jeho plán mu vyšiel! Videl to na Gogovi a ostatní sa báli tiež. Keď mu rozprávali o susednej cele a o hovädách typu Peso a Ringo, netajili strach a Kamil im to videl v odlesku očí. Poznal to. Takto sa menil lesk v očiach študentov tesne pred skúškou, videl to tisíckrát a vedel to rozpoznať celkom presne aj u dospelých.
Keď tie kreatúry zazrel sedieť na dvore na lavičke, všetko stavil na jednu kartu a vyšlo mu to. Nezabili ho a Gogovci stiahli chvost, lebo ani netušili, o čom sa tí traja rozprávali.
Kamil zariskoval, ale mal aj trochu šťastia. Zhlboka si vzdychol… a usmial sa. Možno týchto debilkov napokon aj zvládne, chce to iba trpezlivosť a využiť každú príležitosť. Oni mali svaly a on rozum, čas ukáže, čo je užitočnejšie.
Kamil prežil svoj prvý deň vo väzení. Bol celkom úspešný. Iba dvakrát dostal bitku a nos aj tak nebol zlomený, tak čo?

2
VIANOCE 1998

Richard Krauz dostal ponožky, troje, lebo poslúchal, dve košele, štyri kilá soli do kúpeľa, penivej, veď sú Vianoce, penu do kúpeľa, penu na holenie, sadu jednorazových žiletiek, vodu po holení smradľavejšiu než Pitralon, ale značkovú, tak sa usmieval a…
Plno darčekov.
Jeden balík ostal pod stromčekom rozpačito nedotknútý.
Sylvia si týždeň pred štedrým dňom vybrala koženú bundu a aj si ju, na jej veľké prekvapenie, aby deťom nekazila radosť, pod stromčekom našla. Naozaj prekvapená bola zo značkového parfumu, ktorý voňal podstatne lepšie než Pitralon, a z náramku z čistého zlata. Tata sa pochlapil a celú koncoročnú odmenu oplieskal v zlatníctve.
Dcéry Sylvia a Laura sedeli s naširoko rozkročenými nohami na koberci a rozoberali horu farebných balíčkov. Každá svoju, na to musela mamina dohliadnuť, aby nebol cirkus aj na sviatky.
Práve dojedli. Kapustnicu a podkovičky vysmážaného kapra s majonézovým šalátom. Ani jedna kosť sa nezapichla do čierneho, a tak sa s mierom a pohodou v duši a s plnými brúskami prešuchotali do obývačky, kde to vypuklo.
Richard popíjal plechovkové pivo, lebo jeho otec, najstarší zástupca mužského pokolenia v rodine, jediný naozaj vedel, čo chlap potrebuje na Vianoce a daroval synovi dva kartóny. Chladili sa na balkóne. Zadarmo. Vonku mrzlo len tak prašťalo a chladnička bola aj tak preplnená.

„Ježíííš!“ zvýskla Laura a na hruď si pritisla somárika s dlhými ušami, za ktorým jej srdiečko pišťalo už od prázdnin, keď ho s maminou objavili v hypermarkete.
„No toto!!“ žasla Sylvia, staršia z dcér, nad adidaskami s priesvitnou podrážkou pod pätou. „Tak za toto Ježiškovi posielam obrovskú pusu…“ vstala a objala staršiu menovkyňu a naozaj jej dala dlhú a úprimnú na ústa. „Ďakujem… mami…“
Vystískali sa a Richard sa iba priblblo a spokojne usmieval.
Pivo už účinkovalo. Sylvii, tej väčšej, nalial trochu becherovky. Štrngli si a nechali sa unášať lahodnou atmosférou. Mal rád Vianoce. Zbožňoval výkriky prekvapenia a radosti a nefalšovanú detskú vďačnosť, ktorú my dospelí časom strácame. Zbožňoval vône vanúce z kuchyne už od rána, blažený pocit nasýtenosti, pokoja a mieru panujúceho v celej rodine a všade vo svete. Všetci sa radovali.
Zazvonil telefón.
Sylvia vstala a pretancovala sa do chodby.
„Ďalší koledníci…“ oznámila natešená manželovi a zodvihla slúchadlo.
Richard ju pozoroval cez otvorené dvere a keď videl, ako jej bezmocne vyletela ruka a zaryla sa do vlasov a ako jej stvrdla šija, tichučko vyslovil policajný vianočný vinš.
„Dobohaajstým… kurva…“
Sylvia sa zvrtla a bezradným hlasom mu oznámila.
„Volá ťa operačné stredisko…“ poslednú samohlásku prehltla aj s prvými slzami.
Detektív Richard Krauz, detektív z oddelenia vrážd so štrnásťročnou praxou, vstal a pomaly si priložil slúchadlo k uchu. Sylvia Krauzová, žena so štrnásťročnou praxou manželky policajta, bezmocne zaťala zuby a ostala stáť pri ňom.
„Krauz!“
„Čau, Petrus! Prajem ti šťastné a veselé…“
„Ak je to to jediné, čo si mi chcel dnes oznámiť, tak Boh ti žehnaj, synečku…“
„… iste… a ešte, že máte vraždu….“
„… tak potom si obyčajný necitlivý pes krížený s tchorom a divou sviňou a…“
„… mám tu napísané, že šéfa máš v Tatrách, riaditeľ je chorý a ty si vraj hovädo štepené, lebo si sa dobrovoľne priznal, že si na sviatky doma a že si ochotný zdvíhať telefóny…“
„Donútili ma, hajzli…“
„… to je váš problém, chlapci, ja ti iba oznamujem, že na Kvetnej sedemnásť pod barakom leží blbeček a z chrbta mu trčí bajonet…“

„Aj ty piješ? V službe?“
„Niéé, prečo?“
„Vojna sa už skončila… som si myslel…“
„Aj ja, ale hliadka, čo to bola preveriť, hlásila, že je to ozajstný bajonet a prepichnutý je durch jak špekáčik. Mám ti poslať auto?“
„Nie, mám už pristavenú ponorku a na streche vrtuľník…“
„Tak ti posielam aj auto, kým si to nerozmyslíš… koho mám ešte stiahnuť?“
„Nikoho! Najprv si to obzriem a potom budeme kaziť sviatky slušným ľuďom!“
„Tak sa drž, kedy ťa majú vyzdvihnúť?“
„Dvadsať minúť…“
„V poriadku, o desať minút sú pod barakom… čau!“
Krauz položil a Sylvia sa k nemu privinula. Zavládlo dlhé, veľavravné ticho, ako keď atmosféra alebo niečo podobné mizne v hajzli.
„Prepáč… miláčik… ja to vybavím čím skôr…“
„Prestaň… prosím ťa…“
„Tak prepáč… čo mám robiť… čo…“
„Zabalím ti niečo?“ odlepila sa od neho a zmizla v kuchyni.
„Tati… ideš niekam?“ krpatá Laura schovaná za somárske uši vyšla z obývačky. Jedno neposlušné ucho jej stále brnkalo po nose a hlasno si kýchla.
„Na zdravie, krpček, iba si na chvíľu odskočím do robotky…“
„A to sa už Vianoce skončili?“
„No… nie, ale…“
„Si povedal, že si konečne zahráme dámu…“
„Zahráme! Určite! Ja…“ koktal a… stále koktal.
Sylvia sa vrátila a podala mu hrču alobalu naplnenú pohodou a šťastím.
„Kedy asi prídeš?“
„Neviem, budem sa ponáhľať, čakajte ma, ja…“
„Ten posledný darček si si ani nerozbalil…“
Krauz nazrel do obývačky a pohľad mu padol na rozpačito sa tváriaci balíček bez menovky.
„Ten je ešte môj?“
„Tvoj! Prekvapko…“
„Do…“ radšej zovrel pery.
„… boha, tatinko?“ pomohla mu Laura.
Zodvihol ju na ruky a vysoko pod stropom ňou zatriasol. Vrieskala od šťastia.
„Tak nejako…“ a pobozkal ju na čelo.
Potom aj ostatné.
A vypadol.

Lebo bol detektív z oddelenia vrážd a niekto sa rozhodol zabíjať aj na Vianoce. Sviňa. Zabijak s bajonetom.
Akurát si zmýlil kapra s chrbtom blížneho svojho.
3
VIANOCE 1994
Najprv to šlo celkom dobre. Kamil nastúpil v mangľovni. Robota mu išla od ruky. Vždy bol poriadkumilovný. Zarovnávať puky na košeliach a nohaviciach mu nerobilo problémy. Nikto z bacharov ani netušil, že už pol hodiny po začiatku pracovného času bol slobodný…
Stereotypná robota… zober z kopy, vlož medzi horúce valce, nechaj prebehnúť pomedzi ne, šikovne odober, zlož na kopu, zarovnaj puky, opäť zober z kopy, vlož medzi valce… bolo to ako umývanie riadu doma. Miloval to. Šum vody teraz nahrádzal monotónny hrkot stroja a… o chvíľu bol tam, kde chcel. Mysľou bol medzi svojimi číslami, vetami, výrokmi, dôkazmi, skúškami správnosti… bol ďaleko a slobodný.
Dokonca mu napadlo, ako upraviť riešenie jedného Fourieroveho radu, nad ktorou si lámali hlavu kapacity od Yorku po Sydney a pritom to mohol vyriešiť on, mukel z Nášho Mesta, ale pracovný čas v base bol taký krátky a kým sa sústredil na plný výkon, už ich hnali na cimry a tam bojujúc s tými úbožiakmi a zaoberajúc sa prízemnými banalitami… sa jednoducho nedalo!
Tak to zatiaľ iba po častiach skladal v hlave a chystal sa… na riaditeľa. Pamätal si radu docenta z výšky, dobre si tú radu pamätal a chcel sa ňou riadiť, ale tesne pred tým…
Prišli Vianoce. Jeho prvé. Tie vo väzbe z minulého roka si nepamätal, bol opitý, šokovaný… nepamätal si vôbec nič! Vlastne preto ho aj zavreli, lebo si nič nepamätal…
Bol tu už štyri mesiace a čas bežal. Blížili sa sviatky pokoja a mieru. Zopár rán dostal a dve–tri aj rozdal. Scinkovi. Gogo ho odmietol brániť, lebo sa nechcel zbytočne zapliesť s bandou odvedľa. Scink bol natoľko tupý, že nič nechápal, ani nebezpečenstvo nie. Bolo mu to jedno, provokoval, a tak sa Kamil rozhodol brániť sa a udrel.
Zvláštny pocit. Profesor matematiky bez katedry odkázaný sám na seba musel udrieť človeka a sám bol prekvapený, ako mu to urobilo dobre. Až na tú bolesť v zápästí, ale to bola malá daň za nádherný pocit zadosťučinenia. Uhájil si svoj post. Najprv použil rétoriku, potom mozog, ale tam, kde nie je, odozvu jednoducho nemohol očakávať a došlo na päste. Vyhral. Scinkovi krvácal nos ako jemu v prvý deň.
Gogo iba mával rukou a Pukymu to bolo jedno, zahniezdil sa na posteli a hlasno si uľavil.
Gogo, Scink a ani Puky sa nemenili, kalkulovali, prežívali a počítali dni. On sa menil stále, ale išlo to tak pomaly, že zhubnosť svojej metamorfózy

nebol schopný postrehnúť. Pri okne stával stále menej a menej. Naháňačky vrabcov mu už domov vôbec nepripomínali, skôr sa čudoval, že ju rozlietaný samec nezdrapne rovno na dvore a nevykefuje priamo na štrku. Občas mal chuť ju vykefovať za neho. Už to nemal rok. Iba rukou, ale… to nie je to isté.

Nástupy už stíhal ako starý mazák, všetky hodnosti a mená bacharov poznal naspamäť, kto je aký čudák, už vedel tiež a naučil sa aj umeniu tým ozaj nebezpečným sa vyhýbať a nedráždiť. Nadporučík Kusý striehol ako jastrab, ale sám musel uznať, že má čím ďalej tým menej dôvodov na revanie. Poručík Velický iba chápavo pokyvoval hlavou a potmehúdsky sa usmieval.

„Inteligencia môže byť občas aj na osoh, pán doktor, pochopili ste situáciu veľmi rýchlo a veľmi presne a hráte sa na chameleóna… gratulujem, spočiatku som mal o vás obavy, ale vidím, že ste tvárny…“ a usmieval sa ďalej.

Stával sa vychcaným a išlo mu to. Upratať si posteľ, schovať kontraband, teda nepovolené dávky čaju s dinylom, porno časopis, žiletku, uhájiť si svoje cigarety, hoci ešte stále nefajčil… to všetko mu už išlo jedna báseň!

Klesal.

Nevidel to. Nemal s čím porovnávať. Von, za múry, to bolo ďaleko, a tak strácal súdnosť. Snažil sa prežiť.

Každá bitka strašne bolela. Modriny a tržné rany sa hojili len pomaly a východisko žiadne, lebo vychovávateľ mu vždy ponúkol iba tlačivo. Pokiaľ nenahlási bitku medzi spoluväzňami oficiálne, do denného hlásenia, nedá sa s tým nič robiť. Raz sa opýtal poručíka Velického, čo by sa stalo, keby…

„Bude problém! Musíte nahlásiť udalosť, teda bitku, pri rannom nástupe, vypočujú vás a začne sa vyšetrovanie, dajú to do denného hlásenia, nočná služba bude execírovaná ako prvá, že čo robili, keď to nepostrehli a nenahlásili, a služba si to potom s vami vybaví… ale nahlásiť to môžete, kedy chcete…“

Takže tak. Vadil mu Zdeno od vedľajšieho mangľovacieho stroja. Bol zjavne chorý. Stále bol ticho, potom prestal nakladať do manglá, prišiel k nemu a vrazil mu jednu. Občas zboku, občas zákerne odzadu. Potom sa vrátil k stroju a bez slova pokračoval v práci.

Nepomohol ani Peso, ani Ringo a ani Malyzver, ktorého prepustili z nemocnice, lebo lyžičky napokon vytlačil a dve vzpriečené vidličky mu vyoperovali. Odležal si svoje a musel sa vrátiť.

Peso sa dal preložiť do mangľovne. Robili pri jednom stroji. Peso podával, on mangľoval. Prišiel Zdeno a Kamilovi jednu uvalil. Peso nelenil a vrazil mu takú, že skončil v rohu na kope vyžehlenej bielizne.

„To je… tvoj kamoš?“ spýtal sa Zdeno, nechápavo si masírujúc bradu.

„Nie!“
„Tak potom?“
„Ak si jednu zaslúži, dám mu ju sám… a teba podrežem ako prasa, ak sa ešte raz priblížiš…“
„Aha!“
A bolo po debate. Zdeno už Kamila nikdy neudrel.
Kamilovi bolo spočiatku čudné, prečo robia s Pesom pri jednom stroji, ale potom ho Peso na lavičke zasvätil do… ale to bolo až tesne pred koncom roka. Dovtedy ho iba oťukávali a on, blbeček, si naivne myslel, že si našiel perfektných kamošov, čo mu zaručia bezbolestnosť a ochránia ho.
Nebolo to tak.
Aj oni poznali docentovo životné krédo, a okrem toho nič na tomto skurvenom svete nie je zadarmo!
Začalo sa to… vlastne sa to začalo, keď sa im v prvý deň prihovoril na dvore a Peso jedným jediným gestom zastavil Ringa. Kamil by obanoval, jeho chatrná doktorská schránka by dostala zabrať, ale Peso prižmúril oči, zamyslel sa a zastavil bitku, ktorá Kamilovi neodvratne hrozila. Dostal nápad, pes jeden. Potom si ho pár mesiacov preveroval a napokon sa dal preložiť k nemu na zmenu, aby boli spolu stále a mohli premyslieť plán až do najmenších podrobností.
Preto ho nezbili. Potrebovali jeho hlavu.
„Čo to znamená?“ spýtal sa Kamil a bradou ukázal na Pesovu hruď.
Peso sklonil bradu, akoby tetovanie videl prvý raz, a odpľul si.
„Toto?“
„Uhm!“ pritakal Kamil.
Jeseň bola teplá, v ten deň obzvlášť a Peso mal košeľu rozopnutú až po pupok. Aj keby nemal, Kamil si jeho mohutné tetovanie všimol už v prvý deň na umyvárke. Hlava vlčiaka cez celú hruď, od krku až po pupok. Nepredstaviteľné množstvo vpichov a hektolitre modrej farby. Žiadna mäsiarčina, naozaj verný obraz psej hlavy v životnej veľkosti vykreslenej do takých detailov, že aj absolútny ignorant musel rozpoznať vlčiaka.
Peso skontroloval Ringa a ten preletel pohľadom celý dvor. Nikto nebol tak blízko pri lavičke, aby začul čo i len jedno jediné slovíčko z ich rozhovoru. Ringo vedel, čo bude nasledovať, a tak radšej poodišiel, aby ich nechal samých.
„Pes,“ povedal Peso a potiahol si z cigarety, aby si mohol z chuti odpľuť.
„Vidím. Znamená to niečo? Alebo… ak je to osobné… prepáč…“
„Je! Na to, že sa poznáme dva mesiace… áále… aj tak by ti to raz povedali…“
Peso rezignovane mávol rukou a zadusil cigaretu, odpľul si a zapálil si novú. Mohol si to dovoliť, mal cigariet, koľko len chcel.

„Ja som slúžil na čiare. Šumava… krásny kraj… veľa vody, bažiny, potoky, hory a hmla… občas sa to skurvilo a vyšlo slnko, ale nevydržalo dlho a opäť nadišiel náš čas…“ spýtavo pozrel na Kamila. Tváril sa, že rozumie. Vedel sa pretvarovať. Peso pokračoval.

„… môj a Borkov. Borek. V živote si nestretol takého chlapa, akého som ja mal psa, kámo! Dva roky sme sa od seba nepohli. Žili sme spolu, mysleli sme spolu… potom to už nebol pes, bol to kamoš. Ozajstný. Nič z toho, čo sme na čare zažili, nevykecal. Na jar v osemdesiatom deviatom mi ho zastrelil jeden Bavorák. Prevádzač. Počkal som si ho a… zabil som ho. Odrezal som mu hlavu…“

Peso si odpľul a pozrel na Kamila. Kamil sa tváril ako v kine. Perfektný napinák, tak načo to kaziť dobiedzavými otázkami?

„V hlásení bolo napísané, že som vystrelil varovný výstrel a potom som narušitelá zneškodnil jednou mierovou dávkou použitou pri obrane socialistickej hranice… blbosť!“ opäť si odpľul. „Čakal som na neho dva týždne a podrezal som ho ako kozľa. Ani oka som nezažmúril, s každým na tom úseku som si menil služby a tuším som si za celý čas ani nevyzul kanady a neprezliekol trenky… kým sa nevrátil. Veľmi som sa s ním chcel stretnúť. Nakoniec sa ukázal, chuj jeden skopčácky…“

Dal si novú cigaretu.

„Dostal som medailu… za službu vlasti, striebornú… od prezidenta… aj s diplomom a venovaním… hovadá…“

„Za to… za toho Bavoráka?“

„Nielen za neho. O týždeň sme mali záchyt. Dvaja dederóni, tvrdili nám, že u nich už socializmus padol, tak aby sme neblbli a pustili ich. Že idú za tetou do Mníchova. Zaviedli sme ich na rotu a odviezli si ich kontráši.“

„A sem… si sa dostal…?“

„Potom. Kým som šliapal čaru, našiel som si ženu. Miestnu, robila v kantíne… príma baba… kurva jedna! V druhom roku služby som sa oženil. Kúsok od kasárne mala garsoniéru. Veliteľ roty mi to toleroval. Raz som spal na rote, raz doma… doma…“ vzdychol si. Asi to neboli príjemné spomienky. Bradu sklonil na psiu hlavu a akosi sa mu už nechcelo. Napokon sa premohol a pokračoval.

„Ale službu som si zastal na stopro, vždy, a veliteľ to vedel! Poslali ma do kurzu, absolvoval som pyrotechnický výcvik a výcvik prežitia. Boj z blízka a sebaobrana. Podal som si žiadosť a chcel som sa stať profesionálom… prišla jeseň… osemdesiat deväť. Skurvený rok! Končila sa mi základná služba, ale profesionálov už nepotrebovali.

Nie na čare. Ostnatý drôt zbalili a odniesli do zberu. Poslali ma do Prahy na protiteroristický výcvik a vraj sa s tou mojou žiadosťou do armády bude dať niečo urobiť… keď som sa po troch mesiacoch vrátil na Šumavu pre ženu…

nebola tam. Môj najlepší kamoš z roty si ju zobral sem k nám a ona… išla. Tak som ich navštívil…“
Kamil sa pristihol, že má pootvorené ústa.
„… chuj jeden. Privítal ma ako strateného brata a vraj, musíme si to vydebatovať, ona ťa už nemá rada a má rada mňa a poď ďalej, vysvetlíme si to, podáš o rozvod ty, alebo ona, a čo si dáš… vodku?“
Peso odfrčkol cigaretu a pomädlil si ruky. Potom si ich pevne zovrel, až mu obeleli hánky. Zahľadel sa do diaľky a dovidel ďaleko… ďaleko za múr…
„… nekričal. Nestihol. Ani ona. Mala už bruško, malinké, veľmi malinké, iba také vypučené… trošku… ale my sme spolu už dosť dávno nie…“
Peso si odpľul.
„… tak som ju podrezal. Ako jeho. Rýchlo a bezbolestne. Mal som dobrý výcvik, ver tomu! Ani necekli. Ani jeden a… rozpichal som jej brucho, aby neprežil ani ten ich bastard! Opláchol som sa v jeho kúpeľni a utrel sa do jeho smradľavého uteráka a zašiel som na políciu. Ten debil za pultom mi chcel dať fúkať a vraj aby som sa išiel domov vyspať… domov!! Neveril mi, keď som mu to rozprával. Až keď som mu ukázal nôž… krásny, útočný, čepeľ sedemnásť centi…“
Kamil prehltol.
„… uveril. A tak som tu. Ja nie som nevinný, Kamil. Dostal som dvadsaťpäť, ale už ma to tu trochu nudí. Som rád, že si prišiel…“
Kamil prehltol. Potom sa mu zahľadel do očí.
„Ty nie si blbý…“ povedal vážne.
Peso sa nebezpečne zaškeril.
„Díky… od doktora to znie skoro ako správa o úspešnom ukončení chemoterapie,“ zoskočil z lavičky a cez rameno precedil pomedzi zuby, „nech ťa ani nenapadne niekomu… podrežem ťa!“
Potom sa dal preložiť na mangľovňu. Trávili s Kamilom skoro celé dni a aj na dvore o tom debatovali a… Kamil o tom spočiatku nechcel ani počuť!
„Si sa chválil, že sa vyznáš v logike, v matematike… nič iné od teba nechceme, iba aby si to naplánoval, prepočítal, dal to na papier a nepomýlil sa! Si doktor, alebo nie!? Tak čo sa ksichtíš!? Načo máš tie školy, boha tvojho!?“
Peso šepkal, ale penil. Nevedel pochopiť, že jeho parťák je z toho celý potento. Už mu dôveroval, už dal Kamilovi jasne najavo, že s jeho pomocou môže počítať vždy a všade a že zariadil, aby mu dali všetci pokoj, hoci inak by si ako ucháň zelený užil svoje. Už mu dal jasne najavo, že ho berie do partie a on… srab jeden doktorský… polepený… vystrašený…
„Tak si tu nevinne, alebo nie!? Dokedy tu chceš kysnúť? Vylezieš von jak starý roztrasený dedo… vidíš hentam toho? V tom modrom tričku? Trasie

sa na celom tele a sotva chodí!! Hovoria mu ‚pán osvietený'! Tak chceš dopadnúť!?“
„Prečo? On je zo šľachtického rodu?“
„Hovno! Šesť rokov v Jáchymove…“
Kamil napokon súhlasil. Ani nevedel prečo. Vlastne… vedel!
Začal si všímať zmeny a termíny striedania stráží. Ich zloženie a pohyb po väznici. Upútala ho výmena bielizne a veľké prepravníky na kolieskach, ktoré mukli vytláčali na nakladaciu rampu a vyvážali von. Keď im to povedal, Malyzver mu dal pohlavok a všetci sa rozrehotali.
„To je v každom nepodarenom filme, ty debil… vozíky s bielizňou…“ a smiali sa až slzili.
„To viem, vy chujenci, práve preto sa to dá využiť na odlákanie pozornosti,“ frflal a trel si zátylok.
Peso spozornel. Už sa nesmiali.
„Aha! Takže už ťa niečo napadlo…“
„Malyzver… a bolí to… spisovne sa hovorí ti napadlo…“
„Prestaň furt poučovať a vymačkni sa!“
Pomohla náhoda.
Náhoda a pohotový nápad… hotové požehnanie.
Pred Vianocami bola búrka. Mimoriadna a meteorológovia varovali, že nápor vetra sa môže zopakovať. Ak sa vovalí do hôr, môže padnúť celý les, ak do mesta, bože ochraňuj. Vrátil sa. Obrovský platan padol na štyri a pol metra vysoký múr oddeľujúci dvor od ulice. Horný rad tehál padol úplne a nosný betónový múr pod ním praskol. Tri dni neboli na vychádzke a keď ich tam bachari vpustili, od praskliny ich delilo improvizované oplotenie a dvaja v uniformách.
Lenže… postavili aj lešenie, aby mohli múr zreparovať. Roboši robili, čo sa dalo, ale prišli Vianoce, posledné sústo malty švacli do kalfasu a odkráčali smer rodinný kozub.
Kamil požiadal vychovávateľa o papier a ceruzku, aby mohol napísať rodine. Nakreslil náčrtok únikovej trasy a malý katapult z lešenárskych dosiek. Peso ho skoro prizabil.
„Ty debil… každý hárok papiera sa počíta, musíš ich zapísať a odovzdať, aby išli rodine, blbec jeden…“
„Sa nepotento, obyčajný papier!“
„Obyčajný je vonku, tu je všetko strážené, si na C sedmičke, a nie v pracáku s vychádzkami každý víkend, kedy to už konečne pochopíš!? Koľkokrát ti mám opakovať, že ak niečo potrebuješ, máš povedať mne…!“
„Papier, ceruzku, kalkulačku…“
„Večer ich máš! Papier a ceruzku. Kalkulačka by bola nápadná. Si doktor, počítaj z hlavy. A… napíš tie zasrané listy domov, inak máme filcung…“

Písal a kreslil.
„Koľko vážiš?“ spýtal sa Pesa cez obedňajšiu prestávku. Sedeli na kope neožehlenej bielizne a napchávali sa segedínskym gulášom. Keby v Szegede vedeli, čo sa pod tým názvom servíruje v base, vypovedali by nám Maďari vojnu.
„Si prepracovaný? Ako často mám krámy ťa netankuje?“
„Nie, potrebujem vedieť, koľko asi vážime…“
„Aha… ide o… plán?“
„Uhm!“
„Zistím. Ja som sa zľakol, že mi závidíš ten kus žvanca…“
„Na… aj moje… je to hnusné…“
Peso vďačne prijal a oblizoval sa ako v cukrární.
Problém vyrobil Malyzver. Nikdy nebol kompletný. V nemocnici sa dal do partie s lapiduchom a klepali. Iba tabletky, ale Malyzver mal už rozbeh z basy a chémia je strašná vec. Po návrate dostal na cele absťák a z úst mu išla pena. Lekár ho dal okamžite izolovať na ošetrovňu, urobili odbery moču a krvi a… výsledky boli jednoznačné. Narkoman.
Dvoch pacientov na vedľajších lôžkach na chvíľu posadili k televízoru v spoločenskej miestnosti ošetrovne. Kapitán Mach s kolegom sa s Malyzverom zamkli na izbe. Pôvodne sa chceli dozvedieť iba príchodové trasy drog a ktorí bachari sú na tom zainteresovaní.
Kapitán Mach a jeho kolega pracovali vyše desať rokov na oddelení vnútornej ochrany väznice, taká interná kriminálka v base…
Šikovní chlapci. Dostali z neho všetko.
Zajtra mali byť Vianoce.
„Vztýýýk!!! Pozor!!! Nikto sa ani nepohne! A padáme z tých bidiel, bleskovo, hovadáááá!!! Tak bude to?!!“
V cele sa rozžiarilo ostré svetlo. Kamila strhli z hornej prične a udrel si hlavu. Kým sa pozviechal a vymotal z deky, dostal kopanec do brucha a bol opäť na zemi. Potom ho niekto zdrapil za ruku a odtiahol aj s dekou na chodbu.
„Vyzliecť! Bleskom! Úplne donaha! Čelo na stenu! Ruky za chrbát!“
Povely sa sypali jeden za druhým a kto nestíhal, dostal obuškom cez chrbát. Po druhom napomenutí už stíhal aj Kamil. Chrbát mu horel štipľavým plameňom. Nalepil sa na stenu nielen čelom, ale celý ako nástenka, len aby prestali.
Z cely číslo sedemnásť sa ozýval rachot. Padalo všetko, skrinky, postele, osobné veci, riad…
Množstvo uniforiem sa hmýrilo v tesnom priestore a chlapi liali a hlasno dychčali.

„Kurva… nič… máš niečo?… kam to, doboha, dali… svine… ani ja nič… ja ich dojebem, hajzlov…“
Útržky rozhovorov doliehali až na chodbu. Kamil pootočil hlavu. Pár krokov od neho boli na stene nalepení Peso a Ringo. Boli iba tak, ako ich pánboh stvoril. Z dverí ich cely vyletela stolička, potom matrac.
Nadporučík Kusý vyšiel z cely číslo sedemnásť a naširoko sa rozkročil.
„Všetci vyzliecť, aj trenky, Gogo, vy ste extra cela, alebo čo!?“ zreval.
Chlapi sa bleskovo povyzliekali.
„Odstúpiť od steny… podrep… predklon… hlbšie, táák… hovädá!!!“
Nadporučík Kusý vzal kolegovi obrovskú baterku a zasvietil si… a podišiel tesne blízko… keď tam zasvietil Pukymu, chudák, nevydržal a usral si.
„Hovädo nechutné…!!!“ zreval Kusý a opakom ruky si prekryl nos, naplo ho, ale prekonal zvracanie a iba dvakrát za sebou rýchlo prehltol. Ťažkou kanadou kopol Pukyho do zadku. Čelom vletel do steny a spadol. Radšej tam ostal.
„Ďalší!! Ukáž riť!! Už vám to došlo, hovadá, o čo ide!?“
Filcung.
Nakoniec našli, čo hľadali.
Kamil dostal kopačku do zátylku a omdlel. Posledné čo videl, bol Peso, ako ho nahého dvaja vlečú s vykrútenými rukami za chrbtom dolu schodmi. Potom ho obostrela tma.
Mal som to vidieť a pochopiť už vtedy. Nevidel som a nepochopil som. Bol som hlupák? Bol som slepý a hluchý? Bol som… iba zamilovaný. Boli ste niekedy zamilovaní? Tak ste boli slepí a hluchí tiež! A hlupáci!
Ostal som na škole, nikto ani nič iné neočakával. Asistent na katedre aplikovanej matematiky. Profesor Malatinec všetko zariadil. Čistý mesačný príjem dvetisíc sedemdesiat tri korún. Celkom fajn! Julka skoro skolabovala. Myslela, že kúsok výplatnej pásky, čo som jej priniesol, je jeden z posledných študentských žartíkov a že už budem dospelý a prejde ma to. Lenže tak to vtedy fungovalo. A to som ešte neplatil stranícke známky, akosi som tú prihlášku nevedel v zásuvke nájsť. Profesor Malatinec sa iba usmial.
„fa viem, mne to tiež zo začiatku nešlo, ale zvykneš si, prispôsobíš sa, Kamil… pardon… teraz už pán kolega…“
„Pokojne mi tykajte, pán profesor…“
„To nejde, na akademickej pôde platia určité pravidlá, pán kolega… aby som nezabudol, začneme s parciálnym posunom, alebo tento rok dorobíme rovnice entity c.“
A začali sme.
Čas bežal.

Žili sme si. Vychovávali sme Kamilka, Julka stále niečo točila a bola preč, ja som prednášal a počítal s profesorom Malatincom, Natálka vyštudovala architektúru a prekrásne kreslila a mala aj výstavu v galérii.
Čo by som vám ešte… o nás…? Vlastne už ani nieje čo, všetko klapalo a žili sme pokojný priemerný život priemerného socialistického občana v stabilizovanej, mierom nasiaknutej spoločnosti…
Prachov sme mali dosť, dedičstvo po mojich rodičoch, Julkina rodina v pohode, pracovali sme obaja, mlieko korunu osemdesiat, maslo päť korún, rožok dvadsať halierov… nejako sme sa pretĺkali… ani audina moc nežrala a liter za šesť korún…
Asi… ešte o osemdesiatom štvrtom by som mohol… Julka oslávila okrúhlych tridsaťpäť a oslava to bola mimoriadne rozpačitá. Režisér zomrel tri mesiace predtým. Julka na pohrebe strašne plakala, až niektoré jej kolegyne – herečky – neveriaco krútili hlavami. Julka bola smutná aj na oslave narodenín, polovicu jedla sme vyhodili, fľaše som nanosil do pivnice, skoro nikto z jej známych od filmu neprišiel. Iba naša rodina. Mne sa oslava páčila, konečne žiadny z hercov zo seba nerobil blázna a my sme sa pekne porozprávali… večer som Julku uložil a ošablovanú deku som dal do práčky.
Natálka mi ukázala nové výkresy a pár návrhov bolo naozaj zaujímavých, aj som jej spočítal, iba tak, na okraj výkresu, pár rovníc zo statiky a sama prišla na to, že niektoré oblúky má poddimenzované a ostanú iba vo sfére fantázie.
Tú mala perfektnú. Myslelo jej to o desať… aj dvadsať rokov dopredu a bolo na nej vidieť, že ju to baví.
„Si šťastný, Kamil?“
Nechápavo som sa jej zahľadel do očí. Veď… túto otázku mi už tak dávno nepoložila! A podľa mňa všetko fungovalo perfektne.
Raz… keď som prišiel domov, hasiči práve odchádzali. Na moje veľké prekvapenie Julka bola doma. Tušil som to, lebo Kamilko u babky nebol, cestou z práce som sa poňho zastavil ako vždy, ale Baková sa iba usmiala a povedala mi, že už to asi bude inak!
Julka nám chystala obed. Vedúcemu hasičov som dal stovku, za to že nič nerozbili a nepoškodili a penou zaliali iba sporák. Inak sa nič vážne nestalo. Suseda bola v záhrade a dym si všimla včas.
Julku som odniesol do spálne a napadlo mi pozrieť bar. Nikdy tam nebolo toľko fliaš gruzínskeho koňaku ako v posledných dňoch. V tých časoch sa pri filme nič iné nepilo, iba gruziňáky.
Pred polnocou sa Julka prebrala a dali sme si kávu. Plakala. Tak som si ju pritúlil, chvíľu sme sa muckali.
„Dali ma do administratívy, budem na sekretariáte…“

Pre mňa bola aj tak najkrajšia zo všetkých herečiek a tie škatule na obrazovke sa jej v mojich očiach nemohli nikdy vyrovnať.
Konečne bola o štvrtej doma. Kamilka už mohol zo školy chodiť rovno domov a bolo aj navarené, aj sa s ním občas učila, preskúšala ho básničku, ja matiku, lebo v tom som ju o kúsok prevyšoval… konečne sme fungovali ako rodina. Bolo to krásne.
Iba tých koňakov stále pribúdalo.
„Mal by si to už konečne podpísať!“ povedala raz večer.
„Prepáč! Odkedy sa zaujímaš o politiku?“
„Kamil, vo Švajčiarsku už robia komplet tvár, vedia natiahnuť líca, pritiahnuť uši, zarovnať viečka… inak devízový prísľub nedostanem…“
Tak som podpísal. Stal som sa členom strany a zvýšili mi plat. Profesor Malatinec odišiel do dôchodku a nič nebránilo tomu, aby som sa stal vedúcim katedry. Schválili mi kandidatúru. Julka vycestovala. My s Kamilkom sme museli ostať doma, ako zábezpeka, že sa vráti.
Vrátila sa.
Božie dopustenie. Dlho chodila k dermatologičke, našťastie to bola lekárka a dala ju do poriadku. Aj pery jej časom odpuchli, aj viečko na ľavom oku prestalo padať a aj purpurové jazvy za ušami, aj ružové fľaky na tvári zmizli. K filmu ju aj tak už nikdy nezobrali a mladé kočky bez plastiky si razili svoju cestu vpred so škodoradostným úsmevom nad márnou snahou starších kráv, ignorujúcich zákony prírody.
O prachy nešlo, stará Baková to celé zatiahla, ale… Julka… to všetko strašne zle znášala. Psychicky.
Fliaš v bare stále pribúdalo.
Stále bola krásna. Jej nefarbené blond vlasy, modré oči, prsia trochu vylepšené tvrdou podprdou a silikónom a postava… pôrod na nej nebolo vôbec vidno. Stále bola krásna. Aj pre mňa.
Načo by som ju zabíjal?
4
Krauz sa zohol a privoňal mu k ústam. Cítil sladkastý zápach metabolizovaného alkoholu. Dával si pozor, aby sa nezababral od krvi. Vytiekla mu z úst a z nosa. Veľká primrznutá mláka mu obkolesila hlavu a ako tam ležal, iba tak pohodený na udupanom snehu, pôsobil trochu komicky… tak smutne opustený, teraz… na Vianoce… keď majú byť ľudia spolu…
Tielko a modré trenírky, ponožka iba na ľavej nohe. Nič viac nemal. Buď prudko sa vyvíjajúci vianočný žúr, alebo ignorant bez vzťahu k tradíciám. Trocha krvi z rany na chrbte vsiaklo do trička. Z červeného kruhu vytŕčala rukoväť bajonetu a pár centimetrov čepele. Akoby útočník trafil presne do čierneho. Vlastne, do červeného. Tričko bývalo kedysi biele, odhadol, že asi

tak pred pol rokom, potom ho už určite nevyzliekol. Hnedé prepotené oblúky sa jasne rysovali pod pazuchami a pôvodná biela farba zmodrala od neustáleho používania tej istej košele, alebo montérkovej blúzy…
Kašlať na jeho tričko! Krauza upútal iný detail. Na pravom líci mal dve červené ryhy. Smerovali od ucha k nosu. Žiadna hĺbka, žiadna krv, iba škriabance podliate krvou. Krauz poznal také rany. Vedel, že sa čo najskôr musí dostať k dvom nechtom na ľavej ruke, pod ktorými by mali byť mikroskopické pozostatky kože z líca zavraždeného. A chlapíka alebo babu, z ktorých budú dva nechty vyrastať si potom podá… Veľmi jednoduchý prípad.
„Pán… riaditeľ…“
„Nie som riaditeľ, bol by som v pyžame doma na péenke s kýbľom čaju v jednej a s makovníkom v druhej ruke…“
„Pán vedúci…“
„Ani vedúci, iba ak toto sú Tatry a pozývaš ma na polnočnú lyžovačku s fľašou šampusu v každej ruke…“
„Nemám šampus… pán… ehm… mám tu natiahnuť pásku…?“
Krauz sa postavil a zagánil na seržanta s vymrznutými lícami. Chalan tu bol určite už niekoľko hodín a krutá zima mu vyfarbila tvár. Rozpačito prešľapoval a v rukách si prehadzoval kotúč bielej pásky so zeleným nápisom polícia.
„Vykašli sa na to, kámo! Nie som pán, volám sa Richard a tú pásku odnes späť do auta. Kto by nám tu dnes pošliapal miesto činu? Co má zdravý rozum, oberá kosti z kapra a slope varené so škoricou a… policajtov sa báť nemusíme…“
„Fajn! Richard… môžem ti tykať?“
„Môžeš, som na to zvyknutý… u nás si všetci tykáme…“
„Tak fajn… odnesiem ju…“ chalan poskočil a prekvapený z nepredvídateľného vývoja situácie nabral odvahu a ešte sa spýtal. „A chalanom na druhom konci chodníka môžem povedať, aby sa zohriali v aute?“
„Nech prezrú kontajnery a nech prehľadajú všetko, čo je hore a je podozrivé, napríklad krvavé rukavice, handra, vreckovka… čokoľvek, čo im nebude pasovať k ostatným smetiam… a potom nech sa zohrejú…“
Kolega v uniforme odbehol. Sám uznal, že vonku niet ani živej duše a že páska je zbytočná, ale podľa predpisu musel! Nikde nikoho, iba policajti… a chlapík s bajonetom v chrbte.
Dvaja v civile fajčili pod bránou opretí o zábradlie. Chlapci z okresnej kriminálky. Aj bez odberu krvi bolo na nich vidieť, že si dnešnú vianočnú službu predstavovali trochu inak. Krauz ich poznal. Aj oni jeho.
„Kde máte okresného?“

„Dovolenka…“
„A šéf kriminálky?“
„Už ide…“
„Odkedy?“
„Už hodinu…“
Krauz zalomil ľavé zápästie. Deväť štyridsaťdeväť.
„Kde máte okresného vyšetrovateľa z výjazdu?“
„Išiel sa prezliecť. Mal iba bundičku. Vraj je to aj tak vražda a beriete to vy…“
„A technik?“
„…a technik musel ísť po film, nemal v kabele ani jeden, takže je na okrese a prehrabuje chladničku…“
„Mňa z vás prekotí… tak toho úbožiaka naložme do kufra a hoďme do Dunaja, nech sa s tým drbe poriečne oddelenie…“
Jeden z dvojice fajčiarov prejavil vážny záujem, myšlienka sa mu zapáčila…
„Kto tu bol prvý?“ zmrazil ho Krauz.
„Ten s tou páskou…“
Krauz ticho zahvízdal, chalan vložil kotúč to kufra služobného auta a prekvapene vzhliadol.
„Ja?“ spýtal sa a zapleskol kufor.
Krauz mu pokynul rukou.
Chalan pribehol.
„Hovor!“
„Nadstrážmajter Malík, miestne oddelenie…“
„Peťo, počúvaj…“
„Som Igor…“
„Igor… nemám čas na hovadiny, formality si nechaj do služobného hlásenia, mňa zaujíma kedy, kto, ako a… tak podobne…“
„Nám volal?“
„Presne!“
„Tak o pol ôsmej…“
„… si si to nezapísal!?“
„Zapísal, počkajte… počkaj…“ zalovil v kožuchu a zubami si stiahol rukavicu. Vylovil zápisník, „… sedem tridsaťosem… volal pán Gargula z prízemia na Kvetnej číslo sedemnásť na naše operačné stredisko, že pod oknami na chodníku má mŕtvolu, minútu na to sme to dostali do vysielačky…“
„A…?“
„No… ja som tu bol za pol minúty…“
„Batman?“
„To má byť poškodený?“
„Nie! Ty!! Lietaš?“

„Jáááj…! Nie! Ale…“ chalan si pošúchal nos. Poobzeral sa, akoby sa chystal vyzradiť štátne tajomstvo, a hoci videl, že na okolí niet živáčika, pristúpil až tesne ku Krauzovi, „… Ondro… no… ten, čo spolu slúžime… skurvená náhoda… na dvadsať dvojke trtkáva jednu učiteľku… vlastne… budú sa brať, ona sa aj tak rozvedie… časom… ' myslím…“
Krauz vyvalil oči, potom si odpľul a bezradne zalovil vo vrecku zimníka. Keď sa uistil, že cigarety nechal doma, kývol na kolegov pod bránou.
„Máš cigu?“
Jeden sa neochotne odlepil od zábradlia a ponúkol mu balíček.
„Aj oheň… fajčiť budem sám…“
Pripálil mu a vrátil sa do bezpečia pod bránu. Krauz zašlukoval a zhlboka vydýchol. Urobil to opäť a kývol na chalana v uniforme, aby pristúpil ešte bližšie.
„Počúvaj… ja viem… sú Vianoce… všetko pekné… ja to chápem, ale… Ondro tu oproti obrába učiteľku, ty dole v aute chrápeš…“
„Nechrápal som… mal som u seba tetrisku…“
„Tak jebeš Tetrisku v služobnom aute…“
„Nie! Neondil som! To nie je baba, to je taká vrecková počítačová hra, také skladanie obrazcov…“
„… tak si skladáš počítačovú hru a priamo pod nosom vám zabijú chlapa! A vy nič!!? Ondro nemohol, to uznávam, v takej situácii má každý zavreté oči, ale ty si mohol a mal niečo vidieť, nie?!!“
„Nie!“
„Čo nie!?“
„Nič som nevidel… mne skočil štvrtý level a mal som už tristodvadsaťsedem bodov a…“
Krauz bezmocne prevrátil oči. „Ak vás dám do hlásenia, chuji, tak vám okresný vytrhá uši a nasolí také percentá z platu, že nebudete stíhať ďakovať!“
„To by ste… nám nespravili… ja… som to povedal iba vám… som si myslel, že keď si tykáme…“
„Ani to tykanie ti nejde… vajce… ako dlho slúžiš?“
„Od septembra…“
„Minulého roka?“
„Tohoto…“
„Do…“ Krauz si dvakrát rýchlo potiahol a odhodil ohorok. Potom si uvedomil, že je príliš blízko pri mŕtvole, vajgel zodvihol a odfrčkol ho medzi kríky.
Prišlo služobné vozidlo bez nápisu a vianočná nádielka sa s kyslými ksichtami začala súkať von. Technik Peter Fillo, krpatý Kuky z vrážd a

vyšetrovateľ, ktorého Krauz nepoznal. Richard prekvapene povytiahol obočie. Krajský výjazd na Vianoce, úbožiaci so smolou v pätách.
Prvý k nemu dorazil Kuky. S rukami vo vreckách iba mykol bradou k chlapíkovi v trenkách a tričku.
„Čo mu je, je mŕtvy?“ začal bez pozdravu.
„Nie, opaľuje sa, keď ho to za hodinu prestane baviť, môžeme ísť všetci domov.“
„Vtipný… alebo nasratý? Výjazd mám ja, nie ty, tak čo ťa žerie?! Ozaj, ani som ti nezavinšoval, šťastné a veselé, Riško… a čo tu robíš?“
„Bozaj ma, krpec… to je kto?“ Krauz tiež bradou ukázal na vystupujúceho chlapíka z auta.
„Vyšetrovateľ. Má dnes výjazd. Je nový…“
„Dnes iní ani neslúžia… a krpatí… krista… to zas bude prípad!“
„Ja nie som nový, ty teľa, a slúžim…“
„Teba sa to prvé netýka… a neodúvaj sa…“
„Neodúvam… tak čo si zistil?“
„Je mŕtvy.“
„Podľa toho, že nedrkoce zubami, alebo podľa toho noža v chrbte?“
„To je bajonet.“
„To je niečo ako exhibicionalista?“
„Nie, ty hovädo, to je to čo mu trčí z chrbta…“
Obaja sa rozosmiali. Podali si ruky.
„Tak… šťastné a veselé aj tebe, Kuky…“ Krauz ho potľapkal po pleci a objali sa.
„Ahoj, kámo…!“ vrátil mu úder Kuky.
Vyšetrovateľ k nim váhavo pristúpil a nechápavo si ich premeral.
„Vy ste riaditeľ…?“
„Dnes si už druhý… ja viem, že by ste ho tu všetci radi videli, ale je choručký a náš šéf je na lyžovačke, takže ho zastupujem, detektív Richard Krauz…“ a tiež mu podal ruku.
„Kapitán Oravec…“ a rýchlo si ju schoval, aby mu nezmrzla.
„Kde máš šéfa?“ spýtal sa ho Krauz.
„Vraj príde… neskôr…“
„Všetci prídu neskôr… lenže na jar sa nám to tu všetko roztopí a ten chlap bude smrdieť ako tchor…“
„… mám mu zavolať, ak by som mal problémy…“
„Tak mu volaj!“
„Už mám problémy?“
„A nie? Okresný výjazd je v prdeli, mŕtvola nám pomaly starne, stopy žiadne, lekára som ešte ani nevidel… a ty pochybuješ? Čo chceš robiť?“
„Ja… by som… začal s ohliadkou miesta činu…“

Krauz prestal šaškovať a prekvapene na neho pozrel. Prikývol.
„Asi máš pravdu, kašlať na šéfov… ideme na to, aj tak je to vražda, okvalifikovať si to vieme aj sami a sami si to aj zadokumentujeme. Okresných nepotrebujeme! Akú máš predstavu? Začni!“
„Ja… ty… s tým robíš dlhšie, nechám si poradiť…“
„No… a je to! Konečne jeden vyšetrovateľ, čo sa nehrá na vševedka… héj Igor, koľko je vás tu v uniforme…?“
„Dvaja tu a dvaja na konci chodníka!“ hlásil chalan od auta s majákom.
„Zavolaj to všetko sem!“ Krauz sa chopil iniciatívy.
Prišiel technik a bohujúc na zimu postavil veľký čierny kufor priamo na ušliapaný sneh vedľa nohy chlapíka v trenkách.
„Nevadí, nie?“ spýtal sa Krauza.
„Jemu nie. Ale podľa mňa si si tú mrcinu mohol zaparkovať kúsok vedľa!“
„Načo, vidíš to čo ja?“
„No… skús… jasnovidec…“
„Chodník nezhŕňali asi týždeň, vtedy snežilo naposledy, to viem presne, lebo robím na polovičný úväzok u nás domovníka… podklad je ušliapaný a namrznutý, žiadne čerstvé trasologické stopy, presnejšie je ich tu asi tisíc, ale staré a hrboľaté, on iba prebehol a holým chodidlom nestihol roztopiť nič, druhá noha v ponožke nemala ani šancu zanechať stopu, vrah mohol prejsť kadiaľ chcel, nič z neho tu nenájdem, podklad je príliš tuhý… môžem si ten kufrík položiť aj na jeho riť, aj tak to vášmu vyšetrovaniu nebude prekážať… čo?“
„Peťo… traso asi fakt robiť nebudeme, ale jeho riť nechaj patológom… inak máš asi bohužiaľ pravdu… a voľné pole pôsobnosti…“ súhlasil Krauz a vyšetrovateľ prikývol tiež.
„Tak takto pekne mi na Vianoce ešte nikto nepovedal… vraj voľné pole oného… pôsobnosti… to máš z tých kníh, alebo inpro… inpo… tentuješ…?“ frflal Fillo a odtiahol si kufrík kúsok ďalej.
Prišli štyria chlapci v uniformách. Krauz kývol na dvojicu pod bránou. Neochotne sa odlepili od zábradlia.
„Poďte sem… urobte kruh…“ Krauz to už mal pod palcom. Všetci poslúchli. Urobili kruh okolo mŕtvoly a chvíľu si pripadali ako dvanásti mesiačikovia okolo ohňa, iba Maruška chýbala, asi rozbaľovala darčeky…
„Volal niekto RZP–čku?“
„Náš operačný,“ pohotovo odpovedal okresný detektív, „prídu hneď…“
„Prídu hneď… prídu hneď,“ frflal Krauz, „… asi za hodinu, možno dve! Ak im váš operačný povedal, že ide o mŕtvolu, budú mať času a času, nebudeme na nich čakať… kým niekto z lekárov zistí, že je mŕtvy, skúsime to predvídať aj sami… a pohneme sa kúsok vpred!“
„Čo súdny lekár?“ skúsil vyšetrovateľ.

„Tu nám nepomôže. Smrť skonštatuje RZP–čka. Dajú ti všetky papiere. Zariadime iba pohrebnú službu a upozorníme službukonajúceho na súdnom, aby dával pozor na mŕtvolu, že má na sebe stopy, čo sa budú zisťovať a zaisťovať až na pitve, to stačí, oni vedia, čo majú robiť. Ja navrhujem s bajonetom vôbec nehýbať, teraz by som naň iba natiahol igelit, máš nejaké vrecko, nie…?“
Fillo iba unudene prikývol.
„… a to stačí! Môžem zavolať Lengyela, ale okrem kristovania a bohovania z neho nič rozumné aj tak nevytiahneme. Chcete čas smrti? Opýtame sa oznamovateľa z prízemia a povie nám, kedy ho našiel…“
„Pán Gargula volal o devätnásť tridsaťosem…“ Igor v uniforme razantne zasiahol do vyšetrovania.
„… a kedy videl chodník naposledy bez mŕtvol… a sme doma! Čas smrti určovať súdnym lekárom nie je v tomto prípade potrebné, pomôžeme si aj sami, skôr sa zamerajme na byty. Navrhujem nasledovný postup…“ Krauz zašmátral vo vreckách a opäť si spomenul, že cigarety má doma. Kolegovia pomohli a tak si už čoskoro rozvážne poťahoval.
„… Kuky, ty…“ Krauz pozrel na vyšetrovateľa.
„Laco…“ priznal sa vyšetrovateľ, že má aj krstné.
„… Laco a Peťo Fillo urobia ohliadku, urobte video a foto, zabaľte mu ruky a bajonet zabaľte zvlášť opatrne, zamerajte polohu mŕtvoly k pevným bodom na okolí, potom ho naložíme pohrebákom. My ostatní si rozdelíme vchody. Leží pred sedemnástkou. Vedľa je pätnástka a z druhej strany devätnástka. Párne sú oproti, ale tam sme mali svojich ľudí, nie…?“ a zazrel na Ondreja, ktorý chvatne prikývol, „… a tam sa asi nič zvláštne nedialo…“
„Nie… nič zvláštne…“ pritakal Ondrej.
„… verím ti… okrem toho medzi blokmi je parčík a neudupaný sneh. Ak by išiel odtiaľ, musel by mať niečo nalepené na nohách a pozrite, chodidlá má skoro čisté, takže na snehu urobil iba pár krokov. Musel vyjsť odtiaľto…“ a ukázal na tri vchody, „… pätnásť, sedemnásť, devätnásť. Prízemie a dve poschodia bez výťahu. Jeden byt vľavo od schodiska a jeden vpravo, to máme… spolu… osemnásť bytov. Rozdelíme si ich takto, dve uniformy, vy dvaja… do pätnástky, druhé dve uniformy do devätnástky a dvaja detektívi do sedemnástky… zazvoniť na každom byte… zavinšovať šťastné a veselé, ospravedlniť sa a popýtať sa, čo bolo na dnešných Vianociach zvláštne. Chceme vedieť o každom neobvyklom hluku, kriku, bitke, niekto cudzí v bráne, zvláštne autá na okolí… všetko, čo sa im nepáčilo, všetko, čo si všimli, keď boli so smeťami, všetko… no, však viete! Improvizujte! Majte oči otvorené, skúste sa dostať dnu do bytov, povolenie na prehliadku od prokurátora nemáme, ale usmievajte sa, možno vás vpustia, hľadajte jeho

šaty, sledujte vystrašené pohľady domácich, prehnanú úslužnosť, alebo opatrnosť a aroganciu…“
„A slopte iba značkové, aby vám nebolo blvno…“
„… povedal odborník!“ zakončil Krauz a pohľadom prepálil premúdreného Kukyho. „Ale jedno si všímajte naozaj pozorne, krv na schodoch… výťahy tu nemajú, musel ísť po schodoch, ak sa pobili v byte, niečo by malo byť na schodisku, zoberte si baterky a presvieťte schod za schodom, jasné!?“
„Jasné!“ súhlasil Igor v uniforme a bral to naozaj vážne.
„Rozchod!“
Ondrej naozaj zrazil podpätky. Pocit viny.
Každý vedel, čo má robiť. Rozišli sa. Krauz osamel s chlapcami z výjazdu a svorne podupkávali. Už im začínala byť naozaj zima.
„Máš aj polaroid?“ spýtal sa technika.
„V tejto zime? Čo s ním chceš?“ zaúpel Fillo.
„Choď ho zohriať do brány a potom zájdi tam oproti,“ Krauz ukázal k rohu domu stojacemu oproti, „a chcem fotografie balkónov. Chcem vidieť, kde sa svieti a kde nie, práve teraz! Urob to hneď, čím skôr! Všetky tri brány!“
Fillo pokrútil hlavou, ale neprotestoval. Celý kufor si preniesol do brány, kde bola aspoň trochu prijateľná teplota, rozbalil si pachšametle a začal pracovať.
Prišla sanitka a keď narazila do valu snehu pri obrubníku, všetky hlavy sa zvrtli tým smerom.
„Krista boha aj so sku… snehom… a šťastné a veselé… som zabudol…“ bohoval vystupujúci vodič.
„Skôr sme nemohli… infarkt…“ povedal doktor v červených montérkach s kabelou cez plece:
„Nič nedostal?“ privítal ich Krauz.
„Asi ani nič pod stromčekom nečakal, bezdomovec… z Hlavnej stanice… tiež človek… už je tam…“ odpovedal doktor a položil si tašku k ich nohám.
„Čo tu máte?“
„Tiež je tam, potrebujeme papier pre pohrebnú službu… a môžete ísť.“
„Aspoň sa pozriem…“ doktor sa zohol, pozrel sa a povedal, „…je mŕtvy.“
„Tak sme v prdeli… hapčíí…“ kýchol si Kuky a hlasno sa vysiakal do udupaného snehu. Zahnusené prsty si chcel obrieť o stehno, ale potom si to rozmyslel a zohol sa pre hrudu snehu, „… kým ste neprišli, ešte bola nádej…“
„Súdneho ste volali?“ doktor si ho nevšímal a pokračoval. „Konštatujem smrť zavinenú cudzou osobou,“ doktor čumel na rukoväť bajonetu a bol si istý, že sa nemýli.
„Načo? Vypíšte papiere a príjem na súdnom zariadime cez operačného. Aj tak to dnes pitvať nebudeme,“ rozhodol Krauz.

„Vaša vec, idem do auta… máte občiansky, alebo kartu poistenca…“
„Ja áno…“
„Pekné, že nestrácate humor, ale mne je zima…“
„Aj nám! Jeho doklady ešte nemáme, ale keby ste vy niečo z toho našli, tiež by nám to pomohlo…“
„Kde ich mám hľadať, v jeho trenkách!? Nie som čarodejník! Tak to vypíšem na neznámu mŕtvolu…“ doktor bol zjavne bez humoru a štvalo ho, že namiesto vianočného posedenia pri televízore sa jeho služba menila na výjazd za výjazdom.
„Ani nás to neprekvapuje, pán doktor…“ skončil Krauz s doktorom a začal sa venovať robote.
Krauz vbehol do vchodu číslo sedemnásť a zazvonil na prízemí. Chcel sa pána Gargulu popýtať…
„Vitajte!“ dvere sa s hlasným mľasknutím otvorili a pán Gargula ani na chvíľu nezapochyboval, kto bude stáť za nimi. Krauz si ešte stihol uvedomiť, že pán Gargula má asi nový kovotes, keď dvere tak perfektne tesnia, a už ho vtiahol za rukáv do chodby. Posledné, čo Krauz počul kým sa dvere zapleskli bolo, že aj kolegom o poschodie vyššie niekto otvoril a hlasno si vinšujú šťastné a veselé…
„Dáte si…? Mám výbornú domácu slivovicu od švagra, Bošáca, ak vám to niečo hovorí…“ a zatváril sa ako skladník v národnej banke, čo má prístup k pokladom najpokladovatejším.
„Ja…“
„Terka! Jeden tanier! A prines poháriky… konečne niekto normálny!! Vediem hosťa! No… čo je!? Poďte ďalej…“
„Ja…“
Zdrapol ho za rukáv a vtiahol do obývačky.
„Šťastné a veselé… a prepáčte, že obťažujem…“ Krauz si s rešpektom prezrel osadenstvo. Šesť báb sedelo na gauči a na prisunutom kresle. Veľmi stará, stará, normálna, dve mladé a dievčatko.
„To sú moje baby!“ vyhlásil hrdo pán Gargula. „Moja manželka Terka, jej mama… jej mama… a moje tri dcérenky… Karia, Kristína a Katuška… toto je môj poklad najväčší… tá najmenšia…“ zaškeril sa a dal jej pusu na líčko. „Tak šup, jeden na privítanie!“ bravúrne odzátkoval fľašu zubami a do dvoch frťanov na stopkách zaseknutých medzi hánkami nalial olejovitú tekutinu. Krauz musel uznať, že prstienok na hladine držal ako od Tiffanyho. Gargula mu jeden podal a prosebným pohľadom ho vyzval.
Krauz privoňal. Zaštípalo ho na podnebí. Päťdesiatdva, možno päťdesiattri… očami preletel stolík pred babami. Kofola, dva farebné džúsy, bylinkový čaj… chudák Gargula, takto dopadol na Vianoce. Krauz zaváhal. Nemal by… je v službe. Potom sa im stretli oči. Gargulove iba prosili. No

môže mu to spraviť?! Tak sa chlapec teší, že si konečne s nejakým chlapom štrngne… šesť báb!! Kriste pane, kde je tvoja ospevovaná spravodlivosť?
„Pán Gargula… ja som v službe, ja by som nemal…“
„V službe!! Kto vás vidí…?“
„No… pod oknami máte mŕtvolu a to je moja robota, a ja…“
„Myslíte, že on vás nabonzuje…?“
„Nie…“
„Alebo ja!?“
„To už vôbec nie!! Ale…“
„Jeden…“ zaprosil.
Krauz si premeral baby. Šesť párov očí ho prosilo, aby si s otcom, manželom, zaťom a prazaťom dal aspoň jeden, nech má ten chlap aspoň raz za život ozajstné Vianoce.
Krauz natiahol ruku s pohárikom. Gargula ho predbehol. „No, ale k tomu si hádam sadneme, nie!?“ Sadli si. Dve mladé holubičky im urobili miesto. Až teraz si štrngli. Gargula žiaril, privrel oči, vyvrátil hlavu a urobil to. Krauz sa musel usmiať. Gargula na chvíľu stuhol, potom hlasno zamľaskal a na tvári sa mu objavil blažený vianočný úsmev. „Aáááá…“
„Zase slope?“ zaškriekala najstaršia z dám v hlbokom kresle a nahla sa k svojej vnučke pre odpoveď.
„Ale… babka!“ zahriakla ju Terka. Aby zachránila situáciu, spýtala sa s milým úsmevom: „Trochu kapustnice, pán policajt…?“
„Určite nie! Ďakujem pekne, ale večeru som stihol doma, naozaj ďakujem pekne!“
Krauz už druhý raz neprivoňal, lebo si pamätal rady skúsených, zhlboka sa nadýchol, zadržal dych a hodil ho do seba. Prudko vydýchol. Nepomohlo. Kyselina sírová sa prevarila hltanom, popálila, čo sa dalo, a skončila v žalúdku ako kus žeravého uhlia. Kým stihol poďakovať, oblial ho pot. Bolo to viac ako päťdesiatdva percent a ak klasik ospevuje životabudič, má na mysli presne to, čo Gargulovi žblnkalo vo fľaši. „Áááá… do druhej nohy…!“
Kým Krauz stihol trhnúť rukou, Gargula mu bravúrne dolial. Aby Krauz nemusel piť sám, skoro nasilu si dolial tiež. Usmieval sa ako slniečko a presne tak aj žiaril šťastím. „Pán Gargula, ale…“
„Trochu kapustnice by ste mohli okoštovať… čo by vám to spravilo… Terka by mala radosť…“
„Určite nie!“
Terka sa postavila a mierila do kuchyne pre tanier.
„Pani Gargulová… určite nie! Veľmi pekne ďakujem! Ja… som prišiel za vaším manželom, potrebujem sa ho spýtať na podrobnosti…“
„Tak poďme vedľa!“ nadskočil pán Gargula.

Krauz vstal tiež. S pohárikom naplneným po okraj balansoval tak, aby narobil čo najmenej škody.
„Terka, ideme do detskej, nech vás nerušíme! Kristína… daj to hlasnejšie! Pozerajte telku a my sa s pánom kapitánom pozhovárame! Poďte…!“
Zaviedol ho do vedľajšej izby. Keď odchádzali, Krauz si všimol vražedný pohľad pani Terky, ktorým prepaľovala fľašu v ruke domáceho pána.
Sadli si v detskej, Krauz na stoličku za písacím stolom, Gargula na váľandu.
„Odkiaľ viete, že som kapitán, ešte som sa nepredstavil?“
„U mňa ste všetci kapitáni… profík v civile, čo vyšetruje vraždy, nemôže byť seržantské ucho, nie?!“
„Asi… ale v tomto prípade ste náhodou trafili do čierneho…“ alebo červeného? Pomyslel si Krauz a uvedomil si, že tu nie je kvôli vychutnávaniu vianočnej atmosféry, ale na to, aby zistil, kto z nájomníkov domu naozaj trafil do červeného.
„Pán Gargula…“
„Ešte moment… vadilo by vám, keby sme to vyprázdnili?“ a natrčil pohárik.
„Vy pokojne… ja musím hamovať…“
„Fajn!“ a vyzunkol ho na dúšok sám bez štrgania. Žiadny náznak polahody a rozkoše ako predtým, iba rutinovaný úkon nacvičený už tisíckrát predtým. Ako filatelista, čo sa na burze tvári blažené, že zohnal parádny kus, ale doma sa k nemu správa chladne a profesionálne a iba tak ho zaradí do zbierky.
Opäť si nalial.
„Skúste! Je to dobré…“ ponúkol ho domáci.
Krauz odložil pohárik na stôl a z vnútorného vrecka saka si vytiahol zápisník a pero.
„Až potom, pán Gargula, až potom, teraz by som vás poprosil o chvíľu strpenia a aby ste sa sústredili…“
„Nevadí, ak si ešte jeden… jeden…?“ zaškemral.
„Mne nie, ale potom už budete musieť odpovedať na moje otázky, lebo…“
„Ja viem! Nemôžem za to! To tie skurvené služobné cesty… všade sa slope ako o závod… tak sa pýtajte!“
„Volali ste o sedem tridsaťosem…“
„Večeriame vždy o pol siedmej. Vždy. Terka na to dbá. Potom sme išli k stromčeku a rozbalili sme si darčeky. Ja som si išiel na balkón zapáliť… ozaj! Kriste! Aj vy by ste tak fajčili? Ste fajčiar?“
„Som!“ povedal nádejne Krauz, lebo by naozaj fajčil.
„Tu sa nesmie! Nikde v byte. Iba na balkóne! Tak som tam zabehol po večeri… mohlo byť tak sedem. Sedem desať.“
Krauz si písal do zápisníka.
„Potom som si rozbalil darčeky. O pol ôsmej som išiel so smeťami…“

Krauz prestal písať a zvraštil obočie. Zodvihol pohľad od zápisníka a zahľadel sa na slivovicového kráľa. Nič nepovedal, iba zovrel pery. Pochybovačné sklonil hlavu.
„No… dobre! Ja viem! Vás asi neotento… neoďubem! Na Vianoce sa so smeťami nechodí… ale čo som im mal povedať!? No… čo!? Jedna koza väčšia ako druhá a oči majú všade… ak by ste chceli niekoho na sledovanie, dám vám šesť typov! Profíci! Vidia všetko! Dole… v kočikárni mám fľaštičku… jednu… malú… občas, keď je takáto situácia, zbehnem dole… veď sú Vianoce!“
„Ja vám to nezazlievam…“
„Veď čo by ste aj! Naozaj som zobral aj smetný kôš a išiel dole! Našiel som ho! Ležal tam! Hneď som sa vrátil a volal políciu!“
Krauz sa vrátil k zápisníku.
„Dobre… takže… fajčiť ste boli o siedmej, možno niečo po siedmej.“
„Áno.“
„Ešte tam neležal.“
„Nie! Veď ho mám rovno pod balkónom, určite by som si ho všimol!“
„O pol ôsmej ste išli do… s košom. Už tam ležal.“
„Ležal!“
„Pod bránou.“
„Pod bránou!“
„Pol ôsmej aj osem minút ste volali na políciu.“
„Volal!“
„Čo ste robili tých osem minút?“
„Akých?“
„Medzi pol ôsmou a sedem tridsať osem?“
„A to ste kde zobrali? Ja to iba odhadujem! Asi!! O pol ôsmej som išiel s košom a asi!!… v tom čase som ho našiel… plus mínus tri minútky, čo som sa zastavil v kočikárni… asi!!… v tom čase som volal na políciu… asi!!… počkajte!!“ stuhol a hodil ho do seba. Rýchlo si dolial.
„Vy ma… podozrievate… pán kapitán?!“
„Ani… nie. Ja musím preveriť všetko, čo sa týka nového prípadu a…“
„Takže vy ma podozrievate!“ zakončil domáci sklamane a zvesil ramená. Skoro vylial z fľaše. Potom akoby pookrial.
„Takže… by ste ma mohli aj zbaliť a zobrať k vám, nie? Na chvíľu! Ja by som si niečo pobalil… nejaký proviant…“
„Nie! O to nejde, naozaj, pán Gargula! Nikto vás nepodozrieva, ja sa iba snažím zrekonštruovať posledné chvíle života toho úbožiaka a chcel by som sa dostať k čo najpresnejším informáciám. Takže sa vrátime k tej siedmej hodine. Fajčili ste.“
„Fajčil.“

„Asi o pol ôsmej ste išli so smeťami…“
„Asi…“
„Určite ste volali o sedem tridsať osem…“
„… určite… ak to hovoríte vy!“
„… takže vražda sa stala asi medzi siedmou a pol ôsmou…“
„… perfektné! Ja som to vedel, že ste profík! Na vás!“ a hodil tam ďalší poldecák. Rýchlo si dolial. Krauz si uvedomil, že mu ostáva ešte tak tri, možno štyri poldeci času a svedok bude mimo reality.
„Musím vás poprosiť… aj keď ste doma… zvoľniť tempo… ja vás potrebujem ako dôležitého svedka, a nie ako nemohúceho tatu, rozumieme si?“
„Iste, ale… to čo vidíte, je iba prvá reakcia! Potom príde uvoľnenie a stabilizácia a môžem sa s vami rozprávať do rána a takýchto fliaš znesiem aj dve… tri… nebojte sa, ja nie som amatér, ja sa vám tu nezložím…“ a smutno sa usmial.
Krauz mu veril. Na prvý pohľad bolo vidieť, že nie je amatér. Poznal takých. Nedobrovoľne odstavení od zdroja…
„Tak mi ešte povedzte… bývate tu dlho?“
„Pätnásť rokov.“
„Poznáte všetkých susedov?“
„Všetkých.“
„Kto býva oproti vám?“
„Kozina… chuj bonzácky… natrel ma raz žene…“
Krauz si do notesa nakreslil pár čiar. Načrtol si prízemie a dve poschodia vľavo aj vpravo od schodiska. Do spodných okienok vpísal Gargula a oproti Kozina.
„Nad vami?“
„Matejková a Suchý.“
„Bývajú spolu?“
„Nie! Nad nami Matejková a oproti Suchý.“
„Nad nimi?“ Krauz vyplňoval tabuľku.
„Fekiačová a Krauz.“
Krauza mierne myklo.
„Ako a to píše?“
„Normálne F–e–k…“
„Myslím ten Krauz.“
„Normálne… Krausz… na konci s a z.“
„Ešteže tak!“
Domáci ho tam hodil opäť.
„Tebe neberie?“ potom sa spamätal. „Vám neberie?“
„Berie, ale ja mám čas.“

„Ako myslíš!“ a znova ho tam hodil. Hlasno si grgol. „Kristušát!!… ale píše!“ povedal do päste.
„Tak rýchlo… čo mi poviete o Kozinovi…“
„Všetko…“
„Ja to myslím tak, že kto tam v byte žije, koľko ich je, koľko ich je tam teraz, alebo na návšteve…“
Gargula pil a rozprával. Rozprával rýchlo a pil… tak isto. Krauz nestíhal písať. Na konci fľaše mal kompletný prehľad o celom dome. Šesť rodín. Podľa Gargulu všetko slušní ľudia. Presnejšie… iba štyri komplet rodiny. Matejková na prvom žila bez muža a bez detí a Fekiačová nad ňou žila s druhom menom Bílek a to už asi desať rokov a mali spolu dve deti. Bílek nikdy menovku nemal, hoci ju na domovej schôdzi dôrazne žiadali, aby si ju vypísala komplet aj na dvere aj na schránky. Bílek nechcel, vraj mu to tak vyhovuje. Krausz na druhom bol veľmi slušný človek, vodič autobusu a vzorne sa staral o svoje tri deti a nikdy nepil, blbeček, a Richard si to s uspokojením aj zapísal.
Domáci si nalial posledný poldecák. Prázdnu pollitrovku schoval pod detskú posteľ.
„Tak na nás…“ zavelil a hodil ho tam.
Krauz pozrel na hodinky. Ten chlap to zvládol za necelých dvadsať minút a fakt to na ňom nebolo vidieť. Iba keď ho odprevádzal, trochu štrajchol o záchodové dvere.
„Afakt ma nezbalíš…? Mám aj koňak… schovaný v skrini za košeľami…“
„Nie… ďakujem… a že pozdravujem baby…“
„No… tak servus…“
Na medziposchodí ho čakali kolegovia z okresu. Jeden mal plnú igelitku koláčov a druhý fľašu Metaxy.
„Tým ľuďom to nevysvetlíš… sú Vianoce…“ skúsil sa ospravedlniť ten s fľašou. „Chcel ma zbiť… ak si ju nevezmem…“
„Kašlite na to…“ Krauzovi sa grglo a vôňa slivkového sadu sa niesla chodbou. „Nemáme to dnes ľahké… čo ste zistili?“
„Poď hore… počkaj! Najprv si to pozri tu na prízemí… tu vzadu na chodbe… je tu tma, ale máme baterku… pozri dlažbu… v strede nič, ale pozri sem hore…“ chalan ukázal na šmuhu na stene tesne nad soklom.
Krauz privoňal a privrel oči.
„Krv. Daj sem tú baterku…“
Posvietil kúsok ďalej. Pár červených prskancov, ako keď niekomu tečie krv z nosa a pritom sa mu kýchne.
„Chlapci… dobrá práca!“
„Tak poďme hore!“
Vybehli o poschodie vyššie.

Tam svetlo svietilo, ale iba na jednej strane schodiska.
„Tu!“ ukázal detektív.
Krauz videl na stene to isté. Červené bodky vo výške chlapa. Začínali nad prvým schodom. Prezreli dlažbu. Ani kvapka.
„Tak poďme hore.“
Vybehli na horné poschodie. Plazili sa po kolenách. Ani náznak.
Dvere sa otvorili a prudké svetlo zalialo chodbu.
„Ste od polície… dúfam?“
Krauz pomaly vstal.
„Detektív Krauz…“
„…si robíte prdel?“
„Vyzerám na to?“
„Ani nie! Ja som tiež Krausz. Alfréd Krausz, na konci sz, vodič diaľkového autobusu… Grécko a Balkán… ale mimo sezóny jazdím po celej Európe. Môžem byť nápomocný? Kedy ho odveziete… deti sa boja ísť samy aj do izby…“
„Už to bude! Iba chvíľu strpenia. Máte pre mňa chvíľočku času…?“
„Kolegovia tu boli pred pár minútami…“
„Ja len, či ste nepočuli…“
Krausz nič nepočul. Krauz ho nechal tak. Zbehli o dve poschodia nižšie. Richard si vybral zápisník. Vo vestibule si urobili hlavný stan.
„Čo ste ešte zistili?“
Kolega s Metaxou si tiež vytiahol zápisník.
„Ty si bol u Gargulu. My oproti… Kozina. Všetci sú doma, starí a dve deti, pozerajú telku. Sú vysratí z mŕtvoly pod oknami. Nikoho cudzieho v baraku nevideli. Na prvom Matejková… nie je doma, nikto neotvára a je tam stále tma. Dnes ju nikto nevidel, robí zdravotnú sestru a keď nie je doma, tak má službu. Žije stereotypne, žiadne výstrelky, žiadne problémy so susedmi. Oproti doktor Suchý. Filozof, píše knihu aj dnes na Vianoce. Manželka je v obývačke a pozerá telku. Asi stále. On chudák ani nepostrehol, že sú Vianoce, nie to ešte, že má pod oknami mŕtvolu. Hore Krausz, toho si videl aj ty, boli sme aj vnútri, nič zvláštne. Fekiačová oproti neotvára. Vraj žije s nejakým Bílekom na hromádke. Obaja robia na železnici. Nikto ich dnes nevidel. Je tam tma, ani živáčika. Možno majú službu a kašlú na sviatky, pre mnohých sú príplatky prednejšie…“
„Popis?“
„Bílek je chlap vysoký asi ako ja, ale starý do štyridsať, čierne hladké vlasy vpredu plešina…“ referoval kolega z okresu.
„Chalani, ten dole má čierne vlasy a mohol by mať štyridsať…“
„Mohol!“
„Ale… na druhom niet po krvi ani stopy.“

„Krv začína na prvom.“
„Pobiť sa mohli hocikde.“
„To je fakt. Poschodie s krvou nič neznamená.“
Krauz si pošúchal bradu. „To máš pravdu. Daj mi ešte jednu cigaretu…“
Kolega poslúchol. Navrhol aj Metaxu.
„Ja nie… asi sa tu ešte zdržím, potrebujem čistú hlavu…“ odmietol Krauz a vybehol von.
„S mŕtvolou sme skoro hotoví…“ hlásil Kuky.
„Peťo,“ Krauz sa obrátil na technika, „zober si vercajch a vnútri zaisti krvné stopy, sú tam striekance, vlastne prskance, a jeden oter na prízemí, asi od ruky, ako sa oprel…“
Krauz skontroloval mŕtvolu. Ruky aj bajonet boli obalené igelitom a fixované páskou. Všimol si hlavu. Čierne vlasy, vpredu mierna plešina.
„Zavolajte na operačné, nech pošlú pohrebákov a preč s ním, nech majú Vianoce aj títo ľudia,“ rozhodol po krátkom uvažovaní, „a skočte hore po môjho menovca, vyzerá, že už videl kadečo a neposerinká sa len tak, nech si ho obzrie, či to nie je jeho sused Bílek…“
Prišli uniformované hliadky z vedľajších vchodov. Krauzovi odovzdali zoznamy nájomníkov a stručne zreferovali, ako niektorí ľudia trávia Vianoce. Väčšina ani netušila, čo sa vonku deje. Nikto nič podozrivé nevidel, ani nepočul. Krauza iba utvrdili v presvedčení, že všetko sa to zomlelo na sedemnástke. Ale v ktorom byte?
Prišlo ďalšie služobné auto. Okresný výjazd sa vrátil. Vyšetrovateľ mal kožuch a technik tri krabičky farebného filmu. Keď zbadali mŕtvolu vylepšenú igelitom, spokojne pokývali hlavami. Miesto činu sa už robilo a oni boli z obliga.
„Môžeme byť nápomocní…?“ opatrne sa spýtal vyšetrovateľ.
Krauz iba mával rukou. Prišlo ďalšie auto, ale nemalo kde zaparkovať, a tak vodič obišiel blok a ostal stáť za rohom. Dvaja funkcionári z okresu podali Krauzovi ruku a úprimne si vzdychli.
„To sme radi, že ťa tu vidíme, Richard…“
„To vám verím…“
„Ako to vyzerá?“
„Je to naše, dorobíme si to sami…“
„To je dobre… to je veľmi dobre… keby si niečo potreboval, zavolaj…“
Neznelo to úprimne. Krauz mával druhýkrát a sledoval ich, ako ešte pred odchodom debatujú s ich vyšetrovateľom o nespravodlivosti vianočných výjazdov a potom upaľujú do auta, kým si to Krauz nerozmyslí.
Odišiel kus bokom, aby ho nikto nerušil, a vybral mobil. Vyťukal a čakal. Skontroloval hodinky, bolo po jedenástej. Mobil vyzváňal a Krauz sa ani

nečudoval, že ho majú na háku. Sekundu predtým, než sa rozhodol prerušiť spojenie, sa ozval rozjarený hlas.
„Aj tebe šťastné a veselé, Riško, čo si sa neozval skôr, zabehla ti kosť?“ a súdny lekár Lengyel sa rozrehotal na vlastnom vtipe. Krauz sa tiež musel usmiať pri predstave, ako sa prelamuje v páse.
„Nie… máme vraždu… nie som doma…“
„Fór?“
„Nie!“
„Mám prísť?“ Lengyelov hlas zvážnel.
„Nie, všetko sme zabalili a ideme s tým k vám na súdne, dnes to aj tak pitvať nebudeme… alebo… dáš dokopy tím?“
„Asi… ťažko, ale ak by to bolo nutné…“
„Nie je! Bajonet sme nechali v ňom a všetko to preskúmame… zajtra?“
„Zajtra by to šlo… poobede…“
„V poriadku, dohodnem sa s vyšetrovateľom a o druhej poobede sa stretneme u teba…“
„Dohodnuté… a teraz hovor, v čom ti môžem poradiť?“
„Počúvaj… chlap, asi štyridsať, vysoký stoosemdesiat, osemdesiatpäť kíl, leží na bruchu, z chrbta mu trčí rukoväť vojenského bajonetu, z úst a nosa sa vyvalilo množstvo krvi, ale na schodoch, kde asi došlo k útoku toho veľa nie je. Prečo? A ako mohol ešte chodiť?“
„Kde je vpich?“
„Medzi ľavou lopatkou a chrbticou, trochu dole pod lopatkou, odhadujem asi štvrté medzirebrie, mediálne smeruje k hrudnej kosti trochu hore…“
„Odhad je správny, môže to byť tretie až štvrté medzirebrie… aj piate. Ak sa z neho vyvalila krv cez ústa a nos, čepeľ zrejme zasiahla priedušnicu a zároveň pľúcnu tepnu. Stavím sa, že na pitve nájdeme prerazenú pulmonálku, vieš, ten kúsok tepny čo vedie do srdca, artéria pulmonalis…“
„Viem si to predstaviť…“
„V momente útoku objem čepele tampónuje ranu, takže upchá všetko, čo prerazí, ale ak sa s čepeľou pohne a povytiahne sa, začína masívne krvácanie do pľúc a do priedušnice. Pár krokov sa s tým dá prejsť, ako ďaleko zašiel?“
„Dole schodmi a potom asi pätnásť, dvadsať metrov…“
„Bez problémov! Ak stojí, krv steká do pľúc, ale keď spadne, krv sa vyvalí cez ústa…“
„To by šlo, na schodoch sme našli iba prskance, akoby zakašlal, alebo kýchol…“
„Presne tak, Riško. Krv v pľúcach vyvolá dusivú reakciu a kašeľ sa snaží dostať tekutinu von z pľúc. Mal som prípady, keď aj s perforáciou srdca

chlapík prebehol ešte päťdesiat metrov a až potom si uvedomil, že je mŕtvy. Čepeľ je v ňom až po rukoväť, alebo nie?“
„Nie, je trochu povytiahnutá… slabé štyri centi…“
„To je ono, buď sa jej snažil zbaviť sám, alebo to spravil páchateľ v zápale boja, asi nechtiac. Ľavák, alebo objímajúci sa pravák.“
„Čo!?“
„Páchateľ! Ak stál za obeťou, musel byť ľavák. Úder je vedený zľava zospodu smerom mierne nahor… si povedal. To pravák nedokáže, musel by mu stáť chrbtom, alebo pravým bokom a pichať dozadu, ale to je nepravdepodobné. Ak pichal smerom dopredu do jeho chrbta, musel byť ľavák. Druhá možnosť je, že sa objali a pichol ho, akoby si ho chcel privinúť na hruď. V tom prípade by to musel byť pravák. Vieš si to predstaviť?“
Krauz prižmúril oči. „Presne! Díky za rady, vedel som, že ti mám zavolať…“
„Vedel som, že mi za voláš…“
„Okrem súdneho lekárstva si sa dal aj na jasnovidectvo?“
„No… ani nie… ale pred hodinkou som volal so Sylviou, chcel som vám zavinšovať…“
„Ty pes!! Tak už hodinu vieš, v akom som srabe, a necháš ma v tom samého!?“
„Šťastné a veselé! Ja mám dnes voľno…“
„Aj ja…“
„Samého… ty tam nemáš nikoho z chalanov?“
„Je tu Kuky, má dnes výjazd…“
„AChosé?“
Krauz zaváhal.
„Ešte… som ho nechcel zbytočne buzerovať, ale teraz… si myslím, že aj jemu pokazím Vianoce, niečo mi totiž napadlo…“
„Tak sa držte a do polnoci ešte môžeš volať, potom idem do hajan!“
„Čau a díky!“
„Drž sa!“
5
Kamil dostal kopačku do zátylku a omdlel. Posledné, čo videl, bol Peso, ako ho nahého vlečú s vykrútenými rukami za chrbtom dolu schodmi. Potom ho obostrela tma.
Stál tri kroky od stola v predpisovom pozore. Riaditeľ študoval pokrkvaný papier s veľmi presným náčrtkom suterénu a dvora väznice. Detailne zakreslený obvodový múr s krížikom v strede nenechával nikoho na pochybách, čo sa chystalo a kadiaľ. Riaditeľ sa tváril zadumane a napriek tomu, že náčrtok už poznal naspamäť, nemohol z neho odtrhnúť oči.
Kamil trpol, kedy vytiahne tie druhé dva s výpočtami a obúcha mu ich o hlavu. Zatiaľ mal pred sebou iba tento.

„Takto som si našu spoluprácu nepredstavoval, odsúdený Puskailer!“ riaditeľ vzhliadol a ruky ako lopaty položil z oboch strán papiera.
„Pán ria…“
„Mlčať! Ešte som vám nedal slovo!“ opäť sklonil hlavu a zahľadel sa na náčrtok. „Takto veru nie! Dal som vám dôveru a naivne som si myslel, že budete spolupracovať, ale vy ste ma podrazili! Útek z väzenia je tým najväčším priestupkom proti vnútornému poriadku, demoralizuje spoluväzňov, dáva im falošnú nádej, že to ide, iba treba chcieť a byť vytrvalý, zosmiešňuje celú našu prácu, naše úsilie o prevýchovu väzňov… je to jednoducho svinstvo!! Od vás o to väčšie, že som vám ako inteligentovi veril a… vy ste ma podrazili!“ siahol do zásuvky a Kamil stuhol. Teraz to príde, teraz mu ukáže jeho výpočty a posadí ho na sto rokov na samotku a zvyšok basy si odsedí o chlebe a vode iba s krysami a pavúkmi.
Riaditeľ vybral tvrdé dosky, úplne prázdne a list do nich opatrne vložil. Zaplesol ich a zaťažil dlaňou.
„Čo mi na to poviete?“
Kamil mal asi dve sekundy. Mozog zvyknutý na logické analýzy to stihol. Povedal mu, že nič viac proti nemu nemajú. Peso asi stihol dva listy s výpočtami a časovým rozvrhom zničiť, alebo ich ukryl tak, že ich ani pri mega filcingu nenašli. Zároveň mu mozog poradil, aby to hral na neviniatko, lebo kým proti nemu nie sú dôkazy, iba indície, má šancu. Vedia, že sa v poslednom čase flákal s partiou z osemnástky, a že majú niečo načmárané na papieri, ale to mohol aj Peso, aj on bol šikula! Nič viac, iba dve indície. Výpočty by jednoznačne ukazovali na neho, ale tie sú bohvie kde, inak by boli v tvrdých doskách. Jediná vec, ktorá mu mohla podraziť nohy, bol nafetovaný Malyzver v absťáku a Kamil ani netušil, čo všetko z neho dostali.
„Nechcel som utiecť…“
„Ale vedeli ste o pripravovanom úteku!?“
Ďalšie dve sekundy! Vedel, alebo nie? Čo im ten debilný feťák nakvákal? Rozhodol sa, že nebude riskovať a zachráni aspoň tú trochu dôvery, čo v riaditeľovi ešte ostala.
„Priznávam… vedel…“
„Aneohlásili ste to!!!“ zreval a vstal. Kamil mal pocit, že kľačí a riaditeľská ozruta týčiaca sa nad ním ho zadupe do koberca.
„Neohlásil… ale prekazil…“ zašepkal kajúcne.
„Čo… prosím!? To… ako… myslíte?“ riaditeľ vyvalil oči v nefalšovanom údive.
„No… ja… môžem od začiatku…?“
Riaditeľ sa zhlboka nadýchol a prepálil ho pohľadom. Vzal si cigaretu a rezignovane sa zvalil do kresla.

„Ale upozorňujem vás, že poznám, keď mi klamú! A… vy klamať neviete! Skúste to a vyšmarím vás a v živote si už u mňa neškrtnete, chápete ma?! Máte poslednú možnosť, tak si to nepokazte, počúvam!“
„No… ja som sa pokúsil nadviazať kontakt na sedemnástke, ale… od začiatku ma neprijali a nešlo to! Iba facky, nadávky, kopance a…“
„Hlásili ste to?“
„Nie! Tak som to nemyslel! Ja sa nechcem sťažovať, iba vysvetľujem situáciu, do ktorej som sa dostal. Sú to… ako by som to… trochu primitívi a nenašli sme spoločnú reč. Na dvore som sa zoznámil s Pesom, má vzdelanie a skúsenosti, normálne názory… ja viem, čo spravil, a aj čo ho k tomu priviedlo… neospravedlniteľné, to je jasné, ale po ľudskej stránke som si s ním rozumel viac ako s ostatnými…“ skúsil malú dramatickú pauzu. Na direktora zatiaľ neurobil žiadny dojem. Fajčil a hypnotizoval ho, „… a to bol začiatok. Vyhovovalo mi to, lebo keď ostatní zistili, že sme kamaráti, už si na mňa netrúfli… to poznáte z praxe, nie?“
Riaditeľ nereagoval, iba poťahoval z cigarety.
„Aj sme neskôr spolu robili pri jednom mangli a… raz mi povedal, že on už inú šancu nemá, že chce zdrhnúť a… ukázal mi taký plánik… v ceruzke, mal to načmárané na obyčajnom papieri…“ riaditeľ pochybovačné prižmúril oči, „… viete, že bol vojak, topografické mapy musel ovládať, zakresľovanie terénu, priestorová orientácia, odhad vzdialenosti… to všetko mal v malíčku. Slušná robota, musím uznať, ani ja by som to lepšie nedokázal…“ riaditeľovi padla hlava na bok. Neveril mu, ani čo dýchne. Kamil vedel, že tu ho direktor nenachytá, lebo Malyzver pri kreslení nebol a nemohol vedieť, kto je autorom nákresu. Ak ostane iba pri nákrese, vykľučkuje, ak vedia o výpočtoch, bude zle, ale musel to risknúť, „… ponúkol mi, že zdrhneme spolu. To som kategoricky odmietol!!“ Kamil skúsil svojmu tvrdeniu dodať serióznosti a urobil odmietavé gesto. Riaditeľ si ho iba skúmavo premeriaval a nepovedal nič. „To nie! Viem si spočítať, čo by to pre mňa znamenalo, okrem toho, uznajte sám, pán riaditeľ, kam by som asi tak ušiel!? Doma by ste ma našli a nikde inde to nepoznám! A… na to, aby som zdrhol niekam do cudziny… prosím vás!! Lámem angličtinu a po nemecky viem tiež tri slová… no táák! Nechcel som utiecť, ale donútili ma, teda Peso ma donútil… ak som si chcel užívať jeho ochranu, musel som mu pomôcť s plánovaním. Aj to som vlastne odmietol, ale nakoniec som mu iba… no musel som niečo urobiť! Chápete ma v akej som bol situácii!? Našťastie… Peso mi dôveroval a odhovoril som ho od prvého termínu, chcel to spraviť na druhý deň po búrke…“ až teraz riaditeľ ožil a odrazil sa od operadla, „… ale zastavil som to! Nevedel som, čo mám spraviť ďalej! Ak by som ho nabonzoval, skončil by som!! Všetci spoluväzni by mi urobili z basy peklo,“ Kamil už dychčal a riaditeľ nebadane prikývol, „na druhej strane, nechať to

tak… som tiež nechcel! Nevedel som, ako sa k vám dostať tak, aby som nevzbudil podozrenie… dúfal som, že vám skape nejaká rybička a zavoláte ma na konzultáciu…“ riaditeľ flbchol na akvárium a s úľavou skontroloval vitalitu osadenstva, „… alebo, že budete potrebovať niečo iné a zavoláte ma… jednoducho… som tápal a potom prišiel filcung a… už to bolo!!“ profesor Puskailer zvesil hlavu a odovzdal sa do božích rúk. Veľkých… ako lopaty.

Riaditeľ počkal, kým vzhliadol. Oči sa im stretli. Dlho si premeriavali jeden druhého.

„Musím uznať, že… v niečom máte pravdu. Zničili by vás! Ak by ste len cekli, zničili by vás… to je isté… už sa to stalo! No… bol som si istý, že ste plánik kreslili vy! Ale… mohol to nakresliť aj Peso… má na to, to je pravda… topografia… no…!!“ zaváhal a pre istotu si zapálil ešte jednu. Chvíľu ticho fajčil a zvažoval všetky za a proti.

„Poviem vám to na rovinu! Vaše argumenty znejú dosť presvedčivo. Ak klamete, tak tak profesionálne, že by som musel uznať, že ste mimoriadne učenlivý a že ste toto umenie zvládli v rekordne krátkom čase. A s vynikajúcim výsledkom. Ak hovoríte pravdu… dozviem sa to! Vyšetrovacia komisia začne pracovať zajtra. Tých troch už asi v živote neuvidíte, dal som ich previezť do iného zariadenia so zvýšenou ostrahou. Počkáme si na výsledky vyšetrovania. Zatiaľ vám nariaďujem dvadsaťjeden dní samoväzby. Potom sa uvidí!“ a zašmátral pod stolom.

Riaditeľ urobil gesto, ako keď feudál prepúšťa vazala, a Kamila zavreli na samotku. Dvere pleskli ako obrovský gong a Kamil pochopil, že ring voľný sa začal.

Stále bola krásna. Jej nefarbené blond vlasy, modré oči, prsia trochu vylepšené tvrdou podprdou a silikónom a postava… pôrod na nej nebolo vôbec vidno. Stále bola krásna. Aj pre mňa.

Načo by som ju zabíjal?

Hoci ju preradili do administratívy, dní, keď chodila načas domov, stále ubúdalo. Vždy sa niečo našlo. Kamoška jej zavolala do práce tesne pred fajrontom, že má niečo dôležité, alebo stretla nového režiséra, čo jej dal nádej a prísľub, že si ešte zahrá, a bolo treba prejednať detaily, alebo mali na pracovisku oslavu, alebo sa zdržala u kaderníčky… Kamilko bol už veľký, na obedy chodil v škole a vedel si spraviť niečo na olovrant aj sám a po štvrtej som už bol doma… občas…

Vlastne, čím ďalej, tým zriedkavejšie. Nahustili sa mi prednášky, písal som do dvoch odborných časopisov, z Londýna mi prišla ponuka externe spolupracovať na projekte profesora Stephena Hawkinga… taký mrzák na vozíčku, ale hlava otvorená, čistý génius, a vybral si práve mňa!! Ešteže som nepodcenil angličtinu a dal som na rady profesora Malatinca, každá

hodina strávená na odbornom kurze sa mi teraz mohla hodiť, okrem hovorovej angličtiny som už zvládal aj odbornú terminológiu z matematiky a fyziky, a to bola dobrá devíza. Štvalo ma iba to, že som zanedbal nemčinu. V Našom Meste sa tento jazyk mohol vyplatiť každému, kto má len trochu trpezlivosti. Ja som mal, a jazyky mi išli akosi automaticky, tak som tú nemčinu radšej rýchlo dobehol. Iba tak z nudy som skúsil aj španielčinu. Bol som prekvapený, ako rýchlo mi to išlo. Po roku som sa s externými študentmi z Kuby dohodol celkom normálne a jednému som aj dovolil u mňa robiť skúšku v rodnej reči. Jednak by sme sa asi inak nedohodli a jednak som to bral ako príma tréning.

Julka chodila neskoro. Občas zaspala pri telke a preniesol som ju do spálne, a keď som odkladal nedopitú fľašu do baru, musel som sa nevdojak zamyslieť nad zákonom zachovania hmoty vo vesmíre. Nech pila koľkokoľvek, vždy bol bar plný…

Niekedy koncom osemdesiatych rokov som opäť začal hrať futbal. Ťahalo mi na štyridsiatku a aj výkony v telocvični tomu zodpovedali. Aj tak som bol skoro najlepší, tých pár mladých asistentov nerátam, behali ako srnky, ale medzi starými fotrami som ešte stále vynikal. Pohyb a pružnosť odišli s vekom, ale technika ostala. Príma partia. Všetko chalani z fakulty a ak nás bolo málo, vždy sa našli ochotní študenti, čo si radi zahrali, aby si získali očko na skúškach. Každý utorok a piatok. Po sprche sme sa vždy zastavili oproti u Machnáča na jedno zdravotné…

Prišla revolúcia. Nikto nestrieľal, a tak ju nazvali zamatová. Hrali sme ďalej. Pri pive bolo viac rečí, ale inak sme tie prvé roky slobody ani nejako dramaticky nevnímali. Žiadne vzrúšo!

Ja áno… ja som ho zažil! Kvetá Hartmannová nespravila skúšku z matematiky a naozaj na to nemala, lebo nevypočítala ani jeden jediný integrál. Do tretieho ročníka som ju nemohol pustiť. Chcela doučovanie a chcela ho odo mňa. Malo ma to trknúť, ale ja hlupák…!! Namiesto toho, aby som jej dohodol kondície u asistenta, podujal som sa na to sám a zaradil som ju do skupiny študentov, s ktorými som vysedával do noci v aule a lúskali sme druháčku látku.

Videli ju, ako o pol desiatej večer vchádza ku mne do kabinetu. Pedagogickej rade, ktorá to prešetrovala, som slušne vysvetlil, že posledná prednášková hodina končí o dvadsaťjedna dvadsať, takže som bol a mohol som byť v kabinete aj v takú neskorú nočnú hodinu, to nie je nič nenormálne. Prečo ma navštívila som nevedel vysvetliť, lebo v podstate nič nechcela. Iba nakukla cez dvere, poďakovala za doučovanie a chcela vysvetliť princíp per partes pri zadaní kosínus na druhú x lomeno sínus x na druhú, ale bol som už unavený a dohodli sme sa na zajtra po prednáškach. Odchádzal som presne o desiatej a na chodbe ma videl asistent Kovács a

pár študentov z tretieho ročníka… pedagogická rada, ich nazvala svedkami…
V skutočnosti sa u mňa v kabinete zdržala sotva päť minút! Slečna Vráblová, stará panna z katedry deskriptívnej geometrie, zajačala, že to na znásilnenie stačil Čo tá krava mohla vedieť o znásilnení, naživo to nikdy nevidela a to, čo o tom počula, ju nemohlo pasovať za odborníčku na vyšetrovanie mravnostných deliktov… ale po revolúcii asi mohlo, veľa takých odborníkov vtedy kecalo do vecí, ktoré v živote nevideli naživo, a tak sa to so mnou viezlo pol roka. Hartmannová nepodala trestné oznámenie na polícii, chcela iba, aby jej všetci verili, že som jej skúšku z matematiky nedal z toho dôvodu, aby som šiju nalákal do kabinetu a sprznil. Inak vraj počíta jedna báseň! Sprznilo ju dovtedy asi tristo chlapov a nijako sa tým netajila, ale to Vráblovú nezaujímalo. Vraj v Amerike sa takéto delikty na školách riešia denne a posudzujú sa veľmi prísne a doba sa zmenila a aj u nás sa tým treba zaoberať… krava jedna! Nech žije revolúcia! Nech žije Amerika!
Hartmannová dali na komisionálne preskúšanie. Výsledky jej skúšky boli základným poľahčujúcim faktorom v mojej kauze. Potom mi už začali veriť. Fakt som ju neprekotil.
Julke som to radšej povedal sám. Jej reakcia ma prekvapila. Urobila scénu ako z nepodareného amerického seriálu a s fľašou vodky vybehla po schodoch do spálne. Ďalší z výdobytkov revolúcie, už sa nepila povolená whisky, ani koňak, moderná sa stala vodka… Gorbatchov, alebo iné porevolučné…
Raz v sobotu som ju stretol triezvu. Vzadu za domom na hojdačke. Iba sa usmiala, vraj, prepáč, ja viem, že si ju nepretiahol, daj si to na katedre do poriadku, nech sa môžeme všetci venovať práci a nech Kamilko o rok v pokoji zmaturuje. Aj sme sa objali a vybozkávali.
Kamilko bol na gymnáziu. Niekde som čítal, že vraj otcovi vždy dobre padne, keď sa syn vyberie v jeho šľapajach. Otcovia to vraj berú tak, že oni tvoria podstavec a syn sa môže vyšvihnúť na ich pleciach do výšin… neviem, či je to hlúposť, ale ja som bol naozaj rád, že Kamilko sa z matematiky, postrachu gymnaziálneho štúdia, iba smial. Často ma prekvapil úvahami a riešením, ktoré by som od eléva matematickej vedy vôbec neočakával. Potom sme trávili hodiny a hodiny s ceruzkami v rukách a čmárali sme po papieroch… ja som občas odbehol skontrolovať Julku do spálne, či sa neudusila zvratkami… a potom sme počítali a počítali, často až do rána.
Natálka sa vydala. Dlho kreslila a pár jej stavieb naozaj zarezonovalo v modernej prestavbe Nášho Mesta, potom, ako sa vydala, sa stiahla a viac

modelovala. Robila z hliny, keramiku, ozdobné obkladačky, ale občas aj čo–to nakreslila a postavila. Po svadbe zvážnela.
Svadba bola malá. Žiadni herci. Bohuš Bognár povedal áno a v tom momente bol v plnke. Stará Baková plakala, asi tušila…
Teraz neviem… vrazil som mu ja, alebo on mne… asi on mne, lebo ja sa biť neviem. Utekať, to hej, futbal je dobrá vec, posilní nohy, ale päste ostanú zvesené…
Bohuš vyštudoval fakultu telesnej výchovy a športu a robil inštruktora lyžovania. Vypil, čo sa dalo, pokefoval, čo z kurzu nevyliezlo na strom, a sezóna za sezónou sa míňali bez starostí a problémov. Lavína ho zdemolovala na nepoznanie, ale mal fyzičku ako nikto a opäť sa postavil na vlastné. Bol vtedy aj na titulke v novinách a prezentovali ho ako zázrak modernej chirurgie a ortopédie. Chlapec z hôr sa nútene vrátil na dolnú zem do rodného mesta a vo veľkom meste potreboval prachy. Veľké prachy. Oženil sa. Ani som sa Natálke nečudoval. Aj s dvoma klinmi v stehne meral meter deväťdesiat, stále opálený blondiak s nakrátko ostrihanými vlasmi, oči ako Julka, nezábuďky záviďte, no… aj mne sa páčil, a to som normálny.
Kým neotvoril hubu… a kým ju prvýkrát nezmiatli.
Prespala u nás. Lekára nepotrebovala, neboli to päsťovky, iba facky, ale od športovca. Zmaľoval ju ako ona maľovala keramiku. Veľa modrej, kde–tu červená… Spala s Julkou, ja som sa natiahol dole na gauči pri telke. Julka musela večer odbehnúť, niekto jej telefonoval, vraj zase nejaký režisér a je to bohovsky dôležité… tak som potom vybehol hore a išiel som Natálku skontrolovať.
„Si šťastná?“ spýtal som sa.
„Vypadni…! Si úplne slepý, alebo…“ povedala premočenému vankúšu, lebo stále plakala.
Vankúš sa ani nepohol, a tak som radšej odišiel ja.
V sobotu si po ňu prišiel. Otvoril mu Kamilko, ja by som ho dnu nevpustil. Chcel som to riešiť. Neoplatí sa. Niektoré veci sú medzi mužom a ženou a mali by tam aj ostať. Ani mama, ani otec nie sú kompetentní. Švagor už vôbec nie. Vrazil mi a zasa som ležal pri telke na gauči. Bol po opici a reflexy mal spomalené, a tak nepostrehol vázu, čo mu smerovala na hlavu. Bola jej škoda, bola od Natálky, ale bola poruke.
Dievčence zbehli dole a dali nám obklady, mne na líce, jemu hore na kotrbu. Aj Julka to chcela riešiť, ale…
Ak je to láska, je slepá, ak je to úchylka, volá sa masochizmus, ak… som sa chcel vyhnúť mentorovaniu, musel som iba zavrieť oči, stisnúť pery a pokrčiť ramená.
Odišla s ním.

„Dobre urobila…“ skonštatovala moja manželka a odpila si.
Mal som sto chutí ju zabiť!
6
Krauz poďakoval doktorovi Lengyelovi a schoval mobil.
„Kuky! Kde si… poď sem! Počúvaj! Prišiel si s výjazdovým vozidlom, že?“
„Uhm.“
„Tak štartuj a skoč pre Chosého…“
„Ti šibe!? Zabije ma!“
„Prečo…? Veď máme čerstvú vraždu a ešte stále robí na oddelení vrážd, nie!?“
„Ty vieš najlepšie, že predvčerom sa mu konečne podarilo zbaliť tú čerstvo doštudovanú architektku, čo do nej klavíruje už od letnej dovolenky, vraj sa konečne zlomila a strávi s ním Vianoce! Sľúbila mu to! Chváli sa tým, kade chodí! Meter sedemdesiatosem, hrdzavá je vraj všade a štvorky kozy! Z tej ho nestiahneme ani buldozérom!“
„Si karatista, nie?“
„Proti nadržanému Chosému mi nepomôže ani mínomet! Choď si sám!“
„Tak dobre… počkaj… do prčíc…“ zahrešil Krauz a stiahol si rukavicu. Vylovil mobil. Hodnú chvíľu vyzváňal.
„No…!? To ti trvalo s vinšovaním! O siedmej si bol kde? Až teraz si sa zobudil a spomenul si si na kamaráta!? Aj tebe šťastné a veselé, Riško, a neotravuj, mám plné ruky roboty… Sylvia nepočúva? Tak ti niečo poviem, kámo, tieto hrdzavé… ja som si myslel, že to iba chlapi tak hovoria a chvália sa… že kto nemal hrdzavú, nevie čo je jaskyňa Driny, ale… počkaj!! Už lezie z kúpeľne, potom ti to niekedy dopoviem v kancelárii, tak čau!“
„Počkaj! Máme vraždu!!“
„Prvý apríl bude za štvrť roka, dovtedy ma v robote neuvidíte, čau!“
„Máme vraz…“
Pi… pi… pi…
Krauz ešte raz vytočil jeho číslo. Trvalo to dlho.
„Mám plné…“ >
„A ja ťa do nich nakopem!“
„Tie sú už prázdne! Ja som myslel ruky! Plné roboty! Čo si dotieravý, chceš aj ty? Tak dójdi, vraj má kamošku na intráku… nie hrdzavú, iba blond, ale si druhý, nemôžeš si vyberať… niečo poriešime… Sylvia fakt nepočúva?“
„Som na Kvetnej sedemnásť a Sylvia je dvadsať kilometrov odtiaľto na opačnom konci mesta! Máme vraždu!“
Chvíľa ticha.
„Si triezvy?“
„Môžem fúknuť do mobilu.“
„Kto je tam s tebou?“

„Kuky.“
„Daj mi ho!“
Krauz podal mobil Kukymu.
„No…!?“
„Kuky, kde slopete!? Čo je to za hovadina!? Ak ide o fór, tak vás…“
„Slúžim výjazd, mudrlant! Vieš, že som tento rok vyfasoval službu, nie? Neslopeme! Máme vraždu a ostatné si dohodni s ním, ale keď pre teba prídem, vyprosím si kopačky do hlavy a údery do rozkroku. Inak znesiem všetko… dám ti ho…“
Krauz prevzal mobil.
„Potrebujem ťa na chvíľu…“
Chosé chvíľu dychčal. Potom zaskučal.
„Áúú… srdiečko… počkaj chvíľočku… toto vybavím a hneď sa ti venujem… skoč zatiaľ do chladničky… je tam ten šató… či jak sa tie chľasty volajú… no ic a dones to!… si tam ešte, Rišo?“
„Som!“
„Máš problém? Ide o… niečo?“ hlas mal už vážny.
„Asi pôjdem do finále. Niečo som zistil. Potreboval by som sekundovať.“
„Kurva!… nie ty, zlatino!!… daj sem tú fľašu!… Rišo!?“
„No?“
„Počkaj, idem na hajzel, tu sa nedá telefonovať… no… už som tu, tak vysielaj, o čo ide?“
„Bajonet v chrbte, chlapík okolo štyridsať, je len v trenkách a tričku a leží pod bránou, asi neprišiel zďaleka. Na schodoch sme našli krv. Hore je šesť bytov, v dvoch sa nesvieti, odkedy sme prišli… ale v jednom… no, uvidíme, chcem sa dostať dnu a…“
„Máš povolenie od prokurátora na domovku?“
„Nie, nebudeme robiť domovku a nechcem strácať čas vybavovaním nezmyselných povolení… použijem inteligenciu…“
„… sa nadrieš…“
„…a nejako ju, alebo ho oďubkáme, uvidíme…“
Chosé chvíľu premýšľal, nie či ísť, alebo nie, to bolo už dávno jasné, už keď mu Krauz zavolal prvýkrát, išlo mu o rozbehnutú akciu s hrdzaňou, aby mu neušla znechutená hneď z prvého vážnejšieho rande. Nakoniec to vyriešil a sám pre seba si prikývol.
„Pošli teda toho krpca… krpatého… ale serieš ma, vieš to?“
„Viem. Čau.“
Krauz schoval mobil.
„Záznamy z miesta činu napíšeš aj zajtra…“
„Hovno! Mám voľno!“

„… tak inokedy, ale teraz vás potrebujem tu! Oboch! Keď prídete, zatiahni tam k tým smetiakom, vidíš?“
„Vidím!“
„Ja budem hentam vzadu za rohom. Obídete blok… tadiaľ… a nájdete ma, rozumel?“ Krauz vysvetľoval a ukazoval rukou, ako si to predstavuje. Kuky nemo prikyvoval.
„Rozumel! Ty… to dnes nechceš len tak odpískať, čo? Máš plán?“
„Mám, ale poviem ti ho až potom, teraz dovez toho samca, a nie aby si naložil aj hrdzaňu, inak ju ostaneš strážiť sám v aute až do rána!“
Kukymu podskočilo obočie.
„Konečne rozumný rozkaz… po dlhej dobe… z tvojej… úst…“ uhol sa úderu a vyrazil.
Krauzov menovec si obzrel mŕtvolu a rezolútne pokrútil hlavou.
„Ani náhodou…“ a išiel sa venovať rodine.
Krauz počkal na krkavcov a dozrel, aby s mŕtvolou zaobchádzali čo najopatmejšie. Bohovali na zimu, na poondiate Vianoce, na vrahov, policajtov a celý svet, lebo mali robotu. Nakoniec ho nejako vtesnali do plechovej pol rakvy a kašlúc na Krauzove pokyny ho naložili do dodávky. Funkcionári odišli už dávno. Fillo si pobalil kufor a čakal. Prišli všetci a vytvorili kruh. Aj uniformovaní. Premrznutí policajti podupkávali pred vchodom číslo sedemnásť a čakali, čo bude.
„Rozchod! Každý po svojom a najbližšie dve hodiny sa tu neukáže ani hliadka, ani civil! Po naštartovaní každý ostane minútu na mieste a roztúruje motor, chcem, aby všetci vedeli, že odchádzame, jasné?! A plieskajte dverami!“
„Jasné!“
Ondrej aj zasalutoval. Bol rád, že sa okresný šéf nič nedozvedel.
Naskákali do áut. Kým odišli, narobili parádny bordel.
Krauz obišiel dom, prebehol zasnežený trávnik a dostal sa za roh náprotivného domu. Na vchod číslo sedemnásť a balkóny nad ním mal perfektný výhľad a jeho pritom nikto nevidel. Zalovil vo vrecku zimníka a vybral tri vyškemrané cigarety, krabičku zápaliek a tri fotografie z polaroidu, čo mu spravil Fillo. Dva zábery na bočné brány ho nezaujímali a dal ich do druhého vrecka. Upriamil sa na stredný vchod. Porovnal rozsvietené balkóny s fotografiou. Nič sa nezmenilo. Na prízemí sa svietilo. Aj Gargula aj Kozina si užívali sviatky. Na prvom nad Gargulom stále tma, Matejková asi bola v nemocnici a mala službu, oproti filozof ešte písal knihu. Hore nad Matejkovou bola tiež tma, Fekiačová s Bílekom nikde… ak pravda Bíleka medzitým nenaložili a nepreviezli do chladiaceho boxu, ale Krauz si bol istý, že menovcovi môže veriť a že mŕtvy nie je jeho sused. Oproti Fekiačovej vysvecoval vodič diaľkového autobusu o dušu spasenú.

Krauz sa pozrel na fotografiu a s uspokojením pokýval hlavou. Nič sa nezmenilo. Pozrel sa na hodinky. Pár minút do polnoci. Zapálil si a cigaretu schoval do dlane, aby nebolo vidieť žeravý koniec. Dym vypúšťal pomaly a po dávkach, aby netvoril oblaky.
Dofajčil a podupkával. Bola mu zima a ledva ovládol triašku.
V kerej onej sú tí dvaja!… zahrešil v duchu a chcel si za domom dať pár drepov, keď to zas uvidel. Stuhol a pritlačil sa k múru.
Keď lozili okolo mŕtvoly, nevdojak vzhliadol a na chvíľočku sa mu zazdalo, že jedno okno na prvom poschodí v byte Matejkovej má iný odlesk než tie ostatné. Pošmykol sa a skoro spadol, kým sa pozviechal a získal rovnováhu prešlo pár drahocenných sekúnd. Keď opäť vzhliadol, tmavé okná boli rovnaké. Nebol si istý, či sa mu to iba nezdalo, alebo či to nebol iba odlesk od pouličného osvetlenia a radšej nepovedal nikomu nič.
Teraz sa to zopakovalo. Krajné okno nebolo čierne, ale… tmavošedé… akoby… akoby…
To je ono! Svetlo z hĺbky bytu! Niekto rozsvietil na záchode, alebo v kúpelni, našiel, čo hľadal, a bleskovo zhasol.
Krauz pozrel na hodinky. Trinásť minút po polnoci.
Gargulovci išli spať. Celý pravý rad balkónov odrazu stmavol.
Brána sa otvorila a baba v dlhom žltom župane až po zem opatrne vyzrela. Skontrolovala ulicu, chvíľu počkala, vybehla a pred červenou zmrznutou mlákou ju heglo. Širokým oblúkom ju obehla a zamierila ku kontajnerom. Šmarila do nich igelitku, akoby bola zavšivená, očami prebehla rady balkónov za sebou a náhlivo vbehla dnu. Na schodisku si nezapálila a proti tmavému pozadiu Krauz nevidel, na ktoré poschodie vybehla. Na prvom v byte Matejkovej sa situácia zopakovala. Jedno okno opäť zošedlo, iba na chvíľu a potom stmavlo natrvalo.
Krauz začul vŕzganie snehu. Stiahol sa až k múru a napínal oči do diaľky.
„Tu som!“ zasyčal.
„Už aj ja… bohužiaľ…“
Podali si ruky. Detektívi Richard Krauz a Jozef Fischer zvaný Chosé, nerozluční parťáci z oddelenia vrážd, sa na seba usmiali. Teraz potme nebolo vidieť žiadny rozdiel, ale inak vyzerali ako pozitív a negatív jedného obrázku. Krauz blondiak s modrými očami a Chosé čierny s fičúrskymi fúzikmi pod nosom. Black & White… ako dvaja psici z nálepky.
„Kde ste tak dlho!?“
„Defekt… pozri ako vyzerám!“ Kuky mu otrčil do čiernej tmy čierne dlane a Krauzovi sa zdali úplne normálne čierne… ako po tme.
„Krista… s vami slúžiť, to by jeden mladé dostal… v tejto zime…“
„No prosím… a ja že nás pochváli, že sme vôbec dorazili… v tejto zime…“

„Kušte a poďte sem… pozrite… tam to okno na prvom… už keď sme robili ohliadku, sa mi zazdalo, že sa v ňom na chvíľu zasvietilo veľmi tlmené svetlo a pred chvíľou sa to zopakovalo dvakrát. Medzitým nejaká žena v župane vybehla a tam do kontajnerov vyhodila bielu igelitku.“
„Kto tam býva?“
„Chosé, mala by tam bývať pani Matejková, zdravotná sestra, a pretože nikomu neotvárala, mysleli sme, že je v službe. To, čo sa deje, ma dosť prekvapuje, ja som to tipoval na byt nad ňou, nejaká Fekiačová a Bílek, železničiari, žijú na hromádke, dúfal som, že otužilec v trenírkach je Bílek a že to s Fekiačovou zmäkneme za pár minút, teraz mi to nedáva zmysel…“
„A… čo chceš robiť?“
„Ideme pozrieť kontajner, čo jej tak strašne smrdelo v igelitke, že to muselo ísť na Vianoce o polnoci z domu, a potom… uvidíme…“
„Do mobilu si mi povedal, že chceš použiť aj inteligenciu…“
„A?“
„Zatiaľ v tom nič inteligentné nevidím…“
„Tak poďme ku kontajnerom a môžeš sa prejaviť sám… mudrlant…“
Obehli dom a zboku, aby ich nebolo vidno z balkónov, sa priplížili ku kontajnerom.
„Stála tu na kraji, musí to byť tento…“ Krauz ho opatrne otvoril. Úplne na vrchu bola veľká biela igelitka zviazaná do uzlíčka. Všetci mali rukavice, a tak sa ani chvíľu nerozpakovali igelitku vybrať a rozviazať.
Košeľa, kravata, tesilové nohavice, jedna ponožka, poltopánky…
„Tú ponožku si dám na raňajky, ak to nie sú veci nášho nešťastníka s bajonetom…“
„Taký pohľad by stál zato, Riško, ale aj keby ti dedukcia nevyšla, nemusíš ju jesť, doma mám nedojedenú misu chlebíčkov, si pozvaný… ak ju nezničí tá hrdzavá mašina… chlapci… poviem vám… to čo stvárala…“ a pri spomienke na ňu Sa Chosé slastne oblizol.
„Kušuj!“ Krauz nemal na kolegove nemravné výlevy náladu, bola mu zima a chcel už ísť domov rozbaliť posledný darček.
Vošli do brány, svietili si baterkou a opatrne našľapujúc na špičky vyšli na prvé. Rozostúpili sa pred dverami a chvíľu načúvali.
„No?“ zašepkal Kuky. „Vykopnem to?“
Krauz váhal. Povolenie od prokurátora nemajú, narobia škody ako pri zemetrasení, tým si bol Krauz istý, poznal Kukyho kopance, ak z toho napokon nič nebude, budú v peknej…
„Nie…“ pokrútil hlavou, „… chvíľu buďte ticho…“
Stáli nehybne v ponurej tme a kdesi z útrob domu k nim doliehali tlmené tóny hudby a spev… Tíícháááá noc… svééétááá noc… všééétko spíí…

„No tak ich trochu pobudíme, no né?“ povedal nahlas a nahol sa k vypínaču.
Ostré svetlo ich donútilo prižmúriť oči a chrániť si ich dlaňou. Kuky a Chosé na neho prekvapene pozreli. Krauz sa oprel o vypínač zvončeka a s úsmevom vyťukal rytmus sviatočnej piesne. Potom iba zatlačil a nechal ho vyzváňať. Prestal, pristúpil ku dverám a ucho priložil ku škáre v zárubní. Rukou im pokynul, aby boli ticho.
Krauz nepočul kroky, asi behala po byte bosá, ale keď sa naťahovala ku dverám, hlasnejšie vydýchla a Krauzovi to pripadalo ako tichý vzdych. Veľmi tichučký, na hranici počuteľnosti, ale sústredil sa a tušil, čo má očakávať, tak ho zachytil.
„Pani Matejková…“ Krauz poodstúpil od dverí, aby ho videla, „… som detektív Richard Krauz z oddelenia vrážd…“ a proti priezoru otrčil odznak, „… a toto sú moji dvaja kolegovia z toho istého oddelenia. Asi ste ma videli aj vonku, myslím, že ste nás sledovali, ako sa staráme o jedného chlapíka v trenkách a tričku. Ostatní sú už preč, ale ja som neodišiel, myslím si, že by sme sa mali ešte o niečom porozprávať. Nikomu ste zatiaľ neotvorili, ale aj tak som presvedčený, že ste doma. Chcem vám niečo ukázať…“ vzal Kukymu igelitku a tiež ju otrčil pred priezor, „… niečo, čo ste pred chvíľou vyhodili do smetí. Ak nenosíte kravatu, rád by som sa pozhováral s tým pánom, čo ju nosil a čo je, predpokladám, u vás… ak nie je, iste mi dáte na neho číslo, ja mu tie veci rád vrátim… vonku je zima… aby neprechladol, čo vy na to?“
Nič.
Kuky si ho pochybovačné premeral. Mal obavu, či kolega vonku neprechladol a nechytila ho horúčka. Chosé iba stál a povytiahol obočie.
„Pani Matejková, ja viem, že ste tam a že ma počujete. Ak neotvoríte, nevadí, jeden z nás tu ostane a dvaja pôjdu k prokurátorovi po povolenie na vstup a po zámočníka. O hodinu sme u vás v predsieni, ale potom sa vám to už asi nebude páčiť…“
Všetci vedeli, že klame. Za hodinu by nezistili ani len to, ktorý prokurátor má dnes službu, nie to ešte ho nájsť a donútiť niečo podpísať.
„Pani Matejková…“ Krauz si všimol, že odlesk priezoru sa zmenil, trochu stmavol, keď naň zvnútra pritlačila oko… „ja viem že ste tam a vy to tiež viete, že to viem, tak načo sa tu hráme, prečo ma necháte budiť celý dom, stojí vám to zato? Ja viem, že ste na druhej strane dverí a… ak chcete, dokážem vám to…“
Krauz pristúpil bližšie, nečakane sa zahnal päsťou ako kladivom a z celej sily udrel do horného rohu. Bola to rana ako z dela a niesla sa chodbou ako ozajstný výbuch. Kuky prekvapene nadskočil.
„íííinteligentnéé…!“ vyvalil oči Chosé.

Z bytu sa ozval lomoz, ako keď niečo ťažké padá na skriňu a vešiakovú stenu, potom buchot, ako keď vešiaková stena padá na niečo ťažké, potom rinčanie kľúčov, obuvákov a všetkých zbytočností, čo si na vešiakovú stenu ľudia navešajú. Na konci toho všetkého zaznelo tichučké: „Au…“
Na hornom poschodí zamľaskali dvere a diaľkový vodič autobusu zbehol na medziposchodie. Keď ich zbadal, zháčil sa.
„Deje… sa niečo, páni? To vy ste strieľali?“
„Nič sa nedeje a nikto nestrieľal… zatiaľ… iba vyšetrujeme… všetko je v poriadku…“
„Tak potom… dobrú noc a… už nestrieľajte… sú tu deti…“
„A ženy…?“ skúsil Chosé, lebo jeho životným krédom bolo, že škoda každej premárnenej príležitosti, ale autobusár mu ukázal chrbát a pomaly sa šuchtal dopozerať film.
Dvere sa opatrne pootvorili.
Šyridsiatnička drobného vzrastu v žltom župane.
„Ja… som spala… prepáčte… nepočula som vás… bolela ma hlava… dala som si prášky…“ a ruka jej iba tak ledabolo vyletela hore a iba tak ledabolo sa dotkla čela, akože ju strašne bolí hlava.
Na čele jej navierala hrča ako pomaranč.
„A… už vás nebolí?“ spýtal sa škodoradostne Krauz.
„Už je to lepšie…“
Krauz si s Chosém vymenili pohľady – To nebude tvrdý oriešok, – povedal mu mlčky Chosé. – Uvidíme, nepredbiehaj, – povedal mu mlčky Krauz a chopil sa iniciatívy.
Potrebovali sa dostať dnu a nevyplašiť ju. Musela ich pozvať, lebo povolenie nemali. Potom ju mohli podrobiť nenápadnému krížovému výsluchu a Krauz sa už videl doma, lebo dvaja z najlepších chalanov boli s ním a už jastrili pohľadmi, už dávali pozor, na čom ju nachytajú.
„Šťastné a veselé vám vinšujeme…“ zaklamal Chosé a milo sa usmial. Aj sa mierne uklonil.
„Iste…“ ale dvere zatiaľ neotvorila. Iba malá škáročka.
„Pani Matejková…?“
„Ááno…“
„My sme od polície…“ a ukázal jej odznak, „… radi by sme sa s vami porozprávali, ale tu… stále vybiehajú nejakí susedia, aby sme vám nerobili v baraku hanbu…“
„Dobre… tak ja zajtra ráno prídem k vám na políciu… kde sedíte?“
„No… ono…“ Krauz musel uznať, že jej to zatiaľ ide, hrala to na nich dobre, „… takéto veci neriešime zajtra, my máme čerstvý prípad a ak vám niečo hovorí pátranie po horúcej stope…“
„A… čo sa vlastne stalo? Vy… už máte stopu…?“

„Máme. Stala sa vražda. Jedného pána niekto pichol nožom do chrbta…“
„Akého pána? Nožom?“
„No… detaily si zatiaľ necháme pre seba, skôr by nás zaujímalo, kto stál za ním, keď sa to stalo…“
„A… ako vám môžem pomôcť ja?“
„Radi by sme sa vás spýtali na niekoľko detailov dnešnej noci, kde ste boli, čo ste počuli…“
„Nič! Bola som doma! Dovi…“
„… prečo ste vyniesli túto igelitku?“
„Nič som nevyniesla…“
„Tak dobre… zavolám nášho technika, aby sa sem vrátil a odobral vám odtlačky prstov a porovnal ich s tými na igelitke, na chodbe sa zle ordinuje, to uznáte, ale zazvoníme susedom, či by nám na chvíľu nepožičali nejaký menší stolík, technik sa tu rozloží… lebo odobrať odtlačky, to nie je len tak, s tým je prplačka… môžeme tu na chodbe aj začať vypočúvať susedov ako svedkov, čo nám povedia, zapíšeme, a budeme sa pýtať konkrétne na vás, ak vám to nevadí… kedy ste prišli, kedy odišli, kto vás dnes navštívil, aký majú na vás názor, akú máte v baraku povesť… vy pracujete v nemocnici, že?… aj tam si zaskočíme…“
Chvíľu si ho premeriavala, či by bol toho schopný. Stretli sa im oči. Bol by toho schopný!
„Tak… poďte radšej ďalej…“ a otvorila dokorán.
Za ňou božie dopustenie. Akoby jej Kuky naozaj vykopol dvere a demolačná čata začala prerábať byt. Vešiaková stena vypadla z hmoždiniek a aj s kabátmi zatarasila celú chodbu.
„Dávajte si pozor, nepotknite sa…“ ženička rozpačito zacúvala do obývačky.
Vošli. Krauz ju rýchlo nasledoval a postavil sa tesne k nej, aby jej zakryl výhľad, Kuky zatarasil dvere… hoci s jeho výškou… no, aj snaha sa počíta, a Chosé ako oneskorenec využil situáciu a rýchlo v chodbe pokľakol. Dva dámske kabáty, jeden s kožušinou, jeden bez, dámska vetrovka a jeden čierny kabát. Chosé privoňal ku golierom. Dámske kabáty voňali sladkým parfumom, vetrovka tak isto, čierny kabát voňal spoteným krkom.
Vstal a Kukyho postrčil do obývačky.
„Ja… môžem vám niečo ponúknuť?“
„Ďakujeme, radšej si sadnime…“
Pokynula rukou a detektívi si posadali. Dvaja na pohovku, jeden do kresla. Obsadili dve strany obývačky a Krauz jej prisunul kreslo tak, že si ju umiestnili do rohu. Ani si to nevšimla, myslela si, že sú iba galantní.
Vstala.
„Ja si predsa len trochu dám…“

Kým jej v tom stihli zabrániť, kdesi spoza stromčeka vylovila poloprázdnu fľašku vodky a naliala si.
„Máte pekný stromček…“ skúsil Krauz.
„Sú Vianoce.“
„Iste…“
„Naozaj nebudete?“ pohárik v ruke sa trochu triasol. V ľavej ruke. Krauzovi to neušlo.
„Nie… a… mohol by som vás poprosiť, aby ste ani vy nepi…“
„Mohol…“ a vyzunkla ho s rutinou dánskeho námorníka. Pohárik postavila vedľa fľaše, odovzdane sa oprela a pevne zovrela operadla.
„Ja… by som…“ nesmelo sa ozval Kuky, „… chcel poprosiť…“ a otrčil pred ňu zašpinené dlane, „… mali sme defekt… mohol by som sa opláchnuť?“
„Kúpeľňa je tam… druhé dvere vpravo…“
„Ďakujem, stačí mi drez v kuchyni…“ a skôr než stihla zaprotestovať, zmizol jej za chrbtom.
Aby nepostrehla, čo s ňou hrajú, Chosé okamžite naslepo vypálil.
„Takže ste boli celý večer doma?“
„Nóó…!“
Kuky na pol ucha počúval, ale viac sa sústredil na kuchyňu. Pustil vodu a naozaj si opláchol ruky. Štyri poháriky v drese posunul tak, aby ich neoprskal. Vodu nechal tiecť, aby robila akustickú kulisu, zo stola si vzal servítku a poháre v drese si prezrel. Opatrene ich vzal za stopku. Dva malé na vodku a dva väčšie na malinovku. Jeden malý a jeden veľký mali okraje od rúžu. Jeden malý a jeden veľký mali okraje čisté. Muž, čo z nich pil, nebol buzerant. Kuky sa usmial. Prečo mu napadlo práve toto!?
Obzrel sa a hľadal popolník. Bol na stolíku za ním, prázdny, ale špinavý. Odhrnul záves pod dresom a našiel smetiak. S pedálom, ale vrchnák sa dal zodvihnúť aj tichučko… rukou. Pridal trochu studenej, aby zvýšil hluk, a vrchnák nadvihol. Papierové smeti boli posypané popolom a ohorkami. Dlhé a krátke. Vzal dlhý. Malborky. Krátke boli dofajčené po filter.
Vrátil sa a pekne poďakoval. Keď si sadal, Chosé sa jej práve opýtal, kde presne robí, a písal si poznámky. Kuky zazrel na Krauza a ten opätoval pohľad. Kuky nebadane prikývol. Krauz sa nenápadne usmial. Potom skočil Chosému do reči.
„… takže by sme sa mohli vrátiť k tej igelitke…“
Chosé sa pohodlne oprel. Svoju rolu zabávača vrahýň zohral excelentne a teraz si dá fraj. Bude iba sledovať reakcie vypočúvanej a zasiahne v pravý čas. Keď bude parťák potrebovať pomoc, bude tam! Na chvíľu mal nutkanie vyložiť si nohy na stolík, poprípade prelistovať nejaký časopis, ale rozmyslel si to.
„…vy ste ju vyhodi…“

„Ja som nič nevyhadzovala!“ a nahla sa k fľaši.
Krauz bol rýchlejší.
„Prosím vás… my vás potrebujeme triezvu…“
„Ale ja som tu doma!“
„Tak poďme k nám!“
Pevne zaťala zuby a na sánkach jej navreli svaly. Vrátila sa do operadla.
„Ja som nič nevyhadzovala.“
Krauz sa posunul na pohovke a zistil, že buď padá dozadu, alebo dopredu. Chlapík, čo ju robil, posunul prednú hranu tak nešikovne dohora, že sa na nej nedalo pohodlne sedieť.
„Kolega…“ pozrel na Kukyho, „… môžeme sa vymeniť…?“
Kuky ani na chvíľu nezaváhal. Mali nacvičené všelijaké variácie a improvizácii sa medze nekládli, takže iba vstal a čakal, čo bude Krauz chcieť. Chcel, aby si presadli a aby sa dostal tesne k nej. Ešte si aj prisunul kreslo. Akože tak nešikovne, že sa im dotkli hánky. Strhla sa, akoby sa dotkla mŕtvoly.
„Pani Matejková…“ urobil pauzu a pozrel sa na ňu, počkal, kým mu neopätovala pohľad, „… rád by som sa vás opýtal na dnešný večer… vianočný… pre mnohých… vianočný… pre nás trochu zvláštny, ale…“ sklopila zrak, „… môžem vás požiadať o láskavosť… rád by som sa vám pozeral do očí…“ vzdorovito vzhliadla, akoby pozeranie sa do očí bola jej každodenná rutina, iba teraz na chvíľu zaváhala, ale inak s tým nemá žiadne problémy. Prižmúrila oči. Chcela, aby vedel, že nebude ľahká korisť.
Alebo… možno ani netušila, že je lovná zver, možno to iba hrala a nevedela, čo je lovec a čo korisť, možno… ani nechcela byť korisť, to iba náhoda…
Krauz ich poznal. Malé ryby. Chvíľu sa trepocú v sieti, chvíľu sa zvíjajú, aby napokon pustili ikry. Kaviár si potom vychutnajú ako lordi… iba nepodceniť súpera…
„Tak to vezmem radšej od začiatku, pani Matejková… teraz očakávate, že sa vás budem pýtať na veci, ako ste zvyknutá z televíznych seriálov… kde ste boli dnes večer, čo ste robili, čo ste počuli… a vy mi budete vzdorovať a klamať… bola som tam a tam, robila som to a to…“ Krauz stíchol.
Sklopila zrak.
„… opäť vás prosím, aby ste sa mi pozerali do očí…“
„To má byť psychologický nátlak? O chvíľu ma začnete biť… alebo…?“
„Nie! Ani nátlak, ani vás nikto nebude biť. Sama tomu neveríte! Opäť omyl z televíznej obrazovky. U nás to tak nefunguje! Chcem iba vidieť vaše oči… vadí vám to…?“
„Nie…“

„Tak… to skúste vydržať… takto… presne takto… ďakujem… a ja vám niečo vysvetlím! Počúvajte ma, nerobte nič a nesnažte sa naliať si, iba ma počúvajte…“
„Ste u mňa doma…“
„… a to si nesmierne vážime! Že ste nás pustili dnu a ste ochotná s nami debatovať. Ak ste si všimli, iba vás prosíme, stále vás iba prosíme, neprikazujeme, nezakazujeme….“
„… a vodka…?“
„… iba prosíme, nezakazujeme… ak si nalejete… a potom ďalší a ďalší… k čomu to povedie…?“
„Som tu doma…“ zamrmlala.
„Tak na!“ Krauz prudkým gestom posotil fľašu na okraj konferenčného stolíka. Zľakla sa. Myklo ňou, až nadskočila. „Slopte! Stačí vodka, alebo prinesieme niečo naše? Lepšie? Tvrdšie? Na utopenie viny a vinníkov, alebo pijete stále, iba tak, bez dôvodu…?“
„Nepijem…!“ hlava jej padla do županového výstrihu. „Čo si to… dovoľujete? Akých vinníkov?“ dodala ticho. „Ani v práci… ani vyšetrovacia komisia mi nič nedokázala… oslobodili ma…“ zalovila v žltom župane a našla krabičku červených malboriek. Zapálila si, krabičku hodila na stolík vedľa fľaše a predviedla im niečo, čo už dávno nevideli. Kubánsky šluk. Potiahla si z cigarety, nevytiahla ju z úst iba zašlukovala, prehltla a ako pomaly vypúšťala nosom dym, potiahla si znovu… v okamihu zmizli dva centimetre z bielej tyčinky smrti a nahradil ich ovísajúci popol. Cigaretu držala ľavou rukou.
Nahla sa k obývačkovej stene a namiesto popolníka vzala porcelánovú misku. Keď ju hodila na stôl, zazvonila.
„Nič mi nedokázali… svine závistlivé… ja som tú poondiatu infúzku nevymenila, bola zle označená…“
„Tragédia na oddelení?“
„V lete… už je to uzavreté…“
„Môžeme aj my…?“ a pohľadom ukázal na cigaretu.
Iba prikývla.
Krauz zalovil vo vrecku a vybral zlomenú cigaretu vyškemranú od kolegov z okresu. Chosé mu podal svoje a tiež si pripálil. Kuky bol športovec, ani sa neunúvali mu ponúknuť.
„Nepijete!“ skonštatoval Krauz a vyfúkol dym. Už to potreboval. „Asi preto vás vyšetrovala komisia… ale to je vaša súkromná a pracovná vec…“
„Moja…!“
„Takže… nebudem sa vás pýtať na minulosť…“
„Prečo mi hovoríte kecy o utopení viny a vinníkov…“
„Lebo sa k tomu určite dostaneme….“

Zadusila polovicu cigarety. Kuky sa usmial. Polovičných ohorkov bol plný smetiak. Ale aj vyfajčených po filter. Laborka bude mať čo robiť.
„A nekričte na mňa…“
„Tak potom bude stačiť, keď sa vám ospravedlním a vy sa sústredíte… konečne, a vypočujete ma! Niekoľko hodín už pobehujem pod vaším balkónom, zvonili sme u vás aspoň trikrát, vrátiť domov ste sa nemali kadiaľ… takže ste boli celý čas doma?“
„Dala som si niečo na spanie…“
„Takže doma! Mali ste návštevu?“
„Nie!“
„Čí je ten čierny kabát na zemi v chodbe?“ zasiahol pohotovo Chosé.
„Aký… moje… sú!“
„Vaše sú dva a vetrovka, používate ťažký sladkastý parfum. Čierny smrdí potom!“
„Kedy… potom?“
„Mužským potom!“
„Ja… je asi bratov… bol u mňa na návšteve… pred sviatkami…“
„A odišiel v košeli! Už dva týždne mrzne, alebo bol u vás ešte v auguste!?“
„Nie! Ja… neviem… teraz, nedávno…“
Dali jej chvíľočku, aby si uvedomila, ako naivne klame. Potom pokračoval Krauz.
„Pod vaším balkónom sme našli muža… niekto ho prebodol…“
„Prečo pod mojím!? Je ich tu viac…“
„Správne! Prebodol ho ľavák… odzadu… vy ste ľavačka…“
„Bóóže! Koľko môže byť v tomto vchode ľavákov!?“
„Traja! Zistili sme si to! Malý Janko z prízemia, ale nebijú ho za to, lebo tou ľavou haksňou prekrásne maľuje, vodič autobusu… zhora a… vy! Nikto dnes nemal návštevu a z rodín nikto nechýba!“
„Som ľavačka… no a!?“
„Nič… ja len tak, že sme si to pozisťovali, kým sme k vám prišli…!“
„Prečo máte v drese štyri poháre?“ unudene sa spýtal Kuky, akoby ho odpoveď ani príliš nezaujímala.
„Šty… ri?“
„Bol som sa opláchnuť v kuchyni, v drese sú štyri poháre…“
„No… sú Vianoce… naliala som si…“
„Občas si namaľujete pery, občas nie?“
„Prečo? Nerozumiem!“
„Dva majú okraje od rúžu, dva sú čisté.“
Opäť jej dali čas na rozmyslenie. Zapálila si ďalšiu cigaretu a fajčila ju bez toho, aby ju vybrala z úst. Všetci traja si všimli, že filter na prvom ohorku zafarbila na červeno.

„No… asi som už rúž zlízala…“
„Kedy ste sa rúžovali naposledy?“
„Večer… prečo?“
„Lebo ešte aj teraz farbíte ohorky…“
Fľochla do popolníka a prižmúrila oči. Krista im, oči majú všade… načo ich len púšťala dnu!? Ale… boli by jej vyvalili dvere, bola si tým istá. Teraz, keď ich tu mala v obývačke všetkých troch a pozorovala ich nenútené správanie, pochopila, že sú zohratí a všetka nenútenosť je iba divadielko. Boli zohratí a odhodlaní. Dostala hroznú chuť na pohárik, ale asi ani ten jej už nedoprajú. Odrazu sa začala cítiť ako väzeň vo vlastnom byte.
„Keď sme pri ohorkoch…“ pokračoval najmenší z nich, „… vysypali ste popolník, ale smeti ste nevyniesli. V koši máte vaše polovičné od malboriek, ale sú tam aj bez označenia fajčené až po filter, čie sú…?“
„Moje…“
„Nie, to nie sú malborky! Majú kratší filter.“
Pošúchala si hrču na čele a polovicu cigarety zadusila rozhodným gestom. Krauz sa k nej nahol.
„Stačí… čo myslíte, pani Matejková! Sama vidíte, že vám to nejde. Vy… ste mali dnes večer návštevu. Pánsku. A… skončil v trenkách na snehu s bodákom medzi lopatkami.“
„Nie…“
„Z pohárov v drese zoberieme odtlačky prstov a porovnáme ich s mŕtvolou, z kabáta zoberieme vlasy a porovnáme ich s tou trochou, čo mu ostala na hlave, z filtrov vo vašom smetiaku získame jeho sliny a krvnú skupinu a porovnáme ju… vy ste zdravotná sestra, viete, čo je DNA… aj tú u vás doma nájdeme! Bol tu a my to už vieme. Čo sa stalo?“
„Nič!“
„Vezmeme vám odtlačky prstov a porovnáme ich s tými na igelitke a s poltopánkami v nej. Budú vaše…“
„Nie!“
„Budú, a budete musieť vysvetliť, ako sa veci zavraždeného dostali k vám domov a prečo ste ich vyhadzovali…“
„Nie! Nič nebudem musieť…“
„To sa mýlite! Môžeme vás hneď teraz zatknúť ako podozrivú a vybavíme povolenie na domovú prehliadku. Tucet naštvaných detektívov a kriminalistických technikov vám to tu obráti hore nohami. Sama dobre viete, čo všetko z človeka dokážeme nájsť, zvlášť… ak sa vyzliekal a… no! Čo bolo potom, to by som rád počul od vás!“
„Ja…“
„Viete, čo je DNA?“
„Viem!“ unavene hodila rukou. „Pätnásť rokov robím na áre…“

Stíchli. Iba si ju premeriavali. Veľavravne mlčala. Dozrievala.
„Ja… jeden si nalejem…“ povedala prosebným hlasom a čakala na odozvu.
Krauz sa ani nepohol. Všetci traja ju hypnotizovali a nepovedali ani slovo. Odhodlala sa.
„Posledný… a potom vám to… poviem. Jeden… posledný…“
Chlapi si vymenili pohľady. Chosé prikývol. Potom aj Kuky. Krauz si dal rukavicu a nalial jej. Fľašu odsunul do bezpečia.
Nevypila ho na ex ako prvý. Vedela, že je posledný na veľmi dlhú dobu. Iba si usrkla, akoby bola vodka čerstvo uvarená.
„Nemám… šťastie… nemám!“ hovorila pomaly a pohľad zabodla do koberca. „Manžel bol vojak z povolania, inšpektor muničných skladov… zomrel pri požiari jedného… chcel vyniesť vojaka, čo to podpálil cigaretou… ostali tam obaja. Ten bajonet, pár fotografií a slávnostná uniforma, to je tak všetko, čo mi po ňom ostalo. Dostal ho od veliteľa, patril nejakému SS oficierovi z druhej svetovej. Manžel ho mal veľmi rád, často ho leštil… pošva je tam v tej zásuvke…“ Kuky vstal, dal si rukavicu a pošvu zdobenú striebrom položil pred nich na stolík. Smutne ju pozorovala. „… bola som sama predtým a ostala som aj po jeho smrti. Často chodil na týždňovky, niekedy nebol doma aj dva–tri týždne, keď sa vrátil, ja som mala nočnú… na… hov… no… také manželstvo! Deti sme nemali. Potom zomrel. Chcela som… sa vydať, alebo aspoň nájsť si niekoho… Pred dvoma rokmi som si do bytu nasťahovala… taký sympaťák… zdrhol, a keď odchádzal, nezabudol ani na moje úspory a rodinné šperky. Chytili ho, ale všetko rozpredal… šľaktotrafil… potom som už bola opatrnejšia. V septembri k nám priviezli tohto… Peter Mach, žeriavnik. Padol z rebríka, keď končil šichtu. Keď nám ho dolifrovali zo sádrovňe, vytŕčal mu iba nos a oči. Starala som sa… veľmi milý chlap… aj chodiť som ho naučila. Pozval ma na večeru, pred dvoma týždňami. Už začal aj robiť. Slušne zarábal, kúpil mi orchideu a vraj nikdy nezabudne. Žil sám… to mi povedal… vymetal stavbárske ubytovne… raz tu, raz tam… tak som chcela… no… spraviť nám Vianoce. Už tak dlho som nemala Vianoce! Prišiel…“ prižmúrila oči a po líci jej stiekla slza, „… trochu pripitý. Zamrzelo ma to… veľmi som sa na dnešný večer tešila… aj darček som mu kúpila… kravatu a novú košeľu. On… prišiel v starej… hrozne… hrozne smrdel! Všimol si to. Ospravedlňoval sa, že im na ubytovni vypli teplú vodu. Potom sa vyzul… ani večera mi nechutila. Pil. Ani veľmi nejedol, iba pil. Chytil ma za zadok… a skúšal aj za predok. Po… prosila som ho, aby… sme to skončili a aby odišiel, že som sa asi zmýlila. Rozrehotal sa, že čo by som chcela, princa na bielom koni… nechcela som už nič, len aby vypadol. Tešila som sa na Vianoce, na prvé po dlhej dobe, keď nebudem sama… chcela som, aby už vypadol. Potom… ma zvalil… poškriabala som ho

na líci… dal mi facku… skoro som omdlela, a vraj, ak budem kričať… má ešte nejaké v zálohe. Nekričala som…“
Chosé pozrel na Krauza. Krauz prikývol. To všetko sa dalo vyčítať zo stôp na tele a dokázať v labákoch. Už jej verili.
„… nemalo to význam. Mal silu ako býk. Aj mu tak kvapkalo z papule… pri tom. Napínalo ma a… plakala som… Vstal a natiahol si trenky a tričko… vraj, idem sa vyšťať a ani sa neobliekaj, dáme si to ešte raz… bajonet bol na stolíku, ako teraz. Ukázala som mu ho, chcel vedieť, čo robil môj muž a ako sme žili a… tak som mu ukázala pamiatku. Veľmi ho zaujal. Vraj by sa dal celkom slušne predať, že zberatelia sú za tým ako diví… nechcela som nič predať, chcela som, aby odišiel… aby ma už ne… vzala som bajonet a dobehla ho v chodbičke a… iba zachrochtal a namiesto záchodu otvoril vchodové dvere, vypotácal sa von a stratil rovnováhu, navalil sa na zábradlie a zbehol o poschodie nižšie. Zapleskla som dvere a bola som rada, že sa to skončilo. Keď som sa spamätala a chcela ho ísť hľadať, vyšla som na balkón, ale už ležal na snehu a prišli policajti. Rýchlo, veľmi rýchlo, museli byť niekde za rohom. Tak som zhasla a…“ stíchla. Všetci mlčali. Dopila. „… chcela som iba jedny Vianoce… pre seba… viete to pochopiť?“ zodvihla hlavu a smutne sa zahľadela Krauzovi do očí.
Vedel to pochopiť.
„Pani Matejková… oblečte sa. V mene zákona… pôjdete s nami…“
7
Riaditeľ urobil gesto, ako keď feudál prepúšťa vazala, a Kamila zavreli na samotku. Dvere pleskli ako obrovský gong a Kamil pochopil, že ring voľný sa začal.
Išlo o čas a o to, ako ho dokáže využiť súper. Tromfy boli na ich strane, lenže sa prepočítali. Ringo a Peso boli príliš tvrdí a vydržali všetko. Peso to napokon zobral celé na seba, ale to sa Kamil dozvedel až o pol roka, keď k nim preradili trestanca z väznice, kam ich eskortovali. Kam sa podeli jeho výpočty, už nikdy nezistil. Malyzver sa nedokázal zmieriť s myšlienkou, že by sa mal vrátiť na celu sám, a prehltol nožnice. Asi chcel lyžičku, ale na ošetrovni nič lepšie nezohnal a obanoval. Kým ho otvorili, vykrvácal.
Prvé Vianoce v base strávil Kamil vďaka direktorovej náklonnosti na samotke. Malá úzka cela s mrežami vloženými pred oceľové dvere a aj pred okno. Keď vchádzal bachar dnu, nahnali Kamila do rohu k tureckému záchodu a mrežu zasunuli. Ostal v miniklietke s pôdorysom toalety, ale bez súkromia, ktorú táto miestnosť za iných okolností poskytuje. Ešte musel dávať aj pozor, aby nestupil do smradľavej diery. Až potom vošli, urobili filcung, skontrolovali mrežu pri okne, či nie je napílená, a odišli. Dvakrát denne, občas aj v noci. Až keď mechanizmus z chodby mrežu odsunul, mohol Kamil opustiť zamrežovaný záchod a sadnúť si na posteľ. Bola

priskrutkovaná k podlahe, presne ako stolík a stolička. Všetko zvarené dovedna a pevne priskrutkované. Spočiatku sa čudoval, prečo, ale ako bežal čas…

K oknu sa dostal iba na meter a von nedovidel. Sklenené žalúzie z drôteného skla iba prepúšťali svetlo, ale perfektne bránili oblaky aj celý vonkajší svet pred dotieravými pohľadmi muklov.

Nešlo mu do hlavy, prečo jeho predchodca nechal v smradľavej diere záchoda plastovú fľašu od minerálky. Na samotkách až tak teplo nebolo, aby ju musel chladiť. Kamil fľašu vybral, otvoril, opatrne privoňal… iba čistá voda! Lakomec vyslopal všetku minerálku, nenechal mu ani hit a aby ho vytočil, dolial mu iba obyčajnú vodu. Vylial ju a fľašu pripravil k dverám na vyhodenie.

Večer, keď väznica stíchla, to začalo. Najprv iba tichučké škrabotanie, potom piskot, potom dupot tisícov nôh… Kamil sa oprel na ľakťoch a napínal uši. Zdalo sa mu, že škrabot prichádza odvšadiaľ, aj zo stien, aj… najviac z rohu s dierou. Prižmúril oči, ale v sliepňajúcom svetle modrej požiarnej žiarovky nič nevidel. Z postele mal zlý výhľad. Keď sa upriamil na miesto, kde tušil dieru, obraz sa mu rozmazal, ale keď pozrel kúsok bokom, zbadal malú ušatú hlavu, vrtké fúziky vibrujúce vzduchom a uškú ako od Matela.

Vyskočil, cestou zdrapol fľašu, zahnal sa a zreval: „Kššššc!“ Fľaša bola ľahučká a neublížila by ani dojčaťu. Kopol smerom k vyvaleným očkám, ale zvedavý hlodavec sa iba drzo rozhliadal, čo by ukradol a zožral. Kamil zatiahol splachovač a k železnej rúre trčiacej zo steny ako nepodarený penis priložil hrdlo fľaše. Kým ju naplnil, potkan sa vysúkal z diery, zodvihol nozdry a zavetril. Pochopil, že Kamil je chudobný ako kostolná myš, zmiloval sa nad ním a zaliezol späť do diery. Improvizovaná zátka z umelohmotnej fľaše ho nasledovala. Väzeň si vydýchol. Škrabotanie pokračovalo celú noc, fľaša sa párkrát nebezpečne zapotácala, ale svoj účel splnila a Kamil sa ako–tak vyspal.

Ráno sa otvorila bufetka na dverách a cez okienko mu podali raňajky.

„Máte tu potkanov!“ sťažoval sa Kamil dvom gombíkom a kusu zelenej uniformy Viac nevidel a anonymný dozorca sa iba zarehotal.

„Ty ich tam máš! Okrem toho, nikto nám nedoručil žiadny rozsudok a nevieme, kedy ich máme prepustiť… tak to majú asi doživotne… ešte nejaké sťažnosti?“

„Nie… iba… aspoň jednu vychádzku…“

„Si na samotke, debil…“

Po týždni začal spievať. Spieval hlasno a falošne… o čo falošnejšie, o to hlasnejšie, ale tu sa mohlo, tu mu nikto nič nepovedal, boli na to zvyknutí.

Po dvoch týždňoch dostal prvý záchvat zúrivosti. Lomcoval posteľou, ručal ako býk a z úst mu kvapkali sliny. Už vedel, prečo bolo všetko privarené.
Po troch týždňoch…
Po Novom roku ho vyviedli a pristrčili čelom k stene. Ostré svetlo ho zabolelo na sietnici. Po chodbe chodili väzni a venovali sa práci, chodili aj bachari a tiež sa venovali práci a Kamil bol nepredstaviteľne rád, že ich má. Opäť videl tváre a mohol sa s nimi rozprávať.
Iba tri týždne, ale… kto to neskúsil…
Kamil už nechcel. Jedna skúsenosť mu stačila. Rozhodol sa, že im už druhú príležitosť nedá.
Najprv ho vzali na ošetrovňu.
„Všetko najlepšie v novom roku. Chcete psychológa?“ spýtal sa doktor Pucher, pritlačil mu stetoskop na chrbát a prikázal mu zhlboka dýchať.
„Ďakujem… nie.“
„Vraj ste vyvádzali… po troch týždňoch!? Prosím vás!“
„Nevyvádzal, iba… mi bolo za vami smutno… a nedostal som žiadny darček, to ma dožralo.“
Doktor Pucher skončil prehliadku, umyl si ruky a povedal dozorcovi.
„Osprchovať… inak je v poriadku.“
Doktor Pucher urobil ešte niečo. Keď sa za nimi zavreli dvere, zodvihol telefón a zavolal vychovávateľovi.
„Pán Struhár? Dobrý… volám kvôli tomu Puskailerovi… profesor matematiky… práve ho pustili zo samotky… príprava úteku, či čo to bolo?“
„Dobrý, pán doktor, poznám… o čo ide?“
„Boli Vianoce a… je tu už skoro pol roka…“
„Štyri mesiace…“
„Tak štyri mesiace a… nič? Žiadny list, žiadny balíček?“
„Nie! Prečo? Sťažoval sa?“
„Nie… to nie! Iba… ma to zaujíma.“
„Pokiaľ viem, vonku má syna, ale zabil mu matku, tak sa nemôžete čudovať, že na neho zanevrel, a o ostatnej rodine ani neviem, ale asi nemá nikoho, lebo mu zatiaľ nič neprišlo, ani list, ani balíček!“
„Aha! No… dobre, ja len tak, že či nedramatizuje… to je vlastne všetko, ďakujem, dovidenia.“
„Dovidenia.“
Na cele číslo sedemnásť sa nič nezmenilo…
Kamil si myslel, že sa nič nezmenilo. Vybalil sa, veci úhľadne poukladal do skrinky, a keď ju zatváral, ešte ju aj milo pohladil. Unavene si sadol. Chýbala mu. Chýbali mu. Cítil sa báječné, čisto osprchovaný a opäť medzi svojimi. Pohľad mu padol na okno a natešene vstal. Ten výhľad!! Vtáčiky! Sneh! Lavičky… a múr. Vysoký. Opravený.

Gogo a Scink zazerali a chystali sa. Puky driemal a poprdkával si.
Bol piatok večer. Väznica stíchla. Všetci išli domov k rodinám, ostala iba nočná zmena…
Dvere nezarachotili. Otvorili sa nezvyčajne tichučko. Kamil spozornel. Už vedel zo skúsenosti, že každá zmena so sebou prináša aj prekvapenie. Stuhol a prikrývku si pritiahol až k brade. Gogo vstal, prikrčený sa priplichtil k dverám a šepkal.
„Nie!“ znela rázna odpoveď muža, na ktorého Kamil z postele nedovidel. „Pridaj!“
Gogo zalovil vo vrecku, šušťavé papieriky zmenili majiteľa a dodávateľ už bol spokojný, lebo Gogo si prevzal balíček a ako líška so syrom sa zašil do postele. Dvere sa opatrne zavreli. Kamil mal pocit, že ruka, čo Gogovi podávala balíček, bola zabalená v uniforme, ale nebol si istý.
Scink vyskočil ako struna. Nespal, iba sa robil.
„Máš?“
„Samo!“
Gogo a Scink sa usadili za stôl a čosi rozkladali a vybaľovali. Puky spal a občas si uľavil, aby nevyšli z cviku. Kamil bol rád, že to nebol filcung, prikrývku si natiahol cez oči a driemal.
„Puky! Puky… čuješ!?“ Scink sa ho nemohol dovolať, a tak vstal a podišiel k jeho tlstému zadku. Drgol ho.
„Čo je!?“
„Bude lampovica!“
„Už je?“
„Nie, ideme variť!“
„Keď bude, tak ma zobuď, a teraz už neotravuj!“
Scink sa vrátil k stolu a cez rameno prehodil: „Vyser si… tučko…“
Kamil si pod prikrývkou vzdychol. Vedel, čo bude nasledovať. Čo je to lampovica, to mu vysvetlil ešte Peso. Chlapci zmontovali kryt zo stropného svietidla, naliali doň vodu, pridali čierny čaj, fajkový tabak, rozdrvený diazepam, nitrozepam alebo dinyl a priskrutkovali ho späť. Žiarovku nechali svietiť a hoci voda nezovrela, onedlho ju žiarovka rozohnala na dostatočne vysokú teplotu, aby sa vytvoril tmavohnedý výluh s magickými účinkami. Ak nebolo dosť času, použila sa metóda urýchľovača, a to boli obyčajné dva drôty prispôsobené ako špirála a napájané z prúdu určeného pre žiarovku. Odpojiť káblіky a spraviť z nich improvizovaný ponorný minivarič musel vedieť aspoň jeden mukel na každej cele, inak bola partia ochudobnená o tie najkrajšie zážitky z lochu. Pred požitím nápoja sa účinok umocňoval dvoma–troma tabletkami prehltnutými s dúškom vody. Poväčšinou nalačno, aby sa zvýšil účinok. Čapoval vždy šéf cely a on rozhodoval, komu sa koľko ušlo. O chvíľu sa všetci priblblo usmievali a bolo im fajn. Spievať sa

nesmelo, to by bolo nápadné, a dodržať tento zákaz bolo niekedy ťažšie, než zohnať ingrediencie. Tancovať sa mohlo, ale potichu.
Kamil ochutnal iba raz, a aj to zo zásob z vedľajšej cely. Títo by mu aj tak nedali, aj keby si pýtal. Od piva, na ktoré bol zvyknutý, mala lampovica ďaleko, a tak iba ohrnul nos a sľúbil si, že už nikdy viac. Pevne veril, že svoj mozog bude ešte v živote potrebovať a vyhladiť si závity takýmito gebuzinami jednoducho odmietol.
Zaspal.
Kedy ho strhli na zem, netušil.
„Dnes ti ani Peso, ani Ringo nepomôžu, Pusinka, ani nikto z vedľajšej cely, ani nikto na tomto svete, Pusinka moja…“ zasyčal Gogo a vrazil mu do žalúdka.
Kamil sa zlomil v páse a zaskučal. Iba na to čakali. Scink ho odzadu kopol do kolien. Kľakol si. Pritiahli ho k čelu postele a ruky mu zaplietli medzi oceľové tyčky. Kamila naplo a kým zápasil so slinami, Scink mu omotal kus obväzu okolo zápästia a priviazal ho o železný rám postele.
„Už to mám!“ tešil sa a oči mu nepríčetné žiarili.
„Čo vám dr…?“
Kým stihol Kamil dopovedať, Gogo ho udrel do zátylku a Scink mu priviazal aj druhú ruku.
„Bude kopať!“ predvídal Scink.
Kľačiaceho Kamila odtiahli od postele. Ruky aj chrbát sa mu vodorovne vystreli a hlava zapadla medzi bicepsy. Zápasil s mdlobami, a tak mu bez najmenšieho odporu priviazali členok o radiátor. Zodvihol hlavu. Videl Pukyho, ako sedí za stolom, v rukách zviera šálku a zasnene čumí von oknom. Nemohol vidieť nič, ale s tým, čo videl, bol očividne spokojný. Na tvári mal blažený výraz a okolo úst priblblý úsmev.
„Bude kričať!“
„Nebude!“
Niekto mu odzadu vopchal prsty do očí a mykol. Kamil vyvrátil hlavu, nadýchol sa a v momente, keď chcel zrevať z plných pľúc, mu vrazili do úst kus handry a šikovne previazali uterákom. Druhý mu omotali okolo krku a Gogo pritiahol. Kamil sa začal dusiť a urobil mačací chrbát, aby vykašlal smradľavú handru. Scink mu sadol na chrbát a Kamil musel povoliť. Ohol sa nadol a vytrčil zadok.
„Už je pripravený, podaj Indulonu…“
Kamil si až doteraz myslel, že ho zase zbijú, ako vždy. Mýlil sa. Kľačal v hlbokom predklone zviazaný ako kozľa. Stiahli mu pyžamové nohavice a s hrôzou si uvedomil, že mu rozťahujú nohy…
„Dobre urobila…“ skonštatovala moja manželka a odpila si.
Mal som sto chutí ju zabiť!

Natálkine trable pokračovali. Občas dostala bitku, občas sa prišla vyplakať, občas sme ju poľutovali, ale vždy sa k Bohušovi vrátila.
Mali sme svojich starostí dosť, a tak keď sme ju týždeň–dva nevideli, ani sa nám to nezdalo čudné a ani sme netušili, ako trpí. Starali sme sa o seba, a to bola chyba. Nemuselo to takto dopadnúť, ale… starali sme sa o seba a… až teraz, keď som to napísal a prečítal po sebe, si uvedomujem, že to vôbec neznie ako ospravedlnenie.
Kamilko zmaturoval a dostal sa k nám na fakultu. Viac ho priťahovala fyzika než teoretická matematika a chcel sa venovať fyzike vesmírnych telies. Kontakty v Londýne sa teraz hodili a po prvom ročníku išiel cez prázdniny na Oxford. Séria prázdninových prednášok pre zahraničných študentov mu veľmi pomohla a aj by tam ostal natrvalo, ale jednak to stálo nekresťanské peniaze a jednak ešte nefungovali projekty pre zahraničných študentov z bývalého východného bloku. Vrátil sa domov. Boli sme s Julkou veľmi šťastní.
Bol som v meste. Na Obchodnej ulici otvorili novú predajňu zahraničnej literatúry a študenti mi hlásili, že sa tam objavil komentár Dona Howarda k teórii relativity a kvantovej mechanike aj s rovnicami Freemana a to všetko v origináli od renomovaného londýnskeho vydavateľa. Poklad v tvrdom balení. Sedemstodeväťdesiatdeväť. Nie rok vydania! No a čo?
Stál som na zastávke električky a od vzrušenia sa mi točila hlava. Na hruď som si tisol igelitku a nevedel som sa dočkať, kedy už budem v pracovni.
Vyšli spoza rohu a po opačnej strane ulice mierili ku kaviarni s reklamnou výveskou sľubujúcou tridsať druhov kávy v rekordne krátkom čase. Potešil som sa, že ich vidím spolu, a bol som presvedčený, že ľady sa pohli a všetko sa dá do poriadku a rodina sa opäť stmelí. Od radosti som sa postavil na špičky a chcel som zamávať, aby ma v dave zbadali a počkali na mňa… odrazu som aj ja dostal chuť na kávu… ale…
Nezbadali ma. Ruku som rýchlo schoval a už som nestál na špičkách. Bohuš Bognár moju ženu pred kaviarňou chytil pevne za zadok, pritisol si ju k sebe a dali si dlhý bozk… dosť dlhý na to, že boli zošvagrení… vlastne… príliš dlhý na to, že boli zošvagrení…
Vošli. Prišla. Prišla mi električka. Všetci nastúpili. Stál som sám na zastávke a cez obrovský výklad som videl, ako si sadli a objednali. Ruky nad stolom sa im splietli.
Sadol som si na lavičku v parku a kniha v igelitke mi oťažela. Vážila pol tony. Zatláčala ma do lavičky a hanbil som sa zodvihnúť zrak. Bál som sa, že sa mi okoloidúci začnú vysmievať, že kde máš ženu, ty trtko a… nesvrbí ťa náhodou temeno «… cítil som sa mizerne!
Po očku som ich sledoval. Bozkávali sa. Neboli to švagrovci. Boli to…

Vyšli a stratili sa mi v podzemnej garáži. Bohušovo auto okolo mňa prefrčalo tak tesne, až mi nahnal strach, ale nevideli ma, oči mali iba pre seba.
„Čo bolo v robote?“ spýtal som sa slušne svojej manželky.
„Nič. Nuda!“
Prišla neskoro… ako vždy. Kamil hore niečo počítal a ja som sa márne snažil prečítať prvú stranu z novej knihy. Čítal som ju už dve hodiny. Julka odkopla lodičky, kabelku hodila na kreslo, ráznym gestom si rozopla blúzku a naliala si trochu vodky. Dve deci vypila na dvakrát a doliala si. Aby nevyzerala ako alkoholička, druhý pohár zriedila tromi kockami ľadu.
„Čo robíš? Čítaš?“ urobila pohyb, akoby si chcela prisadnúť, ale potom si to rozmyslela a zamierila ku schodom. „Tak tá nebudem rušiť, idem sa hore osprchovať…“
Od schodov sa vrátila a z baru si vzala fľašu. Bosá, s pohárom v jednej a s fľašou v druhej ruke vybehla hore ako gazela. Bola pekná. Telo mala stále pružné a postavu ako bohyňa. Zavlnila sa na schodoch a ostal som sám so svojou hanbou. Ani hubu som jej nerozbil.
V lete deväťdesiatehotretieho dostali veci spád. Julka chodila stále neskôr a neskôr, a keď raz neprišla vôbec, volala mi ráno, že prespala u kamošky, aby som sa nehneval, ale že sa zaoslavovali a že sa dlho nevideli a že už ma nechcela uprostred noci budiť a otravovať telefonátmi a…
„Zase sa hádate?“ spýtal sa Kamil a nechápavo krútiac hlavou odišiel hore niečo si počítať.
Hádavali sme sa vtedy často. Ak prišla domov.
„Som tu vo väzení, alebo si môj otrokár? Mám tu sedieť a čumieť do blbá!? To už nemôžem ani na chvíľu vypadnúť medzi ľudí!?“
„Julka, pre boha živého, kto ti to zakazuje, ale… veď už nechodíš ani poriadne domov. Spávaš… kde vlastne spávaš?“
„U kamošky! Veď som ti povedala…“
„Ale… tu sme doma… tu je tvoj domov… Kamilko…“
Treskla dverami.
V sobotu ráno som sa v posteli strhol, ako keď človeka morí nočná mora. Zobudil ma pocit, že nie som v spálni sám. Zvláštny pocit. Kedy prišla… som nevedel. Stála pri okne a čumela do záhrady. V župane. V ruke mala pohár. Už… alebo ešte…
„V záhrade nám na konári sedí tukan!“ zamumlala, odpila si a nespúšťala pohľad z exotického vtáka. Vstal som a opatrne som k nej podišiel… asi tak pristupuje primár psychiatrickej kliniky k obľúbenému pacientovi…
„To je vrana… miláčik… má v zobáku kelímok od jogurtu…“
Položil som ju spať. Nevracala. Dnes.
Inzerát som nehľadal, pohľad mi naň padol úplne náhodou. Prisahám!

SÚKROMNÁ DETEKTÍVNA KANCELÁRIA DELFA… NÁJDEME ODPOVEĎ NA KAŽDÚ VAŠU OTÁZKU…
Sobotné noviny boli plné inzerátov. Nič som nechcel kúpiť a nič som nepredával, tak neviem, načo som vôbec túto rubriku otvoril. Bol to asi osud…
Rozumiem vám, pán Puskailer, ťažko sa vám o tom hovorí, ale my sme na to zvyknutí… robíme chúlostivú robotu a robíme ju korektne a diskrétne. Ak to nepoviete vy, poviem to za vás. Chcete jednoducho zistiť, s kým vaša manželka… teda… či je vám neverná a s kým… je to tak?“
„Asi tak…“
„V poriadku! Budem potrebovať jej fotografiu, potom jej denný rozvrh, kde pracuje, aké má koníčky, typ a značku auta… sledovanie bude obmedzené iba na mesto, alebo aj mimo?“
»Aj.“
„Desať tisíc ako zálohu… ďakujem… stretneme sa o týždeň. Náklady účtujem zvlášť. Dovidenia.“
Ja som to urobil! Prečo…? Neviem! Ja… som si najal súkromného detektíva na vlastnú manželku! Som ja ale prasa!
O týždeň sme sa stretli. V jeho kancelárii. Zavrel za mnou dvere. Stiahol žalúzie. Sadol si a zatváril sa ako na pohrebe. Trklo ma! Dramatizuje, aby zo mňa vymlátil čo najviac.
„Pán… ehm… Puskailer… so sledovaním sme začali v pondelok, ako sme sa dohodli… tu…“ zo stola vzal veľkú obálku a podal mi ju, „… sú fotografie… moment! Ešte nie! Otvoríte ju, až keď vám poviem! Zistil som, čo ste chceli! V tej obálke nájdete odpoveď na vašu najpálčivejšiu otázku a ostatné vám poviem ja. Ale… najskôr… sa vyrovnáme. Päť tisíc náklady a desať tisíc honorár…“
„Ale desať som už…“
„To bola záloha, to je v poriadku, toto je vyúčtovanie… ďakujem!! Informácie, ktoré vám poskytnem sú hodné aj viac, ale my sme seriózna firma a vydieranie alebo nátlak sú nám cudzie! A… teraz sa môžete pozrieť… ja vám budem rozprávať… foto číslo jedna… no vyberte ju… vaša manž… objekt opúšťa rodinný dom, je pondelok, sedem nula tri… príchod na pracovisko… vystupuje z auta… foto číslo dva… je sedem dvadsaťosem… asi robí od pol ôsmej… do dvanásť desať pohyb v objekte Filmovej tvorby, bola v bufete, dvakrát na záchode, trkotali s kolegyňami… mimochodom, pracovať som ju nevidel ani raz, asi sa tam nepretrhnú… ale to je iná vec… o dvanásť desať obed… foto číslo tri… áno… to je tá fotografia… do pol štvrtej nič zvláštne. Pätnásť dvadsaťdva… na dodržiavanie pracovnej doby si asi nepotrpia… nasadá do auta… foto číslo štyri. Sledovali sme ju po celom meste, pár obchodov, manikúra, McDonald a ľahká večera… nič

zvláštne, stále sama až do deväťnásť tridsaťdva. Teraz to začne byť zaujímavé… prepáčte, ja nerád… ale… uvidíte sám… foto číslo päť… vystupuje z auta pred hotelom Flóra, to je na Zlatých jazerách…“
„Viem, kde to je!!“
„V poriadku… keď viete, nemusíte byť podráždený…“
„Prepáčte…“
„V recepcii sa zapisuje ako pani Veselovská a berie si izbu číslo stodesať na prvom poschodí… občianske preukazy tam nekontrolujú, ak… pravda… k predpísanej sume tristo dvadsať za noc priložíte ešte bankovku… aj ja som priložil… máte to v nákladoch. Izba číslo stodeväť bola voľná. Hotel Flóra má jednu zvláštnosť… pre nás veľmi vítanú a pohodlnú… všetky izby sú spojené jedným dlhým balkónom, a ten je predelený iba drevenými stenami, ešte k tomu zošikmenými dovnútra… no, jednoducho, žiadny problém! Foto číslo šesť… objekt sa po osprchovaní nachádza v posteli a číta… foto číslo sedem… vchádza muž…“
„Tu už žiadne fotografie nie sú!“
„Nie!?“
„No nie! je ich tu len šesť!“
„To hádam nie je… mož… ahá!! Tu sú! Prepáčte! Ešte skôr, ako vám ich podám… ste si istý… pán Puskailer… že ich chcete vidieť? Možno… by sa to dalo riešiť doma v pokoji… moja manželka má otvorenú manželskú poradňu…“
„Dajte to sem!“ zasyčal som a ani neviem, prečo som sa tak ponáhľal.
„…v poriadku! Ja som vás varoval! Nech sa páči druhá obálka! Foto číslo sedem… vchádza muž…“
Skoro som odpadol. Bohuš Bognár… môj vlastný švagor a… jej tiež… vykefoval Julku na desiatich nasledujúcich fotografiách v desiatich rôznych polohách! Prvá… ale… stačí, že som to videl ja!
„Naša súkromná detektívna kancelária sa môže pochváliť mimoriadne kvalitnou optickou technikou…“
„To vidím…“
„… ale neúčtujeme prirážku! Kvalita je naša značka a považujeme to za samozrejmosť!“
„Tak… vám teda pekne… ďakujem…“
Vstal som. Tušil som celú pravdu už dávno a nebol som až taký zlomený, ako by ten vydriduch očakával, a to ho prekvapilo. Ale aj on mňa.
„Dobre… takže to ďalšie preberieme až na nasledovnom stretnutí? Ako chcete… tak zatiaľ dovi…“
„Aké ďalšie?“
„No… zaplatili ste mi za celý týždeň… toto bol pondelok…“
„Pon…“

Asi som vyzeral zmätený, lebo pohotovo priskočil a podal mi pohár minerálky. Dobre mi padla.
„To pokračovalo!?“ zaúpel som.
„No… to je dosť ťažko definovať. Ak myslíte vašu ženu… tak áno… ak myslíte jeho, tak nie…“
„Ste normálny? Ona tam chodila onanovať!?“
„Ani nie… ono je to trochu zložitejšie, pán Puskailer,“ a zhasol svetlo. „Viete… ja som si tú izbu prenajal na celý týždeň, lebo som sa tak trochu poinformoval na recepcii, a tam mi povedali… za bankovku… máte to v nákladoch… že vaša že… teda objekt je tam dosť častým hosťom. Vynechal som nepodstatné sledovanie cez deň a sústredil som sa na večery a noc a… fotoaparát som vymenil za kameru…“
Odstrčil sa na kolieskovej stoličke a do videa vložil kazetu, ktorú som predtým nevidel a ani neviem, odkiaľ ju vybral. Asi sa vyžíval v prekvapeniach. Kazeta s rachotom zmizla v mašine a ten pes sa iba usmial a stlačil tlačidlo na diaľkovom ovládači.
„Teraz to pôjde dosť rýchlo… takže… utorok… je dvadsať sedemnásť… to vidíte dole na digitálnych číslicach… čas je nastavený presne… objekt…“
Hanbil som sa ako pes! Moja žena cez celú obrazovku a tá sviňa… moment!!
„To nie je on! Švagor je blondiak a toto… tento…“
„To je režisér Frank Richter… holohlavý ako koleno… jeho meno sme zistili až vo štvrtok… chodia spolu na obedy… a aj…“
„Ale… bože…“
„Ešte minerálku… alebo niečo tvrdšie?“
„Prosím vás… to ani… nie je nutné… celé…“
Detektív prekvapene pozrel na obrazovku a ja som mal pocit, že sa vo mne sklamal. Dúfal, že si jeho umelecké dielo vychutnám až do konca. Stlačil stop.
„Tak nie? Ja som vás varoval! Pravda býva…“
„Držte aspoň chvíľu hubu!“
Bol to profík! Dnes už viem, že to bol profík a že si iba perfektne odviedol svoju robotu. Bola to všetko moja chyba. Chcel som, aby niečo zistil, a keď mi to niečo naservíroval na striebornom podnose, nebol som dosť dobrý chlap to stráviť. Prehltol som a hrdinsky som sa spýtal.
„To… pokračuje?“
Iba prikývol.
„Skončíme?“
Dal mi čas na rozmyslenie.
„Nie! Chcem to už vedieť všetko,“ a pevne som zovrel operadla.
Video zarachotilo a Julka hrala hlavnú úlohu.

„V stredu…“
„To nie!!“ zaúpel som. Julka kľačala v hlbokom predklone a nejaký dlhovlasý frajer ju odzadu…
„To je osvetľovač Karol Otmar… časy vám už hovoriť nebudem… asi nie sú dôležité…“
„Vo štvrtok spala doma…“ vzdychol som.
„Správne… nič som nenatočil. Ale v piatok…“ stlačil rýchly previn napred a pásku zastavil práve v momente, keď Julka…
„To je scenárista Václav Vanek…“
„Vypnite to! Prečo odrazu tak revú!?“
„Podarilo sa mi inštalovať aj mikrofón… máte to v nákladoch…“
„Okamžite to vypnite!“
„Ten koniec vás nezaujíma?“
„Aký koniec!? Cez víkend bola doma!!“
„Myslím koniec v piatok.“
„To… nie je všetko?!“
„Už len kúsok… zrýchlim to… dvadsaťdva nula sedem odchádza scenárista Vanek z hotelovej izby… objekt je v sprche… dvadsaťdva dvadsať vychádza zo sprchy… teraz detail… oblieka si nohavičky… podpr… oblieka sa… dvadsaťdva dvadsaťtri vchádza hotelová služba… rozopína si nohavice… objekt šedina posteli… služba pristupuje k nej… ona stále sedia…“
„Aááá…“
„Tak dobre… radšej to vypnem…“
Viem, že mi bolo zle, aj keď otvoril okno a nalial mi koňak. Hoci tvrdé nepijem, jeden som si dal. Prebehol okolo mňa a zapálil svetlo. Čakal, kým sa nadýchnem.
„Vy ste zistili… že…“ nemohol som dopovedať, „… že mi je neverná.“
„To nie je presné, pán Puskailer… ono… v skutočnosti… som zistil, že vaša žena jebe, kade chodí…“
Potom siahol pod stôl a okamžite vošli dvaja chalani. Veľkí. Jeden si sadol na roh stola a druhý ostal stáť za mnou.
„Chlapci, pán Puskailer sa práve dozvedel, čo chcel! Pán Puskailer… táto kazeta… je originál! Kópia neexistuje! Je vaša… za päťdesiat litrov… ak nemáte hotovosť, kolega s vami zbehne dole do banky… viete, ja šeky neuznávam!“
Pripadal som si ako úchyl. Stále dokola som si púšťal video, na ktorom moja vlastná žena robila veci, o akých sa mne ani nesnilo, a raz tam bol holohlavec, raz blondiak, raz poskok z hotela… ten sa ani nevyzliekol, iba stál a škeril sa… bral to ako rýchlovku na spestrenie nudnej pracovnej zmeny…

Sedel som v obývačke a čakal som ju. Našťastie neprišla. Vyspal som sa a už som ju nechcel zabiť.
Nevedel som, čo mám robiť. Možno to znie paradoxne, ale jediným mojím kamarátom a spojencom v núdzi… hoci kúpeným kamarátom… draho kúpeným kamarátom… bol súkromný detektív, a tak som ho navštívil opäť.
„Ako to myslíte?“
„Tak ako som povedal! Manželku a jej manželskú poradňu do toho neťahajte! Ja sa vás pýtam ako chlap chlapa… okrem toho, ako skúseného chlapa… čo s tým!?“
Hojdal sa na stoličke a prepaľoval ma pohľadom. Vetril prachy, ale v jeho pohľade bolo aj niečo iné. Bavil sa a… bol tam aj záujem. Taký zvláštny, ale bol tam. Pochopil, že jeho manželke zarobiť nedám a že poradňu nepotrebujem… že… to chcem riešiť sám a po svojom. Vypľul špáradlo a navalil sa na stôl.
„V slušnej spoločnosti manžel zabije soka a je po vtákoch! Lenže… bez urážky… vo vašom prípade by ste museli vystrieľať polovicu mesta…“
„Čo si to do…!!“
„… dobre… dobre… takže… chcete vedieť, ako to riešiť!? No… dobrá rada nad zlato…“
Kúsok zlata som mu dal.
„… díky… pozrite! Máte iba dve možnosti. Buď sa na to vykašlete a zvyknete si… darmo vyskakujete!! To sa stáva bežne, stačí, aby vychladla hlava a aby si dotyčný reálne zhodnotil svoje možnosti a schopnosti… alebo…“
„No!?“
„… česť nadovšetko! Talianske riešenie… nehoda, alebo lúpežné prepadnutie v byte a vyruší ozbrojeného páchateľa…“
Privrel som oči. Chcel som aj uši, ale nešlo to.
„Vy by ste ju boli ochotný… vy myslíte…?“
„Ja nič nemyslím, ja ani nesmiem myslieť na to, na čo myslíte vy… ale… ak by ste na tom trvali, dohodli by sme sa…“
„A… inak?“
„Myslíte iné riešenie? Mierové? Tak počúvajte! Pokúsite sa to riešiť sám a doma. Ukážete jej, čo máte na páske, a bude oheň na streche. Po pár fackách dôjde na argumenty. Vy jej vytknete členok a to, že je kurva… to časom prejde a začne ona… prejde do protiútoku, že ste neschopný ju ukojiť, že ste stále v robote a seriete na ňu, že ste sviňa a najali ste si na ňu očko, že chcete provokovať a rozbiť manželstvo… po pol roku zblbnete tak, že nebudete vedieť, kto sa má komu ospravedlniť, a ospravedlníte sa vy jej! Poznám to! Tak to v živote manželskom chodí! Nakoniec vás otrávi…“
„Čo!? Prečo?“

„Lebo ste jej pokazili život a ste všetkému na vine…“
„Čím?“
„Už len tým, že ste šiju vzali.“
„Ale… prečo… by ma mala… otráviť…?“
„Aby dedila, aby mala voľný kvartír, aby sa oslobodila, aby sa mohla realizovať, aby sa necítila viazaná a utláčaná a stiesnená a nedocenená a…“
„To by Julka nikdy… moja žena by toho nikdy nebola schopná!!“
Ten debil sa začal znova hojdať na stoličke a usmieval sa tak sprosto… až som mal pocit, že má asi pravdu.
Bol som na polícii a vybavil som si zbrojný preukaz. Kúpil som si pištoľ. Predavačovi som povedal, že chcem najlepšiu na svete. Predal mi Glock 19. Nevedel som sa celkom dobre vžiť do pozície mafiána, po nociach obchádzajúceho tmavé uličky a zháňajúceho priekupníkov s čiernymi zbraňami. Kúpil som ju legálne, zaplatil si inštruktora, aby ma naučil strieľať. Nešlo mi to, stále som zatváral oči a namiesto, aby ma výstrel prekvapil, desil ma. Pri nabíjaní som si vždy polámal všetky nechty. Rozhodol som sa ostať verný matematike a zamkol som ju do zásuvky v spálni. Zámka bola rozheganá. Stačilo silnejšie trhnúť… Neskôr som to chcel opraviť…
Často som vysával. Koncom leta… a vlastne aj celú jeseň deväťdesiateho tretieho som býval doma často sám. Julka bola stále preč a Kamilko si našiel vážnu známosť. Anka bola o ročník nižšie a okrem matematiky ich spájala aj láska k vode, a tak buď niečo počítali, alebo člnkovali na kajakoch dole v lodenici. On to mal z domu na bicykli desať minút a ona z intráku pešo sotva päť.
Tak som vysával. Keď som nemal špinavý riad… kto by ho zašpinil?… vyberal som postupne čistý a systematicky som ho umýval. Šum vody mi robil dobre, pomáhal mi sústrediť sa a premýšľať.
Náš veľký luxusný dom pustol. Kúpil som si andulku. Počúvala na meno Robino a sedávala mi na ramene a večer sa sama vracala do klietky. Dvierka som nezatváral. Každý živý tvor má právo na slobodu a voľnosť… myšlienok aj pohybu…
Aj andulka. Aj Kamilko. Aj julka. Aj… ja… by som chcel…
Ja viem! Kecám! Chcete vedieť, čo som spravil s kazetou!
Kecám zámerne… neviem, ako to napísať… bál som sa? Bolo mi to trápne… trápne aj za ňu? Ja neviem, ako sa takéto situácie riešia, julku som mal stále rád, tak ako som to mal riešiť?
Nespravil som nič. Kazetu som položil vedľa pištole a ani neviem prečo, pri pohľade na artefakty budúceho zločinu som mal naozaj pocit viny ja. Zásuvku som rýchlo zavrel a snažil som sa na to všetko zabudnúť.

Ešte si pamätám na trápny pocit, keď som ovoniaval kakao, čo mi raz Julka spravila na raňajky. Ochorela a bola týždeň doma… tak raz spravila raňajky. Nebolo otrávené. Ale… ja blbec som ho ovoňal a opatrne som odpil. V duchu som si predstavil ako v poslednej agónii s pištoľou v ruke bojujem s manželkou travičkou…
Ten debil ma úplne zblbol. Bol som si istý, že pištoľ nikdy v živote nepoužijem.
Natálka prišla v nevhodnom čase. Nikto nebol doma. Vedela, že psa nemáme a že zadné dvere sa dajú otvoriť kľúčom spod kvetináča. Alarm to síce spustilo vždy, ale poznala kód a hneď telefonovala na políciu, aby neposielali hliadku, že všetko je v poriadku. Alarm vymyslela Julka a zariadila, aby náš dom dali na PCO…
„Preboha, a to je čo?“
„Pult centralizovanej ochrany na polícii. Poznám sa s jedným dôstojníkom… Kamil! Ty nejdeš s dobou! Len sa pozri na tie obrazy na stenách a moje šperky a… tá amfora od otca… je stará desaťtisíc rokov…“
„Julka, vtedy ešte nevedeli vyrábať amfory…“
„Tak päť… to je jedno!“
Tak nám začali do domu chodiť policajti. Vraj… vibrujú vám okná vo vetre a nám to signalizuje vlámanie… nevypli ste kontrolku, u nás to svieti… susedia volali, že vám huláka alarm, vypnite červené tlačidlo… nič na tomto svete nie je dokonalé a technika už vôbec nie.
Natálka vedela vypnúť alarm a aj vedela, že sa musí zahlásiť na polícii, ak vstupuje zadným vchodom. Krvavý nos si vysniakala do umývadla a krvavé šaty vložila do práčky. Krvavé telíčko si osprchovala v našej kúpelni a potom v našej spálni hľadala niečo na prezlečenie.
Pomýlila sa. Krvou podliate oči ju zaviedli k mojej skrinke a k mojej zásuvke. Nešla otvoriť a tak mykla…
Ja som v ten deň prišiel domov až večer. Prednášal som do šiestej, chvíľu som sa zdržal s dekanom, lebo rozpočet na vedu a na vedeckú činnosť študentov nám opäť skrátili na polovicu a dekan nevedel, či sa nám nepoložia] doktor andské štúdium. So zármutkom v očiach mi oznámil, že to so školstvom v najbližšej dobe vidí veľmi bledo…
Diódka pri bráničke mi signalizovala, že niekto je doma. Kamilko by mi povedal, že potrebuje byť sám s Ankou, takže to mohla byť jedine Julka! Až som poskočil od radosti, že je tak skoro doma. V obývačke svietil televízor. Modravý odlesk v oknách som poznal.]e doma! Chodník od bráničky k dverám som neprebehol, preletel som ho ako na krídlach Amora a bol som rád, že po dlhej dobe strávime spolu pekný večer…!
Keď som zasúval kľúč do zámky, dostal som bohovský nápad. Prekvapím ju! Nepôjdem spredu, ale vyblafnem na ňu odzadu! Obehol som dom a

preplížil som sa cez zadné dvere. Aby som nedupotal, vyzul som sa už vonku.
Čudné mi to bolo už v chodbičke pri kuchyni. Film mala pustený príliš nahlas a namiesto slov… niekto tam vzdychal a zavýjal…
„Natália!!“ zreval som a prišlo mi nevoľno. Dúfal som, že tie obrázky už nikdy v živote neuvidím!
Ani sa nepohla. Civela na obrazovku. Pomaly nasmerovala diaľkové ovládanie, stlačila stop a dom stíchol. Keď vstala a pozrela mi do očí, podlomili sa mi kolená.
Bola modrá. Mala modrú pyžamu a tvár tiež. Pyžama bola moja, tvár… cudzia. Z nosa sa jej pustila krv. Červená čiara prebehla perami, odrazila sa od brady a kvapkala na prsia. Iba stála a prepaľovala ma očami.
„Ty si to vedel!“
Dal som jej vreckovku. Nechápavo si ju prezerala. Opatrne som jej pritisol jej vlastnú dlaň na nos.
„Sadni si.“
Z chladničky som priniesol ľad a dal som jej obklad na zátylok, jeden aj na pravé oko. Ďalší na líce. Fľašu na stole aj s nedopitým pohárom som bral ako normál v našej rodine, a aj keď som vedel, že nepije, nečudoval som sa.

„Odkedy?“
„Natálka… ja…“
„Odkedy!?“
„Tri mesiace… asi…“
„Sviňa!“
„Natálka… ja…“
„Bohuš!“
„On…“
„Tá kurva…!“
„Bohuš možno…“
„júla!“
„Možno… by sme sa mali o nich porozprávať…“
„Môžeme! Začnem ja… kurva a hajzel… a ty?“
„Ja…“
„Ako vždy! Ostaň tam… so svojimi sínusmi a kosínusmi…“
„Mala by si ísť na políciu…“
„Pôjdeš so mnou?“
„Prečo? Ja…“
„Aby si mi dosvedčil!“
„Ja… čo…?“
„Že môj muž je sviňa prvého rangu a bije ma každý deň…“

„To hádam…?“
„… každý deň!! A že je kurevník a trtká vlastnú švagrinú… prepáč… tvoju ženu… a že celá rodina Bakových stojí za hovno aj s príveskami, čo sa na ňu časom navešali…“
Vypila a tvrdo ma zmrazila pohľadom.
„Ty možno nie! Tak čo!? Ideme na políciu!?“
„Natálka…“
„Vyser sa na Natálku! Tak si mi hovoril pred dvadsiatimi rokmi a ja som sťala od radosti do plienok!! Ty debil… teraz sme už veľkí… a naši najdrahší nám spolu jebú!!“
„To hádam…“
„To hádam… ani nieje možné!! Čo!? To si chcel povedať? Tak na…“ stlačila play a kazeta zabzučala.
„Natálka… prosím ťa…“
Kazeta cvakla. Bola na začiatku. Vedel som, čo je na začiatku.
Dvere sa otriasli mohutnými údermi. Až nás myklo. Návštevník si nedal robotu so zvončekom pri bráne, preskočil ju a rovno zabúchal na dvere. Natálka stuhla. Dvere zavibrovali.
„Švagor!! Ty hovado… zas je u vás!? Otvor!!“
„Nepúšťaj ho…“ zaprosila.
„Povedala si… že som sínus a kosínus… tak si to vyjasnime raz a navždy, Natálka! Kam sa schováme? A… prečo by sme sa mali schovávať práve my? Nech sa hanbia oni!“
Otvoril som.
„Nóó… prosím! Jeden ako druhý… jedna v pyžame a druhý skoro tiež…“
Vpadol dovnútra a ledva stál na nohách.
„Ťahaj domov… krava…“
Stála ako socha a delila ich íha sedačka. Ani brvou nehla. Zľakol som sa jej pohľadu. Hovoril, že dnes je posledný deň trýznenia. Po tom, čo videla, sa ho už nebála. Bola odhodlaná. Nechcel som zažiť koniec ich manželstva práve v našom dome, milšia by mi bola lúka za domom, alebo boxerský ring, alebo…
Zaútočil tak rýchlo, že sme si to vôbec neuvedomili. Počítal som s vyjednávaním a vysvetľovaním a so slzami a prosbami o odpustenie… ale on zaútočil. Uskočila a spadol. Diaľkovým ovládačom ho tresla do hlavy. Rozletel sa na všetky strany a urobil ešte poslednú službu vo svojom elektronickom živote. Pustil video.
Vstal a pošúchal si zátylok.
„Ty… jeblina…!!“
Potom si všimol pohyblivé obrázky v televízore.

„To…“ ukázal rukou na televízor a nevedel, o čo ide. Bol opitý, ale nie tak, aby sa nepoznal.
„Ako…? Kto to…?“
Zarazil ho pokoj, s akým sme to prijímali. Preňho to bola premiéra. Šokujúca premiéra. Dvaja muži a jedna zbitá žena stáli rozostavení okolo sedačky a dávali na seba pozor. Pripadal som si ako v zlom filme o ľuďoch, čo do môjho života vôbec nepatria. Na obrazovke sa Bohuš videl v situácii, ktorá nepotrebovala komentár. Mikrofón zohnal detektív až v piatok, takže to boli iba obrázky. Zvuky sme si vedeli domyslieť. Julka sa zvrtla, otrčila mu zadok a Bohuš to využil…
„Serte na to…“ zaprosil a sklapol.
Natálka sa ani nepohla. Film už poznala, tvrdo mu hľadela do očí a Bohuš si odgrgol. Situácia sa mi zdala dosť trápna a video som stopol. Kým som sa zaoberal televízorom, priskočil k nej. Zvýskla. Predlaktím jej nadvihol hlavu a nôž jej oprel o hrdlo tak nešetrne, že ju porezal. Krv jej stekala za golier mojej modrej pyžamy, čo som dostal od Julky k narodeninám.
„Otvoril som ti, aby sme sa porozprávali, nie aby si tu robil horor s nožom v ruke, Bohuš! Prestaň!“
„Pôjde so mnou… ty sraľo… má svoj domov…“
„TrtkávaŠ mi ženu, nadávaš mi do sraľov a robíš mi z domu divoký západ… tak čo ešte chceš!?“
Kopla ho do rozkroku. Urobila to šikovne, ani ju nestihol viac porezať. Zamkla sa na záchode. Vybehol som hore a zistil som, že Natálka mi vlastne zachránila život. Vylomila zásuvku a ja som iba zobral Glocka, zasunul som zásobník a obtiahol som. Stál vo dverách. Namieril som.
„Polož ten nôž…“
„Nestrelíš! Profesorke, si mäkký…! Júla mala pravdu… aj keď trtkáš, myslíš iba na čísla, tak počítaj s tým, že sa ťa nebo…“
Urobil krok a vystrelil som.
Keď som otvoril oči, ešte som žil.
„Natálka… je preč… otvor…“
Sedeli sme v obývačke a stískal som ju, ako sa len dalo. Triasla sa. Všetky dvere som pozamykal.
„Nie je to hlboké…“ošetril som jej najčerstvejšiu ranu a prezliekla si zakrvavenú pyžamu. Teraz mala hnedú. Túto som dostal k meninám.
„Kam sme to… až nechali zájsť…?“ zašepkala.
„Ja… si myslím, Natálka, že by to chcelo trochu viac rácia a menej emócií, inak sa z toho nevymotáme. Čo sa stalo… stalo sa… videli sme a… už sa to asi nedá zvrátiť…“
„Tvoja žena je kurva s bielou pečeňou z najkvalitnejšieho carrarského mramoru a môj muž je sadista a… ani neviem, či na to, do čoho ma po

večeroch nútil, existuje diagnóza… prasa… tak čo chceš? Aké rácio? Kamil… ostali sme sami… to je… naše rácio…“
Pritisla sa ku mne a ja som ju začal hojdať ako Kamilka, keď ho boleli zuby. Prestala plakať a upokojila sa. Potom… ma objala… iba tak… ruka jej spočinula na mojom krku a hlavu si pritisla na moju hruď. Dlho sme sedeli v obývačke a tma nám nevadila. Zlí ľudia nás opustili a nám dvom začalo byť dobre.
Asi som to celé pokazil ja. Postavil sa mi.
„Prepáč…“
Postrehla to.
„Kamil… ja… ťa…“
Vyzliekla sa a vyzliekla aj mňa. Musel som dávať pozor, aby som sa nedotýkal modrých miest. Povedala mi, že fialové a čierne už tak nebolia, aby som sa nebál…
Nič také krásne som v živote nezažil. Na druhej strane potoka to bolo fantastické, lebo to bolo po prvý raz, ale toto… bolo fantastické, lebo to bolo po… prvý raz…
Zaspali sme si v náručí.
V pondelok dvadsiateho decembra som zašiel za svojou ženou do práce. Celý víkend nebola doma. Blížil sa koniec roka a nový rok a ten by mal priniesť aj nové predsavzatia a nové rozhodnutia a… takto to ďalej nešlo. Domov už nechodila, a tak som sa za ňou vybral.
„Pani Puskailerová išla do bufetu… teraz… mala návštevu… taký vysoký fešák… asi zabehli na kávičku…“ povedala mi kolegyňa v kancelárii a priblblo sa škerila.
Zbehol som dole do bufetu.
„Teraz tu boli… s takým vysokým fešákom… išli tam za roh na parkovisko…“ povedala mi bufetárka.
Na parkovisku som ich zbadal prvý, preto som sa mohol skryť a obehnúť celú budovu. Stáli pri Bohusovom aute. Bol som dva metre od nich, ale delil nás nízky múrik a pár smetiakov.
„… ja tie prachy potrebujem…“
„Júla! Si na hlavu, kde ich mám vziať! Tá tvoja podarená sestra všetko previedla na kontá, ku ktorým nemám prístup, kto jej to poradil, Má?! Krava jedna…“
„… ja tie prachy potrebujem… Bohuš!“
„Prachy… prachy! Teraz nemám! Radšej mi povedz, kedy to s ním skoncuješ? Skoro ma zastrelil, debil! Má pištoľ! A majú… aj tú kazetu…“
„Aj na tom sa pracuje… mám známych… bude to nehoda pri čistení… ani netuší, ako dobre spravil, že šiju kúpil… ale to nie je tvoja starosť, ja potrebujem tie prachy!“

„Dohoda tak neznela! Až keď dodajú tovar. Ja som ich ešte ani nevidel!“
„Dohodu si dojebal ty! Tá blonďavá vošla k tebe na izbu a už nevyšla… koľko mala… trinásť? Preto sú nervózni, lebo ju museli po tebe ešte aj upratať! A čo si prejebal v kasíne, ich nezaujíma… prevzal si tovar, tak plať! Ja tie prachy potrebujem…“
„Kurva! Kde doboha…“
„Rob, čo chceš, ale už sú netrpezliví… a nový tovar nepríde, kým nevyrovnáš starú dodávku…“
„Skurvení Ukrajinci…“
„Tieto prídu z Rumunska… najstaršia má štrnásť… ako sme sa dohodli…“
„To nebudeme rozoberať teraz! Na ulici!“
„Nemusíme! Uzavrime minulý obchod a je to! Inak… vedia, kde bývaš, aj na čom jazdíš… ja sa s tebou maznať nebudem!“
„Si…“
„Sklapni a plať!“
„Chcel by som jednať s dodávateľom…“
„Hovno! Mňa neodrbeš! Všetky prachy pôjdu cezo mňa… s tým sa zmier! A neskúšaj to na mňa! Fízlov by možno veľmi zaujímalo, ako zdochlo to blonďavé decko…“
„Si kurva…“
„To je možné, ale tebe to v žiadnom prípade prachy neprinesie…“
„Tak sa pojeb!“
„Aj ty…“
Tresol dverami, naštartoval a odišiel. Žena, ktorú som považoval za svoju, tiež. Ostal som sám. Za múrom.
Ako dlho som už bol za múrom?
V utorok dvadsiateho prvého decembra som prednášal do pol štvrtej. Zjedol som desiatu, čo som nestihol o desiatej, a natiahol som sa u seba v kabinete. Futbal sme hrali až o šiestej, tak som si zdriemol. Zaspal som a do telocvične som prišiel neskoro. Aj tak to nestálo za nič, študenti už boli doma, a tak sme sa tam naháňali iba starí fotri.
O ôsmej sme zabehli oproti do Machnáča na pivo.
„Ty máš dnes narodeniny nie… Kamil?“
„Zajtra… dvadsiateho druhého!“
„To je o chvíľu… akoby sa stalo… nedáme jeden výnimočný…“
Blížila sa záverečná.
„Na to pivo…?“ zneistel som.
„No a? Aspoň budú lepšie zaberať… pán hlavný… štyri koňaky… kolega má meniny…“
„Narodeniny, ty bulo…“ opravil ho asistent a aby zahovoril faux pas, spýtal sa ma, „… a koľko… ak to nie je tajné?“

„Štyridsať tri, chlapci moji…“
Dali sme si koňačik. Naozaj dobre zaberal.
„Idem… už…“
„No počkaj! To si myslíš, že nemáme na to, aby sme si uctili šéfa katedry!? To by si nás naštval! Pán vrchný… ešte štyri…“
„Aj na mňa!! Kamil… ty si fajn chlap… lepšieho šéfa sme si nemohli ani želať…“
Pán vrchný bol kamoš, nechal nás aj po záverečnej. Sotva som stihol polnočnú električku. Sotva som sa do nej nasúkal, asi nejaký nový typ so zúženými dverami…
Kamiľko a Juľka sedeli v obývačke a niečo riešili. Niečo vážne, lebo syn mal vystrašený výraz a Julka iba prižmúrila oči a zasyčala.
„Ako hovädo… ako sa slušný človek môže takto ožrať… pán profesor… keby tá tak videli kolegovia…“
„Otec… preboha…“
„No čo!? Mám meni… aj narodeniny… raz za uherácky… uher… ský rok… si môžem… nie!?“
„Chceli sme sa s tebou… porozprávať… otec…“
„Tak sa rozprávajme! Výborne! Už dávno… sme sa nie…! Tak do toho, kto začne… ja som v poriadku… frzič… fyzičku mám dobrú, znesiem oveľa viac…“ a aby som im to dokázal, vzal som zo stola fľašu a napil som sa priamo z nej.
„To nemá význam…“ skonštatovala moja manželka a smutne pozrela na syna. „Radšej už choď… necháme to na zajtra…“
„Nič nenecháme na zajtra!! Tezar… teraz, alebo nikdy… tak von s kým… s tým!!“
„Otec… ty si si najal…“
„Nechaj, Kamilko! Ja sama, ty sa s ním nešpiň! Kamil… najal si si súkromné očko, aby ma sledoval…?“
„No a…?“
„… a kúpil si si pištoľ?“
„No a…?“
„… a skoro si zastrelil Bohuša…?“
„No a…?“
„Otec!“
„Dobre… dobre…! Tak to vás šte… štve, že som si kúpil, že som si najal, ale to, čo zistnil… zistil, to nie, čo!? To si mu asi nepovedala…“
„Kamilko, radšej to necháme, keď otec vytriezvie. Zajtra…“
„Žiadne zajtra! Téza… treza… dnes! Tvoja matka je obyčajná…

„Pred tým chlapcom nie! Kamil, spamätaj sa! Alebo budeme rozoberať aj tvoje aféry na fakulte!? Ako to bolo s tou Hartmannovou, čo si jej nechcel dať skúšku, há!?“
„To… sa už vysvetlilo… to… bolo dávno…“
„Chcem sa s tebou rozviesť, Kamil…!“
Nastalo ticho. Prekvapila aj syna.
„Tak! Rozplie… vlastne rozviesť! No… pekne… pekné narodeniny…“
„Mama…“
„To nemá význam, Kamilko! Už spolu aj tak nežijeme… si už veľký… ja… nemám na koho brať ohľady! Preto som ti dnes volala, preto som sa s tebou chcela porozprávať… s vami porozprávať, netušila som, v akom stave príde…“
„V akom stave!? Ty si ožratá v jednom kuse a ja som v stave!? Panebože!!“
„Vidíš, čo stvára! V poslednej dobe iba reve…“
„Júla!! To… čo hovoríš… prečo ho klameš…!?“
„Kúpil si pištoľ… ešte ma s ňou zastrelí, či čo…?“
„Júla! Kamilko! To ona… ona ma chce zastreliť, nie ja ju! Počul som ju, ako to hovorila strýkovi Bohušovi… sú spločnení… spolčení…“
„Otec!! No tak! Choď sa vyspať…“
„Kamil, si paranoidný…“
„Para…? Ja že som… para… ani nevieš, čo to je…“
„Zato ty to nevieš ani vysloviť… ožran…“
„Ožran! Para… noik…!!“
Priskočil som k nej a urobil som chybu. Hneď, ako som to spravil, som vedel, že je to chyba, ale ani som netušil, aká veľká. Tresol som jej cez celú hubu! Takú… dvadsaťročnú facku… dlho sa to vo mne zbieralo… zaslúžila si… ale nie dnes! Dnes som nemal…
Kamil vyskočil a oddelil nás. Julka vybehla hore a zamkla sa v detskej. Kamilko tresol dverami a ostal som sám. Iba s… fľašou. Spláchol som všetku tú špinu a falošs… potom ešte raz. Aj do tretice…
„Otvor tie dvere!!“ reval som a dlaň ma pálila, ako som trieskal. „Dokončíme to, keď si si to už tak pekne pripravila, aj so svedkom… si špina… zaťahovať do toho ešte aj chlapca… vylez!! KurvaU Vylez… lebo ťa…“
Ozaj!! Veď ja mám pištoľ!
Zabehol som vedľa do spálne. Bola pokazená, nedala sa nabiť. Dosť dlho mi trvalo, kým som prišiel na to, že ani nieje tak veľmi pokazená, ako skôr citlivá na to, ktorým koncom sa do nej strká zásobník…
Unavilo ma to. Sedel som na taburetke a čumel nad posteľ. Krásna fotografia. Mala prekrásne svadobné šaty! Mala ma rada aspoň vtedy?

Bola to iba vypočítavosť… už tak dávno? Nie! To… nie! Veď sme sa tak strašne milovali!! Ja som ju tak strašne…
Sedel som a plakal. Pištoľ som priložil k hlave.
Ono… to nie je také jednoduché… streliť do ľudskej hlavy… ani do svojej…
Otvoril som okno a zreval na celú záhradu… „… tak koho mám potom zabiť, keď nie seba…!?“
Na strome sedel tukan.
Namieril som a vystrelil. A… znova! A… znova!
Dole pod oknami niečo zarachotilo, ako prevrhnuté vedro… zazdalo sa mi, že som zbadal nejaký tieň, siluetu…
Tukan tam bol stále, sedel na konári a trepotal sa vo vetre… ako kus igelitu. Netrafil som ho… asi ani záhradu.
Nahovno… taký Zorro pomstiteľ! Pištoľ som nasrdene šmaril na posteľ a zbehol som dole. Dopil som fľašu a vypadol. Nemohol som tam ostať… po tom všetkom sa mi chcelo ujsť preč, niekam… von… ďaleko…
Chvíľu som sa potácal od obrubníka k obrubníku… našťastie som si našiel puklinu v asfalte a tá ma viedla celkom rovno… po hodine som prišiel na nábrežie. Studený vzduch mi urobil dobre. Dvakrát som sa vyvracal. Asi aj raňajky.
Na fakultu som to už mal kúsok. Prespal som v kancelárii.
V stredu ráno dvadsiateho druhého decembra som sa oholil… pre podobné prípady som mal v stolíku elektrický strojček. Vždy mi na hrdle naskákali pupáky, ale mal som prvé dve hodiny prednášku, tak som sa musel poľudštiť. Okrem toho som mal narodeniny! V bufete som si dal horúci vývar a rožok… viac som nevedel prehltnúť. Do auly som napochodoval aj s fľašou minerálky.
Odprednášal som sotva začiatok, keď vošiel dekan, asistent a dvaja páni s unudeným výrazom v tvári.
„Pán kolega… na slovíčko…“
Vyšli sme von.
„Toto sú detektívi z oddelenia vrážd… kapitán…“
„To je jedno… my sa zoznámime…“
„… iste! Kolega za vás zoberie prednášky… oni by sa s vami radi…“
„Veľmi radi! Vy ste pán Puskailer?“
„Áno…“
„… pán Kamil Puskailer?“
„Áno…“
„Vaša manželka sa volá Júlia Puskailerová… rodená Baková…?“
„Áno…“
„Tak pôjdete s nami…“
„Prečo?“

„U nás sa všetko dozviete…“
„Mám v aule minerálku… môžem…“
„Nie! U nás je minerálky dosť…“
Klamali. Nechceli mi dať ani pohár vody. Požiadať o viac som sa ani neodvážil, hoci som mal narodeniny a večer som chcel kúpiť šampanské, zvolať rodinnú radu a všetko dať do poriadku a… aj sa ospravedlniť, ak by to pomohlo…
Ten debilný súkromný detektív!! Napokon… mal pravdu!
Nedostal som ani pohár vody. Iba chodili hore–dole… jeden sedel v rohu a niečo si čmáral… nejaký tučko sa nechutne napchával a čítal noviny a ani si ma nevšímal. Dvaja si sadli oproti mne a hypnotizovali ma.
Nič z toho, na čo sa ma pýtali, som nechápal. Potom mi ukázali fotografie…
Julka ležala v spálni na posteli. Tam, kde bolo jej zlaté, dobré srdiečko, bola veľká červená machuľa.
Prišiel nejaký chlapík s veľkým čiernym kufrom a ruky mi oblepil páskou… vraj povýstrelové splodiny. Potom mi natrel dlane čiernou farbou a otlačil ich na papier. Čakali sme asi hodinu, zatiaľ ma s prehľadom ignorovali. Potom zazvonil telefón. Až zvýskli od radosti… Potom volal ešte niekto a vraj vyšli aj daktilky… ale ja som stále nechápal.
Večer ma predstavili vyšetrovateľovi a on mi predstavil obhajcu.
„Doktor Vágner… vlastného nemáte, ste povedali…“
Nemal som. Poznal som veľa doktorov, väčšinou matematici a fyzici, poznal som aj jedného doktora z chirurgie… ale doktora práv som nikdy nepotreboval.
„Doktor Vágner vás bude zastupovať…“
„Tak už môžem ísť domov?“
„Nie! Bude vás zastupovať v prípravnom konaní a ak sa nič nezmení, aj na súde…“
„Na súde? Ale… ja som nič nespravil!! Už som to tisíckrát povedal vašim kolegom… prosím vás… pohár vody… ďakujem… ja som im to už hovoril! Prečo ma nikto nepočúva…“
„Pán doktor, nechcete sa porozprávať s klientom osamote?“ vyšetrovateľ unudene povytiahol obočie.
„Iste… asi to bude nutné…“ súhlasil obhajca.
Vyšetrovateľ si vzal cigarety a vyšiel von. Videl, že som v šoku a vôbec nechápem, že ma chce obviniť z vraždy manželky. Nechal obhajcu, nech mi to vysvetlí.
„Pozrite… pán Puskailer… veci sa majú tak… včera v noci vašu manželku zavraždili… vašou pištoľou… na vražednej zbrani sú vaše odtlačky prstov, na vašich rukách sú povýstrelové splodiny… vypočuli vášho syna, ktorý

potvrdil, že ste sa včera pohádali, vypočuli susedov, ktorí potvrdili, že ste sa v noci hádali a počuli streľbu a… na celý zvyšok noci nemáte alibi…“
„Spal som v kancelárii…“
„To tvrdíte vy… vrátnik vás nevidel…“
„Lebo spal! Bolo už hodne po polnoci, nechcel som ho budiť, prešiel som popri vrátnici a zaľahol som v kancelárii…“
„… no… na tom obhajobu nepostavím… to musíte uznať aj sám… takže… v prípade priznania môžete počítať s poľahčujúcimi okolnosťami… mali ste vypité… to preukázal aj ranný odber krvi… zahráme to na krátkodobé pomätenie mysle, zlyhanie…“
„Mne nič nezlyhalo1. Ja som ju nezabil… ja… ani neviem strieľať!!“
„Ako myslíte…“
Obvinili ma. Odmietol som podpísať zápisnicu. Vraj na tom vôbec nezáleží… Keď ma previezli do cely predbežného zadržania, už pol hodinu som nemal narodeniny. Mal som sa vyspať, aby mohli na druhý deň pokračovať. Kto by dokázal v takej situácii spať?
Ráno som sa stretol s Kamilkom. Bol v hroznom stave, celý sa triasol, povedal mi, že ho vypočúvali celú noc. Vyšetrovateľ nás konfrontoval. Chlapec potvrdil iba to, čo videl a počul, že som ju udrel a že som mal pištoľ a že potom odišiel a nechal nás doma… a že som bol opitý. Aj na to som prikývol.
Nechcel som, aby ho trýznili. Bol na neho hrozný pohľad. Nemali žiadne právo zaťahovať ho do našich súkromných záležitostí, lenže tým, že Julka bola mŕtva, to už neboli naše súkromné záležitosti… tak mi povedali! Musel som sa s tým zmieriť, a tak som na všetko prikývol.
Kamilka chceli napokon pustiť. Žiadal som vyšetrovateľa o krátky rozhovor medzi štyrmi očami, ale odmietol, pretože syn sa stal dôležitým svedkom a komunikovať s ním môžem iba v jeho prítomnosti. S vlastným synom som sa nemohol porozprávať! Tak som mu v prítomnosti vyšetrovateľa na rozlúčku povedal, že som maminu nezabil, že je to hrozný omyl a zhoda náhod… iba smutne sedel a hlava mu od únavy klesala na prsia. Napokon sa spamätal a oči sa nám stretli. Z toho, čo som videl, mi prešiel po chrbte mráz. Vysvetľujte matematickému géniovi niečo ako zhoda náhod, keď fakty boli… desivé! Neveril mi!
Odišiel a mňa opäť previezli do cely. Syn mi priniesol pár najnutnejších vecí… mydlo, zubnú kefku, dvoje slipy, ponožky…
Ani som sa nestihol vybaliť a sudca schválil väzbu. Previezli ma do ozajstnej basy. Boli už Vianoce.
Nemuselo to takto dopadnúť, keby nedostal infarkt. Lenže predseda senátu bol starší pán a podchvíľou si niečo striekal do úst, aby sa mohol nadýchnuť, jemu sa to nevidelo, presne ako mne.

Na jar mi obhajca oznámil, že vyšetrovanie sa skončilo…
„Takže ich polícia našla a zatkla!?“ potešil som sa.
„Nie! Nikoho z tých, čo ste spomínali vo výpovediach, sa nepodarilo nájsť a preukázať im činnosť, o ktorej ste hovorili! Ukrajinci… Rumuni…! Vaše námietky brala polícia a prokuratúra ako účelovú obhajobu a to, že ste stále vymýšľali nové verzie a snažili sa do všetkého zatiahnuť švagra a samotnú zavraždenú, ich iba naštvalo. Iba ste im vyrábali robotu! Tak aj k tomu všetkému pristupovali. Urobili pro forma šetrenie a ukončili to jedným záznamom o tom, že sa nič nestalo. Žiadnu mŕtvolu blond dievčatka nenašli…“
„Lebo ju odstránili Ukrajinci…“
„… prosím vás… aspoň mňa nezdržujte! Žiadne kontakty vašej bývalej na organizovaný obchod s bielym mäsom sa na jej pracovisku nepotvrdili…“
„… ale veď tí o tom ani nemuseli nič vedieť… tých sa naozaj nemuseli pýtať, ja som myslel, že existuje Interpol a že našich policajtov budú informovať, niečo ako medzinárodné gangy a že ich naši policajti nájdu a rozbijú…“
„… prosím vás… naši policajti! Tíši rozbijú akurát tak koleno na schodoch, keď sa ponáhľajú do bufetu…“
„… tak potom… čo budeme robiť… pán advokát…?“
Iba pokrčil ramená a smutno na mňa pozrel.
Veľa som urobiť nemohol, ale jedno som predsa len stihol. Na radu skúsených spoluväzňov som advokáta prideleného ex offo vykopol a zaplatil som si nového. To bolo hneď niečo iné! Medzi advokátmi je podobný rozdiel ako medzi sekanou a sviečkovou… čím drahší, tým lepší… podľa cenovky bol ten môj z panenskej sviečkovice!!
Prokuratúra podala obžalobu a termín hlavného pojednávania sa dvakrát posunul, lebo môj nový advokát ešte nebol pripravený a nemal naštudovaný spis. Napokon sa to začalo.
Písať o všetkých tých nechutnostiach…? Načo?
Šialený prokurátor behal po súdnej sieni a vyrevoval pri každej odpovedi svedka to svoje. „No čo som hovoril, ctený súd, aj tento svedok ho usvedčuje!! No čo som hovoril!?“
Nehovoril nič, iba ziapal. Ostatní sa buď nudili, alebo iba nezúčastnene civeli.
Jedine Kamilka mi bolo ľúto, toho ničil jeden deň za druhým, súdna sieň mu padala na hlavu a on sa pod tou váhou skláňal hlbšie a hlbšie… bolo mi ho naozaj ľúto. Prokurátor si ho podal a jeho výpoveď vyznela, akože sme sa doma mlátili na počkanie a… Takto to nemalo dopadnúť!
Prišiel aj Bohuš. Vtedy už poslanec. Zvolili ho v komunálnych voľbách. Dosvedčil, že som ho skoro zastrelil a že som strieľal skoro denne a na

všetko živé. Aj to, že sme sa často bili! V skutočnosti iba raz! Možno dvakrát! A vraj často!! Prokurátor sa iba vznášal od šťastia.
Sudca chcel počuť niečo aj o tajne vypočutom rozhovore.
„Ale ja!? Ctený súd, ja!? Veď som poslanec, niečoho takého by som nebol nikdy schopný!!! Aké obchodovanie so ženami!? Okrem toho… to vyšetrovala polícia a nič sa nepotvrdilo… sú to iba výmysly zákerného vraha a hrubé osočovanie slušných ľudí…“
Perfektné svedectvo! Keď odchádzal, prokurátor mu dal skoro pusu.
Potom to už išlo rýchlo! Vypovedali susedia. Počuli streľbu. Najprv tri alebo štyri výstrely… ale mohol to byť iba hluk z ulice a potom ešte jeden… ale tým si neboli istí… pozerali detektívku a stále sa strieľalo.
Môj advokát sa toho chytil. Počet výstrelov nesedel. Nenašli sa ani guľky, ani nábojnice. Iba jedna v hrudi mojej manželky a nábojnica na koberci. A ešte jednu vec vytiahol môj advokát. Na dne spisu, až úplne na samom spodku, našiel vyjadrenie kriminalistických expertov, ktorým boli doručené povýstrelové stery z rúk mojej manželky. Urobili ich na pitve, lebo vyšetrovateľ chcel mať istotu. Skúmanie bolo kladné, stopy korditu boli na oboch rukách. Nemohlo ísť o samovraždu?
Nemohlo! Prokurátor predvolal ďalších expertov a jednomyseľne sa vyjadrili, že pri výstrele z blízka, ak sa obeť bránila rukami, tam mohli a vlastne aj museli byť! Ale… sudca mal pochybnosti. Jemu sa to také jednoznačné nezdalo.
Vypovedal aj vrátnik z našej fakulty. V noci vraj určite nespal, ale keď odchádzal, pozrel sa na mňa a previnilo sklopil zrak. Na pána Vaneka som sa nehneval. S chromou nohou… kde by ho zamestnali, keby sa prezradil…
Prišiel aj súkromný detektív. Povedal všetko, a aj to, čo nemusel, že sme debatovali o odstránení nepohodlných manželiek… to že som takéto riešenie krízy kategoricky odmietol, už prokurátor prekričal… No, čo som hovoril, ctený súd… čo som hovoril!?
Prišiel aj môj inštruktor. Potvrdil, že som sa učil strieľať, ale potvrdil aj to, že mi to bohvieako nešlo. Prokurátor sa poškrabal po lysine a… už si ani nepamätám, ako to otočil proti mne.
Sudca trval na ďalšom dokazovaní… akosi sa mu to nezdalo. Obhajca predvolal mojich kolegov, všetci vypovedali, že som to nemohol spraviť, že som svoju ženu neskonalé miloval… prokurátor ich zosmiešnil a vyhnal ich s posmeškami zo siene…
Jediný, kto neprišiel, bola Natálka. Asi nemohla, pán poslanec mal pre ňu zrejme inú prácu…
Sudca sa tváril, že v pojednávacej sieni niečo smrdí… obhajca ma žďuchal do rebier a veľavravne na mňa žmurkal…

„Ešte sme neprehrali, ešte budeme bojovať! Sudca je nám naklonený, ani jemu sa to nezdá!“
V polovici leta prišli nepredstaviteľné horúčavy a sudca dostal infarkt. Prípad pridelili predsedníčke senátu doktorke Krásnej. Naštudovala spis v rekordne krátkom čase a keď prokurátor v záverečnej reči povedal, že v tomto štáte sa ženy iba tak beztrestne strieľať nebudú, prikyvovala, až jej skoro spadla svätožiara.
Odklepla mi trinásť rokov v tretej nápravnovýchovnej skupine. Po vynesení rozsudku som čakal, že si s prokurátorom podajú ruky a pozve ju na drink.
„Kašlite na nich… odvoláme sa a tam im to natrieme… musíte ešte rok–dva vydržať vo väzbe…“
Ubehla lehota na odvolanie a ja som obhajcovi zakázal, aby podnikol čokoľvek, čo by Kamilka a ostatných opäť priviedlo do siene hanby a aby už túto agóniu ukončil. Nechápavo krútil hlavou.
„Tak načo ste vyhodili toľké peniaze…“
„Lebo ich mám tony. Odmalička. S prackami som žil celý život, mal som ich po krk a pozrite, kam ma priviedli! Teraz to skúsim bez nich… nechajte to tak…“
Po skončení karantény ma koncom septembra previezli do ozajstnej basy s ozajstnými väzňami.
Som tu už skoro štyri roky… s väzbou päť.
Na začiatku to bolo dosť ťažké, ale po tom, ako prepustili Goga a ja som naučil riaditeľovho syna matemetiku a zmaturoval s vyznamenaním, to už celkom šlo. Už ma ani nebili, ani… a riaditeľ ma preradil do administratívy a tu, v teple erárnej kancelárie, vybavujem väzenskú poštu a… píšem si tento denník. Vlastne to ani nieje denník, iba také… zápisky v červenom zošite. Možno to ani nebude nikto nikdy čítať a možno… sa o tom ľudia napokon dozvedia. Možno…
A chcel by som sa ešte ospravedlniť za slovník… som doktor… ale som tu už dlho… veľmi dlho…
Napísal som pravdivý príbeh, ako sa mi stal a ako som ho zažil. Nič som nepríkrášlil, možno som niečo vynechal, ale nie zámerne, iba ak som na to zabudol. Svoju manželku Júliu Bakovú som ľúbil od pionierskeho tábora a nech bola akákoľvek, vedel by som jej odpustiť a aj som to chcel spraviť… na druhý deň hneď po tom, čo som ju tak nešťastne udrel, na moje narodeniny… alebo hoci aj neskôr, ale určite by som jej odpustil! Vlastne, už som jej a… dávno…
Nezabil som ju!!!
Vraha som videl. Matne pravdaže… Mihol sa ako tieň pod oknom spálne, keď ho vystrašila moja streľba na tukana. Potkol sa o vedro a zastonal. Bol

to on… mal na to dôvod… a nebolo to po prvý raz, čo zabíjal. Nech mu je Boh milostivý!
KONIEC
Napísal: doc. RNDr. Kamil Puskailer, CSc.
V Našom Meste 28. novembra 1998
8
Krauz zariadil, aby Matejkovú vypočul vyšetrovateľ a aby jej z tela odobrali všetky stopy, čo na nej mohol žeriavnik zanechať. Kožu pod nechtami, nejaké vlasy, chlpy z ohanbia…
Do bytu sa už nevrátil. Chlapcom, čo tam išli, všetko vysvetlil a presne im popísal, kde nájdu aké stopy.
„Pozývam ťa, kompl…“ navrhol Chosé. Už sedeli v teple vraždárskej kancelárie.
„Chosé… sú sviatky pokoja a mieru, tak ma neštvi…“
„Zaslúžiš si… mal si dobrý nos… niečo ti doňho dám…“
„Nechcem! Idem domov! Veď je už,“ pozrel na hodinky, „kristepane! Pol tretej! Už ma asi nečakajú, chúdence!“
„Pol tretej?“ Chosé povytiahol obočie. „Najvyšší čas niekoho zobudiť, nemyslíš?“ a škodoradostne sa zaškľabil.
„No… to nie je najhorší nápad!“
Krauz sa natiahol cez celý stôl a zo služobného telefónu vyťukal číslo šéfa oddelenia vrážd.
„Pro… sím…“ zamumlal ospalý hlas.
„Haló, haló! Voláme Tatry! Je vyhlásená evakuácia, pohotovostný stupeň číslo osem… blíži sa tajfún a snehová metelica…“
„Choď doboha, hovädo! Slopte si doma a ja si budem tu! Načo otravujete slušných ľudí!? Teraz, uprostred noci! Inak… šťastné a veselé aj vám… určite je s tebou aj Chosé!“
„Je, ale nežúrujeme! Robíme! Máme vraždu…“
„Doboha…“
„Aj my sme sa tak radovali… ale upokoj sa, už je to vybavené! Páchateľ je za mrežami a tešíme sa na mastné odmeny!“
„Chlapi… počúvajte…!“ evidentne sa už prebral. „… ja som na vás taký hrdý… ste jedničky…“
„No… s tým nám prdel nenctrhneš… radšej priprav obálky…“
„Ale no táák! Však viete, že koncom roka sú kvóty vyčerpané… možno inokedy… ale v každom prípade som na vás hrdý!!“
„Tak ti díky… hrdý šéfe! Bodaj by si si tam zlomil tú tvoju lakomú ruku… aj nohu… a inak šťastné a veselé aj tebe a aj ženičke… čau!“
„Čaute! A… som rád, že ste zavolali…“
„My už nie…“

Krauz zložil a zívol.
„Čo povedal?“ vyzvedal Chosé.
„Že je hrdý, že nás má, a na odmeny aby sme radšej zabudli… nie sú financie…“
„Strýko Držgroš… ale inak ho mám rád…“
„Majte ma obaja… idem domov!“ rozhodol sa Krauz a aj išiel.
Sylvia zabudla zhasnúť stromček. Alebo… napadlo mu, že mu ho tak nechala naschvál, aby sa aj on trochu potešil. Opatrne nazrel do detskej izby. Krpatú Lauru nebolo spod veľkého somárika ani vidieť. Iba uši sa mu pravidelne nadvihovali. Sylvinka spala s teniskami na nočnom stolíku.
Nazrel do spálne. Bola odkopaná. To, čo zbadal, mu rozbúšilo srdce a nahnalo krv do… tak ju radšej prikryl. Iba sa pomrvila.
Odlomil si kus vysmaženej podkovičky a z chladničky si vzal plechovku piva. Vodu nechcel púšťať, aby ich nepobudil, tak vrchnák iba utrel utierkou. Unavene sa vyvalil do pohovky. Pivo otvoril opatrne, tichučko…
Ponaprával si ubolený krk a hltavo sa napil. Otvoril ústa… ale rýchlo ich zavrel a grgol si pekne spoločensky… do zavretej päste.
Stromček blikotal raz červeno, raz žlto a Krauzovi sa to začalo páčiť. Usmial sa. V obývačke bolo príjemne teplo a tak sa ešte napil.
Pohľad mu padol pod stromček. Jeden balík bol ešte zabalený. Spomenul si na Sylviine slová a mľandravo sa zosunul zo sedačky.
Bol ťažký. Našiel slabé miesto v obale a zasunul ukazovák. Papier povolil. Od prekvapenia mu nadskočilo obočie.
Štyri knihy. Štyri detektívky. Eda McBaina poznal, už od neho čo–to prečítal. Vedel, že tieto dve mu vyšli v preklade tento rok, ale dvoch ďalších autorov nepoznal. Opäť sa usmial. Už vedel, prečo ich má pod stromčekom. Spomenul si, ako sa v lete na dovolenke sťažoval manželke, že číta čím ďalej tým menej a že má chronický nedostatok času na všetko, čo ho kedysi bavilo. A že… už ani nie je čo čítať, detektívky sú všetky rovnaké a chcelo by to niečo na oživenie, nejakého nového autora z praxe, čo pozná chlapcov a vedel by napísať aj niečo zo života, niečo, čomu by čitatelia rozumeli a bolo by im to blízke a verili by tomu. Škoda, že takí u nás nie sú… povzdychol si v lete Krauz a Sylvia si to zapamätala.
„Len frfleš a frfleš… ja viem, že tebe sa detektívky zle čítajú, lebo ich čítaš inými očami než my nezasvätení, ale… nenapadlo ti sadnúť na zadok a niečo s tým spraviť!? Kritizovať je pohodlné, nezdá sa ti?“
„Som ja nejaký komediant, aby som nosil kožu na trh!? Okrem toho… mám svojich starostí dosť, a nie… ešte…“ pobozkal ju na pupok a hodil sa do vody. Tým to bolo vybavené.
Pokrútil hlavou a uznanlivo prižmúril oči. Sylvia mala pravdu, ako vždy. Najvyšší čas vrátiť sa k starým dobrým zvykom. Čítať je potrebné a…

príjemné. Pohladil lesklý obal a privoňal. Krásne voňali novotou. Ale… kedy sa k nim dostane?
Dopil a vypol svetlá na stromčeku. Nevdojak mu napadol vtip, čo čítal včera v novinách. Taký aktuálny, vianočný… vraj synček volá z obývačky na mamu v kuchyni… mamíí!!… horí nám stromček… hovorí sa svieti nám stromček, synáčik… aha!!… mamíí, už nám svieti aj záclona…
Prišlo mu to v danej situácii náramne smiešne a musel sa nútiť, aby sa nerozrehotal na plné ústa. Pre istotu ešte raz skontroloval predlžovačku, či sa neprehrieva, lebo svietiace záclony bolo to posledné, čo by ešte potreboval! Dal si horúcu sprchu a zaľahol. Ešte mu napadlo, že by mal zajtra… dnes ráno zavolať Lengyela a povedať mu, čo zistili a na čo by si mal na pitve dávať pozor… alebo sa za ním na súdnom zastaví… ale to by asi nemal! Aj rodina chce mať Vianoce…
Zaspal skôr, ako sa rozhodol.
9
Kamil si až doteraz myslel, že ho zase zbijú, ako vždy. Mýlil sa. Kľačal v hlbokom predklone zviazaný ako kozľa. Stiahli mu pyžamové nohavice a s hrôzou si uvedomil, že mu rozťahujú nohy…
Prvýkrát to bolelo a… bolo to už dávno, ale hlboko ho to urážalo vždy, keď sa to zopakovalo. Neškemral a nežaloval bacharom. Čakal a… klesal, ani si neuvedomoval ako hlboko, lebo proces bol pomalý a nenápadný. Klesol až tak, že keď im namiesto Goga dali na pár dní na celu mladého pekného homosexuála… Kamil už nemal ženu skoro tri roky…
Koncom roka 1997 sa veľa vecí zmenilo.
Gogo si odsedel svoje a prepustili ho.
„A… ešte jedna rada na záver… doktorke, táto je zadarmo, ušetrím ti cigarety. O tom, čo sa odohralo tu za týmito dverami, sa vonku nerozpráva… to je zákon cely, pamätaj si to! To len pre prípad, že by sme sa vonku náhodou stretli, jasné!? Niekde v krčme, alebo tak…! Ale… vzhľadom k tvojej palete… dúfam, že tu zgegneš a už ťa nikdy neuvidím…“ a napriahol k nemu ruku. Chcel mu ju iba podať.
Kamil ustúpil a dával si pozor, aby ho neudrel do žalúdka. Gogo sa usmial.
„Tak vidíš… predsa si sa niečomu pri mne priučil…“ a odišiel mu zo života.
Scink sa zmenil. Bol ochotný umývať riad nielen sebe, ale aj Kamilovi. Ostali na cele sami. Puky im neprdel pod nosy už pol roka. Operovali ho na hrubé črevo a dopadlo to vraj veľmi zle. Zomieral a nepomohlo ani ožarovanie, ani chemoterapia. Už by ho dávno prepustili, ale nevedeli nájsť nikoho z rodiny.
Sympatický dozorca poručík Velický si ho našiel na umyvárke. Kamil sa neholil pri válove… mal už svoje umývadlo.

„Po hygiene ostanete na cele, pán doktor… dnes do zamestnania nepôjdete…“
„Čo sa deje?“ od Velického podraz nehrozil. Kamil sa nebál.
„Chce s vami hovoriť direktor…“
„Dochnú mu rybky?“
„Horšie…“
Scinka odviedli do krajčírskej dielne a Kamil osamel. Ako vždy využil čas a prilepil sa na okno. Snehu bolo toho roku málo a vrabce drzo osierali lavičku po Pesovi. Neprešiel deň, aby si Kamil na neho nespomenul.
„Sadneme si…“ ukázal riaditeľ na sedaciu súpravu v rohu.
Dobrý začiatok, pomyslel si Kamil. Od prvého dňa v nej nesedel. Po očku skontroloval rybky. Echinodorusy vyrástli až po hladinu a párik Guramy zlatej sa pod hladinou zvíjal v svadobnom tanci. Samička mala obrovské brucho plné ikier.
„Tie trichogastre by chceli súkromie, pán riaditeľ, samostatnú nádrž a mäkkú vodu, inak sa nevytrú… a ešte dve–tri plávajúce rastlinky, najlepšie Anacharis densa, alebo Pistia stratiotes…“
„Niet času, odsú… pán doktor… niet času… mám iné starosti… okrem toho… rod Anacharis bol v tomto roku revidovaný, už sa to nazýva Egeria… potom vám požičiam najnovšie vydanie Akvatery…“
Mal starosti a bolo to na ňom vidieť. Ani rybičky ho už netešili.
„Takže… ako by som začal… dáte si cigaretu? Nie? Stále nefajčíte?“
Kamil sa nahol k tabatierke a bez ostychu si zobral tri. Putovali do náprsného vrecka. Kamil sa spokojne usmial. Vymení ich za čaj. Čakal a cítil v kostiach, že jeho chvíľa práve prichádza, a bol rozhodnutý využiť šancu.
„Ako dlho ste tu… už dva roky…“
„Tri… bez väzby… inak štyri…“
„Tak! Tri… ako ten čas letí! A vidíte… čo všetko sa zmenilo…“
Kamil sa smutne usmial. Ani netušíš, akú máš pravdu, direktorko, pomyslel si. Nechal ho, aby si zapálil.
„Nebudem chodiť okolo horúcej kaše, poviem vám to otvorene! Pán doktor… mám problém, s ktorým by ste mi mohli pomôcť. Ja viem… bol som k vám občas aj tvrdý, ale… som riaditeľ väznice a predpisy platia pre mňa rovnako ako pre vás, a s tým plánovým útekom… som vám v podstate pomohol! Peso… dopadol oveľa horšie a Ringo… dopichali ho, to sa vám donieslo?“
Donieslo. Riaditeľ ani netušil, ako dobre väzenské tam–tamy fungujú a ako ďaleko ich počuť.
„Takže… sa vás s úplnou vážnosťou a s čistým svedomím chcem spýtať, či by ste mi boli ochotný pomôcť a pritom to nezneužili na… na… nejaké svinstvo proti mne a mojej rodine, alebo… jednoducho, či ste ochotný…“

„Som! Neviem, o čo ide, ale som a nemienim nič zneužívať…“
„Verím vám. Takže… ide o syna…“
„Kamilko sa do niečoho zaplietol!?“ zdúpnel a vyschlo mu v hrdle.
„Peter! Volá sa Peter!“ a nechápavo odklepol popol. Potom mu svitlo. „Ahá… nie! Nie váš! Môj… sa volá Peter!“
„To je dobre…“
„Aj mne sa to meno páči! Sám som ho vybral!“
„Aj meno je dobré…“
„Má problém v škole… sadla si na neho profesorka matematiky. Polročné vysvedčenie bude katastrofálne, už nám to signalizovali na rodičku… chcel som vás požiadať o kondície, či by ste boli schopný… a ochotný dostať to do neho a pripraviť ho na maturity… máme asi pol roka…“
Kamil mal chvíľu pocit, že je na druhej strane potoka, príjemné teplo blaženosti sa mu rozlialo po celom tele. Na tvári sa mu nepohol ani sval. Prúdilo to iba vnútri.
„To je… šibeničný termín… povedal by som, že skoro nemožné…“ vychutnával si direktora.
„Toho som sa obával…“
„Kde študuje?“
„Gymnázium Karola Adlera…“
„Poznám, slušná škola… chodili nám odtiaľ veľmi dobre pripravení študenti… kým som učil…“
„Veľmi ťažká škola…“ vzdychol si riaditeľ.
„O čo ide? Konkrétne!“
„Matematika…“
„Ako je na tom z iných predmetov?“
„Jednotky, dvojky. Doteraz študoval s vyznamenaním. Na konci tretieho ročníka im odišla profesorka matematiky na materskú, prišla nová… nejaká mladá… nesadli si. Peter sa uzavrel a odmieta komunikovať… ignoruje všetkých a všetko… najviac matematiku…“
Kamil ho veľmi pozorne počúval a direktor ani netušil, že Kamil už pred desiatimi minútami nastúpil a rolu domáceho učiteľa zobral veľmi vážne.
„V tom prípade by to nebolo až také katastrofálne. Bál som sa, že je… ako by som to… profesionálne problémový študent, ale ak je tam potenciál, ako hovoríte a ide iba o dočasný stav vyvolaný vonkajšími faktormi… dá sa s tým niečo robiť… možno…“
„Tak… by ste predsa len… alebo…?“
„Áno! Technicky to máte premyslené, alebo…?“
Mal. V budove A sa mohlo pohybovať iba pár menej problémových väzňov a vybavovali bežnú administratívu ako väzenskú poštu, špedíciu balíkov, vedenie vnútorného účtovníctva a inventarizáciu, vedenie knižnice a

podobne. Bolo ich tak málo, až si na ich tváre stály stav postupne zvykol a už ani nevyžadovali, aby ich stále sprevádzali dozorcovia. Väzni sa nemali čo flákať po budove a mali sedieť na svojich pracoviskách, maximálne si odbehnúť na záchod.
Riaditeľ mu vybral jednu kanceláriu na konci chodby, kde zriadili improvizovanú priehradku na príjem a špedíciu väzenských listov. Veľmi pokojné pracovisko.
Peter prišiel o druhej popoludní. Otec ich predstavil. Aj syn mal ruky ako lopaty.
„Tak… ja vás nechám… chlapci a… držte sa!“
„Pán… ehm… prepáč, ale ja som študentom, s ktorými som mával doučovania, väčšinou tykal… nevadí?“
„Vôbec nie! Vy ste naozaj profesor?“
„Nie, som iba docent, profesorov menuje prezident, a tak daleko som sa ešte nedostal… ešte… no, asi sa už ani nedostanem, ale s kantorovaním a matematikou mám nejaké skúsenosti.“
„Nepochybujem, ja len… ako vás mám oslovovať?“
„Pravda… odsúdený Puskailer by za daných okolností asi nebolo príliš vhodné, čo?“ Peter sa zasmial a uznanlivo pokýval hlavou. Kamil pokračoval. „Na vysokej škole sa uznáva vždy najvyššia dosiahnutá hodnosť, buď pedagogická, alebo vedecká… takže decká na fakulte mi hovorili pán docent… ale aj pán profesor… nepatrím k ješitom…“
„Sedí… pán docent…“
Kamil ho sledoval. Peter mal rýchly a bystrý pohľad, mal zmysel pre humor a nebral školu až tak vážne, aby trpel depresiami pre pár pätiek. Bol múdry a podľa ostatných známok by mu aj matematika mala ísť bez problémov, takže to nebolo samotným predmetom. Medzi ním a profesorkou bolo asi niečo iné… a Kamil si zaumienil, že aj to sa musí časom dozvedieť.
Nestrácali čas a Peter porozkladal po stole zošity, zbierku úloh a dve učebnice. Kamil ich s odporom odsunul.
„Toto nie! Tie učebnice nie! To je stredoškolský balast! Stačia nám tvoje zošity a zbierka úloh. Ty mi povieš, o čo ide, a ja ti navrhnem riešenie. Ak nebudeš súhlasiť, musíš mi zdôvodniť prečo, a skúsime nájsť iné riešenie, najprv spolu, neskôr ty sám. Neboj, o pár dní už budeš učiť ty mňa…“
„Neviem…“
„Musíš si veriť! Teraz mi povedz, kedy to začalo škrípať, čo si ešte z gymnaziálneho učiva pamätáš, kam až by sme sa mali vrátiť…“
„Veľkú násobilku…“ v očiach mu zaihrali ohníčky.
„Fajn! Nestrácaš humor! To je dobré znamenie…“
„Limity a vyšetrovanie funkcií, potom sme prešli na derivácie a jednoduché integrály, skúšali na nás metódu per partes aj substitučnú metódu, potom

dvojné a kubické integrály, potom prišli diferenciálne rovnice, maticové počty… z toho všetkého poznám iba názvy…“
„Výborne!“ zajasal profesor a bolo na ňom vidieť, ako mu každé slovo hladká uši. Integrál a per partes! Tie slová už nepočul roky.
Po týždni si od riaditeľa vyžiadali tabuľu. Dal im ju preniesť zo zasadačky, kde ju už dávno nikto nepoužil. Čmárali a hádali sa. Zo začiatku to išlo ťažko. Peter bol síce šikovný, ale na matematiku nadanie nemal, presnejšie… bol šikovný a snaživý, ale Kamil bol zvyknutý na rýchlejšie chápanie problémov a chvíľu mu trvalo, kým si uvedomil, že s Petrom nemôže jednať na tej istej úrovni ako so synom alebo so svojimi najlepšími študentmi. Znížil latku a rozbehli sa, zvykli si na seba.
Stretávali sa dvakrát do týždňa, potom Peter vynechal jeden tréning basketbalu a chodil trikrát. Kamil bol rád, že môže opäť prednášať, a chalanovi sa páčila už len samotná atmosféra a bizarnosť situácie.
Potom prišla prvá písomka. Za dva. Tata skákal meter dvadsať. Profka soptila, viac ako dve chyby Petrovi zaboha nevedela nájsť.
„Je pekná…?“ spýtal sa raz Kamil, keď už vyvalení na stoličkách odpočívali a tešili sa na zajtrajšiu hodinu.
„Kto?“ Peter balil zošity a hlavu mal plnú čísiel.
„Ona!“
Peter zvraštil obočie. Postrehol fintu.
„Ja… nemám babu!“
„Tak potom nič…“ Kamil sa zatváril ako unudený profák a dal mu čas.
Ten bežal.
„Ako… ste sa sem dostali?“ spýtal sa raz Peter, keď sa im už nechcelo počítať. Opäť boli vyvalení na stoličkách.
„Za vraždu, otec ti nepovedal?“
„Povedal… nezdá sa mi to… a… ani jemu, aj to mi povedal!“
„Nebonzuj… to sa nemá…“
„Nebonzujem… to je jeho názor! Neskrýva ho! Nezdá sa mu to…“
„Ale sudkyni sa to zdalo, a to je moja smola…“ Kamil sklonil hlavu, ale odrazu mu napadlo, že sa nemá za čo hanbiť a že Peter nepatrí do justičnej mašinérie teatrálne predstierajúcej hru na pravdu a spravodlivosť a… pomaly sa rozhovoril. Skrátil to.
„To… nemyslíte vážne!“
„Vážne, chlapče…“
„Tak prečo ste nenapísali prezidentovi, alebo… ja neviem… do Štrasburgu, alebo aj na Mars, to je jedno! Veď ste nevinný!!“
„Nekrič! To posledné slovo nekrič príliš nahlas, lebo si ťa tu nechajú… sú naň zvyknutí…“
„To je… absurdné… ako v bláznin ci prehlásenie som úplne normálny…“

„Presne! Je, ale… absurditu môjho konania vidíš iba v tom, že som sa prestal brániť, ale… ty si nevidel môjho syna triasť sa po celonočnom výsluchu, ty si nevidel, ako ho trýznil a zosmiešňoval prokurátor na súde, ty si nevidel všetkých mojich známych, ako ich šikanovali po úradoch a… napokon, tie pohľady! V ich očiach bolo… to sa ťažko vysvetľuje… rezignoval som! Okrem toho… môj syn… ako by som ti to… aj jeho mohli podozrievať… bol tam a… jednoducho som sa rozhodol a vzal som to na seba… nemohol som dopustiť, aby ho do toho zatiahli hlbšie!“
„Strašné!“
Sedeli a snažili sa pochopiť jeden druhého.
„Prednedávnom ste sa pýtali, či je pekná… nemysleli ste moje dievča, však nie?“
„Nie!“
„Mysleli ste… ju, však?“
„Áno…“
„Úprimnosť za úprimnosť… je prekrásna… ale asi chorá…“
„Nerozumiem…“
„Po skončení jednej hodiny matematiky ma požiadala, či by som nebol ochotný jej pomôcť, vraj si v meste v nábytkárstve objednala dve drevené stoličky a… že žije sama v garsónke a… bola u nás iba krátko a všetci chalani sme boli do nej zblbnutí… bol by som jej odniesol aj klavír, a sám! Len tak sme kecali, naliala trochu koňaku… a sadla si ku mne na pohovku. Nedalo sa to vydržať. Prekrásne voňala a mne sa pos… ja…“
„Viem si predstaviť…“
„Zbadala to a nežne ma pohladila. Namiesto aby sa rozrehotala a vyhodila ma, iba ma pohladila po líci a ja som sa cítil nevýslovné trápne! V duchu som mal pripravený plán, že keby k niečomu došlo, viete… každý by mal pripravený plán a každý normálny chalan by o tom v duchu sníval, ale mne sa to odrazu stalo skutočnosťou a bol som… cítil som sa… ako… ako… s holým pipíšom uprostred námestia! Chápete…?“
„Aj to si viem predstaviť…“
„Potom sme išli do spálne… a ja som v tom momente zabudol na celú teoretickú prípravu, na plán, ktorý som mal vymakaný do detailov… všetko sa na mňa zrútilo a odrazu bolo po tom… a znova… a znova… V živote som ešte nič podobné nezažil! Na druhý deň som sa nevedel dočkať konca vyučovania. Žiadne stoličky som už nevláčil… skočili sme rovno do postele. Na druhý deň opäť. Stalo sa to pravidlom. Začali sme spolu chodiť… aj do kina a na večeru a na nábrežie na prechádzku… Povedala mi, že ma počká a po maturite sa vezmeme…“ hlava mu padla a plecia sa kŕčovito mykli. Okamžite sa ovládol.

Kamil spozornel. Toto už nebola sranda! Myslel si, že chlapca iba oblomila jeho úprimnosť a že mu za to vyzradí jeden erotický zážitok s profkou matematiky, ale teraz to už vyzeralo vážnejšie.
„Nevedel som, čo povedať, a nechali sme to zatiaľ tak, ani nenaliehala, lebo videla, že ma zaskočila. Potom, asi po dvoch mesiacoch, sme boli na dvojdňovom poznávacom zájazde… pili sme a… ráno som sa zobudil na dievčenskej izbe v posteli Zuz… jednej spolužiačky. Aj ostatní sa zobudili… kde kade… ale mňa vymákla. Prišiel som ju navštíviť a ospravedlniť sa a… dala mi facku a chcela ma podriapať, sotva som sa ubránil. Zúrila! Potom plakala a prosila o odpustenie, že ma miluje, potom… jačala a hysterčila… povedal som jej, že by sme to mali ukončiť. Začala besnieť! Vyhrážala sa mi, vraj ma udá za znásilnenie, aby som si to dobre rozmyslel, s ňou sa len tak rozchádzať nebudem, vraj mi to dá parádne vyžrať…“
Kamil pozorne počúval. Peter bol červený v tvári a dychčal.
„Ja… som z nej dostal strach, lebo… to už nebola ona… to bola…“ vzhliadol a tvrdo mu pozrel do očí. Kamil neuhol. Vytušil, že teraz by nemal uhnúť!
„Povedala mi, že má konexie a možnosti… a zabuchla dvere. O pár dní ma vymákla cez veľkú prestávku, nepoznával som ju, oči mala zúžené ako mačka a syčala, že prečo som neprišiel a aby som si to ešte rozmyslel… odvtedy, keď som odpovedal, stála pri mne tak blízko… a keď sme písali písomku, celý čas mi bubnovala dlhokánskymi nechtami na lavicu… a do aktovky mi dávala lístočky…“
Kamil sústrastne prižmúril oči a neveriaco pokrútil hlavou.
„Ja… som to napokon vzdal. Už som sa nedokázal na matematiku ani pozrieť…“
„Vie o tom… asi nie, čo?“
„Otec? Nedokázal som… bál som sa… hanbil som sa…“
„To je logické! Kristapána…“ povzdychol si a neprestával krútiť hlavou.
„Chcel som ísť na políciu…“
„No zbohom! To by si tomu dal! Prvé, čo by od teba chceli, sú dôkazy, potom by ťa vypočúvali, potom tvojich rodičov, potom susedov, spolužiakov, profesorov, riaditeľa… napokon ju. Povedala by im, že je nevinná a že si si všetko iba vymyslel a prípad by bol uzavretý a… hádaj, kto by vyznel ako idiot?“
Chlapec súhlasne pokýval hlavou. „Asi s tým máte svoje skúsenosti… napokon som asi spravil dobre, že som si to nechal pre seba…“
Peter spustil ramená a Kamil si ho v tom momente veľmi vážil. Musela to byť odvaha, čeliť niečomu takému sám, bez spojencov… osemnásťročný chalan! A musel mať aj kus odvahy s tým dnes začať.
„Peter… ďakujem ti za dôveru…“

„Ja som to nemal komu povedať a… už som musel… veľmi… a vy ste… vy nie ste ako iní profáci…“
„To si trafil… aj sa inak obliekam…“
Chvíľu bolo ticho. Kamil prehltol a potlačil slzy. Prudko vydýchol a tľapol si do dlaní.
„No! Tak!! To by sme mali!! A teraz… chlape!! Hlavu hore! Vieš čo, my s ňou vyjebeme, až jej budú uši odstávať! My zmaturujeme s vyznamenaním, nech jej vyschne od zlosti… čo!?“
„Nech vyschne celá… krava…“ zajasal Peter a stali sa priateľmi.
Jedna písomka za druhou. Iba jednotky a dvojky. Profka vysychala. Petrovi sa vrátila do tváre farba a pribral. Otec sa vznášal. Keby Kamil chcel kilo trávy, vrecko heráku a basu rumu, mal by ich aj s donáškou na celu číslo sedemnásť! Ale nechcel. Dohoda znela, nezneužívať! A… dohoda je dohoda.
Dostal fľašu piva. Skoro sa zadusil. Už tak dávno necítil tú príjemne hor kastu chuť…
Dostal ju od Petra. Riskoval a preniesol ju cez stráže.
Peter mu priniesol prečítať dve vypracované témy z písomných maturít z jazyka slovenského. Vraj je to tutovka, jeden spolužiak má fotra na Ministerstve školstva a… Kamil sa musel usmiať. Spomenul si na Julkine maturity a na svoje eskamotérske kúsky a napriek tomu, že v živote o tom nehovoril, Petrovi sa priznal, čo vyviedol. Rehotali sa, až im tiekli slzy. Nič sa nezmenilo. Na maturitách sa podvádzalo a bude podvádzať, kým budú existovať.
Kamil si vzal práce na celu a večer si ich v pokoji preštudoval. Jedna bola nuda o štúrovcoch, ale druhá ho zaujala. Úvaha na tému, kto je to ozajstný priateľ a s čím by som sa mu dokázal zdôveriť… Peter písal, ako môže byť mladý človek niekedy sám a ako je dôležité mať priateľa, ktorému sa dá veriť a zdôveriť…
Keď si Kamil prečítal posledný odstavec, zoskočil z postele a mal pocit, že sa s ním točí celý svet. Pred očami mu behali Petrove riadky…
„… ocitnúť sa na pokraji priepasti je niekedy výsledok cieľavedomej snahy niečo dosiahnuť, ale častokrát to môže byť iba náhoda a krutá hra osudu. Stáť a balansovať na hrane a nespadnúť si vyžaduje pevný charakter, a aby sa človek nezrútil sám do seba, potrebuje mať po boku oporu. Pevnú, schopnú zachytiť tápajúcu ruku a pomôcť. Ja som ju našiel. Stál som na hrane a priateľ pristúpil. Sám by potreboval pomôcť, namiesto toho pomáha. Píšem, aby vedel, že nie je sám. Píšem, lebo iba povedať nestačí, slová doznejú a zaniknú, ale papier je tu naveky… Ako povedal Seneca… verba volant, scripta manent…“

Kamil si utrel slzy, vysiakal sa znova a znova si čítal posledný odstavec. Hlava mu išla prasknúť, stále dokola počul… píšem, lebo iba povedať nestačí!… papier je tu naveky!!… slová doznejú a zaniknú, ale papier je tu naveky… píšem, lebo… scripta manent…

„Peter, aj keby maturitné témy tisíckrát zmenili, aj keby… ja neviem, čo sa stalo, u mňa si už zmaturoval! To, čo si napísal, je ozajstná chlapská záležitosť! Maturita je vraj skúška dospelosti… týmto pádom si už dospelý! Si… muž! Ďakujem ti, ani netušíš, ako si mi… pomohol… ďakujem ti za všetko!“

Sedeli v kancelárii špeditéra väzenskej pošty a pevne si stískali ruky. Maturity boli za dverami a Peter sa ich už vôbec nebál. Čakal ho akademický týždeň a potom… Lúčili sa. Nehanbili sa za slzy, lebo boli chlapi. Kamil osamel a dva dni sa iba odhodlával. Potom požiadal riaditeľa o hrubý zošit, čo najhrubší, a dostal dva. V hrubých červených doskách. Riaditeľ sa ani nepýtal na čo. Maturovala celá rodina a mal svojich starostí dosť.

Peter dopovedal poslednú vetu a spýtavo sa pozrel na skúšobnú komisiu.

„Písomná práca na… výbornú… ústna bola podstatne slabšia… ja navrhujem výslednú známku trojku, teda dobre…“ povedala vyschnutá profesorka matematiky.

„Pani kolegyňa…“ ohradila sa predsedníčka komisie, „… mne sa zdá študent pripravený oveľa lepšie…“ a spýtala sa ho na grafické riešenie prieniku dvoch rovín, kadiaľ pôjdu priesečnice a ako bude vyzerať dotyková hrana. Vedel. Predsedníčka mu dala ešte jednu doplňujúcu otázku z trigonometrie. Vedel.

„No prosím… ja by som ho hodnotila výborne…“

„Ale, pani predsedníčka, v dôkaze kosínovej vety sa splietol…“

Tak mu dali dvojku… aj to iba vďaka predsedníčke. Chcela mu presadiť jednotku, ale zdalo sa jej pod úroveň hádať sa s profesorkou, o ktorej sa riaditeľ vyjadril, že patrí medzi mimoriadne perspektívnych pedagógov…

Kamil pil ozajstnú zrnkovú kávu a v obrovskej napoleonke mal naliaty Remy Martin s piatimi hviezdičkami.

„S vyznamenaním… a matika za dva, ale vraj iba kvôli krave profesorke, predsedníčka komisie navrhovala jednotku, ale krava… mu dala dvojku, inak by to boli čisté jednotky! Pán doktor… pán profesor… ja neviem… ako…“

„Nechajte to tak, pán riaditeľ…“

„Chlapec príde až zajtra, viete, oslavujú… príde a osobne sa vám poďakuje, ja… až mi je do plaču… vy si asi neuvedomujete…“

„Ale áno! Aj ja som… otec…“ a ticho dodal, „… bol som…“

„Ako by som vám len poďakoval…“

„Nechajte ma v kancelárii s poštou…“

„Bez debaty! To považujem za samozrejmosť, ja som myslel, niečo viac… zariadiť nejaký kontakt s rodinou… viem, že nemávate vôbec žiadne návštevy…“
„To nie! Len to nie! Prosím vás! Nechajte tie veci… nech dozrejú…“
Sedel v kancelárii a počúval rádio. Keď mu ho nadporučík Kusý priniesol, bolo na ňom jasne vidieť, že sa oň pokúšajú mdloby. Neudrel odsúdeného Puskailera už dosť dávno… odkedy sa tajne schádzal s riaditeľovým synom, si na neho netrúfol nikto, a teraz rádio!! Nadporučík Kusý neznášal protekciu, ak sa netýkala priamo jeho, a bol pevne odhodlaný o benevolencii nadriadených informovať… nadriadenejších, len ešte nevedel, ako sa to píše.
Sedel a počúval lahodné tóny sláčikového koncertu. Poštu vybavil za hodinu a teraz mal pred sebou pol dňa príjemného ničnerobenia.
Sedel a čumel na prvú stránku hrubého zošita v červených doskách. Ničnerobenie ho nelákalo. Uvažoval, ako napísať prvú vetu. Ak pokazí práve tú, pokazí sa to celé! To poznal z riešenia zložitých matematických úloh… bol matematik a chystal sa na posledný radikálny rez, potom už iba dvakrát podčiarnuť výsledok a čakať na hodnotenie starších a skúsenejších.
Pero sa mu zdalo príliš ťarbavé. Zastrúhal si ceruzku a hrot oprel o prvú linajku. Mal by už začať, ale ako!? A prečo? Lebo… Seneca mal pravdu! Slová odlietajú, napísané zostáva!
Ako začať? Asi takto…
Masívne oceľové dvere sa za mnou zabuchli a ostal som sám.
Niekto ich natrel na šedo. Farieb je veľa, iba dúha ich pozná sedem a vraj sa dajú aj miešať, ale asi nebolo nikoho, kto by sa unúval. Tieto stačilo na šedo. Hnusná šedá… olejová, lesklá a odporne slizká. Neskôr som našiel odvahu… obzrel sa a skúsil. Neboli slizké, iba sa tak hlúpo leskli. Na dotyk chladili. Neskôr… som našiel odvahu… aj na iné veci, a tie boli slizké a hnusné a… musel som… ale až neskôr…
V prvý deň som iba civel. Nenašiel som odvahu ani si nahlas uprdnúť. Bál som sa otvoriť zadok. Vonku, keď sme sedeli s chalanmi na pive a občas sa reč zvrtla na niekoho v base, počul som všelijaké reči… rozprávky… bájky…
10
Krauz sa zobudil a reflexívne si chránil hlavu. Obrovský somár preletel nad posteľou a dopadol tesne vedľa neho. Uši ho šľahli cez oči. Zakryli mu výhľad a ani nepostrehol, že už letí aj krpatá Laura. Dopadla mu na brucho.
„Tatíí! Môj tatinko…“
„Au! Vitaj, srdiečko. Pôvodne som ti chcel pod stromček kúpiť klavír… ako dobre, že si si vybrala somárika…“ odstrčil ho z vankúša, aby sa mohli s dcérou vystískať.

Sylvia šramotila v kuchyni a Sylvia v nových teniskách sa už parádila v kúpeľni. Pod stromčekom našla aj novú kulmu, sexi tričko a dospelácky parfum.
„Prajem šťastný a veselý Prvý sviatok vianočný…“ zahulákal a skúsil nadviazať kontakt s kuchyňou.
Odpoveď prišla obratom.
„Ak dnes bude vražda… tak budú dve…“ Sylvia nazrela do spálne a výstražné zamávala krvavým nožom, „… robím rezne…“ a poslala mu vzdušný bozk.
„Načo? Je tam kapor, šalát, koláče…“
„Decká si objednali… chcú nedeľné rezne…“
„Tak fajn! A ja to budem musieť všetko zjesť, aby sa nič nepokazilo. Strašné utrpenie! Už som ti hlásil, že som od leta pribral šesť kíl, nie?“
„Nehlásil, ale cítim to… raz za mesiac…“
„Raz za mesiac! Bože! Myslel som, že vieš lepšie počítať…“
„Tak dva! Ak to máš častejšie, tak to potom nie som ja…“
„Aha… asi máš pravdu… máme dve nové sekretárky…“
„… a ten nôž mám ešte stále v ruke!!“
„Odvolávam! To boli dvaja noví vrátnici… čo prišli…“
„Si nechutný! To potom radšej tie sekretárky…“
Obaja sa zasmiali a vedeli, že vianočnú pohodu im nemôže pokaziť ani taká stresujúca situácia, ako je pretrhnutá niť štedrovečernej večere a že sú na to jednoducho pripravení a že už je všetko odpustené a zabudnuté a…
Mal ju rád.
Zavolal doktorovi Lengyelovi. Vysvetlil mu podrobnosti včerajšieho výsluchu Matejkovej.
„Neotváraj ho, kým technik neurobí nechty a penis. Na ohanbí by mali byť jej chlpy. Bajonet neodbalujte, nech ide na techniku tak ako je, v igelite. Zober mi vzorku zo žalúdka, porovnáme to s pozostatkami večere v kuchyni. Čo by som ti ešte…“
„Nič! Pozdravujem Sylviu, keby niečo, volám ti!“
„Nie! To sa neopováž!“
Zložil a zagánil na mobil. Nenávidel ho z hĺbky duše.
„Tati, ako sa berie vzorka žalúdka…?“
„Lauruška… nepočúvaj tatina, keď telefonuje s ujom Lengyelom… sú to vaďasi, ešte aj na Vianoce…“ napomenula ju mamina.
„Poď sem, predvediem ti to!“
Zvalil ju do postele, vyhrnul jej pyžamový kabátik a hlasno jej fúkol do pupku, až to zafrfotalo. Laura vrešťala od šťastia. Sylvia sa iba usmievala a bola rada, že sú spolu.

Už nevolal nikto, iba rodina. Ak chcel ešte niekto niekoho zabiť, buď si to rozmyslel, alebo to odložil do nového roka.
Tých pár dní medzi Vianocami a Silvestrom malo svoje čaro. Zbabelci, čo sa báli roboty, si brávali dovolenku, ale stará partia sa vždy zišla v kancelárii a každý preháňal a chválil sa, čo všetko dostal pod stromček a aké dobroty od výmyslu sveta pojedol.
„Chlapci, takého kapra ste ešte nevideli…“ povedal Tlstý Vaňa a jednu podkovičku demonštratívne zodvihol nad hlavu. Jeho stôl bol plný jedla každé ráno, ale po sviatkoch… hrôza! Ani krpatý Kuky si k nemu nechcel prisadnúť, hoci to robil často a rád, lebo Vaňa ho od istého času, odkedy mu zachránil na železničnej stanici život, zobral pod ochranné krídla a vykrmoval ho ako vlastného. Asi dúfal, že ešte podrastie, lebo Kuky bol suverénne najmenší detektív v meste a možno aj v slnečnej sústave, ale objektívne sa to zistiť nedalo, lebo kto by ho otravoval s meraním, keď ovládal všetky bojové umenia sveta. S Tlstým Váňom tvorili dvojicu na pohľadanie… Laurel a Hardy.
Starý Burger zadusil cigaretu a hoci bolo iba pár minút po siedmej, bola to dnes už desiata. Večer odhodí druhú, možno tretiu prázdnu krabičku a so splnenou normou si spokojne ľahne spať, ale iba do tretej. Vtedy načínal nový balíček a na balkóne pokračoval v krasojazde. Dve nalačno stačili, potom si ešte išiel zdriemnuť.
Chudučký Hanzel, najlepší strelec v kraji a uznávaný znalec zbraní a výbušnín, si založil ruky za hlavu, oprel sa do operadla a hojdal sa na stoličke ako neposedný študent. S úsmevom na tvári čakal, kto začne. Zbožňoval priblblé detinské fóriky chlapcov a tí ho, ako vždy, nesklamali ani dnes.
„Chosé… vraj si musel od tej rusovlásky zdrhnúť, taká bola divá…“ začal Burger.
„Nemusel! Dal som si iba večernú vychádzku na posilnenie a medzi rečou som objasnil jednu vraždu… za pár minút sme mali vrahyňu na lopatkách… že, kompl?“
Krauz iba mávol rukou. „Kašli na nich! Závidia nám tie bohovské odmeny…“
Burger sa nedal. „Šéf hovoril, že v policajnej kase ostalo sedem päťdesiat… dáte si to na dvoje, alebo sa podelíte všetci traja?“
„Ja robím pre blažený pocit z dobre vykonanej práce… nech si chlapci polepšia, ja nechcem nič!“ priznal sa Kuky.
„Hneď som si myslel, že niečo nie je v poriadku, keď som počul húkať sanitku… Kuky blúzni! Stúpla ti teplota, alebo to máš odmalička?“ rýpal Burger.
Vaňa vypľul kosť a mastným prstom ukázal na Chosého. „Nezahováraj! Ako to bolo s tou hrdzavou, prekotil si ju na Vianoce, alebo nie?“

„Prečo ťa to zaujíma?“
„Lebo ja nič… stará bola akási nabrúsená, a ešte aj to zhovadené video sa mi pokazilo a… také som mal požičané kazety, chlapci…“ smutne odul pery.
„Tak tebe to prezradím, ostatným nie, nech skapú od zvedavosti… ale najprv mi povedz, či si videl na Štedrý večer zlaté prasiatko!“
„Ti šibe? Skúsil som od rána nejesť… to je pravda, ale na obed som skončil v nemocnici na infúzkach a bolo po zlatom prasiatku… no čo sa rehocete!? Chcel by som vidieť toho hrdinu, čo vydrží až do večera nejesť! Blbosť! Celé zlaté prasa je blbosť, verte mi! Mám to odskúšané, nejde to!“
Chosé si pritiahol stoličku a stíšil hlas.
„No dobre, ty… zlatý… už sa nedurdi! Počúvaj… predstav si babu, dvadsaťštvorka, vysoká ako eifelovka, štvorky kozy, postava ako z fitneska…“ Vaňa prerušil prísun potravín a ruka mu zmeravela na pol ceste k ústam… tie ostali nechutne rozďavené, „… vlasy červené… všade červená… a teraz bacha! Vaňa! Príde to najlepšie… vliezol som pod paplón… a plazil som sa odspodu… od nôh… pomaly… pomaličky… hore a… ešte vyššie… členky ako gazela, kolienka ako… no ako bohyňa krásy… plazím sa pomaly vyššie a vyššie… stehienka… a odrazu som, Vaňa, stratil orientáciu!“ Chosé sa bezmocne zvalil na operadlo a zvesil ramená ako po dlhom behu. Hral to vynikajúco.
Všetci stíchli. Chosé si vychutnával dramatickosť situácie.
„Prečo?“ zaťal Vaňa.
„Čo prečo!? Čo ja viem prečo!? To nie je dôležité, prečo!! Dôležité je, čo som spravil! Vaňa, nestratil som duchaprítomnosť! Spýtal som sa… kde ju máš?… a ozvena, že… kde ju máš… kde ju máš… kde ju máš…“
Chlapi stuhli. Pointa ešte nevyznela. Čakali na Vaňovú reakciu. Nesklamal!
„A… ako sa to skončilo… aká ozvena…?“
Až teraz sa rozrehotali.
„Vaňa, ty si len kôň!“ Chosé rezignovane mávol rukou a šlohol mu kúsok údeného syra.
Krauz pozrel na hodinky na stene. Bol čas ranného nástupu. Burger si neodpustil otázku.
„Chosé… a myslíš si, že z toho niečo bude, že ti taká mašina bude verná?“
„Nemusí! Je lepšie sa o mladú a peknú deliť, než ostať na starú a škaredú sám… však, Vaňa!“
„Choď do…“
„Tak… to by sme mali…“ Hanzel si spokojne pomädlil ruky.
„Chlapi… poďme… nech Šaňo nečaká…“
Bolo pol ôsmej. Pracovný deň sa začal. Posledný sa vyšuchtal Vaňa, tak zamkol kanceláriu, lebo posledný vždy zamyká.
„Debili…“ šomral si cestou na ranný nástup.

„Tak vás pekne vítam… banda!“ zahulákal rozjarený šéf oddelenia vrážd Alexander Mayor, ako vždy v perfektne ušitom obleku s vestičkou precízne pozapínanou na všetky gombíky. „Dúfam, že ste sa nesčemerili?“
„No… ani nebolo kedy… v robote! Nemôže sa každý vyvaľovať na horách a telefonicky dirigovať spodinu…“
„Zaslúžený odpočinok, Riško, žiadne vyvaľovanie… zaslúžený, dlhoočakávaný odpočinok!“
„Kedy si už aj ja niečo zaslúžim…“
„Hneď teraz! Máš u mňa jeden božtek na čelo a pochvalu pred celým mančaftom!“
Krauz sa nadurdené pobzeral. „Ani ten mančaft nemáš celý… a božtek si odlož pre maminu! Ja som tej mojej sľúbil zlatý náramok za pokazené Vianoce…“
„Chyba! Dopredu nikdy nesľubovať! Za súčasného stavu v riaditeľovej kase ti môžem poradiť iba pištoľ, kuklu a najbližšie klenotníctvo…“
Posadali si a pohodlne sa uvelebili. Dosť miesta ostalo voľného. Inokedy poslední stáli pri dverách opretí o stenu, ale dnes mal každý svoj flek a ešte sa mohol aj rozvaliť.
„Tak… vitajte…“ prehovoril Mayor už normálnym hlasom, „… a teraz trochu vážne! Niečo takéto sme tu už dávno nemali, ale stáva sa, vianočná vražda… no našťastie to dopadlo tak, ako dopadlo! Richard, vo zvodke aj tak nie je nič zaujímavé, tak nás podrobne poinformuj, a môžeš aj preháňať!“
Krauz išiel krok po kroku a pretože už mal naštudované aj výsledky z pitvy, vedel, že na mŕtvole sa našli chlpy a vlasy pani Matejkovej a že všetky zaistené stopy z jej bytu jednoznačne potvrdili prítomnosť zavraždeného. Priznanie bolo už iba čerešničkou na torte, ale skončila by vo väzbe aj bez neho.
„Príma robota, chlapci! Richard, Chosé, Kuky… naozaj ďakujem! Perfektná profesionálna robota a zvládli ste to sami bez zbytočných cavykov. Ostatní by sa vám mali poďakovať, že ste im zachránili vianočnú idylku. Vašich rodín mi je ľúto. Rozpočet na odmeny je vynulovaný, to dobre viete, ale hneď po schválení nového sa v januári vyrovnáme, na to vám dávam svoje slovo! Niečo také, čo ste predviedli, nemôže ostať bez ohodnotenia, to by som bol naho… vedúci! A teraz k robote… čo budeme dnes robiť?“
„Veď sú Vianoce!“ ohradil sa Kuky.
„Boli… chlapče, boli! A ja mám o pol hodinu poradu u riaditeľa, čo mu mám povedať?“
„Pravdu…“
„To sa na poradách nesmie…“

Mayor otvoril veľký zošit, kam si písal dennú robotu, a hore pod dátum vypísal všetkých dovolenkárov a maródov. Tých pár skalných, čo ostalo, začalo diktovať po dvojiciach.
„My upraceme tú vianočnú vraždu, skompletizujeme spis, všetky výpovede, dožiadania, správu z pitvy a dorobíme nejaké záznamy… a daj nám tam aj súčinnosť s vyšetrovateľom…“ zahlásil Krauz.
Súčinnosť s vyšetrovateľom preložené do zrozumiteľnej reči znamenalo, že sa na to dnes zvysoka vyprdnú.
Mayor si zapísal pár poznámok a skončil. Potom si na niečo spomenul.
„A ešte… stalo sa cez sviatky niečo neobvyklé, čo by som mal vedieť… služobné či súkromné?“
Nikto nič, iba Vaňa nadurdené zašomral: „Moja stará sa so mnou celé Vianoce iba hádala…“
„Pýtal som sa na niečo neobvyklé… nikto nič? Žiadny prúser? Tak… rozchod…“
Zaliezli do kancelárií a poprekladali pár spisov zo stolov na stoličky, aby sa nepovedalo, že sa dnes nevenovali práci.
„Nezanikneme?“ spýtal sa nesmelo Chosé.
„Kašlite na to! Dnes si na nás nikto ani nespomenie…“ ledabolo mávol rukou starý Burger a zapálil si.
Zazvonil telefón.
Chlapi zmeraveli.
„Len to nie…“ zaskučal Kuky.
Krauz sa obetoval.
„Krauz, oddelenie vrážd… prosím…“
„Ahoj! Tu je Velický… poručík Velický z väzenskej stráže… pamätáš sa…“
„Samo! Čau! Ako sa máš? Nehovor mi, že tam máte vraždu! To by si ma fakt naštval!“
„Nie… to nie… ale… mám niečo, čo by som ti chcel ukázať, si tam?“
„Nóó… máme toho dnes vyše hlavy… ale príď… ak je to súrne…“
„Dosť… podľa mňa… tak idem! Končím nočnú a cestou sa zastavím, o pol hodiny som u vás… chlapci… a mám sa dobre!“
Krauz položil. Všetci mu spýtavo viseli na perách.
„Nič! To bol Velický z basy… niečo nám nesie… žiadna vražda…“
Buchot padajúcich kameňov bolo počuť až dole na vrátnici.
11
Poručík Velický upratoval kanceláriu. Nie svoju, tam museli udržiavať poriadok priebežne, na to bol riaditeľ ako ďas, upratoval kanceláriu na konci chodby. Odsúdený Puskailer ležal už tri dni na ošetrovni a Velický nechtiac vypočul telefonický rozhovor na sekretariáte, že to s ním nevyzerá

dobre a že ho asi prevezú do Trenčína. Obojstranný zápal pľúc, a vraj rôntgen odhalil aj niečo viac…
Poručík Velický mechanicky zhŕňal na kôpky kadejaké lajstra a ukladal ich do regálov, aby mohla upratovačka aspoň poutierať prach. Odpojil rádio a preniesol ho k dverám, lebo ho mal vrátiť na sekretariát. Pracoval a premýšlal nad nespravodlivosťou osudu. V nápravnom zariadení poznal aspoň tristo vagabundov, ktorým by obojstranný zápal pľúc doprial z celého srdca, tak prečo práve tento? A ešte k tomu ten rôntgen! Ktovie, či sa doktor Puskailer ešte niekedy vráti…
Pod zažltnutými obálkami v spodnej zásuvke našiel dva hrubé zošity v červených doskách. Vyrovnal ich a keď sa chystal na ne položiť hŕbu tlačív, spomenul si, že jeden by sa im do kancelárie hodil! Vybral obidva, aby zistil, či sú čisté.
Jeden bol počmáraný ceruzkou, a tak ho vrátil späť. Druhý… bol tiež počmáraný a tak ho vrátil tiež… moment! Prečo by mali byť oba zapísané, veď evidencia pošty sa viedla iba na predpísaných tlačivách a všetko sa vyplňovalo perom? Zohol sa a ešte raz ich vybral. Tentokrát nešiel od konca, ale otvoril si prvú stranu…
12
Ktosi zaklopal na dvere.
„Nóó…!“ zahulákal Vaňa.
Velický nesmelo pootvoril a pre istotu vopchal najprv iba hlavu.
„No poď! Neboj sa ho, už je po raňajkách…“ privítal návštevu Krauz.
„Ale pred desiatou…“ zavrčal Vaňa.
Podali si ruky. Prehodili pár zdvorilostných fráz. Krauz vybadal, že Velický sa ošíva, a tak mu navrhol vedľajšiu kanceláriu, z ktorej všetci dovolenkovali. Teraz to už bolo spontánnejšie.
„Neviem, ako by som ti to…“
„Od začiatku… skús od začiatku, ver mi, mám s tým svoje skúsenosti…“
„To verím…“ a usmial sa, „… ešte založ papier do stroja a môžeme začať!“
Usmial sa aj Krauz.
„Vieš… máme u nás jedného chlapíka… doktor… mu hovoria, ale je to vysokoškolský profesor matematiky a sedí za vraždu manželky. Kamil Puskailer…“
Krauz zvraštil čelo. Meno mu nič nehovorilo.
„… sedí od deväťdesiateho štvrtého. Vražda sa stala z dvadsiateho prvého na dvadsiateho druhého decembra deväťdesiattri…“
Krauz odmietavo pokrútil hlavou.
„… nevadí… nemôžeš si všetko pamätať…“
„A bolo to v našom rajóne? Lebo ak je to iný kraj, tak…“
„Nie! Bolo to tu! Problém je v tom, že od začiatku tvrdil, že je nevinný…“

„To je hádam v poriadku! Iných ani nevyšetrujeme…“
„Ja viem! Aj my to tak berieme… lenže… ja ho poznám už… koľko je to… štyri roky a… poviem ti… vieš niečo o nose?“
„To je skratka?“
„Nie! Nos! Hovorí sa, že máme na to nos! Ja s nimi robím už pätnásť rokov a mám na nich naozaj nos. Tento mi od začiatku nevoňal, ale… právoplatný rozsudok je právoplatný rozsudok! Bral som ho ako väzňa, nič sa nedalo robiť. Ale… celý ten čas to vo mne hlodalo! On… ja… som si bol istý, že to nespravil a že ho niečo donútilo zmieriť sa s osudom a zobrať to na seba. Inak je to slušný a úplne bezproblémový chlap a stále je vyrovnaný a nezlomili ho ani posledné štyri roky! Teraz ochorel, je v nemocnici. Ja som po ňom upratoval jeho kanceláriu…“
„Príma basa! Kedy sa to zmenilo?“
„Kanceláriu… kde pracoval! Bol v administratíve. Našiel som… jeho denník, presnejšie… nie denník, ale zápisky. Je tam… všetko!“ Velický vybalil červené zošity a rozpačito ich položil na stôl.
Krauz si ich pochybovačné premeral.
„Iba sa na to pozri… nič viac… iba si to prečítaj. Aj ja som si najprv myslel, že sa už zbláznil a že píše memoáre… ale dve noci som nespal, kým som to nedočítal do konca. Skús to…“
„No… neviem…“ a hneď si spomenul na štyri čerstvé detektívky, čo ho čakali pod stromčekom, „… nemám veľa času na čítanie a… niečo som dostal aj pod stromček…“
„Ja viem! Je to otrava, ale… nemáš pocit, že by sme občas mali spravodlivosti aj trochu pomôcť…?“
Krauz si ho skúmavo premeral.
„Ty… si po prečítaní tých zošitov nadobudol presvedčenie, že…“
„Úplné! Doteraz to bolo iba hlodanie v podvedomí, také tiché podozrenie, ale teraz je to úplné presvedčenie! Ten chlap je nevinný a čaká ho ešte deväť rokov! Prečo!?“
Hovoril naliehavo a dosť presvedčivo. Krauza zaujal. Poznal ho už dosť dávno. Velický nebol splašený elév a Krauz ho považoval za fér chalana.
„Tak… to nechaj tu… ja sa k tomu časom dostanem…“
Keď sa lúčili, Velický sa ešte medzi dverami obzrel a na zošity na stole vrhol pohľad, akoby si to práve rozmyslel a poklad najpokladovitejší si chcel radšej zobrať so sebou.
Krauz založil zošity do skrine a rovnými nohami vhupol do debaty o sviatkoch pokoja a mieru, ktoré sa v modernej dobe zvrhli na sviatky prežierania a nakupovania. Aspoň tak to podlá rečí kolegov vyzeralo v každej domácnosti. Už po desiatich minútach na zošity zabudol.
Hneď na Nový rok sa ozval. Krauz sa cítil previnilo a ani nevedel prečo.

„Vieš čo… ešte som sa k tomu nedostal… veď to poznáš, roboty vyše hlavy…“
„To nevadí, ja to chápem! Tak… potom sa ozvi…“
Krauz zložil a nechápavo čumel na telefón. Mal pocit, akoby ho zdrbal sám minister, a pritom Velický nepovedal ani slovko výčitky. Prehľadal zásuvky a nemohol ich nájsť. Pohľad mu padol na skriňu. Boli tam, na hornej poličke pod hrubým fasciklom. Vložil si ich do aktovky a dva dni ich vozil striedavo do práce a domov.
Potom prišla sobota, a na jeho veľké prekvapenie voľná! Baby išli otravovať starú mamu a Krauz sa poobede natiahol v obývačke. Driemal, ale nezaspal. Nedalo mu to! Sľúbil… tak si ich aspoň prelistuje! Nech má o čom klamať, keby zase volal. Vstal, vybral ich z aktovky, unudene zalistoval… a keď si opäť našiel pohodlné miesto na pohovke vrátil sa so záujmom na začiatok…
V nedeľu na obed bol hotový. V noci spal iba chvíľu. Na poslednej strane sa dočítal, že… nech mu je Boh milostivý!
Krauz si pošúchal nevyspatú unavenú tvár a rozpačito gánil na zošity. Nenávidel bezprávie a bezmocnosť, ktorú so sebou prinášali niektoré obzvlášť „spravodlivé“ rozsudky. Poznal mašinériu, ktorá ich vyrábala. Robil v nej už príliš dlho na to, aby ešte veril. Na druhej strane… robil v nej až príliš dlho na to, aby ho iba tak dobehol nejaký basista. Časom začne šibať každému a tento tam už bol štyri roky, s väzbou skoro päť! Niektorí sú otrlí, to je fakt, ale doktor pochádzal z úplne iného prostredia a šok zo zmeny a všetky tie nechutnosti… Krauz jednoducho neveril, že by bol ešte normálny. Bezmocne čumel na červené dosky a nevedel, čo si o tom všetkom má myslieť. Najviac ho štvalo, že si za živý svet nevedel na prípad Júlie Puskailerovej spomenúť! Puskailer… Puskailer… Júlia Puskailerová… rodená Baková… doboha! Že by mal až takú sklerózu?!
V decembri deväťdesiattri už robil na vraždách… pomohol si prstami… päť a pol roka! Porevolučné kŕče už ustali… polícia prešla mnohými reformami, často tuhými a bolestnými, ale časom sa všetko utriaslo a mnohé problémy sa riešili tak povediac za pochodu…
Čo vtedy robili? Spomenul si na zavraždeného talianskeho turistu hodeného do rieky… masaker vo vietnamskom sklade… nie! Ten bol až o rok neskôr… spomenul si na kadečo, tak prečo na Puskailera nie? Krauz vedel, že v tej dobe ešte nepracovali na prípadoch po dvojiciach, ale každá vražda sa robila tímovo, teda všetci naraz. Mohli si to dovoliť, lebo vrážd bolo v Našom Meste málo, tak desať za rok. Až neskôr, keď sa prídel vyšplhal nad tridsiatku, museli zmeniť taktiku. Teda… mal by o tom niečo vedieť!! Tak prečo…?

Mávol rukou. Zbytočne si bude turbovať hlavu, vedel presne, ako to zistiť, ale až zajtra v práci. Chvíľu váhal, či si nezmysly pološialeného väzňa zaslúžia, aby sa pripravil aj o zvyšok nedele… a napokon sa rozhodol. Keď už tomu venoval toľko času, dotiahne to dokonca, len tak, pre pokoj duše. Vzal si ceruzku a papier… ceruzku! Aj on radšej používal obyčajnú ceruzku než pero. Puskailer sa mu zdal hneď sympatickejší!

Vzal zošity a poťažkal ich. Prvý diel nepotreboval, to ako prišiel Kamil Puskailer o panictvo a koľko pri tom pokazil prezervatívov, ho teraz nezaujímalo. Vzal si druhý zošil a hľadal to podstatné. Nalistoval stranu zo súdnej siene a začal písať.

– Kamilko – dosvedčil, že sa rodičia bili, ale P. tvrdí, že iba raz a že to prok. zdramatizoval! Vypočuť, zistiť, koľkokrát ich naozaj videl sa biť!

Bohuš Bognár – že sa s P. bili (videla to Natálka) a že ho skoro zastrelil. Poprel tajne vypočutý rozhovor s Julkou. Vypočuť, pritlačiť, vystrašiť, nasadiť sledovanie a odposluchy.

Susedia – počuli výstrely, ale koľko? Ak tri a jeden, zrátať nábojnice z miesta činu!!!

Experti – naštudovať ich expertízy, ale to bude asi ťažko spochybniteľná časť spisu! Vykašlať sa na teóriu o samovražde J.! Neovládala strelné zbrane, také sa vešajú a skáču poď vlak! Prečo na to nikto nepoukázal?

Vanek – vrátnik… spal, či nie? Vypočuť, pritlačiť… spochybniť!

Súkromné očko – kto ho donútil vypovedať nad rámec otázok súdu a špekulovať o tom, že P. chystá odstránenie J.? Kto to komu navrhol, očko P. alebo P. očku? Prečo neodznel aj záver, že to P. kategoricky odmietol?!

Inštruktor streľby – nepodstatný, irelevantné informácie.

Nájsť spis.

Prebehnúť ohliadku miesta činu. Zamerať sa na balistické a hlavne daktyloskopické stopy, čo bolo nájdené v spálni, koľko odtlačkov na pištoli (zistiť, ako vyhadzuje Glock 19 a kam mohli nábojnice odletieť) vypočuť všetkých hore menovaných svedkov, obsadiť Bohuša, sledovať, odpočúvať, hľadať kontakty na priekupníkov s bielym mäsom (Ukrajina, Rumunsko), preveriť vraždu blond dievčatka, zistiť, prečo nebola Natálka na súde, kde bola, ako vypovedala na polícii, zistiť, kto dedil po Julke, kto mal najväčší prospech, ako bola finančne vysporiadaná s Bohušom, kde je Kamilko a aké sú momentálne rodinné vzťahy…

Krauz položil ceruzku a išiel si na balkón zafajčiť, aby si usporiadal myšlienky. Dal si dve. Už mu nič viac nenapadlo. Vrátil sa a očami prebehol poznámky. Znechutene odhodil papier a rozvalil sa na pohovke. Hrubý odhad… robota pre štyroch detektívov na dva týždne, možno aj viac. Polovica ľudí už nemusí bývať na pôvodných adresách, takže začať lustráciami, nájsť telefonické kontakty, obehať ich, vypočuť…

Znechutene vyprskol nosom a pochybovačné pokrútil hlavou. Na toto Mayora nenahovorí. A… robiť to načierno… ani nápad! Už vyrástol! Čiernota bolí! Pravý členok ešte stále cítil a oko občas slzilo…
Zaštrngotal kľúč a baby sa vrátili. Krpatá Laura výskala od radosti a na koberec vysypala hromadu sladkostí.
„Sylvia! Babka nemá zdravý rozum? Načo jej kupuje naraz toľko cukríkov, veď oštrbavie!“
„Poznáš mamu…“
„Tak jej to zober a rozdeľ na týždeň,“ fľochol na koberec a opravil sa, „na pol roka! Laura!! Načo rozbaľuješ tú žuvačku!?“
„Lebo je červená!“
„Koľko ich už máš v ústach?“
„Iba tri…“
„Sylvia…!!“ zavyl a bezmocne schoval tvár do dlaní.
„Volal si ma, ocko?“ nakukla menšia v nových teniskách a urobila bublinu cez pol ksichtu. Keď praskla, ovisla jej na nose.
„Zmiznite mi z očí…“ zaúpel a zvädol, lebo boli v presile.
13
„Šéfe… pozriem si staré knihy dochádzky, dobre?“
„Načo?“
„Niečo hľadám…“
„Nerozhádž to… idem na poradu riaditeľovi, tak to tu zatiaľ drž!“
„Bez obáv, Šani…“
Mayor zbalil pár papierov, lebo na poradu k riaditeľovi sa bez papierov neopovážil prísť žiadny vedúci, čo chcel robiť vedúceho aj zajtra, a vypadol. Krauz otvoril plechovú skriňu v rohu veliteľskej kancelárie a rozpačito sa poškrabal po brade.
Prežil pondelňajší nástup aj priblblé doberanie kolegov a počítal s tým, že šéf pôjde na poradu, uvoľní mu priestor a že si nájde, čo potrebuje. Všetky staré zošity, kam sa zapisovala denná práca, sa odkladali do vyhradenej skrine. Neboli utajované a nevzťahoval sa na ne predpis o skartovaní. Šéf ich jednoducho skladoval v rohu svojej kancelárie a už sa párkrát stalo, že pomohli.
Krauz zalovil v strede papierového mrakodrapu, vybral hrubý zošit a keď otvoril prvú stránku zistil, že našiel rok 1995. Vrátil zošit späť a zalovil nižšie. Prvá stránka, prvý zápis… jún 1993. Fajn! Zavrel skriňu a sadol si za veliteľský stôl. Pri dotyku s dejinami si pripadal ako Indiána Jones a opantala ho fanatická túžba niečoho sa dopátrať.
Zazvonil telefón.
„Krauz, prosím…“ vyštekol.
„Pána Balka, prosím…“

„To je omyl…“
„Dopravné oddelenie…“
„Toto je oddelenie vrážd!!“
„Tak sorry!“
Iba čo ho vyštengroval. Krauz sa vrátil k pracovnému zošitu. Listoval a dni bežali. Zvraštil čelo. Našiel december.
Streda, 22. decembra 1993.
PN – Malá, Burger
SV – Pavel, Kukučka, Canis
OK – Krauz
Odskok. Text bol ďalej písaný perom a Krauz spoznal Šaňov rukopis.
Vražda na Vŕbovej 99. Poškodená Júlia Puskailerová.
Oznámil Stanislav Žák z Vŕbovej 97 o 02,15. MČ zaistilo PMJ a okres.
Nočná služba – Slíž, Vachoš – prvotné šetrenie na MČ, o 09,00 hod. predvedený Dr. Kamil Puskailer, manžel poškodenej.
Prípad pridelený – Slíž, Vachoš
Krauz zavrel zošit a vrátil ho na miesto. Aj on sa vrátil na miesto… šéfa. Do kancelárie sa mu nechcelo, Chosé ešte stále vysvetľoval Váňovi, čo všetko dokážu hrdzavé, Vaňa to žral aj s navijakom, Kuky dostal chrípku a hrdinsky odmietal maródku, ale bacily rozdával jedna radosť, Hanzel písal správu na ministerstvo a bohoval na všetkých a na všetko… a Krauz na to dnes nemal náladu.
Palec si zakvačil pod bradu a ukazovákom si trel spodnú peru. Práve sa dozvedel, že Ivetka Malá a Edo Burger boli chorí. Pavel, Kuky a nebohý Ivan Canis mali služobné voľno. Buď boli po nočnej, alebo mali nadrobené nadčasy a dali si jeden deň pohov. On bol odvelený v operatívnom kurze.
Každý normálny detektív musel raz za policajný život absolvovať školenie, kde ho mali naučiť detektívnu robotu. Vždy sa schádzali v Spišskom Podhradí a trvalo to deväť mesiacov, neskôr pol roka. Po revolúcii vrátilo ministerstvo celý objekt farárom a kurz sa robil v Holešove aj s dôstojníckou školou a po osamostatnení sa v januári 1993 v Našom Meste. Krauz sa usmial. Krásne časy! Pravdou bolo, že si to užíval. Všetci si to užívali! Kurz absolvoval s vyznamenaním a keď končil, bol rád a pečeň tiež. Na oddelenie sa vrátil až začiatkom roka 1994. Ako na to mohol zabudnúť?! Takže preto o prípade Puskailer nevedel! Pri spomienke na operatívny kurz sa podvedome usmieval, ešte aj keď vošiel Chosé.
„Máš pod stolom sekretárku…?“
„Teraz nie… prečo?“
„Nič! Ja len… že sa tak ksichtíš…“
„Už odišla… čo je?“
„Volá ťa ten z basy… Velický…“

„Už idem!“
Chosé mu ustúpil z cesty, lebo parťák naberal obrátky a vybehol, akoby sa niečo dialo, ale on ešte stále netušil čo a už ho to začínalo štvať. Medzi parťákmi sa tajnosti nerobili, aspoň nie medzi nimi!
„No…?“
„Čau… volám…“
„Už som si to prečítal… no…“
„Celé?“
„Celé! Čo ma skúšaš?“
„Nie! Ja len… či si to zvládol….“
„Zvládol! Počúvaj! Je to… ako by som ti to… on ti je rodina, alebo bližší známy, alebo…?“
„Nie! Nič!“
„Tak potom ti to poviem na rovinu! Úprimne… v base im kvapká na karbid, to vieme všetci… sú to dva zošity textu a… občas je to dobré, občas sa rozkecáva…“
„Ale ja to nechcem vydať knižne! Mňa zaujíma tvoj názor… ako detektíva, nie ako šéfredaktora!“
„No… a v tom je asi ten problém! Ak mu chceš naozaj pomôcť, možno by si s tým mal vyhľadať nejaké vydavateľstvo a chlapec si aspoň privyrobí, určite by z toho bol bestseller, ale… čo sa faktickej stránky týka… ja som si spravil stručnú analýzu… aby bola objektívna, musel by som jeho tvrdenia konfrontovať so spisom a ten nemám, ale aj tak, len z toho, čo som si poznačil, by to bola robota pre viac chlapov na niekoľko týždňov, a to sa v našich podmienkach nedá, oficiálne na to nemáme príkaz a načierno… ani mi nenapadne!“
„Ty nemáš spis? Ty si na tom nerobil? Už si si spomenul?“
„Spomenul! Bol som v tom čase odvelený na školení, preto mi meno Puskailer nič nehovorí.“
„Odvelený… ale robili ste to, nie?“
„Robili…“
„A tí chalani, čo to robili, majú aký názor?“
„No… nijaký! Jeden je po smrti a druhý je už peknych pár rokov v civile.“
„Do… prčíc!“
„Asi tak…“
„Tak potom si jeho jedinou šancou ty…“
„Prosíiím?!“
„Ty! Nehovor mi, že ťa nebude štvať vedomie, že tu máme jedného nespravodlivo odsúdeného…“
„Jedného?“

„… a že máš možnosť mu pomôcť a nespravíš to! Neverím tomu! Poznáme sa…“
„Mňa nevyprovokuješ…“
„Ani nechcem! Iba sa mi to nezdá!“
Krauz chvíľu váhal.
„Tak vidíš!“
„Nič… ti nesľubujem…“
„Ani to nechcem! Nejde o mňa a nie je to ani môj brácho! Mne nič sľubovať nemusíš, ale… musíš pripustiť, že je to prinajmenšom zaujímavé…“
„To… pripúšťam…“
„Tak urob, čo uznáš za vhodné… čau!“
Chlapi vypadli každý po svojom a Krauz a Chosé ostali v kancelárii sami. Chosé počúval rozhovor pohodlne rozvalený v kresle a gánil. Krauz opatrne položil telefón a zachytil parťákov spýtavý pohľad.
„Ja viem… hneď ti to všetko porozprávam….“
„Nemusíš! Nezaujíma ma to! Sú to tvoje špinavé kšefty!“
„Nemám špinavé kšefty! On otravuje, nie ja!“
„Pravda…“
„Má tam jedného väzňa…“
„To sa veľmi nenadrie…“
„Je to nejaký vysokoškolský profesor matematiky…“
„Chúďatko…“
„… a napísal… niečo ako… svoj pravdivý príbeh. Velický si myslí, že ten chlap je nevinný…“
„Za čo je tam?“
„Za vraždu manželky…“
„Tak potom je nevinný! Aj ja som bol raz ženatý…“
„Chce, aby sme sa na to pozreli…“
„A kto je on!?“
„Nie… nemyslel som to tak! Neprikazuje! V podstate mi to iba prihral a hrá na city a zmysel pre spravodlivosť…“
„Nám? Šibe mu?!“
„Vedel som, že si to mám nechať pre seba…“ Krauz znechutene mávol rukou.
„Prestaň… daj mi to aspoň prečítať.“
Krauz mu podal zošity a hárok papiera s analýzou. Chosé začal hneď. Krauz nechápal, odkiaľ sa v ňom zobral pocit napätia ako nad novo začínajúcim prípadom…
Chosé čítal rýchlejšie. Na druhý deň bol v obraze.
„No?“ začal Krauz.

„Čudujem sa ti. Velický je bachar, ale ty!? Vraj detektív! Nech tie čmáranice znamenajú čokoľvek, jeho nevinu určite nie! O čo sa tam chceš oprieť? O plačlivý tón väzňa s bujnou fantáziou? A tá tvoja analýza… nehnevaj sa na mňa, ale tým by sme zamestnali celé oddelenie na tri týždne! Mayora trafí šľak!“
„Opýtajme sa ho!“
Krauz bol iba v polovici vysvetľovania a už oľutoval, že sa na to podujal. Mayor nehovoril nič, iba mu poskakovalo obočie.
„To je všetko?“
„No!“
„Pohotovosť ti volať nebudem… presvedčím sám seba, že ide iba o prechodné pomätenie mysle… a aby ste sa nenudili, ministerstvo nás žiada o rozbor minuloročných vrážd, chcú vedieť podiel cudzincov na páchaní závažnej trestnej činnosti a… ešte pár detailov. Máš to tu čierne na bielom. Richard, tu mi podpíš prevzatie a… dajte sa do toho, zajtra chcem vidieť koncept. A… len tak medzi nami… máte pocit, že nemáme čo robiť? Pokiaľ viem, tak máme otvorené štyri minuloročné prípady, radšej sa venujte im! Prečo by sme sa mali rýpať v päťročnej starine? Lebo sa narodil nový Hans Christian Andersen?“
Krauz sa mu ani nečudoval.
„No povedz, nie si ty debil?“ ľútostivo sa ho spýtal Chosé, keď sa za nimi zavreli dvere kancelárie. „Mohli sme ísť na pivo!“
„Neskuč! Ja to napíšem aj sám!“
Obaja vedeli, že to nie je pravda. Chosé diktoval a Krauz písal. Dali si pauzičku. Ticho fajčili. Prvý to nevydržal Chosé.
„Serieš ma!“

„Viem!“
„Ty… to chceš rozbehnúť na vlastnú päsť?“
„Nie! Nie… bez teba…“
„Mňa z teba… tak zase čiernota? Je ti dúfam jasné, že požehnanie od šéfstva nedostaneme!“
„Je! Ale použil si množné číslo, to je fajn!“
„A čo robí tvoj pravý členok… ty množné číslo?“
„Fajn! Ľavý je ešte v poriadku…“
Chosé chytil gumu a hodil ju po ňom. Richard sa ani neunúval uhnúť.
Dopísali a skočili na obed.
„Plán B?“ spýtal sa Chosé s plnými ústami.
„Prečo B? A čo A?“
„Áčko je, že s tým nechcem mať nič spoločné, ale B mi hovorí, že ťa v tom nemôžem nechať samého, ty…!“

„Uvažuj!“
„Jem!“
„Tak jedz a uvažuj…“
„Iba ženy dokážu robiť dve veci naraz… majú tri polovice mozgu…“
„Tak jedz a počúvaj! Robili to Slíž a Vachoš. Slíž je už tam, mali by sme začať s Vachošom.“
„Robí v SBS–ke, stráži hypermarket, stretol som ho pred mesiacom…“
„Tak to už napchaj do hlavy a poďme!!“
Vachoš stál opretý o stenu a nudil sa. Starší pán. Policajt na dôchodku. Bývalý detektív z vrážd. Nemeckí vylihujú na Kanárskych ostrovoch. Náš stojí opretý o stenu v hypermarkete. Čierna uniforma mu ovísala ako zvädnuté listy nepolievanej čínskej ruže. Namiesto kvetov z neho ovísali vysielačka a visačka s menom. Až podskočil, keď ich zbadal.
„No boha! Vás dvoch vidieť! Že sa aj ukážete! Čo zháňate? Majú perfektné vŕtačky v akcii, sedemstovka za necelý liter…“
Hlasno si tľapli.
„Kašli na vŕtačky!“
„Ide o prípad?“
„Nóó…“
„Viete čo, zavolám kolegu na prestriedanie a pokecáme si na šatni…“
Posadali si na drevené lavičky a ignorovali pach podobný šatni futbalistov. Mužský pot z dlho nepraných dresov… alebo uniforiem.
„Ty si v decembri deväťdesiattri vyšetroval vraždu Júlie Puskailerovej, nepodarená herečka, jej muž bol matematik. Robili ste to so Slizom…“
„Emil Slíž! Zlatý chalan! To boli časy… chlapci moji! Raz sme spolu…“
„To nechaj teraz tak! My potrebujeme, aby si si spomenul…“
„Ale už zomrel! Viete o tom! Ani mi nič nepovedal, debilko! Bol by som mu aspoň na pohreb skočil… ale o tom prípade nič neviem… ste si istí? Prečo to otvárate?“
„Neotvárame! Iba sme dostali anonymné oznámenie, tak sa trochu informujeme…“
„Prečo si myslíte, že som to robil ja s Emilom?“
„Našiel som si vás v starých pracovných knihách.“
„December… december… deväťdesiatdva…“
„Tri.“
„… tri… chlapci… ja neviem… koľko je to?“
„Päť rokov. Mali ste nočnú. Rodinný dom na Vŕbovej deväťdesiatdeväť… prestrelený hrudník…“
„Počkaj! Rodinný dom? Taká hovädská stavba hogo fogo? Niečo mali spoločné s mäsiarmi, nie? Takí zbohatlíci? To by mohlo byť ono! Blondínka s trojkami kozami so zle zahojenými jazvami! Bol som na pitve… slušná

postava… zabil ju manžel, učiteľko, taký sralb… ale tuším to nepriznal, ujebali sme ho na dôkazoch! Mal povýstrelové splodiny na rukách a bol ožratý pod obraz boží… už viem! A… o čo ide?“
„Kto ho vypočúval?“
„Aj ty, nie? Vtedy si už exceloval!“
„Nie! Ja som bol v kurze. Robili ste to vy dvaja!“
„Tak potom… my dvaja…“
„Spomínaš si na výsluch…“
„Ťažko…“
„Povedal si, že to nepriznal…“
„Nepriznal… to viem! Mal narodeniny a slopali… celý čas som mal z neho pocit, že je mimo a že ani nevie, o čo ide. Ani sme ho nemučili, počkali sme na výsledky z labákov a bolo to. Zobral ho vyšetrovateľ a obvinil. My sme sa s ním príliš nehrali, nebol dôvod, uletel na dôkazoch!“
„Vypovedal?“
„Vypovedal! Tvrdil, že to nespravil, trval na tom až do konca, ale… to je asi normálne, nie?“
„Kto robil ohliadku miesta činu?“
„Viem ja? Máte to v spise! Alebo… nemáte…? Richard!! Ty… nemáš spis? Zase niečo hráš?“
„Zatiaľ nie! Iba to sondujeme…“
„No… poznám ťa! Už si zahryznutý! Bacha na oko, jedno ti už slzí! Chosé!! Čo som ti hovoril o Rišovi, keď som odchádzal…!“
„Aby si pravidelne menil ponožky…?“
„Aj to, ale… máš ho na starosti!“
„Prečo bacha? Niečo v tom smrdí?“ skočil im do reči Krauz.
„Neviem… ale… pokiaľ si spomínam, jeden z ich rodiny bol už vtedy poslanec… švagor, alebo… niečo také… volal sa ako tá sviňa z krajského súdu, sudca Bognár, ale či tam bolo príbuzenstvo, sme ani neskúmali, nebol dôvod. Išlo to rýchlo… čistý a rýchly prípad…“
„Rýchly… na tom sa zhodneme…“
„No zbohom! Tak už si zasa v tom!“
Spis!
Obaja vedeli, že bez neho sa nepohnú. Archív oddelenia vrážd sa dal pozrieť iba v prítomnosti nadriadeného a o každom vstupe do archívu musel byť vyhotovený zápis do knihy s dátumom, menom, kto vstup povolil a dôvodom. Nič z toho nechcel Krauz zverejniť.
Existovala aj druhá možnosť.
„Počúvaj… Marta ešte robí…?“
„Tak to nie!! Rišo!! To nech ti ani nenapadne!!“

Napadlo. Marta bola najškaredšia policajtka v strednej Európe. Možno aj inde, ale nikto z vrážd sa nikdy ďalej nedostal. Dali ju do archívu vyšetrovacích spisov. Tam v prítmí pivničných priestorov to až tak vidno nebolo. Spisy vyšetrovateľov im vyhovovali viac, lebo boli kompletnejšie. Vo vyšetrovacom spise boli všetky oficiálne výsluchy robené vyšetrovateľmi a boli presnou kópiou spisu, čo sa zasielal na prokuratúru a z ktorého vychádzala celá obžaloba.
Jeden detektív z okresu ich pozval na svadbu. Pol roka stážoval na oddelení vrážd a veľmi sa mu páčilo. Tajne dúfal, že sa k nim raz dostane natrvalo, a pozvánka na svadbu mala pomôcť. Marta bola z rodiny… vraj zo vzdialenej rodiny… to tvrdil každý svadobčan… ale nech už sa za ňu hanbili akokoľvek, podstatné bolo, že sa od Chosého ani nehla od chvíle, čo ho zbadala v obradnej sieni. O polnoci mu Richard musel pomôcť tvrdými hmatmi sebaobrany, inak by ho sprznila priamo v šatni reštaurácie. Potom volávala. Pravidelne. Chlapi, čo ju aspoň raz v živote videli, sa išli ušťať od rehotu. Chosé trpel. Bol ochotný sa dať ostrihať dohola, oholiť si fúzy a tvár rozsekať mačetou, len aby s tým prestala. „Nie! Ja za ňou nejdem!“
„Marta?“ zašepkal do slúchadla a stále sa nemohol zbaviť pocitu, že na oltár spravodlivosti prináša obeť najobetovatejšiu.
„Prosím! Archív!“
„To som ja… Chosé…“
„Chosé!!!“
Krauz stál v opačnom rohu kancelárie, ale výskot počul, akoby stála pri ňom. Chosé odtiahol slúchadlo od ohluchnutého ucha a vysvetlil jej, že by ju chceli s kamošom navštíviť…
„Dvaja!?“
„Služobne!“
„Aha!“
Ale aby tam nebolo veľa svedkov…
„Tak príď… te na obed, o pol jednej, budem tu sama… zajtra…“
„To je fajn, že si prišiel…“
Bola navoňaná a blúza s výstrihom po pupok mala Chosému naznačiť, že stačí desať minút, a je po všetkom. Päť!
„Chceme sa s kolegom pozrieť…“
„Nech sa pozrie… poď dozadu… dáš si kávičku? Koňak sa nesmie, je to prísne zakázané!! Martel alebo Hennesy? Žiadanku polož tam na kopu… a viete o tom, že ju musíte mať podpísanú od nášho riaditeľa, že?“
„Veď o to ide… my nemáme žiadanku…“
„Chosé!! Ale to sa nesmie!! Keby vás tu… mohli by ma prepustiť…“
„Tak radšej poďme, kamoš!“

„Vydrž! Nerobte hluk a… aj tak sem teraz okolo obeda nikto ani nepáchne…“
Krauz chcel povedať, aby nerobila hluk ona… ale nechcel dráždiť Chosého a radšej vyšprintoval medzi regále.
Spis Júlie Puskailerovej bol na vraždu dosť tenký, v rohu archívu našiel kopírku a bleskovo ju použil. Vypadol a tichučko za sebou zavrel dvere. Čakal v aute.
„Budem vracať,“ oznámil mu parťák, keď sa odovzdane zvalil na sedadlo spolujazdca.
„Nebuď fajnový, pitva musí byť horšia a neblval si…“
„Mudrlant! Videl si už niekedy jaskyňu starého pustovníka obrastenú čiernym malinčím…?“
V robote by na spis čas nemali a okrem toho, zvedavé oči by im aj tak prekážali. Po fajronte zaliezli k Jumbovi. Krčma najväčšieho policajta na svete Viliama Nováka bola iba desať minút chôdze od policajného riaditeľstva a Krauz s Fischerom museli počítať s tým, že po pol štvrtej sa tam budú cítiť ako v robote… tie isté tváre… ale mali tam aj výsadné práva detektívov vrážd'árov a tie im zabezpečovali súkromie a relatívny pokoj.
„Ešte je v nemocnici?“ spýtal sa Chosé Alenky, sotva vošli.
„Je! Vraj vás vymiškuje! Ani raz ste ho neboli pozrieť…“
„Krista… Richard… mali by sme…“
„Zajtra, pripomeň mi to!“
Jumbo nemohol skončiť inak. Keď mal stosedemdesiatpäť kíl, uveril manželke, že ju pri tom tlačí a že by s váhou mal už konečne niečo robiť, ale kým sa rozhodol, ešte pribral a srdce zlyhalo. Iba príhoda… prvý varovný signál…
Alenka im priniesla dve pivá a spýtavo povytiahla obočie.
„Nie! Stačí!“
Sedeli v zadnej časti oddelenej od ostatných veľkou španielskou stenou.
„Začni s daktylkami.“
Chosé nalistoval pár stránok a čítal.
„Objekt… pištoľ Glock vzor devätnásť… bla bla bla… tu to je. Tri použiteľné stopy… na zásobníku odtlačok palca pravej ruky Kamila Puskailera, na kryte uzáveru odtlačok ukazováka ľavej ruky Kamila Puskailera, na kryte hlavne odtlačok palca pravej ruky Júlie Puskailerovej… osem ďalších daktyloskopických stôp na pištoli boli iba machule bez vyhodnotiteľných markantov…“
„Prečo?“
„Čo prečo?“
„Prečo sú tam machule a prečo nie je ani jeden použiteľný odtlačok Kamila Puskailera na pažbe?“

„Uhm… dobrá otázka… pokračuj!“
„Zastrelil ju zblízka, to hovorí správa z pitvy… ešte sa k nej dostaneme… ale pištoľ po čine neutrel! Tak prečo sú všetky stopy rozmazané? Došlo k bitke a Júlia v sebaobrane chmatla po pištoli a na kryte hlavne nechala svoj odtlačok. Ale… jeho by mal byť aj na pažbe!“
„Bol tam ešte niekto a všetko utrel?“
„Nie! Ak by pištoľ niekto utrel, bola by čistá, alebo aspoň sčasti čistá, ale tu sú všade machule! Čo s ňou robil po vražde, že rozmazal odtlačky, há?“
„Neviem, kompl, skús hádať!“
„Hádať… nám prd pomôže! Necháme to zatiaľ tak, ale mne sa tá pištoľ nepáči, niečo sa s ňou dialo aj po vražde…“
„Náš technik?“
„Vidíš! Aj… to je možné! Ak tam bol nejaký zelenáč, mohol s ňou neodborne manipulovať a rozmazať ich… nalistuj ohliadku miesta činu…“
Chosé prehodil pár strán a na poslednej z ohliadky našiel podpisové doložky.
„Peter Fillo!“ prečítal meno technika.
„Ten nebol zelenáčom už na konci druhej svetovej vojny, tak to sme vedľa!“
„Takže?“
„Takže neviem, poďme na pitvu… čítaj!“
Guľka prestrelila spodnú časť sterna, prenikla do srdcového svalu, prešla srdcovou dutinou, znova svalom, perikard, pľúca… bla bla bla a uviazla v piatom stavci hrudnej časti chrbtice.
„To je blbosť! Piaty stavec je príliš vysoko! Ukáž fotku z pitvy so sondážou…“
Chosé zalistoval.
„Pozri… sonda nie je kolmo na ventrálnu časť tela, ide zospodu nahor, to znamená, že obeť buď padala dozadu, alebo páchateľ kľačal. Ty by si si kľakol pred ženou, ktorú chceš odstreliť?
„Kľačal som už pred všelijakými… čo ja viem! Ale je tu ešte jedna možnosť, Richard, pozri na fotky z miesta činu. Obeť leží na posteli, kolená sú ohnuté v pravom uhle a chodidlá sa dotýkajú podlahy… mohol ju zastreliť na posteli, a vtedy by sa uhol výstrelu zhodoval!“
„To je dobrý postreh, kamoško! Výborný… ale na pištoli je odtlačok obete, to znamená, že ju neprekvapil na posteli, ale zápasili…“
„Mohol ju sotiť a spadla na posteľ…“
„A ostala iba tak ležať a ešte mu aj ukázala, kam si to praje, nie? Ak najprv bojovala o život, neostala by iba tak rozvalená na posteli, zvíjala by sa a zásah by nesmeroval rovno na stred…“

„A… nevymýšľame si záhady len preto, lebo niečo chceme silou mocou nájsť?“
Krauz sa smutne napil.
„Asi… máš pravdu! Príliš často sa nám stávajú bizarné situácie, o akých by normálny človek ani nechyroval a… pritom sa naozaj stanú… Asi máš pravdu! Ale… potom si odpovedzme na základnú otázku, chceme niečo nájsť, alebo sa na to… zvysoka!?“
„Ja neviem! Nie sme tu náhodou na to, aby sme ľudí do basy zatvárali, a nie ich odtiaľ dostávali von?“
„Chosé! Nikoho neťahám z basy von! Čítal si to, nie? Ani ja o tom neviem viac ako ty! Vychádzam z čmáraníc pošahaného profesora matematiky, ktorý mohol byť cvok už pár rokov pred zatknutím, čo sa s ním dialo vnútri mu iste na duchaplnosti nepridalo, takže…“
„Tak sa nerozčuľuj a pokračujme, skúsime si to prebehnúť do konca a uvidíme, čo všetko je tam čudné… napríklad… prečo je guľka v chrbtici… by ma zaujímalo!“
„Prečo nie?“
„Richard! Glock je najvýkonnejšia pištoľ na svete a používa strelivo Luger, čo je zaručená značka kvality… malo by ju to prederaviť, prestreliť stenu, na záhrade dva stromy a v zemi vyvŕtať dieru až do Austrálie!“
„Aký odborník! No… nalistuj správu z balistiky!“
„Tu… je! Aha! A je to jasné! Používal školské strelivo so žltými hlavičkami… je tam polovičná prachová náplň, stačí tak na prederavenie terča…“
„A je po záhade!“
„Len aby všetky záhady v tomto prípade nemali podobné logické riešenie…“
„O to lepšie, aspoň si potvrdíme, že mu šiblo. Ešte nalistuj ohliadku miesta činu, nájdi polohu vražednej zbrane…“
„Tu je! Leží pri posteli…“
„Puskailer hovoril, že ju hodil na posteľ…“
„… a že ju nezabil! To tvrdil tiež! Toto sa nebude dať konfrontovať.“
„Jasné! Robila sa rekonštrukcia?“
„Nie! Je tu zápis vyšetrovateľa, že Puskailer odmietol, lebo počas celého vyšetrovania tvrdil, že to nespravil…“
„Skoda! Rekonštrukcia by priniesla veľa odpovedí o polohe strelca a obete. Takto to zatiaľ musíme nechať otvorené, ale… je tu ešte jedna vec! Puskailer tvrdil, že strieľal do záhrady a susedia to potvrdili… kde sú nábojnice?“
„Pokiaľ viem, tak Glock vyhadzuje nábojnice dozadu mierne vpravo. Tu je fotodokumentácia zo spálne, pozri, jediné okno je tu, takže nábojnice by mali byť na koberci, alebo pod posteľou, ale v zozname stôp je iba jedna,

pozri, tu uprostred miestnosti… a s tými susedmi opatrne… tu si prečítaj výpoveď Stanislava Žáka, vraj sa im iba zdalo, že počujú streľbu, a tvrdili to iba zo začiatku, neskôr… akosi od svojho tvrdenia ustúpili…“
„Zvláštne, nie?“
„Vymasírovali im závity.“
„Ale kto a prečo?“
„Neviem, možno nám to povedia sami, Richard, navrhujem, aby sme začali od nich!“
„Výborne, vidím, že ťa to samého chytilo… volám Saňoví, že si zajtra berieme poobednú… večer je väčšia šanca, že niekoho nájdeme doma, si za?“
Dali si ešte po jednom a rozišli sa, potrebovali mať čisté hlavy, lebo sa rozhodli pracovať.
Do kancelárie prišli o štrnástej. Krauz nenápadne vytiahol z Hanzela, čo vie o pištoli Glock devätnásť.
„Jedna z najlepších a najvýkonnejších krátkych strelných zbraní vôbec! Je veľká, menšia než sedemnástka, ale veľká, pre nás už Glock začal vyrábať aj menšie, kompak a superkompak, všetko čísla okolo dvadsaťšestky a vyššie, rozlišujú sa iba rážou…“
„Čo je kompak?“
„Malá pištoľ určená na skryté nosenie. Používa ich kriminálka a všetky služby, kde chlapík nechce nosiť kus železa na opasku, ale maličkú hračičku pod pazuchou alebo na opasku pod košeľou. V lete ich dáš do ľadvinky… ale bacha! Výkonom sú rovnaké ako väčšie modely! Do všetkých sa používa strelivo Luger, najlepšie, aké človek kedy vymyslel. Vyrába sa už skoro sto rokov a aspoň toľko sa ešte bude.“
„Kam vyhadzujú nábojnice?“
„Vyhadzovači otvor je na strope krytu, nábojnice lietajú dozadu mierne doprava. Ani pri rýchlostreľbe by nábojnice nemali strelca zasiahnuť do čela! Aspoň… pokiaľ viem, tak sa to ešte nestalo! Prečo sa pýtaš, chceš si niečo také obstarať? Viem o jednej…“
„Nie, díky, ja iba tak…“
Počkali, kým sa kancelária vyprázdni, a zosnovali plán na dnešný večer. Začali v nemocnici.
„No nazdáááár, stará vojna!!“ zahulákal Krauz. Chosé sa zdržal na chodbe, lebo chcel od jednej sestričky veľmi dôležité informácie… nie o zdravotnom stave kamaráta… o jej stave a aké má telefónne číslo.
„No… že sa ti uráčilo!! Kde je ten bastard španielskych konkvistádorov?“ zahulákal Jumbo a márne sa snažil posadiť.
„Hneď príde, niečo rieši na chodbe…“

„Ak ju sprzní a pôjde na materskú, zabijem ho! Tá malá čierna vie jediná pichnúť injekciu tak, že si to pacient ani nevšimne… ostatné to robia s rozbehom od dverí…“
„Tak vysielaj! Ako? Kedy ťa pustia?“
Dali mu banány, minerálku a cestou sa zastavili za ošetrujúcim lekárom.
„Vy ste rodina?“
„Iste! Ja som jeho švagor a tento pán jeho zať.“
„Aha! No… nevyzerá to dobre… mal by schudnúť…“
„Hovoril, že už niečo zhodil… päť kíl…“
„Mal by schudnúť jedného z vás… a nie päť kilogramov… keď ho chceme prevrátiť, musím zvolať celé oddelenie…“
Od izbového lekára sa dozvedeli, že srdce bude haprovať aj ďalej. Jediná šanca je schudnúť aspoň šesťdesiat kilogramov, prestať fajčiť, piť, jesť mastné… súhlasne prikyvovalí a vypadli. Iba sa utvrdili v presvedčení, že lekárska veda za posledných tridsať rokov vôbec nepokročila.
Dom na Vŕbovej deväťdesiat sedem bol už ošarpaný. Kedysi to bola prominentná štvrť s najmodernejšími domami a nebyť strachu zo socialistických súdov zaoberajúcich sa aj paragrafom o rozkrádaní majetku v socialistickom vlastníctve, boli by aj honosnejšie. Ich majitelia by investovali oveľa štedrejšie, ale v tých časoch platila zásada nebyť na očiach viac ako nebyť zlodejom.
Pán Stanislav Žák bol doma. Dedko.
„Ale… syn tu už nebýva… už dva roky…“
„My hľadáme vás!“
„Kriminálka? Mňa?“
K baraku oproti prišlo veľké čierne auto a vodič si ich cestou ku garáži spýtavo prezeral.
„Poďte radšej dnu! Nemusí každý… ten debil odnaproti to roztrúbi po celej ulici… tiež by ste si mohli občas vymeniť služobné autá… tie vaše červené už každý pozná… kriminálka!“ frflal a hnal ich úzkym chodníčkom do domu.
„Prečo vás to zaujíma, je to už stará vec… každý už na to zabudol… chvalabohu…“ spýtal sa domáci, keď mu vysvetlili dôvod ich návštevy. Nepýtal sa a na stolík postavil tri poháriky. Stolík a aj celé zariadenie bytu bolo starožitné, udržiavané a nepredstaviteľne krásne… a nepredstaviteľne drahé…
„Slivovica stará tridsať rokov, mal som pätnásť litrov odložených na svadbu syna, ale ten… tak na vás… páni…!“
Pripadalo im nepatričné odmietnuť a vyhovárať sa na služobné povinnosti.
„Bolo to v utorok dvadsiateho prvého…“
„Ja som volal v stredu, dvadsiateho druhého… v noci o nula dva pätnásť… už som musel… bolo toho dosť!“

„Vy… si na to pamätáte aj po piatich rokoch?“
„Pamätám! Pamätám si, koľko slaniny som cez vojnu nanosil našim partizánom pod Chabencom a vedel by som tú cestu nájsť aj poslepiačky, tak prečo by som si nepamätal, čo sa stalo pred posranými piatimi rokmi!! Pamätám si, kedy som dostal dvestopäťdesiatpäťku, a aj to, kedy ma prvýkrát spravili predsedom družstva! Všetko si pamätám, chlapci, všetko… to iba telo vyzerá staré…“
„Vy ste robili predsedu…“
„Predseda JRD Svornosť! Nie som žiadny inžinier, ani doktor, ako všetci títo… čo to takto zhovadili… ja som bol iba obyčajný Stanislav Žák, a keď som sem po vojne prišiel, ľudia žrali hovná a bývali v hlinených barabizniach a svietili petrolejom! Viete, čo to bolo JRD Svornosť?“
Pokrútili hlavami. Krauz neodporoval a neponáhľal sa, vedel, že mu musia dať priestor a potom sa dostanú aj k ich problému.
„Štyri dediny okolo Nášho Mesta za zlúčili a vytvorili jedno družstvo… dnes to už nie je pravda, dnes už patria k okrajovým štvrtiam hlavného mesta a všetko, čo bolo družstevné, už zničili, ale vtedy… začali sme od nuly a koncom osemdesiatych rokov mal každý družstevník dom, elektrinu, vodu z vodovodu a v garáži žigulíka! Dnes majú hovno, lebo sa dali nachytať, hlupáci štrngotaví…“
„Vy ste teda poznali aj starého Puskailera…“
„Poznal! Mal som v chlievoch osemsto ošípaných a tristo hovädzieho… keď potreboval niečo doložiť na predajňu, nebol problém… na oplátku on mne spravil zabíjačku, kedy som chcel… presnejšie… keď som čakal nejakú delegáciu zhora… často chodili, radi sa chválili našimi úspechmi, ale bolo aj čím!! Choďte sa tam pozrieť teraz! Polia samá burina! Ošípané už neexistujú, lebo nejaká európska komisia dala kvóty!! Počuli ste niekedy niečo také debilné!? Ktorý hladný človek bude žrať kvóty? Mňa učili, že národ potrebuje bravčové a osiate polia, za to som ako predseda bral plat! A dnes nám stačia kvóty nejakej únie…“
„A… pán predseda…“
„Bývalý!“
„Bývalý… poznali ste aj syna… Kamila…“
„Odmalička! Starý bol hovädo! Boli sme kamaráti, ale bol hovädo! Bil ich, aj starú aj jeho… ale asi nie po hlave, lebo vyštudoval počty, a to nemôže byť hlupák! Takého by som potreboval na družstve a videli by ste tie prírastky a jednotky… všetkým by bolo sveta žiť! Poznal som ho… taký… no chlapčisko! Hral futbal, pamätám si, že sme na neho boli aj pozrieť, celkom mu to išlo, dal vtedy dva góly a musím uznať, že strelu mal tvrdú… a dobre študoval. Starý z neho chcel mať mäsiara, ale Bako, aby ho nasral, odlifroval mu chlapca na školu…“

„Vy ste poznali aj starého Baka?“
„Pravdaže! Aj jemu občas niečo chýbalo na predajni…“
„A jeho dcéru… Júliu…“
„Páni! Veď tu roky bývali vedľa nás! Lepších susedov si neviete predstaviť! Ona večne v prdeli na nakrúcaní… vraj herečka… no, nechajme to tak! On, stále zahrabaný v knihách… tichučko ako v raji! To boli susedia, nie ako ten debil od naproti!! Už tretí rok dostavuje! Samé miešačky a lešenia a Ukrajinci v montérkach… bože!! Kde sú tie zlaté časy, keď to tu bola vychýrená prominentná štvrť!“
„Čo sa stalo vtedy v utorok?“
„Čo by sa… už som vypovedal…“
„Ešte… som sa chcel spýtať… vypovedali ste vtedy spolu s manželkou… nemohli by ste ju zavolať…“
„Nemohol!“ srdnato si nalial a nebol lakomý. „Pred rokom… som ju…“
„Prepáčte…“
„V poriadku! Nemohli ste vedieť! Takže… všetko nájdete v zápisniciach! A bolo ich požehnane a po súdoch nás naháňali ako zduté kozy! Už stačilo! Nechcem už o tom hovoriť!“
„Ale… my vás nechceme vypočúvať a ani naháňať po súdoch. Prišli sme si iba preveriť jednu informáciu o vašom bývalom susedovi… ale… ak je to takto, že už s tým nechcete nič mať, tak vás nebudeme otravovať… asi už pôjdeme…“
„O Kamilovi?“
„Áno.“
„Čo je to za informácia? Je to tajné?“
„Je!“
Starecké oči boli bystré a spod ovisnutých viečok si ich tvrdo premeriavali.
„Stengrujete ma! Chcete, aby som začal sám! Pozerám detektívky… mňa nenachytáte…“
„Tak sa nedajte! Povedzte nám sám od seba, čo sa vtedy stalo…“
„Aká je to informácia?“
Krauz vypil a starec rýchlo dolial. Vypočúvali sa navzájom. Každý používal zbrane, aké mu okolnosti dovoľovali.
„Že je nevinný…“
Starý si tľapol do dlaní a prudko sa hodil na operadlo staroţitného kresla.
„Ja som to vedel… hajzli…“
„Na začiatku ste povedali, že ste volali vy… že ste už museli…“
„Postreh máte dobrý… ste od kriminálky… nie ako tí… vtedy…“
Chosé iba sedel a pozoroval. Nie preto, že by bol menejcenný, bola to rokmi odskúšaná deľba práce, jeden sa zhovaďoval a druhý kontroloval reakcie druhej strany. Druhá strana mu zatiaľ signalizovala, že niečo nie je v

poriadku… presnejšie, že niečo nebolo vtedy v poriadku a že ich nos by mohol mať aj pravdu… Vypil a dal si slaný zemiačik. Zo starého nespustil oko.
„Nie je to tajné, však nie!? Kamil vám napísal z basy… čudujem sa, že až tak neskoro…“
Chosé zdrevenel a Krauz mal tiež chvíľu pocit, že mu dali facku.
„My…“
„Odmietol odvolanie a zobral to všetko na seba. Bol som na poslednom pojednávaní, keby ste videli sudkyňu pri vynášaní rozsudku, dali by ste sa k homosexuálom. To bola žena! Krv a mlieko! Mlieka menej… vlastne, vôbec nič! Odbavili sa na ňom aj s prokurátorom jedna báseň. Mal som pocit, že tesne po vynesení rozsudku sa im očné zuby predĺžili o dva centimetre! Kamil… to celé vzal na seba… jednoducho povedané…“
„Prečo?“
„Neviem!“
„Prečo si myslíte?“
„To je už iné! Myslím… prečo si to myslím… je to už päť rokov… ako sa to voláte?“
„Detektív Richard Krauz.“
„Pán Krauz… žena mi zomrela… syna v jednom kuse naháňa polícia… z rodiny už nemám nič a žijem si tu v tichosti a… obklopený mojou históriou, hudbou… a spomienkami… ja už nechcem políciu a výsluchy a súdne pojednávania…“
„Tak nebudú! Som dôstojník kriminálnej polície a ak vám dám svoje slovo dôstojníka… uveríte mi, že vás nebudeme ťahať po úradoch?“
Starec si odpil a tiež si dal zemiačik.
„Dobrá… sviňa… tuhá!“
Čakali. Bolo to na ňom…. ale Krauz už vedel, že neprišli nadarmo. Aj keby mu mal požičať pištoľ na hranie, aj tak už neodídu bez jeho priznania. Iba netlačiť na pílu… s citom!
„Napísal alebo nie?“ štekol starec.
„Dobre… na rovinu! Napísal! Nie list! Napísal… knihu… román… zápisky nepochopeného väzňa… nazvite si to, ako chcete, ale máte pravdu! Napísal!“
„Išlo to cez oficiálne miesta?“
„Nerozumiem!“
„Či o tom vedia tí hore!“
„Nie! Vie o tom iba jeho bachar a my.“
„Takže… tu nie ste služobne!?“

Krauz mal sto chutí chytiť ho pod krk. Odkryl sa sám a chlapík ho dostal tam, kam chcel. To sa mu často nestávalo. Prefíkaný starec… ale mohol by byť aj užitočný… iba neznervóznieť.
„Pán Žiak… vaše dedukcie sú síce správne, ale… nerozumiem im. Ak chcete volať inšpekciu, že vás prepadli dvaja detektívi a obťažujú vás… ušetrím vám čas a my vypadneme… ak si chcete dokázať, že ste chytrejší než my… prosím… ste dobrý… ak chcete pomôcť Kamilovi Puskailerovi, sme tu na to… neviem, o čo viac vám ide?!“
„O nič mi nejde, iba si chcem byť na čistom! Zo mňa si nikto blázna robiť nebude, to… sa už skončilo! Váš kolega nič nehovorí… dali ste mu za úlohu sledovať ma a posúdiť podľa mimiky pravdivosť toho, čo poviem?“
„Aj čítate… popri filmoch… však?“
„Iste… nudím sa! Videl som všetky kriminálky na svete!“
„Chcete sa s nami porozprávať?“
„Odpoviete mi, na čo som sa pýtal?“
„Áno!“
„Áno čo… že odpoviete, alebo, že ma sleduje…“
„Dvakrát áno…“
„Vedel som! Poznám to z filmov. Tak dobre! Úprimnosť za úprimnosť! Majte na pamäti, čo ste mi sľúbili. Dvadsiateho prvého decembra tisícdeväťsto deväťdesiattri… v utorok večer sme pozerali s manželkou kriminálku Francúzska spojka dva. Jednotka je lepšia, Hackman tak neprehrával rolu a nebolo tam toľko teatrálnosti, ale chcel som dvojku, tak sme si ju pustili… video. Žena už bola dosť chorľavá a ja som si tiež užíval dôchodok, tak sme cez deň veľa spali a v noci sme si užívali. Televízor… mám na mysli… v noci bol väčší pokoj… ticho…“
Krauz flbchol do kúta. Obrovská hifi veža a tony platní…
„… áno, zvuk je mojou doménou, dobre sa pozeráte! Vágner je neprekonateľný, Bach rezonuje a nedáva dôraz na rytmus, Vivaldi sa hrá s melódiou ako malé decko a chce vám pohladkať dušu… Zvuk! Je krásny! Počul som to! Bolo okolo polnoci, keď sa začali hádať. Bol tam starý… teda Kamil, mladý Kamilko a Julka. Hluk býval vždy sprava od Molnárovcov, ale teraz to išlo zľava, od nich. Nikdy predtým, iba teraz, a to ma zaujalo a vytiahlo von. Vyšiel som na terasu. Nemali ani zatiahnuté záclony. S niečím takým ako je hádka, ani nepočítali. Sedeli dole v obývačke. Vypálil jej zaucho a zdrhla hore do detskej izby. Zapálilo sa matné svetlo a ostalo tak. Kamilko mu ešte niečo nakričal a vybehol von, ale… neodišiel. Asi sa vrátil. Tieň… taký rýchly… som zbadal za domom a prešiel do záhrady pod okná… ja som stál v tme, nemohli ma vidieť. Kamil pil. Dopil fľašu a vybehol hore. Mlátil do dverí a znelo to ako údery na tympan v trojštvrťovom takte… a reval! Asi sa snažil dostať k nej do detskej izby. Videl som jeho siluetu.

Potom ticho. A potom… sa to začalo! Dum! Dum! Dum! To… už nebol tympan, to bola kanonáda! Tri delové gule za sebou! Ten zvuk nepoznám z platní, ale z filmov… boli to výstrely! Potom ticho. Videl som ho ešte v obývačke. Zase pil… iba krátko. Kamil vybehol a utekal dole ulicou, videl som ho veľmi jasne, lebo som už nestál na terase, ale išiel som si pozrieť dvor, či sa niečo nedeje a netreba zavolať pomoc. Utekal… potácal sa dole ulicou smerom k rieke. Bol ožratý a… u neho to nebolo zvykom. Vrátil som sa, lebo mi bolo zima. Film bežal asi dvadsať minút a… ozval sa ďalší výstrel. Žena už spala. Ale… mne sa to nezdalo! Mám absolútny sluch… celý život som strávil v notách… bol to výstrel, aj keď sa ma vaši kolegovia snažili presvedčiť o opaku… viem, čo som počul! Urobil som iba jednu jedinú chybu… nechcel som sa zapliesť, a tak som iba ležal a zvažoval, čo spraviť. Napokon mi to nedalo a išiel som sa pozrieť. Medzi našimi pozemkami je v hornej časti iba živý plot. Prešmykol som sa cez kríky a… zadný vchod bol otvorený… kričal som… nikde nikoho a… hore som ju našiel. Presne o dve pätnásť som volal políciu. Pol roka som strávil behaním po úradoch a vysvetľovaním a podpisovaním zápisníc a súdnymi procesmi… Seriem vám na vašu spravodlivosť, keď obťažuje slušných ľudí, chápete to?!“
„Iste…“ Krauz si už dlhšiu dobu trel sánku.
„Všimli ste si, čo mal Kamilko oblečené?“
„A už je to tu zase…“
Tentokrát prišiel na pomoc Chosé.
„Nie! Nie je to tu zase! Pán Žák, potrebujeme si dobrúsiť detaily, nič viac. Iba sa sústreďte a nemajte z ničoho obavu. Execírovanie po úradoch vám nehrozí, kolega vám dal slovo, ale keď sme už tu, bolo by škoda sa nedopátrať celej pravdy…“
„Pravda! Že vás to ešte baví… ale máte recht, keď ste už tu, prečo si to nepovedať do konca! Nie! Oblečenie som si nevšimol…“
„Prečo si myslíte, že ten tieň za domom bol on…“
„Nemyslím… ja… nechcem nikomu ublížiť!“
„Dobre, tak inak! Povedali ste, že sa asi vrátil… že ste postrehli taký rýchly tieň za domom… mohol to byť on? Prečo… podľa čoho tak usudzujete?“
„No… videl som ho odchádzať a nešiel hneď preč. Vyklonil som sa z terasy a videl som ho postávať pred bráničkou. Odišiel, potom sa vrátil, akoby váhal, znovu odišiel a znovu sa vrátil. Ja som si išiel po sveter a až potom som zbadal ten tieň… ale či to bol na sto percent on… to neviem…“
„Aha! Tie tri výstrely… ste najprv uviedli vo výpovedi, ale na súde…“
„Lebo zo mňa urobili blázna! Vaši! Môžete sa hanbiť!“
„Hanbíme sa, ale my s tým nemáme nič spoločné!“
„Tak prečo sa hanbite?“
„Lebo…“

„Lebo ma chcete učičíkať a dostať zo mňa čo možno najviac, že? Myslíte si, že som starý blázon a že ma dobehnete!?“
„S vami sa zle vyjednáva… a starý blázon nie ste, to viete sám!“
„Viem! A… že sa so mnou zle vyjednáva?! Lebo pozerám kriminálky… už som vám to predsa povedal! Tam je všetko! Aj tieto vaše priehľadné fintičky! Ale… ste aspoň úprimní… chlapci… poviem vám aj pointu! Prišiel asi dva dni po výsluchu, takto večer, presne ako vy dnes! Taký krpec, žlté vlasy… široké ramená… väzba! Pod okom jazvička v tvare malej podkovičky. Povedal nám, že je z kriminálky a že vyšetruje vraždu Puiskailerovej a vraj sme s manželkou uviedli do výpovede, že sme počuli tri výstrely a potom jeden, ale aj že sme pozerali western… ten hlupák nazval Francúzsku spojku westernom!! a že by sme si to mali ešte premyslieť… povedal nám, že to asi strieľali v tom filme. Chcel som vidieť odznak. Povedal, že ani nie je od kriminálky, že to iba vyšetruje… tak som chcel vidieť aspoň preukaz… povedal, že je vlastne jedno, odkiaľ je, aby sme zbytočne nemiatli vyšetrovateľov a nefantazírovali. Na druhý deň som chcel ísť s autom na nákupy… dve predné pneumatiky som mal prerezané… nie vypustené, prerezané…!“
„Nahlásili ste to?“
Starec na nich pochybovačné zazrel.
„Máte pravdu…“ pripustil Krauz.
„Veď preto!“
„Takže tie tri výstrely sa z vašich výpovedí postupne vytrácali a na súde…“
„Ma zhovadil ten prekliaty prokurátor, akoby som bol sopľavé decko! Manželka nosila strojček… do ucha… ani ju na hlavnom pojednávaní nepustili k slovu a zo mňa urobili starého senilného deda, čo si popletie televíznu obrazovku s realitou… a bolo!“
„Prečo ste im nepovedali o tieni za domom?“
„Začínate ma štvať! To ste naozaj nič nepochopili!? Ja som dôchodca, nie majiteľ pneuservisu… okrem toho, viete, ako rýchlo horí rodinný dom plný starožitného nábytku!? Ja nie, ale presne na toto sa ma spýtal ten váš podarený kolega bez odznaku a preukazu, keď odchádzal!“
„Aha!“ prikývol Krauz.
„Aha!“ pritakal mu bývalý predseda JRD.
„Vedľa v baraku je stále tma… kedy chodia domov?“
„Nechodia! Kamilko sa pred rokom… dvomi?… oženil s Aničkou… také milé slušné dievča… občas mi nakúpila… aj sanitku zavolala, keď som si na dvore sekol do palca… teraz sú vo Viedni! Kamilko doštudoval a robí tam v nejakom fyzikálnom inštitúte… za mesiac zarobí toľko, čo mu tu na fakulte ponúkli za rok! Čudujete sa, že odišiel… že všetci utekajú!? Viete, aký mám dôchodok? Osemtisíc… necelých! Celý život som robil, pod Chabencom mi

Nemci skoro rozstrieľali riť, dvakrát som bol vyznamenaný radom práce za najlepšie prírastky v republike a… dnes mám osemtisíc! Aj ja by som utiekol, ale tento štát má jedno obrovské šťastie… už ma nohy neunesú… onedlho nás tu ostane pár… iba takých…“
„Ujo… teda… pán Žák… a telefón na Kamilka máte?“
„Mám! Niekde ho nájdem…“
Chosé sa zvalil na sedadlo spolujazdca a s úľavou vydýchol.
„Dedo jeden… ufrflaný…“
„Ale v niečom má pravdu… tie ich dôchodky… aj môj otec je na tom podobne a… zdravie nechal v robote…“
„Aj postreh má dobrý! Čo sme sa vlastne dozvedeli? Že sa nehádavali, iba v ten osudný večer… presnejšie noc. Že určite počul tri výstrely a po dvadsiatich minútach ešte jeden. Že videl nejaký tieň za domom.“
„Ešte niečo.“
„No?“
„To najdôležitejšie… že Puskailer asi nekecá…“
„Presne! Videl ho odchádzať.“
„Začína to mať logiku, Chosé!“
„Aj mne sa to už rysuje. Kvôli čomu by dokázal otec zobrať na seba trinásť rokov žalára, ak nie kvôli synovi? Puskailer si zrátal dve a dve… hlavu na to má a vyšlo mu to, čo nám…“
„Sedem?“
„… nie! Jemu vyšli štyri! Kamilko sa práve v ten večer dozvedel od matky, že sa chce rozviesť a všetko ukončiť. Zažil nechutnú scénu s fackovačkou a vybehol von, ale nie a nie odísť! Nedalo mu to. Obehol dom a keď začul streľbu, radšej sa schoval, lebo ani netušil, čo sa deje. Po odchode otca sa vkradol dnu a zistil, že všetko je v poriadku, že to iba fotrovi šibkalo. S matkou sa pohádali a… pištoľ bola hodená na posteli…“
Krauz mlčal a keď sa snažil zapáliť si, omylom spustil stierače.
„Do kelu… lenže mladý nám zdrhol do Viedne a dostať ho sem nebude ľahké. Zákonný dôvod nemáme, jedine, že by prikvitol dobrovoľne. Ale… nepredbiehajme… zatiaľ iba vieme, že máme tretiu osobu na mieste činu. Tieň za domom. Vychádzajme z toho, že ani Puskailer ani Žák neklamú a že sa skutok nestal tak, ako je oficiálne zadokumentovaný! To je naša nevýhoda, nikto nebude súhlasiť s obnovením vyšetrovania a budeme to musieť takto ťahať aj ďalej. Žiadny vyšetrovateľ, žiadny šéf, žiadny prokurátor… iba my dvaja!“
„S tým som zmierený, ale… uvedomuješ si, že starý pozná fakty, ktoré raz bude musieť uviesť do zápisnice… a ty si mu dal slovo…“
„Dal som mu slovo, že ho nebudeme execírovať po úradoch, nie že nebude vypovedať! Ak bude treba, môžeme ho vypočuť aj u neho doma, nie?“

„Ak v tom uvidí rozdiel a bude ochotný!“
„Bude! Nahovoríme mu, že to vlastne všetko vyriešil on, a uvidíš, ako bude spievať, jedna radosť! On nám povie, že to aj tak už videl v nejakom filme a podpíše… všetci budú spokojní…“
„Tak kam teraz… za tým vrátnikom z fakulty?“
„Myslíš, že je to dôležité, Chosé? Aj keby si to rozmyslel, iba nám potvrdí to, čo aj tak vieme, že chrápal a okolo vrátnice mal promenádu. Ak by Puskalilera videl, už by to dávno povedal a aj keby ho videl, samotné alibi mu to nepotvrdzuje, lebo ju mohol odbachnúť dávno predtým, takže jeho výpoveď je z tohto hľadiska nepodstatná… skôr by ma zaujímal švagor… a človek, ktorý navštívil Žáka, aby ho vystrašil.“
„Ten falošný policajt je zaujímavý, pripúšťam, ale švagor… nemyslím, Richard… uvažuj! Kamil si počas vyšetrovania uvedomil, že všetko to smeruje k synovi, a rozhodol sa ho chrániť. V base zistil, že to nie je med lízať a napísal príbeh, v ktorom to hádže na švagra a logicky nadväzuje na Bohušove aktivity s dievčatkami a na Julkinu neveru… pasuje mu to, ale je to príliš okaté! Skôr mi to smeruje na Kamilka…“
„Prečo by syn zabíjal vlastnú matku… Chosé, oni neboli mentálna spodina…“
„Inteligent nikdy nezabil vlastnú matku, čo?!“
„Pripúšťam, ale iba kvôli tomu, že sa chce rozviesť s otcom?“
„A… čo ak sa v ten večer… alebo v posledných dňoch pred vraždou dozvedel aj niečo viac o matke… od… a… vrátil sa, došlo k hádke… emócie, skratové jednanie, pištoľ na posteli…“
Krauz sa zamyslel a flbchol po parťákovi.
„Ty myslíš…“
„Myslím!“
„Tak nájdi v spise jeho telefón!“
Fotokópiu spisu vozili so sebou na zadnom sedadle, nechávať ju v kancelárii nechceli, náhoda je blbec. Chosé sa načiahol dozadu a zalistoval.
„Súkromný detektív… tuje… číslo…“
„Počkaj, hneď to vyťukám…“
Mobil vzváňal iba krátko.
„Prosím…“
„Dobrý večer… tu je kriminálna polícia, detektív Richard Krauz, oddelenie vrážd…“
„… dobrý fór! Stano? To si ty? Daj dole vreckovku zo slúchadla a hovor normálne, ty debil!“
„Nie som Stano a toto nie je fór!“

„Vážne…? Tak prepáčte… mám spoločníka… veselá kopa, presne takto ma chce nachytať trikrát za deň… tak potom… prepáčte, čím vám môžem byť nápomocný… kolega?“
Krauzovi nadskočilo obočie. Vraj kolega!
„Ste v kancelárii? Rád by som sa s vami stretol.“
„Nie, som v teréne! Som na námestí… viete čo? Počkám vás v bare Iskra, to je na námestí…“
„Viem, kde je bar Iskra… o dvadsať minút som tam!“
„Dobre! Mám čiernu koženú bundu a modrý šál! Kúpil som si posledné číslo Auto–moto–revue, budem ho mať na stole…“
Muž v čiernej koženej bunde vstal a pevne im stisol ruky.
„Čím som si to zaslúžil… oddelenie vrážd… taká česť!“
„Viete niečo, čo nás zaujíma…“
„Ja viem veľa vecí, čo zaujíma veľmi veľa ľudí… živím sa tým… ale… najskôr… rád by som videl aspoň jeden odznak…“
Krauz mu jeden ukázal.
„Ale… podobné sa predávajú na burze za dve kilá…“
Krauz mu ukázal aj preukaz. Muž si pozorne prezrel fotografiu a bol spokojný.
„Preukazy idú po čom?“ zaujímal sa Chosé.
„V tejto kvalite… tak za päť litrov…“
„Nás nestál ani korunu…“
„V poriadku! Ja len tak… pre poriadok… verím vám! Tak… o čo ide?“
„Pred piatimi rokmi…“
„Tak s tým na mňa nechoďte, páni! Viete koľko mám klientov za jeden mesiac!? Za rok!? A vy chcete informácie spred piatich rokov! Okrem toho, tu u seba nemám žiadne poznámky…“
„Na toto si určite spomeniete aj z hlavy! Najal si vás jeden profesor matematiky na sledovanie manželky…“
„Puskailer! Boha jeho tam kde je! Rok som behal po výsluchoch a po súdoch… hovädo jedno! On ju nakoniec naozaj odkrágľoval! Keď sme o tom hovorili, myslel som si, že iba blafuje, ale… on to napokon dokázal! Nikdy by som to do neho nepovedal…“
„Pokiaľ viem, tak ste mu odkrágľovanie navrhli vy, a nie on vám!“
„Ale… no táák! Páni! Na toto ma nenachytáte! Bol súd a ten rozhodol jednoznačne a… ani sa neodvolal, blbeček! Možno… sme o tom hovorili, ale určite som mu nič konkrétne neponúkol… v tomto smere… a som nevinný, nech sa to stalo hocikedy, mám stopercentné alibi…“
„O tom nepochybujeme… nám ide o niečo iné! Puskailer chcel sledovanie manželky, volala sa…“

„Júlia Puskailerová… na takú babu sa nezabúda… mašina!! Starý chcel vedieť, či mu je panička neverná… no! Slovo neverná podľa mňa popisuje celkom iné činnosti, než čomu sa venovala ona! Slušne zaplatil, tak som mu dal aj fotografie a aj video. Tým sa to pre mňa skončilo.“
„Kto sa o ňu ešte zaujímal?“
„Nerozumiem… kto sa mal o ňu ešte zaujímať? Veď s ňou spávala polovica mesta… to vám nestačí?“ muž v koženej bunde trochu zneistel.
„Nie o manželku… o kazetu…“
Muž sa hral s pohárikom a aby získal čas, hľadal cigarety.
„Nikto!“ zaklamal.
„Čo si myslíte, prečo sme tu?“ spýtal sa pomaly Krauz a už vedel, že muž klame. Bol to dobrý nápad navštíviť ho.
„To by aj mňa zaujímalo!“
„Puskailer napísal vo väzení list. Niečo ako pravdivé priznanie, ale pospomínal kadečo a kadekoho… aj vás! Keď sme to ukázali vyšetrovateľovi, zvoleja tam našiel asi päť paragrafov, ktoré by vám rád zavesil na krk. Vydieranie, nezákonné obohacovanie, návod na vraždu… Budete mať problémy, ak to nestopíme…“
„Koľko?“
„Nie koľko! My informácie získavame, neobchodujeme s nimi!“
„Tak… čo vlastne chcete?“
„Kto sa o ňu ešte zaujímal?“
Muž v koženej bunde zvažoval, koľko môže stratiť a koľko získať. Nevedel sa rozhodnúť. Krauz mu pomohol.
„Môžeme aj pritlačiť… škoda takej lukratívnej živnosti, nemyslíte? Kontrola z hospodárskej kriminálky by vám, predpokladám, nevadila, ak máte všetky papiere v poriadku. Ak by to nestačilo, môžu nasledovať predvolania na výsluchy… dve… tri do týždňa…“
Muž odfŕkol pokrčenú servítku, hodil sa na operadlo a rozhodol sa.
„Načo? Veď sme na jednej lodi, nie? Raz ja vám, raz vy mne…“
„Teraz vy nám! Ste na rade!“
„Prišli dvaja…“
„Popíšte nám ich…“
„Jeden bol menší, výrazné blond vlasy… ale dobre stavaný a pod okom jazva ako polmesiac… druhý holohlavý s kvérom pod pazuchou… nemával ním, ale ani sa ho nepokúšal maskovať. Rozbili mi polovicu kancelárie… tak som im tie fotografie dal…“
„Aké?“
„No… viete… v dnešných časoch… našinec musí myslieť aj na zadné kolieska. Keď nebude toľko roboty… a žiť treba a na to sú najlepšie

peniaze… som čítal! Ja… som si pár z tých fotografií odložil… ako hovorím! Na horšie časy…“
„A tie prišli…“
„Veľmi rýchlo! Jeho švagor… nejaký Bognár… bol vtedy poslancom, alebo kandidoval za poslanca… dnes je starosta mestskej časti… to viete?“
„Vieme!“
„Škoda, že mi aspoň jednu nenechali… dnes by mala cenu zlata… Prehádzali všetko vrátane mňa. Vzali mi ich všetky, ale tie jeho ich zaujímali obzvlášť! Preto som presvedčený, že ich poslal on, sviňa jedna! Chceli aj kópiu z kazety, ale tú som, neviem prečo, nestiahol! Jediný originál som dal Puskailerovi a… aj som im to takto povedal! Hovädá… uverili, až keď mi vykĺbili dva prsty…“
„Ako vás našli?“
„Uveríte mi, ak vám poviem, že som nenašiel odvahu sa ich spýtať?“
„Aj áno.“
„To je všetko… kolega?“
„Všetko… a nehovor mi kolega!“
Krauz pomaly šoféroval centrom mesta a nahlas rozmýšľal. Chosé občas prikývol, občas zmraštil čelo.
„Vieme prd! Alebo… až príliš! Ja som bol zo začiatku presvedčený, že v tom ide Bognár, potom nás sused nasmeroval na Kamilka a malo to celkom logické náväznosti, tento zas tvrdí, že za všetkým je Bognár… do prdele, kompl… ja ti neviem…“
„Bognár sa o všetkom dozvedel od Julky. Musela sa doma hrabať v manželových veciach a nájsť aj adresu na súkromné očko. Asi sa konfrontácii s Bognárom nevyhneme, ale… spustí poplach, sotva sa k nemu priblížime na pol kilometra, to ti je dúfam jasné!?“
„Je! Preto by som sa s ním ešte neponáhľal! Koľko je hodín, Chosé?“
„Osem!“
„Zima je jak v prdeli.“
„Skončíme?“
„Neviem!“
„Myslíš, že o deviatej bude teplejšie?“
„To nie, ale zaujíma ma ešte ich dom na Fialkovej… Chosé! Videl si mapu?“
„Nie.“
„Tak ju vyber a všimni si, ako sú postavené domy mäsiara Puskailera a Baka. Tá istá prominentná štvrť, delia ich iba dve ulice a nejaké pozemky medzi nimi. Asi záhrady. Z Puskailerových zošitov vieme, že Bognár išiel za nevestu, teda sa priženil k Bakovcom, a Puskailer sa po smrti matky vrátil do rodičovského domu, lebo mu ho Bako dal komplet zrenovovať. Chcel by som si tie vzdialenosti pozrieť in nátura.“

„Vedľa Puskailera sme už dnes boli, to ti nemohlo napadnúť skôr?“
„Mohlo, ale ty si dostal lepší nápad, nájsť detektíva a to, treba uznať, bola dobrá trefa…“ Krauz ho chlácholil, aby už toľko nefrflal a vydržal to s ním ešte aspoň hodinku.
Dom Puskailera už poznali a tak sa previezli na Fialkovú ulicu. Číslo dvadsať našli veľmi ľahko, lebo majitelia na plechu nešetrili a obrovské číslice hyzdili priečelie skoro každého domu. Bakov by už potreboval opravu. Kedysi honosné sídlo, dnes starší domček so zhrdzavenou strechou.
„To sa mi nezdá… takto že by býval starosta…?“
„Určite nie! Určite sa medzitým aj s Natálkou presťahovali…“
Zatiahli kúsok bokom a vysúpili. Mráz im poštípal líca a Chosé zahrešil.
„Čo hľadáme?“
„Vlastne… nič! Iba som to chcel vidieť.“
Z domu naproti vyšla pani so psíkom. Psík… ako malý poník, ale chudší. Tvár si zabalila do huňatej líšky. Pes nabehol na obrubník a držal si stabilnú stopu, zjavne vyjazdenú každodenným používaním.
Pani si ich všimla.
„Hľadáte… niekoho?“
„Nie… iba… vlastne… pani Bakovú, manželka mäsiara…“
„Tu… nižšie o tri domy… koľkátka to je… dvadsať, alebo dvadsať dva… človek tu býva toľké roky, ale čísla akosi neregistruje…“
„Máte krásneho psa…“ rozhýbal sa Chosé, lebo zistil, že pani má sotva štyridsiatku a udržiavanú postavu.
„Fenku…“
„Aj fenku…“
„Ten pes je fenka!“ a rozosmiala sa.
Chosé prijal hru na slovíčka a bol rád, že kočka… už bola kočka!… má zmysel pre humor.
„Veď ja som ani nič iné nemal na mysli… slečna…“
„Áále… s tou slečnou… si ma chcete iba získať, vy…“
„A ako rád… keby ste len tušili…“
Fenka sa nechápavo mykala na vodítku, chcela pokračovať, ale panička mala iné úmysly, dobre jej padlo od takého lichotníka… a však je celkom pekný… usmiala sa.
„Poznáame… rečičky… a skutek útek!“
„No!“ Chosé vypol hruď, zaťala mu do živého.
Krauz iba unavene zvesil ramená… a potom ich rýchlo zodvihol, lebo mu nafúkalo za golier. Tak či tak musel počkať, kým tí dvaja nedolaškujú. Evidentne sa našli!
„Vyzerám na utečený skutek? To ma ešte nepoznáte…“
„To je pravda…“ a zachichotala sa. „… ešte… nie…“

„Jozef Vágner… inžinier z mestského magistrátu, úrad hlavného architekta mesta… viete… ak ide o obhliadku terénu, tak robíme aj nadčas… každá koruna dobrá, však to poznáte… pre vás Jožko…“
„Ani nie, nepoznám! Môj manžel je výhradný zástupca automobilky Jaguar géem u nás… Stanislava Gólová… pre vás Stanka…“
„… tak potom vás nejaké nadčasy ani nezaujímajú…“
„Moje nie… vaše trošku… ale, každé pre má aj svoje proti… je stále na služobných cestách a kde tade… načo sú človeku prachy a voľný čas, keď má muža rozlietaného…“
„Ja by som vedel…“ zatváril sa ako lasička pred zle zavretým kurínom.
Krauza už prestalo ich tokanie baviť.
„A… pani Baková tam býva sama, alebo… mala by tam bývať s dcérou a so zaťom…“
„Prečo… vás to trápi?“
„Viete… náš úrad sleduje všetky staršie domy v lukratívnych lokalitách, aby neprišlo k predaju firmám, ktoré nie sú ochotné dodržovať urbanistický plán a ráz lokality… ak to nepodchytíme v začiatku a prevedú sa vlastnícke práva, môžeme už iba smutne vyvaľovať oči na mrakodrapy a architektonické potraty rastúce ako huby po daždi…“
„Bani Baková predáva dom!? To sa čudujem… kam by išla, veď je sama ako prst… viete… tá jej dcéra… tuším sa volá Nina… alebo tak nejako po rusky… nedopadla dobre! Scvokla, chúďatko, je niekde v nemocnici a jej zať… pán Bognár robí starostu… veľmi sympatický človek… s manželom sa často stretávajú, ale poznáte to! Samé obchody a kecy o províziách… manžel bude otvárať novú pobočku… tu niekde… pán Bognár pomohol a zatiahol za špagátiky… však to poznáte!“
„Nie… my sme stavbári… a pani Baková tam žije sama?“ Krauz sa tváril ako božie neviniatko.
„Sama, už dlho… už roky… pán Bognár má dom pod hradom… ešte lepšia lokalita… hovorila som manželovi, aby sme to predali a išli tiež tam, ale… vraj to tu má budúcnosť, tak neviem…“
„Ďakujem vám…“ Krauz sa otočil k autu, akože už s ňou skončil. Chosé nie.
„Ja by som vás… kúsok odprevadil… aby vás nezrazilo auto… Stanka…“
„To by bolo fajn!“
Pohli sa dole ulicou. Fenka si skoro cvrkla od radosti. Aj druhá…
Krauz počkal, kým ich nezakryla tma, a zazvonil. Trikrát. V reproduktore to zachrapčalo a tenký hlások sa spýtal: „Prosím?“
„Prepáčte, že ruším takto neskoro, ale skôr som nemohol… mám dnes toho veľmi veľa… ja som zo zdravotnej poisťovne, idem kvôli dcére… Natálii Bognárovej, rodenej Bakovej…“
„Preživéhoboha!! Stalo sa jej niečo?“

„Nie!! Prosím vás… upokojte sa!! Ja som vás nechcel vystrašiť… ide iba o administratívnu záležitosť…. teda o papiere, viete, dlhodobá hospitalizácia a s tým súvisiace papiera vačky… nemohli by ste vyjsť von… na chvíľočku?“
„Počkajte… ste ma vystrašili… už utekám…“ Krauz zalovil v zimníku a našiel upomienku z vodární, že im dlží tisíc dvestosedemnásť korún aj tridsaťtri halierov, čo milostivo zaokrúhlia dole a tridsaťtri halierov mu nechajú, ak si s platením švihne. Vodárne posielali upomienky na krásnom farebnom papieri formátu A4 a teraz sa hodil.
Staršia pani si zapálila svetlo nad vchodom a ledabolo zabalená v ťažkom kožuchu prešuchotala k bráničke.
„Dobrý večer, pani Baková… ešte raz prosím za prepáčenie, ale skôr mi to nevyšlo… mám toho naozaj veľa… ja som agent z národnej zdravotnej poisťovne a prišla nám na preplatenie hospitalizácia vašej dcéry, ale všetky údaje sú akésy zmätočné a zle čitateľné…“ ukázal jej pekný farebný papier a pretože bol veľký, vzbudzoval dôveru, „… ja by som iba potreboval potvrdiť základné dáta…“
„Dobrý večer… a… o čo ide? Je v poriadku? Ja tu nemám okuliare… ja na to ani nevidím… počkajte… zabehnem si…“
„Netrebáää! Ja to za vás rád vyplním!! Asi áno… má sa dobre… to my nepreverujeme, ja by som len potreboval vedieť… ona tu mala trvalý pobyt dokedy…?“
„Dokedy? Ja… neviem…“
„No… kedy sa sťahovali pod hrad?“
„Pekných pár rokov je to… chúďatko… to hovädo ju utýralo až k smrti…“
„Myslíte pán Bognár… zať…?“
„Ten! Je to… päť rokov… viac… už je spokojný… už sa jej zbavil…“
„A do ktorého zariadenia ju previezli… je to tu rozmazané…“
„Ja neviem… vraj je v nejakom sanatóriu… na Krásnej hôrke… vôbec o nej nemám správy… prečo o nej nemám žiadne správy, pán…“
„Kováč! To bude ono! Krásna hôrka! Tak odtiaľ je tá faktúra! Veľmi ste mi pomohli… ďakujem vám!“
„Prečo o nej nič neviem, pán Kováč?“ zaprosíkala.
Krauz nevydržal a milo sa jej zahľadel do očí. Skúmavo mu opätovala pohľad.
„Ja… teraz naozaj neviem,“ hlas mu zmäkol, hoci nechcel, „ale zistím to… to vám sľubujem a dám vám vedieť. Ešte sa uvidíme… aj to vám sľubujem… ani mne sa to nepáči…“ potom sa spamätal a rázne dodal, „… aby dievča iba tak zmizlo a mamke nedali ani vedieť…“
„Vy ste…“ skúmavo ho sledovala stareckými očami. Boli unavené, ale nie hlúpe, „… zvláštny poisťovák… taký urastený a… oči máte modré a…

veselé… ako môj prvý zať… Kamil… aj on bol veselý… kým ho nezavreli… nechcete ísť ďalej? Poviem vám…“
„Teraz nie… teta, ale raz sa zastavím…“ a spravil niečo, čo ho samého prekvapilo. Vzal jej zvráskavenú ruku a pobozkal ju.
„Uvidíte… že sa zastavím,“ a odišiel.
„Zvláštny poisťovák… a ani nechcel nič podpísať…“ šomrala si cestou domov.
Krauz nasadol a pohol sa dole ulicou. Prešiel po prvú križovatku a napadlo mu, že Chosé s paničkou sa oblúkom vrátili za jeho chrbát. Zaradil spiatočku a dlho cúval. Nikde ich nevidel. Znechutene pokrútil hlavou a obchádzkovým krokom na dvojke prešiel ešte raz celý blok. Našiel ich až úplne dole pri poslednej križovatke. Kilometre asi ubiehajú úplne inak v službe a inak na prechádzke s krásnym psom. Chosé si niečo písal. Ona diktovala, a rada…
Krauz ich diskrétne minul a zatiahol k obrubníku. Chosé jednu fenku pohladkal a druhej pobozkal labku… Krauz to všetko sledoval v spätnom zrkadielku a naozaj nevidel žiadny rozdiel. Keď sa mu parťák unavene vyvalil na sedadle spolujazdca, Krauz sa nenápadne nahol dopredu a skúmavo si prezrel jeho rozkrok. Chosé to musel postrehnúť, sledoval parťákov pohľad a sám sa presvedčil, či je všetko v poriadku. Potom ho trklo.
„Ty ježiš!! Teraz nie!! Veď máme robotu!“
„Odkedy ti toto vadí?“
Chosé sa zamyslel.
„Ty myslíš… ty by si ma počkal?“
Krauz zúfalo vzhliadol k sklopenému tienidlu.
„Drbnem ti po kotrbe teraz… alebo hasákom?!!“
„Tak vidíš!! Ja som vedel, že si sviňa závistlivá…“
„Nie, som ženatý… už nezávidím…“
„Pozrime ho! A… pred dvoma rokmi si nebol!?“
„A ako som dopadol? Kašlem ťa!! Rob si ich sám… ja už nechcem…“
„Aj si ju spravím… a sám! A… ešte som aj niečo vyzistil!“
„Že je hore bez?“
„Nie!“
„Dole…?“
„Nie! Boha… dokážeš počas služby myslieť aj na niečo iné!?“
Obaja vyprskli, lebo to bol naozaj dobrý fór.
„Ak sa chceš dostať od domu Bakových k Puskailerovým, nemusíš ísť po asfaltke okolo jeden a pol kilometra, ale medzi domami tridsaťštyri a tridsaťšesť je úzky chodník pomedzi záhrady a vyjdeš o pár domov vedľa Puskailera. Chodník je z oboch strán lemovaný plotmi a je široký meter a

urobili si ho staroustadlíci, keď pochopili, že sa budú chcieť navštevovať a že behať kol dokola by bolo namáhavé. Chodníček pretína celú štvrť a kto ho nepozná, nenájde ho, nie je nikde zakreslaný.“
„Cúvame!“
Cúvli. Našli ho. Prešli si ho celý. Stálo to za to. O pár minút stáli pred Puskailerovým domom. Boli premrznutí, ale spokojní.
„Kurva!“ povedal Krauz.
„Kde?“ spýtal sa Chosé.
„Môžeme ísť domov… dnes sme toho zistili až–až…“
14
Nič sa nezmenilo. Burger fajčil, Hanzel čakal, kto začne, a Chosé sa česal pred zrkadlom. Kuky bol smutný… takže predsa len sa niečo zmenilo! Vaňa neprišiel ráno do práce. Bolelo ho brucho… tak to diagnostikovala jeho manželka, keď im volala. Starý Burger nezaprel v sebe detektíva a nedovolil jej iba tak zložiť, vyťažil z nej, že sa večer prežral žobráckej kaše a ovarového kolienka, čo švagor priniesol zo zabíjačky, ale… že na prežranie jej manžel bežne netrpel… že to bude niečo vážnejšie, lebo si stískal pravý bok, tak trochu dole…
„Žlčník!“ rozhodol promovaný doktor medicíny Paľko Kukučka.
„Vpravo na boku je všetko možné!“ kontroval mu primár chirurgického oddelenia Oto Hanzel.
„Môže to byť aj mizerére… pomotanie čriev, má ich dosť dlhé, aby sa zbláznili…“ skúsil obohatiť konzílium renomovaný internista Eduard Burger.
Krauz žalostne zaúpel a vzhliadol k stropu. Koľko spolupracovníkov ochotných nahradiť jedného obyčajného doktora s obyčajným diplomom! Asi to tak funguje na každom pracovisku, lebo aj jeho manželku sa svojho času pokúsila liečiť kolegyňa s maturitou z ekonomickej, a aj tak skončila v pôrodnici. Nebola to rakovina maternice… iba čakali Lauru…
Prečkali ranný nástup a rozliezli sa po kanceláriách. Začiatok roka bol mierny, ľudia si asi ešte neuvedomili, že pod stromček v podstate nič nedostali, a nezabíjali sa. Oddelenie vrážd zápasilo iba s minuloročnými prípadmi a Krauz to v duchu vítal, aspoň mali dosť času na Puskailera a nikto ich neotravoval.
Chlapi sa rozliezli po robote a vypadli z kancelárie. Kuky ostal smutný za stolom a snažil sa niečo napísať, asi nejaké hlásenie z poslednej služby s milovaným parťákom. Nešlo mu to a nadával častejšie, než udieral do klávesnice.
Krauz tušil, že sa ho dnes nezbavia.
„Je to sraľo, alebo vie udržať tajomstvo?“

Pre každého nezainteresovaného by takáto nezmyselná veta znamenala iba jedno, že Krauz potrebuje psychiatra. Chosé, naopak, zareagoval okamžite a lekára nevolal.
„Je to sraľo… ser naňho…“
Kuky sa otočil od počítača a zagánil.
„Trpíte dvojitou samomluvou, alebo je reč o mne?“
Chosé zvážnel.
„Dvojitá samomluva je asi… dialóg, nie, parťák?“ obrátil sa na Krauza, ale kým stihol reagovať, pokračoval Kuky.
„Sklapni! Koľko semestrov psychológie máš?“
„Čo s tým má psychológia?“
„To neviem, ale znie to odborne, nie?“
„Na fízla je dosť blbý… mohli by sme mu to povedať…“
Chosé sa zatváril ako nudista v mravenisku.
„Neviem, neviem… nechaj ho tak… on o chvíľu vypadne…“
Kuky uložil tých pár nezmyslov, čo už napísal, uzatvoril súbor a nechal na monitor nabehnúť fototapetu. Veľký mesiac nad zasneženým pohorím ho vždy upokojil… aj teraz, na ich veľké šťastie.
„Tak o čo ide? Alebo vám mám vymasírovať chrbtové svalstvo po jednotlivých medzirebrových oddeleniach…?“
Krauz si s Chosém vymenili spýtavé pohľady.
„Pozná slovo medzirebrové… to nebude len tak hocaké ledačo…“
Krauz súhlasne prikývol.
„Aj mne sa pozdáva… riť má na dve polovičky a nos medzi očami… to bude klasa…“
„Tak vy neprestanete…!“ trpezlivo sa uvelebil na otáčacej stoličke a už bolo všetkým jasné, že sú v tom traja. Ale… divadielko bolo treba dohrať do konca… o tom to je!
„Možno… by si ani nechcel… riskovať…“ zadrapol Chosé.
„Staraj sa o seba… spermostroj! Som rád, že nie som ženatý…“
„Aj ja…“
„… aspoň mi nemôžeš chodiť za ženou…“
„… ale frajerku máš peknú… Alenka, že… tá malá čierna…?“
Krauz sa zarehotal. Kuky zaťal päste.
„Rišo, ak ho neuzemníš, tak mu jednu…“
„To bol fór!“ bránil sa Chosé.
„Hneď sa mi zdalo… lebo Vierka je blondínka o hlavu vyššia odo mňa…“
„Ale to sú všetky, Kuky…“
„…a budeme sa brať!“
Rozrehotali sa, Kuky najviac. Potom stíchli. Chvíľu sa premeriavali. Ranná dávka pracovného humoru bola vyčerpaná.

„Potrebujeme helfnúť…“ Krauz prižmúril oči.
„Ale… netreba o tom príliš kecať, je tak?“ skúsil Kuky.
„Asi… tak…“
„O čo ide?“
Povedali mu.
Kuky sa rozhodol nezaháľať a hneď prispel plodnou úvahou do debaty.
„Ak poskáčeme po Bognárovi, spustí krik a celá akcia je v…“
„A presne to nechceme! Za ním pôjdeme až naposledy, zatiaľ si iba zisťujeme fakty! Mňa by napríklad zaujímalo, čo sa stalo jeho žene a prečo ju tak elegantne odpratal…“
„Kam pôjdeme?“ bez mihnutia oka sa spýtal Kuky.
„Za tvojím bratom.“
„Chosé tam ostane?“ Kuky akoby pookrial.
„Dúfam, že nie!“ ohradil sa Krauz.
Zaviezli sa do štátnej nemocnice. Nepotrebovali smerové tabule, oddelenie psychiatrie poznali, hoci nie z vlastnej skúsenosti. Našli aj oddelenie, ktorému svorne hovorili antabusové kráľovstvo.
Krpatý Kuky objal krpatého doktora. Aj bez drahého rozboru DNA bolo jasné, že sú z jedného striekanca.
„Že sa aj ukážete… banda…“
Posadali si a doktor ukázal bradou na chladničku v rohu kancelárie.
„Ešte je skoro…“ odmietol Krauz.
„Keď bude neskoro, už za mnou nechoď… tak… čo vás trápi?“
„Jedna kamoška sa nám zbláznila… leží na Krásnej hôrke… kde?“
„Diagnóza?“
„Ďalšiu otázku máš už premyslenú?“
„Tam nemá čo robiť! Je to čisto záležitosť kardiológov… celý objekt… jedine…“
Zodvihol telefón.
„Primára Kloknera… čau… nie… prevoz je dohodnutý až na zajtra… dobre… ešte niečo, čo je na Krásnej hôrke… to viem a od nás… prečo o tom neviem… aha! Díky!“
Zložil a zatváril sa dosť dramaticky.
„Súkromné sanatórium. S medicínou to nemá nič spoločné. Riaditeľom je tieždoktor Vlastimil Púpala, poznám ho, ale nevedel som, že ten objekt je jeho. Je to až pod lesom, oplotené vysokým múrom, železná brána ako do Pentagónu. Jedna slepá ulička tam… žiadna späť. Neliečia… je to odkladačka… ak mi rozumiete…“
Krauz až nadskočil.
„Presne toto som potreboval! Máš u mňa jeden nefalšovaný francúzsky koňak…“

„My tu nepijeme… my sa tu lieči… chcem povedať… my ich tu liečime…“
„Tak ti do tej chladničky v rohu prinesiem nanukovú tortu…“
„Môžeš si ju obliať rumom, aby si nevyšiel z cviku…“ osolil ho Chosé.
„Nevšímaj si ich, brácho… dnes sú ako z divých vajec…“ vysvetlil Kuky a vypadli.
Doktor Kuky bol presne taký istý ako detektív Kuky. Keď odišli, hlasno sa rozosmial a jeden si predsa len nalial…
Železná brána ako do Pentagónu… vraj! Krauz si bol istý, že doktor Kukučka v živote nevidel bránu do Pentagónu. To, čo im zahatalo cestu, vyzeralo ako hviezdna brána. Nájsť tlačidlo v obrovskom múre bol problém aj pre profesionálnych detektívov.
„Prosím?“ unudený ženský hlas nezvyknutý na návštevy.
„Detektív Richard Krauz, oddelenie vrážd… rád by som hovoril s doktorom Púpalom!“
„Ste objednaný?“
„Nie, teraz to robím, objednávam sa, ale nejdem na vyšetrenie, iba sa chcem…“
„To je jedno… objednám vás na najbližší možný termín… počkajte… marec… dvadsiateho tretieho by vám vyhovovalo?“
„A rok?“
„Pane… ja nemám čas na…“
„Zato ja mám všetko! Aj preukaz, aj odznak, aj pištoľ… a aj odhodlanie sa s doktorom Púpalom porozprávať, takže ak nechcete, aby som sa o hodinu vrátil s príkazom od krajského prokurátora a zobral to od pivnice až po strechu, tak ma ohláste… a otvorte, láskavo, toto železné monštrum…“
„Moment…“
Trvalo to fakt iba moment.
Motory museli byť elektrické a ukryté tak dokonale, že nebolo počuť ani zabzučanie. Plechová tabuľa sa napriek všetkým zákonom fyziky a mechaniky pohla a vytvorila štrbinku, cez ktorú frngli dovnútra. Krauz v spätnom zrkadielku postrehol jej spätný pohyb a zaumienil si, že bude slušný… ak sa z doktora Púpalu vykľuje doktor Frankenstein, tu ich nenájdu ani za sto rokov!
Všade iba betón. Dole, po stranách, hor… vlastne hore dlho nič a až potom kúsok modrého, asi obloha. Bobová dráha bez ľadu ich viedla do kopca a napokon zaparkovali pred nechutnou kombináciou skla, hliníka a betónu. Kým vystúpili, Chosé si zapísal značky všetkých deviatich áut.
Nikto ich neprivítal, tak si otvorili sami. Za pultom v recepcii nebolo ani nohy a ani vo vestibule nikto nesedel. Hore zabzučala kamera a neveriaco na nich vyvalila oko.

„Tak už o nás vedia, usmievajte sa a robte všetko preto, aby sme sa odtiaľto dostali bez injekcie… teľce…“ zašepkal Krauz.
„Tak radšej zdrhajme… ani mne sa to nepáči…“ pritakal Chosé.
„Kušte! Ak tu majú kamery, asi sú tu aj mikrofóny…“ upozornil Kuky.
„No a!? Nech sú! Nech vedia, že sa ich nebojíme… nie… parťák?“ zaškľabil sa Chosé, ale odpovede sa nedočkal.
Po točitom schodisku zarachotili korkové dreváky a veľký… ozaj veľký člen personálu v bielom plášti sa mierne uklonil. Prežili to bez podania rúk a ani im to nechýbalo.
„Prosím… tadiaľto…“
„Až po vás…“ spomenul si Krauz, ako to počul v jednom filme.
Po troch minútach už nevedeli, kde je sever. Nikde žiadne okno.
„Moment…“ zastavil pred nejakými dverami a vošiel.
Moment trval tridsať sekúnd a klaustrofobik by sa už dávno zložil. Potom im otvoril tapacírované dvere a vpustil ich dovnútra.
Hangár riaditeľa súkromného sanatória vyzeral ako kancelária. Keby sa jeho stôl rozobral, štyri dvojice by si pohodlne zahrali ping pong. Na konci mahagónovej pristávacej dráhy sedeli dvaja muži. Ani jeden nevstal.
„Prosím… poďte ďalej…“ vyzval ich muž za vrchstolom.
Pokročili a Krauz si všimol, že veľký člen personálu ostal stáť pri dverách, založil si ruky za chrbát a zmeravel.
„Sadnite si… prosím… kam uznáte za vhodné…“ a mávol rukou, „… prosím… ja som riaditeľ tohto sanatória, doktor Púpala… toto je právny poradca nášho sanatória doktor Vlk…“
„Ja som detektív…“ Krauz odverklíkoval, čo mal a predstavil všetkých členov delegácie, pričom sa nesnažil uraziť ani riaditeľa, ani právneho poradcu a veľký zdravotnícky personál už vôbec nie!
„Môžeme vidieť vaše preukazy?“ spýtal sa Vlk a Krauz mal čo robiť, aby dostál svojmu predsavzatiu, že bude dnes dobrý. Vlk nebol sympatický. Ktorý právny poradca je?
„V čom môžeme byť nápomocní?“ riaditeľ sa ani len nepokúsil o úsmev, o pohostenie už vôbec nie. Kontrolu preukazov nechal na Vlka.
„Radi by sme sa rozprávali s pacientkou menom Natália Bognárová, rodená Baková…“
„Prečo?“
Krauzovi akoby vyrazil z ruky kolt.
„Prečo… prepáčte, ale ja som policajt a sme na území nášho štátu… ja sa môžem rozprávať…“
„Nachádzate sa na súkromnom pozemku, na ktorom je vybudované súkromné psychiatrické sanatórium a výnosom Ministerstva zdravotníctva číslo dvestodvadsatbsem z roku tisícdeväťstodeväťdesiatštyri o zriadení a

prevádzkovaní súkromných psychiatrických liečební a sanatórií ako aj liečební a ústavov na liečbu drogových závislostí sa na nás vzťahujú špeciálne a špecifické predpisy týkajúce sa ochrany identity našich pacientov… to by ste ako muži zákona mali vedieť…“ povedal holohlavý ksicht po riaditeľovej pravici a riaditeľ ani brvou nehol, lebo to považoval za úplne samozrejmé a postačujúce.
„To, samozrejme, vieme… ale… porozprávať sa s ňou…“
„Prepáčte,“ teraz hovoril riaditeľ, „ale akýkoľvek rušivý moment zvonku môže radikálne zmeniť a ovplyvniť liečebný proces a zmariť naše dlhoročné úsilie…“
„Vy ju tu dlhoročne liečite?“ skočil mu do reči Chosé.
Riaditeľ povytiahol obočie a právny poradca sa zošúveril na stoličke. Chosé bol asi prvý živý človek, ktorý kedy skočil riaditeľovi do reči. Právny poradca mal obavy, či ostane živý aj naďalej… mal by s tým iba zbytočné vytriasačky…
„Pane… ja sa vám tu snažím vysvetliť…“ pokračoval riaditeľ, ale nie dlho.
„A my sa snažíme zistiť, čo jej je! Mohli by ste zavolať jej ošetrujúceho lekára… pán riaditeľ!? Alebo… ešte lepšie… môžeme s ním hovoriť priamo na oddelení?“
Krauzov návrh musel byť obzvlášť nechutný, lebo tentoraz sa pohol aj ozrutný zdravotnícky personál od dverí.
Riaditeľ zodvihol ruky a všetci sa upokojili, čo vyhovovalo aj policajtom.
„Ja som jej ošetrujúci lekár a môžem vám poskytnúť všetky kompletné informácie týkajúce sa jej zdravotného stavu, ale neviem, prečo by som to robil? A neviem, ako by som to spravil, keď mi neustále skáčete do reči!! Prepáčte… ale na takéto správanie nie som zvyknutý!!“ a pozrel na právneho poradcu. Ten iba spokojne kývol hlavou a ruky si zložil na stôl, akože má už dnes odrobené. Mýlil sa!
„Prepáčte… pán riaditeľ, ale nezvyknutí sme tu v tejto miestnosti dvaja a ak počítam mojich kolegov, tak štyria! Ešte raz vám opakujem, že som dôstojník kriminálnej polície a chcem sa rozprávať s Natáliou Bognárovou a vy mi tu ústami vášho…“ veľavravne zagánil na Vlka, ale rozmyslel si to, „… právnika vysvetľujete, čo všetko urobilo Ministerstvo zdravotníctva proti tomu, aby som ju dnes videl! Ja… sa tu nemusím strápňovať… ak nechcete?! Môžem zájsť za prokurátorom a vyžiadať si povolenie na prehliadku…“
„Akým prokurátorom?“ vyskočil Vlk. Vlk a prokurátor. Krauz si ich vedel celkom dobre predstaviť v jednom rúchu…
„Krajský prokurátor…“

„To znamená, že vyšetrujete zločin so spodnou hranicou osem a viac rokov? Poviete nám, o čo ide, aby sme mohli zaujať adekvátne stanovisko?“
„Aj my chceme zaujať adekvátne stanovisko… a ak nám umožníte porozprávať sa s vašou pacientkou, nebudeme potrebovať príkaz prokurátora…“
„Budete! My máme plné právo na ochranu našich pacientov!“ Vlk zložil labky na stôl a veľavravne pozrel na chlebodarcu. Krauz mal chvíľu pocit, že riaditeľ sa nahne a pohladká ho po kockatej lysine. Vlk si napravil obrovské okuliare a tiež to čakal.
Krauz sa zahľadel cez jediné obrovské okno, ktoré v tomto ústave našiel. Po pravici riaditeľa. Videl strmo stúpajúci dvor, vysoký betónový plot a za ním les. Všade iba les, kam oko dohliadlo. Les a kilometre kopcov a roklín. Ideálne pre psychopatov. Tichučko, pokoj a… hlboký les.
„Tak dobre! Začali sme úplne zle! Naša chyba! Nevidím najmenší dôvod, aby sme si prekážali. Prepáčte! Ospravedlňujem sa, pán riaditeľ! Asi… sme celú vec zle pochopili. Poviem vám, o čo nám ide, a vy iste pochopíte našu nervozitu… ste predsa odborník! Lekár… však!?“ vyštekol Krauz.
Riaditeľ ani brvou nehol. Krauz videl, že tento by vydržal aj týždňový výsluch, nielen povolených dvadsaťštyri hodín.
„Dostali sme anonymný list, že žena menom Natália Bognárová je dôležitý svedok vraždy…“ Chosé sa nespokojne zahniezdil a sklopil oči, Kuky sa pevne zachytil okraja stola, a tiež si neodpustil skúmavý pohľad na kolegu… obaja začali pochybovať, či ho tu napokon aj nenechajú… „… malo sa to stať pred dvoma rokmi v lete… sedemnásteho augusta… zavraždený je syn… predsedu istej strany… no! To ani nie je dôležité… nám ide o to, či ste ochotní nám poskytnúť banálne informácie, alebo bude treba interpelácie vo vláde a vo vládnom hnutí o zmene zákonov o výkone súkromných zdravotníckych zariadení a… bla bla bla a mne je to osobne vrcholne trápne!
Ja sa na to všetko môžem zvysoka… s prepáčením… ale jeho otec je neodbytný a… no čo vám mám povedať? Títo ľudia z horných… ani nie desať… možno jeden tisíc… neviete, ako vedia človeku otráviť život! My… sme tu v podstate nevinne… aby som to tak povedal a nechceme sa hádať!“
„Pred dvoma rokmi… v auguste… nezavraždili…“ Vlk rýchlo zalovil pod stolom a vylovil malý kufrík, ktorý stál život prinajmenšom jedného krokodíla. Zámky hlasno klapli a Vlk sa zahrabal do lajstier. Chlapci od kriminálky zbystrili pozornosť.
„Vy si tu vediete evidenciu všetkých zavraždených?“ prekvapene a naivne sa spýtal Krauz a spokojne sa zvalil na operadlo.

„Iste… že nie!“ vyštekol riaditeľ a Vlka zmrazil vražedným pohľadom. Ten okamžite prestal v prehrabovaní a milo sa usmial. On si myslel, že milo.
„Ja… si tiež myslím, že došlo k omylu… pri prvom vysvetľovaní kompetencií… a v podstate sa nebránime akémukoľvek vyšetrovaniu… ak budú zachované a dodržané práva našich pacientov… špeciálnych pacientov… podotýkam… lebo stav niektorých si vyžaduje skutočne špeciálne ošetrenie a sústavnú starostlivosť… ale o tom by som nerád!“ riaditeľ sa rozhovoril a robil dlhé prestávky, akoby čakal, kto mu zase skočí do reči. Klamal rovnako ako Krauz, ibaže jemu občas na vreli na sánkach svaly… Krauzovi sa napínal iba jeden a o ten sa zaujímajú iba gastroenteorológovia, psychiatri určite nie! Riaditeľ s kamennou tvárou pokračoval.
„Ja… by som vám rád pomohol… ale… ako hovorí náš právny zástupca…. a on číta všetky denníky… pred dvoma rokmi nezaznamenal vraždu žiadneho syna prominenta… a ja mu verím…“
„Aj ja!“ neodolal Krauz a veselo sa usmial. „Ale… chápte to tak, že vy si chránite svojich klientov a my svojich a tí naši… no… viete… ako by som vám to…“ pošúchal si bradu a hral ďalej, „… tí sú náramne citliví na svoju minulosť… kto mal s kým a čo… na vysokej škole a po vysokej škole a kde sa mu narodil taký syn a taká dcéra a… mená sa občas ani nezhodujú… ale otcovské pudy ostávajú! Viete, koľko ich je v parlamente? A… sú mocní… a ja im mám ako odoprieť vyšetrovanie syna… nesyna… a ako im mám zdôvodniť prekážky vo vyšetrovaní…? Môžete sa vykašlať na noviny, ani novinári nevedia všetko… a keby iba tušili… to by boli titulky!!“
Krauz skončil a unavene sa zahľadel na riaditeľa. Potlesk nečakal. Kuky sa pustil stola a chvíľu mal pocit, že ho zabije… alebo vybozkáva.
Riaditeľ zvažoval možné riziká. Kvôli trom blbcom od polície si nedá zničiť existenciu! Rozhodol sa, hoci tomu hajzlovi s prenikavými modrými očami neveril, ani čo dýchne! Ale… na fakulte ich učili, že modré oči… bože ochraňuj!
„Hovoríte o Natálii Bognárovej… pred dvoma rokmi tu už bola hospitalizovaná a nemohla byť svedkom ničoho…“
„Vážne!? Nemohla byť svedkom!?“ skočil mu do reči Kuky.
Riaditeľ by ho najradšej zašliapol ako červa… krpatého. Aj jedovito povstal, ale rozmyslel si to a vrátil sa na stoličku. Chlapci z kriminálky už dávno postrehli, čo ho serie najviac. On… profík… postrehol, že to postrehli, a tak sa už iba hrali, kto má pevnejšie nervy.
„Vážne! Pane! Mohol by som… vám to vysvetliť… bez toho… aby mi vaši podriadení skákali do reči!?“ cedil pomedzi zuby a mal veľkú chuť jednému z nich vraziť.
„Môžete! Nie sú to moji podriadení… ale môžete!“

„Pred dvoma rokmi tu už bola hospitalizovaná…“
„Že som taký smelý… a s čím tu bola hospitalizovaná? Viete, my sa v súkromných sanatóriách nevyznáme, aj tu sa píšu nejaké oficiálne diagnózy?“ skúsil Krauz a usmial sa.
„Iste!!“ precedil riaditeľ pomedzi zuby a zachytil sa hrany stola, aby nespadol. „Veď sa vám to snažím vysvetliť!! Hospitalizovali sme ju na jar deväťdesiatšesť! Pred dvoma rokmi nemohla byť svedkom ničoho!! Aj keby bola… jej svedectvo nemôže byť relevantné! Jej diagnóza je jednoznačná… akútna psychotická porucha s bludmi… má zmenené myslenie a v popredí bludy, alebo halucinácie, rozpráva niečo, čo si vymýšľa, a pritom halucinuje a tvrdí si svoje, trpí stihomamom, pocitom, že jej chce stále niekto ublížiť a nevie sama kto a ako! Nevie sa vymotať zo spleti výmyslov a bludov!“
„To sa dá liečiť?“
„Občas! V každom prípade jej podávame neuroleptikum, ktoré má v celosvetovom meradle vynikajúce účinky a je reálna šanca, že časom…“
„Kto to tu platí?“
„Prepáčte!?“
„Jej pobyt… som myslel…“
„Ani to by vás nemalo zaujímať…“
„Tak nie!“ rozhodol Krauz a vstal. „A… teraz by sme sa za ňou radi pozreli, keď sme sa už tak pekne udobrili…“
„To neprichádza do úvahy… naši pacienti musia byť izolovaní…“
„Sú nebezpeční!?“
„Niektorí… aj!“
„Ona?“
„Máva záchvaty, ale…“
„Teraz má?“
„Nie… neviem… ale aj tak by som neodporúčal!“
„Tak nie! Iba som sa spýtal!“
Vstali všetci. Riaditeľ nie. Vždy vstával prvý on. Teraz to zmeškal.
„Ďakujeme a… čoskoro dovidenia…“ navrhol Krauz a bez podania ruky napochodoval k ozrute pri dverách.
Riaditeľ chvíľu čumel na ich chrbty a potom preniesol zdrvujúci pohľad na právneho poradcu. Pekný deň sa môže zmeniť v okamihu na pochmúrny blen, stačí iba v nevhodný okamih otvoriť nevhodný kufrík…
Ozrutný člen zdravotníckeho personálu sa ani nepohol a čakal na pokyny.
„Vyprevaď… ich…“ zahulákal riaditeľ.
Odprevadil ich až k autu a počkal, kým nasadnú a pohnú sa dole bobovou dráhou. Pred ozrutnými plechmi postáli a chvíľu ich obchádzali pochybnosti, či sa ešte niekedy dostanú von. Potom sa v plechu objavila

štrbinka a narastala a narastala… Krauz vyrazil okamžite ako sa uistil, že neodtrhne spätné zrkadlá.
„Čistý Mengele…“ zašomral Kuky.
„A koncentrák má tiež slušný!“ súhlasne prikývol Chosé.
„Nedobytný… ale tá žena ma začína zaujímať čím ďalej tým viac, chlapci! Tuším, že tam nie je len tak pre nič za nič a Bognárovi sa dostaneme na krk jedine cez ňu, to je vám, dúfam, všetkým jasné?! Pohnite kotrbami a navrhnite niečo!“ Krauz šoféroval a zamyslene si mrmlal popod nos.
„Jedine… nájsť puklinu v múre…“ uvažoval Kuky.
„Obrazne povedané… alebo sa tam chceš v noci vlámať?“
„Nie! Obrazne povedané… ako hovoríš, Chosé. Mali… by sme… už viem! Poďme k počítaču! Vylustrujeme ich autá a zistíme zoznam zamestnancov!“
Krauz súhlasne prikývol a pridal.
Posadali si okolo počítača a Kuky začal. Postupne mu zadával jednu značku za druhou a mašina im chrlila mená majiteľov, farbu auta, číslo motora aj či nie je v pátraní. Na konci boli sklamaní. Všetky autá boli riadne prihlásené a po žiadnom nebolo vyhlásené pátranie, ani nemalo iný policajný záznam.
„Skús register súkromných firiem!“
Kuky našiel súkromné sanatória a o chvíľu už prehľadávali zoznam zamestnancov. Doktor Mengele zamestnával dvadsaťdva členov zdravotníckeho personálu a sedem pomocného, asi kuriči, údržbári a kuchár.
Pozorne prezreli meno za menom, porovnali ich s policajnými záznamami, ale nenašli vôbec nič. Ani jeden zamestnanec sanatória nemal policajný záznam, všetci čistí ako čerstvý sniežik.
„Nemôžeme to nechávať iba tak po stole…“ upozornil sám seba Krauz a všetky papiere z počítača zhrnul na kopu. Vybral neoznačené tvrdé dosky a pevne ich zviazal. Neoznačený fascikel putoval do skrine, až potom sa pohodlne vyvalil a premeriaval si kolegov spýtavým pohľadom.
„No!?“
„Čo no!? Sú čistí… či sa ti to páči, alebo nie!“
„Nie! Musíme niečo vymyslieť, inak sa nepohneme…“
Do konca pracovnej doby nevymysleli nič. Na druhý deň to vymysleli za nich druhí…
15
Hneď po rannom rozdelení telefonoval šéf mravnostného oddelenia a chcel Krauza. Burger prevzal telefonát a keď podával slúchadlo Krauzovi, neodpustil si poznámku.
„Z nudy už robíme aj prcačky?“
„Krauz… servus… zastavím sa… dobre, tak hneď… zoberiem ho!“

Krauz položil a skúmavo sa zahľadel na pomotanú šnúru.
„To sú fofry! Chosé… poďme ho navštíviť, nejaký je nervózny…“
Oddelenie mravnostnej kriminality okupovalo kancelárie na tej istej chodbe ale za rohom. Všetci chlapci sa navzájom poznali, lebo sa denne stretávali, ale pracovne sa im cesty skrížili iba zriedka, preto bol Krauz náramne zvedavý, prečo ho ich šéf tak súrne zháňa… a prečo má prísť aj s Fischerom…
„Čaute chlapci… poďte ďalej a zavrite…“
„Čau, Marek… kde horí?“
„Vám za riťou!“
„No zbohom! Čo sme zas vyviedli a ani o tom nevieme?“
„Viete! Ale… hráte sa na utajených, až to bolí!“
Sadli si a sotva si popodávali ruky prestali sa škeriť.
„Tak vážne…“
„Tak vážne! Vliezli ste nám do rozbehnutej akcie! A… ja silne pochybujem, že riaditeľ o tom niečo vie…“
„To sotva…“
„Myslel som si…!“
„To sotva… že by sme vám vliezli!“ ohradil sa Krauz.
„No… tak počúvajte! Včera doobeda ste boli v súkromnom sanatóriu doktora Púpalu…“
„Myslel som si, že sledovačku používate na pedofilov, a nie na kolegov…“
„…a zaujímali ste sa o Natáliu Bognárovú, rodenú Bakovú…“
„Tak toto ti ani sledovačka nemohla zistiť…“
„… a mňa by veľmi zaujímalo, po kom vlastne idete!?“
Chosé sa tváril, že tam ani nie je. Krauz si vyložil balíček cigariet a spýtavo sa pozrel na šéfa mravnostnej.
„Len si zapáľ! Každý fajčiar siaha po cigarete, keď znervóznie! Popolník máš za sebou!“
„Psychológ!“ pochválil ho Krauz a ponúkol aj Chosého.
„Ty?“ ponúkol aj šéfa.
„Sedem týždňov, tri dni, dve hodiny, štrnásť minút a dvadsaťosem sekúnd…“
„Tak len vydrž ďalej, fajčenie škodí zdraviu a nefajčiari vraj zomierajú oveľa zdravší…“ Krauz rapotal, ale závity mu pracovali na plné obrátky. Naťahoval čas. Šéf mravnostnej kriminálky to dobre poznal a iba sa pohodlne uvelebil v otáčacom kresle a nechal ich chvíľu sa škvariť.
„Bežné previerky…“ skúsil Krauz a nenútene vynikol dym na šéfa. „Prepáč!“
Šéf sa musel usmiať.
„Si sviňa… vieš, nie?“
„Ospravedlnil som sa!“

„Nie kvôli dymu!“
„A…?“
„Bežne preverujete koho… kvôli akej vražde?“
„Vieš dobre, že to sa nehovorí…“
„Keby som bol pes, zavolám Mayorovi, nech mi prečíta z pracovného zošita vašu včerajšiu náplň…“
„Ale… nespravil si to!“
„Nie! Zatiaľ…“
„Aj tak by ti nič nepovedal!“
„Povedal a… všetko! My máme založený kriminálny spis a dobre vieš, čo to znamená! Máme prioritu! Ak by došlo ku kontroverzii, pôjdem aj za riaditeľom…“
„Na koho máte kriminálny spis?“
Šéf sa znechutene oprel o lakte.
„Takto sa nikam nedostaneme, chlapci! Budeme sa tu vypočúvať navzájom a hrať sa na partizánov a… má to význam? Keby som vás nepoznal tak, ako vás poznám, už som dávno u riaditeľa a lietate v tom ako špinavá bielizeň, aspoň to by ste si mohli na mne vážiť! Ja… tie informácie potrebujem, ide o dlhodobú akciu sledovanú z najvyšších miest a… myslím to vážne, chlapi! Tu sa končí sranda! Šliapli ste do hovna a smrdíte na sto honov a… mydlo mám ja…“
„V poriadku… máš spis, máš pravdu a prednosť! Ak ti poviem, o čo ide, povieš aj ty?“
„Naznačím!“
Krauz si s Chosém vymenili pohľady. Nemali na výber. Kriminálny spis je prísne utajovaná záležitosť a predpisy poznali, chlapci z mravnostnej mali za týchto okolností naozaj prednosť a mohli si ju vynútiť aj oficiálne. Krauz s Chosém im mohli byť vlastne vďační, že ich nenatreli. Hovorilo sa tomu poľovačka v cudzom revíri a občas sa to stávalo, zvlášť, ak bol susedov posed mimoriadne dobre zamaskovaný.
„Získali sme neoverenú informáciu z väznice, sedí tam chlapík za vraždu manželky. Vraj nevinne. Chceme si to prefúknuť a hľadáme rodinných príslušníkov…“
Marek sa opatrne oprel a nespúšťal zrak z Krauzových úst.
„… lebo od svedkov sme zatiaľ zistili, že v spise nie sú zadokumentované všetky okolnosti tak, ako sa stali, a súd nemal všetky relevantné informácie a je dosť možné, že konal unáhlene.“
„Tak toto je poriadne lajno… vie o tom riaditeľ?“
„Eéé… aj tak má dosť svojich starostí…“
„Rišo! Ty si nepoučiteľný?“
„Teraz ty!“

„Ešte… kto z rodinných príslušníkov je v sanatóriu?“
„Švagriná odsúdeného! Natália Bognárová, rodená Baková. Zavraždená je Júlia Puskailerová, rodená Baková.“
„Jej manžel je Bohuš Bognár!?“ zaúpel Marek.
„Starosta Bohuš Bognár!“
„Do…!“ Marek vstal a prešiel k bočným dverám. Otvoril ich a skontroloval, či vedľajšia kancelária je prázdna. Potom si sadol a stíšil hlas.
„Chlapci… vy idete po starostovi Bognárovi?!“
„Zatiaľ nie! Zatiaľ nás iba zaujíma, prečo odpratal manželku na pakáreň s režimom koncentračného tábora a kde bol v inkriminovanom čase.“
„Ruky preč, chlapci! Ak je vám život a služobný plat milý… ruky preč!“
„Lebo?“
„Lebo… je náš!“
„Prečo? Čo máte? Tak už sa neodej!“
„To, čo vám teraz poviem, je prísne tajné, rozumieme si!? Nepodceňujte to, lebo nás vymiškujú! Ako by som vám to… v mestskej časti, kde starostuje, vyrástli za posledné dva roky štyri bordely za zvláštnych okolností. Lukratívne objekty, drahé pozemky, strategické umiestnenie a konkurz vyhrala vždy tá istá osoba. Hovorí vám niečo prezývka Gzimi?“
„Jasné!“ Krauz iba mávol rukou. „Jasné! Toho pozná asi každý… priateľ z Balkánu, ktorému sa u nás darí až podozrivo jednoducho získavať nehnuteľnosti, na ktoré si brúsi zuby aj konkurencia. A všetko prerába na priemysel s bielym mäsom. Informátori nám hlásili, že sa tam začali diať čudné veci. Okrem žien vozia aj… dievčatká a chlapcov. Z Ukrajiny, z Rumunska… z juhu… to je jedno, ale počty im akosi nesedia. Medzi prichádzajúcimi a odchádzajúcimi po vlastných nohách sú vraj nezrovnalosti. Tak sme sa na to mrkli. Zopár profesionáliek nám je zaviazaných… ako sa to robí, vás dvoch školiť nemusím… a použili sme aj skrytú kameru… to by som vám doprial vidieť! S jebačkou to nemá nič spoločné. Samé reťaze, putá, biče a… nože a ihlice… hrôza! Rišo… hrôza! Oni ich tam normálne mučia!! A… niektoré úbožiatka musia vynášať…“
„Hovädá…“
„Lenže ozajstné problémy sa začali, až keď sme si prezreli záznamy zo skrytej kamery. Mená tých dvoch, čo sa neustále vyškierajú z televíznej obrazovky a vysvetľujú ľuďom zázraky ekonomických makroukazovateľov, vám nepoviem… to sem nepatrí… tých si prevezme špeciálka… aj ostatné svine… ale jeden je zaujímavý aj pre vás… volá sa Bognár. Je to monštrum. Je chorý… to čo sme videli, normálny človek nerobí… ani sa na to nedá pozerať, nie to ešte… je to čisté hovädo! Informoval som riaditeľa a… išlo to ako lavína. Dostali sme príkaz, najvyšší stupeň utajenia, založiť spis a jednotlivé osoby dlhodobo sledovať a rozpracovať…“

„Vy… sledujete a odpočúvate starostu?“
„A nielen jeho! Ide to vyššie… ale… pochopte…“
„Nechaj si to, to nás nezaujíma!“
„Neverím ti, ale dobre! Teraz dávaj pozor! Ideme do finále. Zistili sme, že Bognár má v okrajovej štvrti mesta dom. Načierno, na fiktívne meno. Tam sa vraj dejú tie najhoršie veci a len pre úzky okruh vyvolených. Nevieme, kde to je. Bojíme sa urobiť neuvážený krok, lebo by nám mohla spadnúť vyše rok pripravovaná akcia, koľko s tým bolo roboty, si viete predstaviť. Sledka je bezmocná, kryje sa a kontroluje si chvost, vždy sa nám stratí. Čakáme, kedy sa pomýli a privedie nás na stopu a v tom… mu včera na obed volá doktor Púpala a vyreve sa na neho, že dokedy mu ju tam ešte nechá trčať a že mu ide o kejhák a ako si to predstavuje a nech si ju už odvezie… a my počúvame a ničomu nerozumieme! Až kým nepovedal tvoje meno! Vraj tu bol pred malou chvíľou nejaký debil z vrážd… nejaký Krauz ešte s dvoma a zaujímali sa o Natáliu…“
Marek sa unavene zvalil na operadlo. Krauz zabudol ťahať a skoro si popálil prst. Chosé iba pokrútil hlavou.
„Svet je malý…“
Krauz sa rozhodol a zadusil cigaretu.
„Takže… ti to dopoviem celé…“
„Vedel som, ty pes!“
„Tá informácia išla od samotného Puskailera, spísal niečo ako stručný životopis. Píše, že dal svoju manželku sledovať a súkromné očko mu dalo fotografie a aj kazetu s… polovicou mesta, ale bol tam aj Bognár. Nebil ju, iba sa ondili. Potom tajne vypočul ich rozhovor, kde Júlia Bognára vydiera kvôli peniazom a vyhadzuje mu na oči nejaké dvanásťročné dievčatko, čo neprežilo jeho láskanie a museli ho odpratať ukrajinskí kamaráti. Hovorili aj o odstránení Puskailera. Krátko na to Júlia zomiera strelou do srdca, pištoľ je manželova, má ju legálne, ale okolnosti vraždy sú čudné! On tvrdí, že to nespravil, že bol opitý a spal v kancelárii. Sedí, lebo to vzal na seba, a my sme sa práve dozvedeli, že asi preto, lebo sa bál, že by to všetko smerovalo na syna. Ja som však presvedčený, že v jej vražde má prsty Bognár, mal najlepší motív, ale vzhľadom na to, kam sa až dostal, sme sa chceli najprv pomotať okolo a až potom si ho podať…“
„Vaše šťastie!“
„… preto hľadáme jeho manželku, aby nám niečo na manžela povedala, ani sme netušili, kde je a čo je s ňou, a podľa toho včerajšieho telefonátu som si už istý, že niečo vie a že ju iba elegantne odpratali. Doktor je už asi nervózny a my sme ho včera ešte aj poriadne naštartovali…“
„To si píš! Až mu hlas preskakoval!“
„To sa nám môže hodiť!“

„Ako?“
„Neviem! Zatiaľ sme na nič neprišli…“
„My už áno…“
Krauz si s Chosém vymenili veľavravný pohľad.
„Čo som ti hovoril, Riško, že viac hláv viac… oného…“
„Poldecákov…“
„Vy dvaja ste sa fakt hľadali… aj my sa s ňou chceme pozhovárať. Aj my sme presvedčení, že niečo na manžela vie, za čo musí byť izolovaná…“
„Ak si nešvihneme… zahrabú ju…“
„Aj to vieme, a vy ste všetko iba urýchlili…“
„To sme nemohli tušiť…“
„V sanatóriu robí sestrička Zdena Zemanova… nič vám to nehovorí?“
„Zoznam zamestnancov už máme… asi je tam aj toto meno, neviem z hlavy, ale k ničomu nás zatiaľ nepriviedla…“
„Braňo Zeman… nič?“
„Braňo… Braňo… myslíš toho z cudzineckej polície?“
„Presne! Je to jej brat. Už sme ho kontaktovali. Najprv bol veľmi prekvapený a potom… akoby sa mu aj trochu uľavilo, vraj mu už sestra niečo naznačovala, že robí v nemocnici, kde sa dejú čudné veci… ale do telefónu nechcel… dnes večer sa máme stretnúť u nej doma. Robí dennú smenu do ôsmej, o pol deviatej máme byť u nej.“
„Kto?“
„Braňo, ja…“ a spýtavo sa na nich zahľadel. „Beriem! Ideme do toho s vami! Ak by sa niečo posralo… schováš nás pod spoločnú utajenú operáciu…“
„Prdlajs! Zase by ste nechali vyťahovanie gaštanov na niekoho iného! Okrem toho, musel by som vás oficiálne vyžiadať od Mayora a okrem toho… by ste mi museli sľúbiť absolútnu poslušnosť a nič na vlastnú päsť a… to vy dvaja nedokážete!!“
„Dokážeme! Schválne… na skúšku!“ Marek hodil rukou.
„Teba skúšať… si už odskúšaný… ty pes…“
„Dám ti polovicu odmeny…“
„To je už iná reč… tak večer…“
Všetci sa zaškerili, lebo im od začiatku bolo jasné, že už sú v tom spoločne až po uši.
„Počkaj! Ak s ňou nadviažeme kontakt, už ju nesmieme pustiť z očí! Musíme predpokladať, že aj druhá strana si kontroluje svojich zamestnancov a mohli by ju odstrániť. Počítaš s tým? Máš pripravených dosť ľudí?“
„Mám! Ak sa večer dozvieme, kde je v ich hradbe puklina, a rozbehneme akciu, počítajte s tým, že sa tak skoro nevyspíme. Všetko je pripravené, ani netušíte, koľko ľudí čaká iba na môj pokyn. A nielen na polícii…“

„To si viem živo predstaviť… a novinári?“
„Zatiaľ žiadna odozva. Ak aj niečo preniklo von, tak sa v tom zatiaľ neorientujú a pre istotu mlčia.“
„Zatiaľ… potom to bude bomba…“
„Bude a… bacha na črepiny, aby sme nejakú nekúpili aj my!“
Krátko pred fajrontom volala Sylvia.
„Richard, Laura je chorá… tridsaťdeväť tri… musíš si vziať dovolenku… ja nemôžem…“
„Preboha! Ani ja… srdiečko…“
„Tak ju rovno odnesiem ku kontajnerom… načo je decko, o ktoré nemá nikto záujem!“
„Počkaj! Ja… zavolám mamu… nejako to len vyriešime… nikam ju zatiaľ nenos!“
Potom volal Mayor.
„Naklušte ku mne!“
Ani nestihli zavrieť dvere.
„Čo zas vyvádzate… vy dvaja! Traja!? Kuky… už aj ty, Brutus!?“
„Ja vohl… ja Brutus… tiež!“
„Marek z mravnostnej mi volal, že vás potrebuje dnes v noci… čo spolu máte?“
„Iba tak… do niečoho sme rypli a oni to už majú rozbehnuté… tak by sme to spolu dotiahli…“
„Ide o tie debiliny z basy? Vy ste sa do toho pustili aj napriek môjmu zákazu!?“
„Nijéé… ono sa to… akosi samo…“
„Teraz na vás nemám čas… idem na poradu… potom… zajtra mi to poviete… a celé!! Jasné!?“
„Jasné… šéfe!“
O pol ôsmej sedeli v aute a krčili sa. Kuky vzadu sa krčiť nemusel. Krauz zaparkoval auto tak, aby videli na ozrutnú bránu a ich aby nezachytila ani jedna kamera. Kryli sa za porastom divých kríkov. Aj bez listov boli dosť husté… ale aj dosť riedke, aby videli. Chosé sa hral s ďalekohľadom na nočné videnie.
„Zasratý infrák… nikdy to nefunguje…“
Krauz ho zabil pohľadom.
„Tu na boku… tu… máš páčku! Čo myslíš, čo je to OFF a čo je to ON!?“
Chosé prehodil páčku.
„No… už je to opravené… už funguje!“
Krauz spľasol dlane.
„Načo je vám technika až zo síajej, keď neviete ani slovo po anglicky, teľce!?“

„Ja viem celú vetu!“ ohradil sa Kuky zozadu.
„No… čujme…“
„Čary máry fuck…“
„To je hovädo…“ osolil ho Chosé, keď sa prestal dusiť.
„Tak bacha… Chosé… čakáme na červenú fabiu… ty farbu neuvidíš, ale prečítaš s tým značku… tri trojky… a vyrážame, jasné?“
Nikto mu už neodpovedal. Už striehli…
Osem dvanásť vyšlo prvé auto. Denná zmena sa končila.
„To tretie je naše…“ povedal Chosé a zaúpel od bolesti…
„Zabudol som ti povedať, že ti reflektory nesmú zasvietiť do ďalekohľadu…“
„Dosť skoro…“ skučal Chosé a trel si oči.
Krauz sa zavesil za kolónu. Presvedčil sa, či ich niekto nesleduje, lebo aj to sa občas stávalo, že zo sledovateľov sa stali sledovaní, a skrátil vzdialenosť. Zemanova zastavila na zastávke autobusu a vyložila kolegyňu. Potom zamierila na obchvat a domov. Pred bránou ju čakal brat. Krauz urobil povinné kolečko, a keď sa presvedčil, že vzduch je čistý, zaparkovali za rohom. Každý sa vybral iným smerom. Obzerali sa a kontrolovali jeden druhému chrbát. Naozaj boli čistí. Stretli sa pred jej bránou. Marek tam už stepoval.
„Boha! Bolo povedané o pol deviatej!“
„Musíme si byť istí… tri minúty na úkor bezpečnosti… to stojí za to, nie?“
„Tak poďme… špióni…“
Otvoril im brat. Krauz ho poznal iba z videnia.
„Vitajte… už vás čakáme…“
Zdena sedela v obývačke a pila niečo hnedé z velikánskej napoleónky. Keď ich predstavovali, iba si kývli. Odrazu bola obývačka plná.
„Zdenka mi už čo to povedala… ja myslím, že by si mala začať od tých injekcií… alebo ako chceš…“ brat ju pohladil po vlasoch a nechal ju hovoriť.
„Ja… som tam nastúpila pred rokom… veľmi výhodné platové podmienky… služba na zmeny, ale na to som v našom fachu zvyknutá… ich prijímacie testy sa mi zdali trochu divné…. také podrobné a zachádzajúce do súkromia až… intimít… ale povedala som si, že súkromné sanatórium… nech si zisťujú, čo chcú! Vzali ma. Mám osemročnú prax… tri na psychiatrii… viem porovnať rozdiely! Toto sanatórium je… trochu zvláštne. Žiadny voľný pohyb, ani pre zamestnancov! Iba vo vyhradených sektoroch. Všetko na čipové karty. Pred dvoma mesiacmi ochorela kolegyňa a preradili ma na záskok do červeného pavilónu. Všetci tam ležia v takých klietkach…“ a pozrela na brata.
„Len pokračuj… povedz všetko…“

„Nikto tam nič nehovorí. Ležia ako mŕtvoly… živé. Pýtala som sa doktora Púpalu, on tam robí ošetrujúceho lekára aj s doktorom Vánkom, na striedačku… povedal mi, že sú to najťažšie prípady a že je to pre mňa česť, v takom krátkom čase postúpiť až sem… a zdvihli mi plat… o dve tisícky čistého… Lieky, čo sme im dávali, neboli označené, vždy presne odsypaná dávka v mištičke s menovkou pacienta a injekcie… naberal iba lekár, my sme ani netušili, čo im pichámе. Jedna pacientka ma oslovila. Až som si skoro cvrkla od strachu. Na tom oddelení sa mi to nikdy nestalo. Povedala mi, že sa ju pokúša zabiť vlastný manžel, aby som jej to nepichala, že už dlhšiu dobu neberie lieky a že s mojou predchodkyňou bola dohodnutá, aby som jej nič nedávala… vypočula som si ju. Vraj jej manžel je blázon, že zabíja malé dievčatká a chce zabiť aj ju, lebo na to prišla. Odkedy neberie lieky, vrátila sa jej pamäť a chcela by, aby som zavolala políciu… ja som sa vystrašila a radšej som nikomu nič nehovorila. Tú injekciu som jej pichla… dva dni neprehovorila a ležala ako zabitá. Raz… cez nočnú… doktor si odbehol… v chladiacom boxe som našla tony Dendrolu…“ a dramaticky zmĺkla.

Nikto nič.

„To je neotestovaná droga, u nás zakázaná, žiadny liek, má človeka iba vyradiť z činnosti… postupne odchádza pečeň a ľadviny… oni im to svinstvo pichajú po litroch! Našla som si jej zložku. Vraj má psychotickú poruchu a halucinácie… ja neviem… pár dní som jej nič nedala a opäť sa prebrala. Porozprávala mi o manželovi, o sestre, ktorú zastrelili, o tom, že jej muž spolu s jej sestrou mali milenecký vzťah… Mne ako psychotička nepripadá, rozpráva úplne normálne bez blokačných syndrómov, skôr sa mi zdá, že ju tam držia nasilu… ja sa ich bojím! Ja tam už nechcem pracovať, ale bojím sa im to povedať! A nechcem tým úbožiakom ubližovať… už nechcem pichať injekcie… ja… neviem… čo mám robiť!“

„Zdenka… čo hovorila o mileneckom vzťahu jej muža a sestry… odkiaľ o tom vedela? Kto jej to povedal?“

„Netuším… oni veľmi zle reagujú na otázky, iba si melú svoje… Dendrol je svinstvo… ani netušíte aké…“

„Ako sa volá?“

„Natália Bognárová…“

Krauz si pošúchal tvár. Vzhliadol a obrátil sa na Mareka.

„Ja sa s ňou potrebujem porozprávať… alebo… ešte lepšie… dostať ju von a porozprávať sa…“

„Lenže ako… mudrlant!“ namietal Marek.

„Ja… by som aj… vedela…“

Všetky oči sa upreli na ňu, až cudne sklopila zrak.

„Začala jej tiecť z nosa krv a rôntgen sa im nepáčil… zajtra má vybavené cétečko… počítačová tomografia… také magnetické vyšetrenie hlavy. V sanatóriu je prakticky všetko, ale tomograf tam nemajú… budú ju o desiatej prevážať do nemocnice pod svahom. Do… normálnej nemocnice… bez ochranky… viem to, lebo som to sama vybavovala…“
„Chcete pusinku na čelo, alebo… si vyberiete sama kam…“ spýtal sa Chosé.
„Daj jej pokoj! Braňo… drž ho chvíľu…“ zahriakol ho Krauz.
Marek iba vzhliadol k nebesiam. Týchto dvoch dostať do partie… hotové požehnanie!
„Zdenka… popíšte mi zloženie eskorty…“ pokračoval Krauz.
„Koho?“
„Kto ju bude prevážať?“
„Vodič sanitky a jeden zdravoťák… chodí taký veľký… pacient je na vozíčku, žiadny problém! Vodič číta v sanitke noviny…“
„Ako dlho to vyšetrenie trvá?“
„Podľa toho, čo všetko robia, ale väčšinou tak dvadsať minút až pol hodiny.“
„Výborne!“ Krauz si spokojne mädlil ruky.
„Vy tam nebudete, však?“
„Nie!“
„Tak na vás nepadne ani tieň podozrenia! Navrhujem… toto! Čo spravíme, si rozoberieme neskôr, teraz sa treba postarať o slečnu… ak sa hodíte maród a začnú sa problémy, rýchlo si zrátajú dve a dve a urobia opatrenia. Mali by ste ísť normálne do práce…“
„Ja sa bojím…“
Krauz spýtavo pozrel na Mareka. Ten na brata.
„Zdeni… už to nebude dlho trvať… oni to zvládnu…“ chlácholil ju Braňo.
„Tak dobre… ale nech sa to už skončí…“
Sedeli u Mareka v aute.
„Necháš to na nás?“
„Mám inú možnosť?“
„Marek, ušetríš troch ľudí a budeš ich zajtra potrebovať, to ti garantujem! Ak to rozbehneme, budú fukoty, že až! Bognár je obsadený?“
„Je a zajtra bude ešte lepšie! Čo chcete spraviť?“
„Uvidíš! Kuky… zavolaj brachovi, že zajtra ráno o deviatej potrebujeme tri biele lekárske plášte a jeden invalidný vozík…“
Sanitka prišla presne.
Ozrutný chlapík v bielom plášti otvoril bočné dvierka a vybral skladací vozík. Šikovným trhnutím ho rozložil. Potom skočil do auta a ako pierko vyniesol ženu. Posadil ju do vozíka. Vôbec sa nebránila. Bolo jej to jedno…

Vodič sanitky si rozložil noviny a odhryzol si z bagety. Vozík zmizol za dverami.
Ženu položili na lehátko a obsluha sa pohrala s tlačidlami. Zabzučal elektromotor a hlava jej zmizla v tuneli.
Tvár jej bičoval zelenkavý laserový lúč, ale nebolelo to. Ozrutný zdravotník stál za sklom a nedôverčivo sledoval prsty lekárky, ktorá stláčala jedno tlačidlo za druhým. Na obrazovke sa objavili prvé rezy mozgom. Ovládací panel navrhovali konštruktéri raketoplánu a tak laici iba bezmocne civeli. Primár oddelenia počítačovej tomografie, najmenší primár na svete, necivel. Tváril sa ako rutinér a kontroloval priebeh vyšetrenia.
Pacientku zasunuli do tunela až na doraz a potom ju pomaly, pomaličky vysúvali von. Potom sa mašina zasekla a všetko stíchlo.
„Do kelu…“ uľavila si dáma pred monitorom, „… už zase!! Zaseklo sa to!“
„To bude to spodné ložisko… idem sa pozrieť dolu…“ ochotne sa ponúkol krpatý primár s krpatou visačkou na mohutnej hrudi, „… pomôžete mi?“
Ozrutný zdravotník ochotne poskočil.
„Samozrejme… pán primár…“
Vyšli von na chodbu a zamierili k prvým dverám diskrétne označeným nápisom „Vchod len pre zamestnancov!“ Primár otvoril a úzkym točitým schodiskom vrtko zbehol dole. Ozruta chvíľu meškala. Stáli v miestnosti pod vyšetrovňou. Primár sa bezradne zahľadel na plechovú skriňu namontovanú pod stropom.
„Do kelu… a rebrík sme nechali hore… počkajte… hneď sa vrátim…“
„Neunúvajte sa, pán primár, ja vybehnem…“
„To by ste nenašli, upratovačka tu dnes nie je a ja mám kľúče od skladu u seba… hneď som tu!“ a vrtko vybehol po schodoch.
Cez sklenený panel videl primár, ako dvaja asistenti v bielych plášťoch nakladajú pacientku na vozík, potom jeden z asistentov pobozkal lekárku a z reproduktora sa ozvalo:
„Milujem ťa… Lucia… si bohovská baba! Máš to u mňa! Tak ako sme sa dohodli! Mašina sa zasekla, ty si si odbehla na záchod a keď si sa vrátila, pacientka tu už nebola…“
„Aj tak si pes prašivý… Chosé… vieš to? Sľúbil si, že sa ešte zastavíš…“
„Vidíš, aké máme fukoty… ale na budúci týždeň sa určite zastavím… sľubujem! Poznáš ma!“
„Veď práve… že ťa poznám…“
Asistent zbadal primára za sklom a veľmi neprofesionálne sa naňho oboril:
„No… drbe ti… to tam chceš stáť celý deň?! Švihaj nám pomôcť!“ Toto by si obyčajný zdravotník k primárovi nemal dovoľovať!
Výťahom sa zaviezli do suterénu. Tlačili vozík podzemnou chodbou slúžiacou na prevoz špinavej bielizne z hlavnej budovy nemocnice. Chodba

mierne stúpala a chlapi dychčali. Primár ich predbehol a zahol za roh. Keď ho dobehli, mal už privolaný nákladný výťah a blokoval ho nohou. Vyviezli sa z mínus tretieho poschodia na prízemie. Okamžite ich pohltil dav personálu v bielych plášťoch. Vytlačili ju pred budovu a naložili do auta.
Krauz opatrne šoféroval, pacientka na zadnom sedadle sa priblblo usmievala a v kufri im hrkotal nepotrebný invalidný vozík.
„Tak mi napadlo… pán doktor… je v tomto meste ešte nejaká žena, po ktorej si neposkákal?“
„Dve… tri…“
„Aj moja je medzi nimi?“
„Kompl!! Co je v domé, není pro mne!“ A tichučko dodal, „… občas…“
Primár na zadnom sedadle sa mocoval s plášťom.
„Krista!“
„Ešte si ho nechaj, ešte sme neskončili…“
Na dvore policajného riaditeľstva to vrelo. Kukláči v čiernych mundúroch, pomaľované autá s uniformami, civilné autá s detektívmi… motory vrčali. Jedno okienko sa spustilo.
„Vy traja… ste práve rozpútali tretiu svetovú, alebo nás napadli Marťania?“
„Cé je správne…“
Vybehli hore do Marekovej kancelárie. Sedel tam iba Mayor a riaditeľ kriminálky. Riaditeľ na nich namieril prst a musel sa veľmi ovládať, aby to nebola služobná pištoľ.
„S vami dvomi sa budem ešte rozprávať!!“
Kuky rozpačito pokrčil ramená a cítil sa tak trochu menejcenný.
„Teraz sadnúť, počúvať a… kombinovať! Ak to skurvíte… bohuotcuprisám…!!“
Marek počkal, kým si posadali.
„Toto sme zachytili pred štvrť hodinou,“ a spustil diktafón.
„Pána starostu… ale rýchlo…“
„Má poradu… môžem mu niečo odk…“
„Prosím vás!! Aj s vašou poradou!! Je to veľmi naliehavé…“
„Ja ho nemôžem rušiť!“
„Musíte!! Ak to nespravíte, stane sa tragédia…“
„Tak… ja to teda skúsim… na vašu zodpovednosť… a kto to volá?“
„Doktor Púpala!“
Chvíľu ticho.
„Prosím!“
„Máš vypnutý mobil!!“
„Mám dôležitú poradu… sekretárka ti nepo…“
„Seriem ti na poradu aj na sekretárku!! Práve zdrhla!“
„Kto… čo…?“

„Ak sa okamžite nerozhýbeš, zažijeme taký pád, že sa ani do učebníc nevmestí!! Ona zdrhla!! Nerozumieš!?“
„Ty debil!! Polož! Zavolaj mi na mobil!!“
V diktafóne to zachrapčalo a ozvalo sa pár vyzváňacích tónov.
„No!! Ako to, že zdrhla!? Veď si tvrdil, že ju už nikto nikdy neuvidí!! Ako vám mohla zdrhúť!?“
„Lebo jedna krava jej už pekných pár dní nedávala injekcie!! Teraz sme ju tu zmáčkli a všetko z nej vypadlo!! Krava!! Tvrdí, že sa jej ju iba uľútostilo a že za tým nikto nie je, ale… ktovie!? Tá tvoja… mala dnes tomografiu… mimo sanatória, využila to a zdrhla… ako, to ešte presne neviem…“
„Tak sa neplaš… možno sa len niekde túla… okolo nemocnice…“
„Už som tam vyhnal všetko, čo má dve nohy… aj štyri… zistili, že nejakí traja v bielych plášťoch nakladali na dvore ženu do auta a vozíček do kufra…“
„Akí traja!?“
„Akí… ty debil!! Asi fízli, nie?“
„Prečo fízli… čo robíš paniku! Tých máme pod palcom, veď Laci z ministers…“
„Prosím ťa, nedrístaj také veci do telefónu! Všade môžu byť uši!! Tie… nástroje… si odpratal?“
„Nie…“
„Ty… hovädo… a sú aspoň… čisté…?“
„Nie… naposledy sme sa… trochu zdržali… nepamätáš? A je tam aj kúsok…“
„Ja by som ťa…“ hlas chrčal a všetci jasne počuli, ako si povoľuje kravatu.
„Ťahaj tam… stretneme sa pred domom… musíme to všetko zničiť… inak… ona vie všetko a už pár dní nemala injekciu!! Chápeš to!! Ak začne rozprávať…“
„Krista!! Celé si to dodrbal!!“
„To si povieme neskôr… teraz makaj… možno ide o minúty…“
„Tak rýchlo… a privez kyselinu…“
Marek vypol diktafón.
„Kriste pane, dostali Zdenu…“ zašepkal Krauz.
„Krauz!!“ vyštekol riaditeľ. „… Ja ťa…“
Zašušťala vysielačka. Krauzovi nebolo súdené dozvedieť sa, čo s ním riaditeľ zamýšľa. Marek ju zdrapol a vyladil. Zodvihol ruku, aby stíchli.
„Doga jeden, doga jeden, tu oko tri… počujeme sa?“
„Doga jeden počúva.“
„Objekt sa pohol. Smer centrum.“
Marek otvoril vedľajšiu kanceláriu a zavelil: „Všetci do áut!“
Posledný nezamkol. Nebolo posledného.
„Máš tím na prehliadku sanatória?“ spýtal sa Krauz vo výťahu.

„Sú na dvore, pripravení… je tam aj prokurátor… chce to vidieť na vlastné oči…“
„Chcem hovoriť s ich veliteľom!“
Vybehli na dvor. Marek ukázal prstom na chlapa pri aute.
„Tam ho máš!“
Krauz k nemu dobehol a chvíľu sa musel vydýchať.
„Nepôjdete dovnútra, kým vám nedám telefonický signál, jasné!?“
„Jasné! S Marekom sme tak dohodnutí!“
„Druhá vec… vyseriete sa na všetko a najprv nájdete sestričku menom Zdena Zemanova… vysoká… hnedé vlasy, hnedé oči… slabých dvadsať osem… jasné!?“
„Jasné!“
„Bude niekde schovaná, nebude vás čakať vo vestibule, počítaj s tým! Treba ju hľadať!!“
„Jasné!“
„Choďte… modlím sa, aby ste to stihli…“
Chosé ho už čakal v aute. Rozhodol sa, že teraz bude šoférovať on. Krauz to uvítal. Naladil si vysielačku a trel si čelo. Premýšľal. Kuky vzadu ani necekol. Kým sa pohli, zastalo pri nich ďalšie auto. Spoza volantu sa škeril Hanzel a vedľa neho Burger. Stiahli okienka.
„Šaňo nás poslal… vraj potrebujete helfnúť…“
„Dobre, že ste tu, držte sa za nami…“
Hanzel sa rozhliadol po dvore. Čisté manévre, chlapi si uťahovali opasky, skákali do áut a plieskali dverami.
„A… koľko ich je proti nám… dve divízie?“
Vo vysielačke sa ozvalo: „Objekt vchádza do domu na Pšenovej číslo osem, dvojpodlažný dom s hnedým priečelím… je piaty skraja! Dom je viditeľne označený číslom, nemôžete sa spliesť! Sú dvaja, stretli sa pred domom… opúšťame objekt!“
„Díky oko tri, opustite priestor, preberáme ich,“ povedal Marek a zastali na križovatke. Na kolenách mal rozloženú mapu.
„Tadiaľto!“ dal pokyn a šofér sa pohol. Dlhý had policajných áut za ním. Prešli dva bloky rodinných domov. Na začiatku bočnej ulice zastali. Vystúpili z auta. Krauz tiež.
„No… diriguj… Riško!“
„Je svetlo, kukláčov môžu zbadať cez okno, nemôžeme ísť spredu! Pôjdu až za nami. Skúsime záhrady. Kuky… ako si na tom?“
„Nahovno… som hladný… nestihol som desiatu…“
„Tak poďme! Marek… v momente, keď vojdeme dnu, volaj druhú skupinu pred sanatóriom, nech nečakajú ani sekundu…“
„Viem… aj ja na ňu celý čas myslím…“

„… a okamžite obsaďte predok domu. Osem kukláčov za mnou… musíme ísť cez záhrady… z ulice je nás vidieť… modlite sa, aby tu nebolo veľa strážnych psov…“
Dom na Pšenovej osem bol skoro v strede ulice, to bola ich nevýhoda. Na ľavej strane nemal okná, iba svetlík. Tretí dom od osmičky mal nízku bránku, preskočili plot. Žiadny štekot. Ploty medzi záhradami boli nízke. Preskakovali jeden za druhým v husom rade. Psy mali v ten deň našťastie voľno. Naskákali na bočný dvor osmičky. Už nerozprával nikto. Ani nedýchali. Krauz prešiel na posunkovú reč. Šéf kukláčov spojil palec a ukazovák a ukázal mu O. Krauz dva prsty a pomaly ich nasmeroval na zadnú časť domu. Plížili sa popri strené. Zadné dvere boli o dva schodíky vyššie než dvor. Nad nimi balkón s výhľadom na záhradu. Krauz ukázal na balkón a dva prsty roztiahol do v. Šéf kukláčov to zopakoval. Dvaja si čupli, dvaja im vyliezli na ramená, zachytili sa zábradlia a švihli nohami. Aké jednoduché. Pričapili sa na stenu vedľa balkónových dverí. Šéf kukláčov zovrel päste, predpažil a buchol nimi o seba. Niekto zozadu podal veľké oceľové baranidlo. Dvaja ho rozhojdali ako detskú hojdačku. Všetci kukláči sa pritisli k stene. Detektívov odtisli dozadu… teraz to bolo na nich. Baranidlo sa odrazu zhúplo a mohutným švihom narazilo do zámky. Dvere sa rozleteli a tresli o stenu. Chlapi s baranidlom odskočili nabok. Čierny zástup vbehol dnu a prvý, čo prekročil prah, zreval z celej sily: „Polícia, nehýbte sa… policajná akcia…!!!“ ale to už revali všetci. Krauz si všimol, že chalani na balkóne vyrazili pažbami brokovníc sklo a otvorili si balkónové dvere. Keď vchádzali dnu, revali tiež, ale Krauz už nepočul čo. Pred domom zaškrípali brzdy. Veľa bŕzd.
Našli ich dole v pivnici. Bola to prerobená pivnica. Vykúrená. Na stenách saténový obklad a veľká manželská posteľ, letisko. Osvetlenie nebolo vidieť, vychádzalo zo stien. Príjemné mäkké svetlo. Na posteli veľa pomôcok. Pri posteli kamera na statíve, video, televízor… veľa kaziet. V rohu dvere do vedľajšej miestnosti. Vykachličkovaná až po strop. Stolík z nerezovej ocele bol plný lekárskych nástrojov… zo šestnásteho storočia… v strede chirurgický stôl so štyrmi kovovými úchytmi na ruky a nohy. Obaja stáli pri ňom s vytreštenými očami. Umývali ho. Nestihli to! V rohu boli dve veľké igelitové vrecia. Plné… Pri odtoku ležala malá detská ruka, odborne oddelená v predlaktí…
Riaditeľ vracal vzadu za čerešňou a Krauz s Kukym mu robili stenu, aby ho nikto nevidel. Dvaja v uniformách ovracali okrasný plot hneď vpredu, lebo sa nehanbili. Dvor sa hmýril technikmi v rukaviciach, vyšetrovatelia pobehovali s poznámkovými zošitmi a pár policajtov iba tak postávalo a hľadalo si miesto. Bolo jedno, odkiaľ kto bol, všetci boli trošičku

poblednutí… Prokurátor stál v rohu dvora a telefonoval. Niekomu stále dookola opakoval, že to nie je možné…
„Už nie som hladný…“ povedal Kuky a išiel si sadnúť do auta.
Prišla dodávka súkromnej televízie.
„Môžeme si vnútri urobiť pár záberov?“
Krauz sa zahľadel na pekné mladé dievča s mikrofónom v ruke. Unavene sa usmial.
„Počúrala by si sa… srdiečko…“ povedal ticho a kývol na pár chlapcov v uniformách. „Pásky natiahnite na začiatok aj na koniec ulice, uzavrieme to tu celé… a týchto vyprevaďte mimo dostrelu…“
Krauz hľadal Mareka. Pohľady sa im stretli. V očiach sa mu leskli slzy.
„To… nie!“ zaúpel Krauz.
„Nie! To ja… nad týmto tu… majú ju… je iba trochu modrá, ale nič jej nie je… je v pohode… oproti tým vo vreciach…“
16
Na druhý deň Krauz nepríšiel do práce. Ráno zavolal Mayorovi a voľno si nepýtal. Oznámil mu, že nepríde. Celý deň sedel pri chorej Laure, hladkal jej prehriatu rúčku a čítal rozprávky o macíkovi a smelom zajkovi. Hladkal jej rúčku, aj keď zaspala…
Noviny priniesli správu, že neohlásená kontrola z ministerstva zdravotníctva za asistencie polície v súkromnom psychiatrickom sanatóriu odhalila šokujúce zaobchádzanie s pacientmi a že vzniklo aj podozrenie z používania nepovolených farmaceutických výrobkov. Jeden novinár zašiel ešte ďalej a písal o podozrení, že na pacientoch robili pokusy a testy neoverených zahraničných preparátov. Ale… riaditeľ uvedeného sanatória vraj čelí ešte ďalším bližšie nešpecifikovaným obvineniam, ku ktorým sa hovorkyňa ministerstva vnútra zatiaľ nechcela vyjadrovať, pretože v celej veci ešte prebieha vyšetrovanie… a asi dlho bude.
V tieni týchto bombastických titulkových správ sa objavila správička, že dvaja členovia parlamentu podali rezignáciu pre veľmi zlý zdravotný stav, jedného starostu odvolali, jeden riaditeľ poisťovne náhle vycestoval do zahraničia a polícia ho hľadá cez Interpol a traja…
Krauz zložil noviny a vrátil ich Burgerovi. Išiel na záchod. Na chodbe ho stretol riaditeľ.
„Pán riaditeľ… nedopovedali ste vetu… vtedy u Mareka…“
Riaditeľ sa zastavil, pristúpil až tesne k nemu a dlho sa mu zahľadel do očí.
„Povedz… Richard… videl si už niekedy niečo také…“
„Nie! Priznávam…!“
„Ani ja! Asi… by som už mal ísť na odpočinok. Toto už nie je pre mňa, chlapče… svet sa asi zbláznil…“ a nedopovedal.

Krauzovi sa nezdalo vtipné pokračovať a nechal ho tak. Chcel už ísť na záchod. Riaditeľ sa ešte vrátil.
„A… kam ste vlastne schovali tú nešťastnicu…?“
Krauz sa usmial.
„Kam by ste najlepšie schovali psychopata, aby nebol nápadný, pán riaditeľ?“
Krauz položil telefón.
„Kuky… Chosé… musíme ísť po ňu! Vyšetrovateľ ju už chce vypočuť!“
„Tak poďme…“ súhlasili.
Krpatý doktor objal krpatého detektíva a tresol ho po ramene.
„Čau, bráško! V poslednom čase sa vám u nás nejako zapáčilo! Inokedy sa neukážete, ako je rok dlhý, a teraz si tu podávate kľučky!“
„Čau! Ako sa má?“
„Ako by sa mala? Cíti sa tu ako doma… máme tu jednu Panenku Máriu, dve Panny Orleánske, jedného Napoleona a Cézara sme prepustili domov len toť nedávno, už nie je nebezpečný… no povedzte, kto by sa tu necítil ako doma!? Samá lepšia spoločnosť…“
„Vážne… ako sa má…“
Doktor Kukučka ich usadil a zvážnel.
„Poškodenia nie sú fatálne. Urobili sme sériu vyšetrení, po psychickej stránke je už v poriadku, ešte si naplno neuvedomuje, čo sa s ňou dialo, ale spomienky prídu časom. Po fyzickej stránke je dobrá, pečeň sa zregeneruje a pod odborným dohľadom bude o pár mesiacov fit. Kolega z interný to nevidí tragicky. Pokojne ju môžeme poslať do domáceho ošetrenia. Ešte jedna vec… za spoluúčasť na únose by mi hrozilo asi… koľko?“
Slušne poďakovali a previezli ju k vyšetrovateľovi. Dohodli sa, že iba začne, vyplní prvú stranu s nacionáliami a vypočuje si jej príbeh. Potom skončia a bude ju chodiť vypočúvať domov, aby sa jej nepriťažilo. Aj ona súhlasila. Vyšetrovateľ počúval s vypúlenými očami.
„To ani nie je možné… čo s ňou to hovädo robilo…“
Krauz zazvonil na ošarpaný zvonček na ošarpanom domčeku, kde kedysi býval mocný majster cechu mäsiarskeho.
„Prosíím…“ spýtal sa unavený ženský hlas.
„Pani Baková… ja som ten z tej zdravotnej poisťovne… sľúbil som vám, že sa ešte vrátim…“
„Viem! A… čo ešte potrebujete… ja som vám to nepodpísala, však?“
„Aj to… ale niekoho som vám priviezol…“
„Tak ja už idem…“
Keď odomykala bráničku, šibalsky sa na Krauza usmiala.

„A… ja som vás upodozrievala, že ani nie ste poisťovák! No vidíte… aká som! Nehnevajte sa na mňa… kde vám to podpíšem… teraz mám aj okuliare…“
„Nikde! Nehnevám! Pani Baková a… ako ste na tom so srdiečkom? Lieky beriete?“
„Nie, chlapče, načo? Tlak mám ako z učebnice! Doktor povedal, že mi môžu závidieť aj o dvadsať rokov mladší!!“
„To je dobre, pani Baková…“ a kývol k autu.
Chosé s Kukym jej pomohli vystúpiť, hoci to už vôbec nepotrebovala a svižne sa vystrela.
„Mami… mamička…“
Krauz sa pre istotu postavil za ženičku. Dala si dole okuliare na blízko a prižmúrila oči.
„Natálka… dieťatko moje…“
Dlho stáli na chodníku a nevedeli sa odlepiť. Krauz sa vôbec nehanbil, že si na moment vytiahol vreckovku.
„Už… ho zavreli… mami… už bude… dobre… neboj…“
17
„Tak páni… a ideme na to!!“ zahulákal Krauz a tresol slúchadlom. Na zajtra máme vybavené povolenie od vyšetrovateľa… ideme ho vypočuť do basy!“
„Máš urobenú prípravu?“ zaodŕhal Chosé.
„Prípravu? Bohuš Bognár si žiadnu prípravu nezaslúži. Kuky zoberie jednu z tých ihlíc a strčí mu ju do riti… a je po príprave! Dobre sa vyspíte… zajtra objasníme vraždu Júlie Puskailerovej a potom… vás pozývam k Jumbovi… ozaj, už ho pustili?“
Ústav na výkon väzby sídlil v jednej budove s väznicou a spredu so súdom. Celý komplex honosne nazývali Justičný palác, ale prepychu v ňom bolo poskromne. Na chodbe ich stretol dozorca Velický.
„Už vás čakáme… tak čo bude s tým Puskailerom?“
„Vydržať, práve sa ideme poradiť s jedným kamošom a potom ti poviem!“
Vypočúvacie miestnosti boli ešte menšie než cely. Nič iba stôl a pár stoličiek. Na vrátnici im zobrali pištole aj mobily. Prezreli aj Krauzov kufrík.
Sedel s rukami v lone a so sklonenou hlavou, akoby niečo ľutoval. Na Krauza ani na Chosého a ani na Kukyho to žiadny dojem neurobilo. Dvere sa zapleskli a zaštrngal samozatvárací mechanizmus. Už bol ich…
„Bohuš…“
„Volám sa Bognár! Pán Bognár…“
„Bohuš… ty už pánom nikdy nebudeš! Svine ako ty normálne končia na šibenici, ale narodil si sa pod šťastnou hviezdou, u nás ich už zbúrali. Nevadí… do konca tvojho mizerného života budeš čumieť na svet cez zamrežované okno a… ešte sa aj postaráme, aby si sa dostal na celu s

úchylákmi, oproti ktorým si iba úbohý amatér! Väčšinu svojho vreckového minieš na Indulonu, to si píš!“
„To je vyhrážanie!!“
„Tak sa sťažuj.“
„Ešte som nepovedal posledné slovo! Môj advokát…“
„…z teba iba vyrazí tak štyristo, päťsto tisíc korún, ale to je asi tak všetko, čo dokáže! Zanechali ste po sebe toľko zverstva, že sa ani všetko nedá zahrnúť do dôkazov. A… zvonku pomoc nečakaj… spadli do toho všetci a kto nie, bude sa tváriť, že ťa v živote nevidel. Vyšetrovanie sa už začalo a natierajú ťa jedna báseň… tí tvoji… kamoši!“ Nadýchol sa, ale potom si to rozmyslel. „Na psychiatrov sa nespoliehaj… aj keby ťa zavreli do cvokárne, osobne nadstavím plot o dva metre vyššie a trikrát denne ti budem chodiť dávať škótske striky… jednoducho… už si náš… a dlho budeš! A nezbavíš sa nás! Apropo… keď sme pri tej cvokárni… to my traja sme odtiaľ uniesli tvoju manželku… dodatočne sa ospravedlňujem, že sme sa zamiešali do rodinných záležitostí, ale zdalo sa nám, že sa jej tam nepáči!“
„Svine…“
„A… mali sme pravdu! Bol som ju včera navštíviť… to by si neveril, tá zmena! Je veselá, aj farba sa jej vrátila a je zhovorčivejšia než u Púpalu! Aká je len zhovorčivá…! A čo všetko už vyrozprávala vyšetrovateľom do zápisnice…“
„Krava…!“
„Keď myslíš!“ Krauz s uspokojením sledoval, ako mu stúpa tlak. „Pozdravuje ťa! Veľmi sa teší, že sa opäť uvidíte… v súdnej sieni!“
„Môžeš si ju pojebať… debil…“
„Nemusím! Toho si od teba užila dosť, a keď nám rozprávala, ako a čo si k tomu všetko potreboval… aj nás prešla chuť!“
„Drž už hubu, ty…!!“ vyskočil.
Kuky ho zrazil jednou dobre mierenou ranou do väzov.
„Seď! Inak to bude bolieť!“ poradil mu Krauz.
„Chcem svojho právnika!“
„Kolega… je tu nejaký právnik?“
Chosé sa zvedavo poobzeral.
„Nie… asi meška…“
„Vy hajzli…“
„Vidíš… ešte aj tí právnici na teba serú! Ostal si sám… máš už iba nás, tak si nás váž a nevyskakuj! A… zvykaj si! Si vrah! Veľa vecí sa v najbližšom čase zmení a nebudú sa ti vôbec páčiť, ale… k tomu sa ešte dostaneme… času máme… mňa by skôr zaujímala tvoja švagriná… Júlia Puskailerová…“
Prekvapene zodvihol hlavu. Zmena témy sa mu nepáčila.

„… zavraždená Puskailerová! Dobre si to narafičil! Jednou ranou dve muchy. Zbavil si sa nepohodlného svedka, čo ťa naviac vydieral, a vybavil si si to aj so švagrom… ten ešte sedí, to vieš, nie?“
„Nech sedí… debil!“
„Môžem sa na neho vykašlať zvysoka… mne rodina nie je, ale len pre zaujímavosť by som chcel vedieť, ako si to spravil…“
Chvíľu sa premeriavali navzájom a potom sklonil hlavu na bok.
„Tak… vy si myslíte… že tú kurvu som odkrágľoval ja? Preto ste prišli? Ach tááák! Tak… preto ste prišli! Hneď mi bolo čudné, načo sa unúvali páni detektívi, keď majú prípad jasný ako facka aj s dôkazmi… ale vás nezaujíma dnešok! Vás štvú staré veci!!“
„Štvú… to je prisilné! Prípad je uzavretý, Júlia je mŕtva, vrah sedí, jeho syn pracuje vo Viedni a zarába ťažké prachy, jej sestra… tvoja žena si nažíva s mamkou, pozerajú televízor a popíjajú čajík… iba tebe sa ušla takáto diera! Nie nás… teba by to malo štvať!“
Sklonil hlavu. Premýšľal. Krauz si bol istý, že tlak už má dobrý… akurát!
„Svine… všetci… celá vyjebaná Bakovská rodina! Tak hovoríte… že zarába ťažké prachy vo Viedni, čo? Že… si všetci užívajú!! No… dobre… tak ja vám tú idylku trochu prerovnám! Chcete vedieť, kto zabil tú mrchu, čo?!“ škodoradostne sa zaškľabil a nenávistné zagánil na Krauza.
„Tak dobre… tak ja vám teda poviem… kto zabil Júliu Bakovú…“
18
Krauz zložil papier na polovicu, potom ho vyrovnal, vzal si ceruzku a chcel si urobiť poznámky. Uvedomil si, že spis, čo si chce spoznámkovať, nemá na stole, otvoril zásuvku a vybral ho. Teraz nemohol nájsť papier, na ktorý si chcel urobiť poznámky. Zodvihol spis a vytiahol papier. Zhodil si ceruzku. Zohol sa pod stôl a odletel mu gombík od nohavíc. Keď sa vynáral, udrel si o stôl temeno a ceruzka mu vypadla z ruky. Kuky mu ju podal a Krauz si napichol dlaň. Ticho bohoval.
„To nemá význam, Richard!“ Burger zložil noviny a otcovsky ho pokáral. „To fakt nemá žiadny význam! Je to tak a ty to už nezmeníš!“
„Tak volal niekto do tej skurvenej Viedne, alebo si mám naozaj všetko spraviť sám!“ bol nervózny a kričal. Vedel, že majú pravdu! Nemohol sa na nič sústrediť.
„Ja!“ ozval sa Chosé z rohu kancelárie. „Príde zajtra a sám, netreba ho zháňať!“
„Aspoň niečo…“ frflal a šmaril ceruzku o stôl.
Zavládlo ticho. Šermovali pohľadmi. Všetci to mali na jazyku, ale nikto to nechcel povedať nahlas. Gánili na Krauza. Richard vytiahol poznámky z výsluchu Bognára a preletel ich pohľadom. Poznal ich naspamäť, každé

slovo! Bolo veľmi dôležité, aby sa ich naučil naspamäť, lebo ho čakala úloha…
„Ja viem… tak ja za ňou teda zájdem… ale sám!“
Zvonil na ošarpaný zvonček a nikto mu neprichádzal otvoriť. Mali by byť doma! Možno sú na prechádzke… tak ešte raz nasrdene ďobol do tlačidla a obrátil sa bráničke chrbtom. Zalovil vo vrecku kabáta a práve hľadal cigarety, keď sa dvere nesmelo otvorili.
„Je… tam niekto?“
Krauz nakukol do dvora.
„Ja…“
„Prepáčte… už idem…“
Keď odomykala bráničku, Krauzovi iba poskočilo obočie.
„Dnes vám to svedčí, pani Bognárová…“
„Už minule som vás prosila, aby ste mi hovorili ako všetci, Natálka, odmalička som na to zvyknutá…“
„Iste… Natálka…“ vyvaľoval oči. Mala vypasované rifle, nádherné nafúkané vlasy, a blúzku s výstrihom… pekným!
„Ospravedlňujem sa, ale… bola som vo vani a práve som si fénovala vlasy a mama keď pozerá televízor, tak jej reve naplno… viete… starší ľudia…“
„Iste… Natálka… to nič… som zvyknutý…“
„Tak už poďte dnu a… dobrý deň!“
„Dobrý…“ pozdravil sa smerom k televízoru. Stará pani mu s úsmevom zakývala.
„Viete čo? Nebudeme ju rušiť, poďme hore ku mne, aspoň konečne uvidíte, kde som vyrastala…“
Vyšli po širokých schodoch a zaviedla ho do svojej izby. Krauz sa musel usmiať. Dievčenská izba sa k zrelej… hoci, musel uznať, že veľmi peknej štyridsiatničke akosi nehodila.
„Zdá sa vám to detinské, však, ale pre mňa je to balzam na dušu… niečo ako súčasť terapie. Nechávam to tak, ako som bola zvyknutá… skoro som povedala, ako to narástlo…“ vyprskla do dlane.
Krauz so záujmom prešiel k stene, kde boli police od zeme až po strop zaplnené knihami. Snažil sa prečítať pár titulov, ale nech mu oči padli kamkoľvek, musel sebakriticky priznať, že nič z toho nečítal.
Natálka si sadla na posteľ a jemu ostalo voľné kreslo. Vyskočila a zahanbene si prikryla ústa.
„Som to ja ale… dáte si kávu, čaj… niečo výdatnejšie…“
„Nie, ďakujem.“
„Vážne!?“
„Nie… alebo… ten čaj… ten babkin, bylinkový…“
„Hneď som späť…“

Musel byť už navarený v kanvici, lebo naozaj bola späť skôr, než si Krauz stihol uvedomiť, čo tu vlastne chce.
„Tak… ako vám môžem pomôcť?“
„Ja… idem okolo… tak že vás pozriem a opýtam sa, či vás vyšetrovatelia príliš neunavujú…“
„Nie! Trvá to už dosť dlho, priznávam, ale… stále si spomínam na nové a nové detaily a… vraj ste našli aj tie zakopané kosti…“
„Našli! Väčšinu z toho preveruje naše oddelenie, takže v podstate viem, čo ste už vypovedali…“
„Iste… máte so mnou iba robotu…“
„Nie! Tak som to nemyslel, pre nás je robota všetko, čo sa týka prípadu a nezávisí iba od vás… a potom, je lepšie, keď sa to vybaví naraz, než keby sa všetko naťahovalo… roky…“
„To nie! Aj ja by som to už chcela mať za sebou…“
„A inak… zdravotne…“
„Výborne! Lieky beriem a vraj zaberajú! Bola som u toho vášho kamaráta, taký menší… vraj psychicky som už vyrovnaná, potom mi robili aj testy na interne… bude to v poriadku… časom…“
„To rád počujem… a… s pamäťou ste na tom ako…?“
„Postupne… to ide… niekedy sa mi pri výsluchu vybavujú také veci, čo som si nikdy neuvedomovala, že o nich viem, vynárajú sa z podvedomia a vidím ich tak jasne… a inokedy stojím pred veľkým šedým múrom a neviem, čo je za ním… Ten váš priateľ hovoril, že je to bežný proces odbúravania amnézie spôsobenej stresom a chemikáliami a že môže trvať celý zvyšok života…“
„Aha…“
„Ale najviac mi pomáha, keď sa ma vyšetrovatelia vypytujú stále na nové a nové detaily a ono sa to odrazu rozbehne úplne samo a… odrazu už viem!“
„Aha…“ Krauz odložil šálku a vstal.
„Nebude vám vadiť, ak budem trochu chodiť… som dnes… akýsi nesvoj…“
„Pokojne…“
„Chcel som sa vás pani Bo… Natálka… spýtať… či si spomínate aj na detstvo…“
„Prakticky na všetko…“
„… a na vysokú…“
„Tiež…“
„…a svadba…“
„Áno… o čo vám ide?“ zvážnela.
„O niečo… čo bolo pred celým týmto prípadom… o sestru Júliu…“
„Áno…“
„… a jej smrť…“

„Áno… viem, že zomrela, bola som na pohrebe…“ už nebola taká bodrá ako na začiatku. Ochabla a prešla do strehu.
„… a potom ste sa s manželom pohádali…“
„… stále sme sa hádali… presnejšie… on sa hádal a bil…“
Nechápavo sa na neho zahľadela. Postrehol to.
„Tak dobre… Natálka… poviem vám pravdu. Prišiel som sem… sa spýtať… či by ste boli ochotná… pomôcť aj v inom prípade…“
„Ochotná? Iste…“
„Ochotná si spomenúť…“
„Ochotná áno… či schopná…“
„Skúsime to spolu, ja vám pomôžem… môžem?“
„Samozrejme…“ bola dosť prekvapená, ani netušila, čo Krauz chce.
„Vaše manželstvo… hádali ste sa a…“
„Bil ma…“
„… to vieme, nebolo to ľahké, ale… skúsme sa spolu vrátiť na prelom rokov deväťdesiattri a štyri… pred Silvestrom mala Julka pohreb… prišlo vám zle a odpadli ste…“
„… ako… to môžete vedieť…“
„… skúste sa sústrediť a spomínať… prečo vám prišlo zle, prečo ste odpadli…“
„… ja… neviem… neviem ani, že som odpadla… ako to viete? Čo to má znamenať?“
„Nebojte sa ma! Nechcem vám ublížiť! Nespravil by som to, ani keby som musel, jednoducho… nespravil by som to! Ale… potrebujem si vyjasniť niektoré záležitosti a bez vašej pomoci to nepôjde! Veríte mi? Nečudujte sa, že všetko viem… ja toho naozaj viem veľa… o vás… o…“
„Je to také zvláštne… čo odo mňa chcete…“
„Len sa ma nebojte a skúste mi trochu dôverovať… poďme na to spolu, súhlasíte? Skúste sa nebáť… spomenúť si aj na niečo nepríjemné…“
„Na nič iné si v poslednej dobe ani nespomínam!“
„Ja viem… prepáčte… ale ja by som chcel, aby ste si na niečo dôležité spomenuli…“
„Dobre, ale… prečo…“
„Lebo to môže byť veľmi dôležité pre všetkých, koho ešte máte na tomto svete rada… a ktorí majú radi vás… tak poďte so mnou… podajte mi ruku a poďte so mnou späť… aspoň sa pokúste…“
„Dobre…“ ale váhala. „Veríte mi… aspoň trochu…?“
„Verím…“ neznelo to presvedčivo. „Počúvajte ma a snažte sa na to, čo vám budem rozprávať, rozpamätať… pripravená?“
„Uhm…“ ale v očiach mala strach.

„Po pohrebe bola silvestrovská oslava… Bohuš kandidoval za poslanca a zorganizoval veľkolepú party, ale vy ste odmietli ísť s ohľadom na smútok za sestrou… bol už opitý a boli ste hore v spálni a nútil vás obliecť sa… mali ste dlhé tmavozelené šaty a sedeli ste na posteli a stále plakali, lebo ste nechceli ísť a Bohuš len dobiedzal a dobiedzal a robil si z vás srandu a urážal vás a trval na tom, aby ste sa išli zabávať a…“
„… praskol mi rukáv…“ vyhŕkla prekvapene.
„… odtrhol vám rukáv, lebo vám dal facku…“
„…a odtrhol mi rukáv… bolo mi tých šiat ľúto, boli veľmi pekné, ale… ja som nemohla ísť tancovať… Julka… bola mŕtva a mňa… to strašne… mrzelo a… vtedy som iba plakala… celé dni a…“
„… napadol vás a udrel…“
„… ako vždy! Boli sme hore v spálni… mala som krásne zelené šaty… odletela som až na posteľ… chcel si na mňa ľahnúť… kopla som ho a zacúval… bol prekvapený… zvyčajne som sa nebránila… nevládala som… ale vtedy… som ho kopla… vstal a povedal mi, aby som neblbla, že sme… na jednej lodi, že sa potrebujeme, inak… že sme na jednej lodi… že sa potrebujeme… inak…“
„Čo… inak…“
„… skončíme obaja vo väzení…“
„… prečo vo väzení…“
„… lebo… lebo… ja… neviem…“
„Poďme späť… mesiac… dva… keď vás bil… utekali ste z domu… k sestre Julke a ku… Kamilovi… váš švagor…“
Zavrtela oči a pevne mu stisla ruku.
„Kamil… môj švagor Kamil… utekala som k nim… u nich to tak pekne voňalo domovom… všetci sa mali radi… malý Kamilko voňal ako detské mydielko… aj ja som chcela dieťa… Kamil…“
„Bohuš vás zbil a utiekli ste aj večer, keď ste u sestry našli kazetu do videa…“
„… kazetu… video…“
„… hľadali ste niečo na prezlečenie hore v ich spálni… našli ste Kamilovu pyžamu a… kazetu…“
„… pyžama… modrá… nie!… zelená?… a kazeta… ja som ju… videla… dala som ju do videa a videla som ju… bol tam… Bohuš!! a… ju…“ stíchla. Sťažka prehltla. „… oni… bože… oni spolu…!!“
„Prišiel Kamil a chlácholil vás, aby ste sa upokojili a nebrali to tragicky, ale… vtrhol tam aj Bohuš a porezal vás na krku…“
„… potom niekto vystrelil a my s Kamilom… sme… dlho… sedeli dole… a… ja som ho… on ma…“
„… milovali ste sa na pohovke…“

„… Kamil… drahý…“
„… aj dva dni pred Vianocami vás Bohuš zbil… bolo to dvadsiateho druhého decembra…“
„… pred Vianocami…“
„… utiekli ste k nim, ale… dnu ste nešli… oni boli všetci doma a hádali sa…“
„… to bolo čudné… oni sa nikdy nehádali…“
„…nešli ste dnu… kde ste boli…“
„… vzadu… za domom… pod balkónom… nazerala som dnu a bála som sa vojsť a… bolo mi zima, strašná zima a… bolela ma hlava… strašne ma zbil… a oni sa hádali a Kamil… ju udrel!!… dal Julke facku!!… prečo jej dal facku!!? Kamil!!“
„Pokojne… len pokojne…“
Otvorila oči.
„Čo sa do deje… kde som…“ zastenala.
„Tam! U sestry v záhrade… zavrite oči… ak to pomôže…“
„Kamilko odišiel a Julka vybehla hore a Kamil… ostal dole a… pil… veľa… stále… z fľaše… on… predsa nepije… tak prečo…“
„Potom išiel hore…“
„… išiel hore a strašne mlátil na dvere… reval na svoju ženu, že je kurva… aj Bohuš mi tak hovoril, ale ja…“
„… niekto strieľal…“
„… nie!!… niekto kričal!!… otvoril okno nado mnou a kričal…“
„Čo?… kričal…“
„… neviem… kričal… že…“
„… no! Pokračujte…“
„… tak koho mám potom zabiť, keď nie seba…“
„… kto to kričal…“
„… Kamil… kričal a potom niekto vystrelil… trikrát…“
„… koľko… ako to viete…“
„… raz… dva… tri… tri výstrely… tri nábojnice… žlté… mosadzné… mosadz je krásny kov… sám sa tvaruje a… v interiéri je nádherný… mosadz… aj ja som používala mosadz…“
„… kde boli nábojnice… padli k vám dole pod balkón…?“
„… nie… zľakla som sa… zakopla som o vedro… hrozne rachotilo… bolelo to… Kamil zišiel dole, dopil fľašu a… vybehol von… išla som za ním… tackal sa dole ulicou… vrátila som sa… nezavrel dvere… vošla som do domu…“
„… po… kra… čuj… te…“
„… vošla som… nebol tam už nikto… vlastne… sestra… Julka by mala byť hore…“
„… išli ste hore po schodoch…“

„… po schodoch… dvere do spálne boli otvorené… stála pri posteli… nevidela ma… jej chrbát… bol tam iba jej chrbát… potom sa otočila a… napriahla ruky… a mierila na mňa… ona mala pištoľ!!… vynadala mi… že som sprostá… že ma mohla zastreliť…“
„… ďalej…“
„… mňa vraj nie!… a začala sa smiať… mňa vraj nie… ja som jej sestra… mňa nechce zabiť, ale zabije jeho… kým je ešte ožratý… už sa na to dávno teší… bľabotala… aj ona bola akoby opitá…“
„… koho zabije…?“
„… zabije ho… koho… zabije… Kamila!!… chcela zabiť Kamila… chcela vybehnúť von a dobehnúť ho na ulici… ja som… nechcela som… aby zabila… nikoho!!… ani Kamila… ja som… nechcela zabíjať… nikoho… chytila som jej ruky… bili sme sa… objali sme sa… sácali sme sa… ja som… jej chcela vziať tú pištoľ… bili sme sa… sácali sme sa… padla som na kolená… ona bola nado mnou… štyri!“ ramená jej ovisli a dychčala ako po behu.
„… čo štyri…?“
„… výstrely!… štyri!… boli štyri… niekto vystrelil aj štvrtýkrát… Julka… sa prestala sácať… prestala sa so mnou biť… padla na posteľ…“
Krauzovi bolo trochu teplo, rozopol si gombík pod krkom.
Natálka otvorila oči. Neveriaco sa zahľadela na Krauza. Dlho mlčali.
„Ja… som zabila svoju sestru!“ zavzlykala. „Ja… som zabila svoju sestru…!“ zdôraznila slovo sestra a usmiala sa.
„Ja… som zabila…“ a hlavou mu vrazila do hrude. „Bože… môj… prečo… ste prišli…“ usedavo sa rozplakala. Krauz jej zvieral ruky zopnuté k modlitbe.
„Natálka… to nie je všetko… teraz už musíme… vydržať do konca…“
„Ja… som zabila svoju sestru…“ vzlykala a sliny jej tiekli na Krauzovu košeľu.
„Nezabila! Natálka… nezabila! Bola to nehoda… ja… som to vedel už dávno… poviem vám o tom, ale teraz… ešte pokračujte… Natálka! Prosím vás!! Neklesajte… Natálka… je vám zle? Mám zavolať doktora? Natálka…!“
„Bojím sa…“
„Nemusíte… všetko je v poriadku a verte mi, že to mám pod kontrolou, len vydržte… Vydržíte?“
„Neviem!“
„Ešte poďme ďalej… zaznel výstrel…“
„Tiekla jej krv… celé brucho mala… červené a… nahla som sa k nej ale… už nedýchala… už… nič… vôbec nič nerobila…“
„… a vy ste… čo robili…?“
„… pozbierala som nábojnice… tri… viac som nenašla… v zásuvke bola hodená kazeta… aj tú som vzala…“
„… vyzliekli ste sa…?“
„… bola zima… bola mi veľká zima… nevyzliekla…“

„…čo ste mali na rukách?“
„… bola mi zima… mala som rukavice…“
„… vybehli ste von…“
„… von… bežala som… domov sa… nedalo… bolo to ďaleko k Bohušovi, tak som bežala… skratkou pomedzi záhrady… bežala som… domov! Ja som… bežala naozaj domov… k mamičke… domov…!“
„Ale nakoniec ste sa dostali aj domov… k Bohušovi a… všetko ste mu povedali…“
„… povedala… plakala som… mame som nemohla… ja som to musela niekomu povedať… na pohrebe som odpadla… nevydržala som… veď ja som ju zabila… a bola som jej na pohrebe… a Bohuš povedal, že policajtom nemám nič hovoriť… že si niekoho nájdu, kto to odse… on tak hovoril bežne… že odserie… ale… potom…“
„Našli si Kamila…“
„… policajti si našli Kamila… chcela som ísť na políciu a všetko povedať, ale Bohuš ma zamkol… bál sa, že sa priznám a že im poviem aj o ňom… vtedy som už vedela, že je chorý… že to tak nerobí iba so mnou, ale aj s… deťmi… malými… a aj iné veci… bál sa a zamkol ma doma… dlho som bola doma… v pivnici, až prišiel nejaký pán doktor a dal mi injekciu… aj lieky… ja neviem… ja si už naozaj nič nepamätám…“
Krauz vstal a zo stola si vzal servítku. Poutieral si premočený krk a golier. Počkal, kým sa preberie.
„Prečo… to všetko…?“ žalostne vzhliadla a hľadala útechu… pomoc… vysvetlenie…
„Aby netrpeli nevinní a aby ste už netrpeli ani vy… Natálka!“
„Zavrú ma…?“
„Nie! Viem celú pravdu už pár dní… hovoril som s vyšetrovateľom aj s prokurátorom… dokážem, že to bola nehoda, a nezavrú vás. Otvoria celý prípad a budú vás vyšetrovať na slobode, väzba vám nehrozí a uzavrie sa to ako nehoda, to vám prisahám!“
„Prečo… to robíte…“
„Lebo…“ a na chvíľu sa zamyslel, „… lebo ste už v živote trpeli dosť! Dosť… na tri životy… a okrem toho… v base sedí jeden chlapík, čo vás má rád, a sedí úplne zbytočne… tak prečo by ste sa nemohli vystískať?“
„Odkiaľ… ste to všetko…“
„Našiel som spis v archíve a niektoré stopy boli divné… aj uhol výstrelu… prepáčte… s podrobnosťami vás nebudem obťažovať… a okrem toho, Kamil napísal vo väznici román… no… román! Blbosti! Vlastne… ak budem mať čas, pozriem sa na to ešte raz, možno z toho naozaj niečo bude! Popísal tam všetko od á po zet tak, ako sa to stalo. Čo mi chýbalo, mi povedal váš manž… prepáčte… Bohuš. Stačilo mu iba naznačiť, že vy ste vonku a on

vnútri! Jednoducho nezniesol pocit, že niekto z vašej rodiny sa má lepšie ako on! Je to sviňa… hnusná! Povedal nám všetko, ako ste sa mu priznali a… prakticky všetko, čo mi ešte chýbalo! Ale… musel som docieliť, aby ste si spomenuli a… aby ste boli schopná a ochotná vypovedať pred vyšetrovateľom. Prepáčte… Natálka… prepáčte, že ste si spomenuli… viem, že to bolí, ale on si to zaslúži… veď aj on trpí… už päť rokov… a zbytočne!“
Vstala a chytila ho za ruku.
„Prepáčte… vy stále hovoríte prepáčte… ja vám nemám čo prepáčiť… možno… nie možno, určite… jedine poďakovať!“
„Netreba… ja… my všetci sme robili iba to, za čo nás platia… a robíme to stále, hoci nás nie je vidno…“
„A… Kamil… sa naozaj dostane von?“
„Určite! Chvíľu to potrvá, ale už nie dlho. Vrah…“ usmial sa a potriasol ňou, „… bude na slobode!“
„A… príde k psychopatke… a bude im dobre…“
„Vrah a psychopatka… a pritom ani jedno a ani druhé nie je pravda! To… iba rodina… vaši najbližší vás k tomu dotlačili… a nechali vás tak… Natálka!“
„Máte pravdu… niekedy by naši najbližší… urobili najlepšie, keby sa na nás vykašlali a nechali nás radšej žiť…“
Krauz súhlasne pokýval hlavou.
„Asi tak… nejako…“
Objali sa.
„Ja… radšej… pôjdem…“
Pomaly vykročil k dverám. Usmievala sa a šla za ním. Usmievala sa… ale tak inak… tak normálne. Bola šťastná, že si spomenula. Na prahu sa zvrtol.
„A… čítajte… máte čo! Upokojuje to myseľ! Vaše knihy skrývajú veľa dobrého, veľa lásky a pravdy…“
Mimovoľným gestom ukázal na police plné kníh.
Aj ona sa obrátila.
„Knihy plné pravdy…“ povedala zamyslene a váhavým krokom k nim pristúpila. Oči jej blúdili hore dolu a akoby niečo hľadala. Krauz meravo stál, aby ju nevyrušil. Hľadala a spomínala. Potom natiahla ruku a jednej sa dotkla. Krauz k nej ticho pristúpil a cez rameno si prečítal titulok na chrbte.
Johann Wolfgang Goethe – Utrpenie mladého Werthera.
Vytiahla ju. Obal sa zošmykol a padol na koberec. V ruke jej neostala kniha. Podala mu videokazetu. Stála a váhala. Ešte spomínala.
„Plné pravdy…“ šomrala si.
Štíhle prsty vnorila do medzery medzi knihami a chvíľu lovila. Zvrtla sa k nemu a víťazoslávne natiahla zovretú päsť. Otvorila ju a na dlani mala malú škatuľku od náušníc.
Krauz ju vzal a otvoril.

Jedna, dve, tri. Tri mosadzné nábojnice ležali na vankúšiku a… spali. Spali už päť rokov. Ale ešte mali čo povedať.

19

Krauz zaparkoval tak, aby videl na vchod. Väzňov prepúšťali o ôsmej, kým odovzdali veci a prezliekli sa… o deviatej vychádzali von. Vedel to zo skúsenosti, ale pre istotu zavolal Velickému, aby podaromnici nestrácal čas. Potvrdil mu to. A poďakoval. Načo… veď to nebol jeho brat!

Pozrel na hodinky. Osem päťdesiatšesť. Zapálil si cigaretu a pootvoril okienko. Vypol rádio. Nechcel byť rušený.

Na chodníku pred bránou chodil hore–dolu mladý muž. Veľmi pekne oblečený. Akoby nakupoval vo Viedni. Fajčil. Občas pozrel na hodinky, občas si potiahol. Odhodil ohorok, zašliapol ho a zapálil si.

Dvere zarachotili a otvorili sa. Vyšiel muž v dlhom kabáte, trochu zhrbený, skoro päťdesiatnik. V ruke mal cestovnú tašku. Urobil krok.

Ten oproti odhodil ohorok a zabudol ho zašliapnuť. Stáli a mlčky na seba pozerali.

Dvere sa s rachotom zavreli. Muž sa strhol a opatrne sa obzrel.

Niekto ich natrel na šedo. Farieb je veľa, iba dúha ich pozná sedem a vraj sa dajú aj miešať. Tieto stačilo na šedo. Hnusná šedá… olejová, lesklá a odporne lepkavá. Natreté boli už dávno, ale stále vyzerali ako lepkavé.

Muž pre istotu urobil ešte jeden krok, aby ho neumazali. Potom pustil tašku na zem.

Najprv iba nesmelé podanie rúk. Niečo si hovorili, ale Krauz bol príliš ďaleko a nepočul… vlastne… počul všetko!

„Otec… odpusť… ja…“

„Kamilko… odpusť… ja…“

Potom sa objali… a stáli tam dlho. Plecia sa im triasli.

Krauz odfrčkol ohorok a zavrel okno. Naštartoval a pohol sa dolu ulicou. Na jej konci sa ešte pozrel do spätného zrkadielka.

Kamilovia sa objali okolo ramien a bok po boku odkráčali smerom… iba tak, niekam do života.

Dominik Dán
CELA ČÍSLO 17
Vydalo Vydavatelstvo SLOVART, spol. s r. o., Bratislava 2007
Editorka Mária štefánková
Zodpovedný redaktor Vlado Pisár
Korigovala Andrea Začoková
Návrh obálky Jozef Dobrík
Zalomenie a tlač Svornosť, a. s., Bratislava
10 987654321
ISBN 978–80–8085–355–6
www.slovart.sk